MAREK HALTER AishaAicha
Les femmes de l'Islam Marek Halter
Copyright © 2015 Editions Robert Laffont, S.A., Paris

Lira şi *Cărţi romantice* sunt mărci înregistrate ale Grupului Editorial Litera O.P. 53; C.P. 212, sector 4, Bucureşti, România tel.: 031 425 16 19; 0752 101 777 e-mail: comenzi@litera.ro
Ne puteţi vizita pe www.litera.ro/lirabooks.ro
Aisha
Iubirile Orientului Marek Halter
Copyright © 2016 Grup Media Litera pentru versiunea în limba română Toate drepturile rezervate
Editor: Vidraşcu şi fiii Redactor: Adriana Marcu Corector: Păuniţa Ana Copertă: Flori Zahiu
Tehnoredactare şi prepress: Ioana Cristea
Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României HALTER, MAREK Aisha / Marek Halter;
trad.: Geanina Tivdă. — Bucureşti: Litera, 2016 ISBN 978-606-33-0449-1 I. Tivdă, Geanina (trad.)
821.111(73)01-135. 1
MAREK HALTER Aisha
Iubirile Orientului
Traducere din limba franceză Geanina Tivdă

“Aisha este Mama Credincioşilor [...] ea este iubita (*Habibatu*) Trimisului lui Dumnezeu [...] a trăit cu el timp de opt ani şi cinci luni, avea optsprezece ani la moartea Profetului [...] a trăit şaizeci şi cinci de ani [...]. Ei i se datorează o mie două sute de hadithuri[1].”

1 Termenul „hadith“ desemnează relatările despre învăţăturile şi faptele profetului

Mohamed şi ale însoţitorilor săi. (n.tr.)

Imamul ZARKACH1, secolul al XIV lea (anul 745 al Hegirei)

Primul sul
Sângele războiului, sângele femeilor
Ţie, care-ţi vei pleca ochii asupra acestor rânduri

Numele meu este Aisha bint Abi Bakr. De aproape şaizeci de ani, cei umili şi cei aprigi, cei respectuoşi şi cei plini de ură mă numesc Aisha, Mama Credincioşilor. Îm curând, ştiu acest lucru, Allah cel Milostiv şi îngăduitor îmi va judeca viaţa.

După voinţa lui, a fost lungă, frumoasă şi cumplită. Eu, care am devenit soţia Trimisului său când încă mă mai jucam cu păpuşile de cârpă, am văzut cuvântul Coranului născându-se ca un sugar plăpând pe buzele iubitului meu înainte de a se răspândi în cele patru zări. Vai, am văzut deopotrivă răul, slăbiciunea şi viclenia care distrug vieţile şi popoarele asemenea ciumei.

De două luni, slujnicele îmi dau licori şi ceaiuri ca să mă ia somnul. Am încetat să le beau. Prefer ca ochii mei să vadă strălucirea stelelor în noaptea limpede care se lasă peste acoperişurile din Medina. Îm întuneric, precum şi în scânteierile infinite ce iluminează universul lui Allah, ghicesc uneori privirea soţului meu unic şi minunat.

Oricât de bătrână şi de veştedă îmi este carnea, sunt sigură că mai simt încă suflarea cuvintelor şi a mângâierilor sale. Timp de zece ani, în fiecare clipă a existenţei mele, acestea s-au revărsat asupra mea ca mierea. Anii nu au schimbat nimic. Astăzi nu sunt nimic altceva decât lucrarea lui Mahomed Trimisul. Şi ştiu că Dumnezeu cel Milostiv este mulţumit de acest lucru.

El a voit ca memoria mea să fie ieşită din comun pentru a o pune în slujba voinţei sale şi a Trimisului său. Pe timp de pace, precum şi pe timp de război, Mahomed, preaiubitul meu soţ, a scos din ea cuvintele şi învăţăturile pe care le pusese acolo ca într-un cufăr preţios. Mai târziu, de-a lungul

numeroşilor ani de tulburări şi de violenţă, de câte ori nu a trebuit să-i apăr cuvântul şi adevărul sacru având drept singură armă puterea amintirilor mele?

Astăzi îmi sunt mai vii ca niciodată, mai cu seamă aproape de ivirea zorilor. Ele mă umplu şi renasc în mine vremurile de odinioară. Cele mai îndepărtate amintiri îmi apar atât de apropiate şi de clare, încât, atunci când lumina zilei risipeşte vălul iluziei, mă îneacă lacrimile. Însă Allah nu mi-a îngăduit darul miraculos al acestei memorii ca să mă îmbăt de nostalgie.

înainte ca moartea să-mi pună stăpânire pe trup şi pe cuget, înainte ca sufletul meu să plutească înaintea lui şi ca El să-mi arate locul în împărăţia lui, Atotputernicul voieşte ca eu însămi să cântăresc binele şi răul ce mi-au pecetluit existenţa.

De aceea am hotărât să iau pana şi pergamentul ca să umplu cu vorbele păstrate în memorie zilele ce mă vor călăuzi spre judecata veşnică.

Fie ca Allah cel Milostiv şi îngăduitor să-mi binecuvânteze mâna şi să o susţină aşa încât să-mi pot duce la bun sfârşit sarcina.

Ruşinea

1

După ce am gândit şi meditat îndelung, mi se pare că în zilele de după marea victorie de la Badr a început lucrarea răului care sfâşie până astăzi inima mea şi a tuturor credincioşilor adevăraţi.

Fie ca Allah cel Milostiv să-mi arate că mă înşel.

Abia împlinisem treisprezece ani. Trăiam un moment miraculos de bucurie şi de glorie. Revăd chipurile şi gesturile, aud vocile. Simt chiar pe piele fineţea tunicii noi, albastre, cu broderii din argint pe care o îmbrăcam prima oară şi care se potrivea atât de bine cu părul meu roşcat. Făcuse parte din prada de război obţinută de Mahomed,

soţul meu, după victoria asupra păgânilor din Mecca. Mi-o oferise laolaltă cu un pumn de bijuterii splendide: inele, coliere din piatră de la miazăzi, un pieptăn şi două pandantive din aur.

Anii ce au urmat fugii noastre din Mecca fuseseră grei şi săraci, dar acea epocă se sfârşise. Palma lui Allah era asupra noastră.

La Badr, călăuziţi de Mahomed Trimisul, credincioşii din Yathrib îi învinseseră pe răufăcătorii din Mecca. Tăiaseră gâtul a două dintre căpeteniile lor, Abu Lahab[2] şi Abu Otba, înăbuşind astfel în sânge ani de jigniri şi de umilinţe. Din acel moment, ruşinea celor slabi apăsa pe umerii lui Abu Sufyan şi ai mai-marilor Meccăi care supravieţuiseră luptelor.

Cu două zile în urmă, credincioşii din Yathrib îl ovaţionaseră pe Mahomed la întoarcerea din bătălie. În picioare în lectica aşezată pe o cămilă, eu, soţia lui, am fost aclamată ca o regină. Fericirea îmi curgea prin vine cu inocenţa tipică vârstei fragede pe care o aveam atunci.

Mama mea, Umm Rumân, şi Barrayara, slujnica mea, întreţineau această iluzie cu sinceritatea celor care iubesc fără să judece. Tatăl meu, Abu Bakr, de obicei atât de sever şi de rece, îmi încuraja fericirea. Onoarea şi bunăstarea se întorceau asupra noastră. În curtea cea mare a casei noastre răsunau râsete şi strigăte de bucurie. Chiar şi în timpul rugăciunilor, eram mereu cu zâmbetul pe buze.

Aşadar, în acea dimineaţă, văzându-mi imaginea în oglinda de aramă pe care mi-o întindeau mama şi Barrayara, credeam că sunt cea mai frumoasă şi cea mai fericită fiinţă din lume.

Brusc, nişte glasuri au răsunat afară. M-am repezit să ridic draperia ţesută de la camera mea. Fatima, fiica preaiubită a lui Mahomed, intra călare în curte, mergând înaintea lui Aii

2 O listă cu personajele principale se găseşte la sfârşitul lucrării. (n.a.)

ibn Talib, soţul ei. îşi ţinea fiul nou-născut strâns la piept. Mantia roşie de la nuntă îi acoperea umerii.

Aii sări şi o ajută să descalece. Cu o voce uscată şi tăioasă, Fatima ceru să-şi vadă tatăl. O slujnică îi răspunse că se ruga împreună cu tovarăşii săi.

— Vom avea răbdare, răspunse Fatima.

Fără să aştepte să fie invitată, se aşeză sub marele tamarix unde Trimisul îşi primea oaspeţii. Aii o urmă cu o expresie de stinghereală, uitându-se de jur împrejur cu un zâmbet crispat pe buze. Privirile ni se încrucişară într-o străfulgerare, dar şi le feri de îndată.

Aşteptarea nu dură mult. Soţul meu apăru, ieşind din încăperea lungă de sub umbrarul pe jumătate închis care în acea vreme era folosit drept *masjid*. Apa cu care făcuse abluţiunea sacră îi strălucea pe frunte. îşi şterse mâinile cu un prosop pe care i-l întindea o slujnică, închizând ochii sub lumina puternică.

Aii i-o luă înainte Fatimei şi se apropie cu vioiciune de Mahomed, tatăl său adoptiv, ca să-l salute şi să-i vorbească. Vorbea prea încet ca să-i pot auzi cuvintele.

Pe chipul soţului meu se citi surpriza. Apropiindu-se de fiica sa, strigă:

— Pe Allah! Fiul tău nu are nume?

Fatima îi întinse pruncul imediat. Cu o voce limpede pe care o auziră şi femeile din bucătărie, rosti:

— Fiul meu este sângele tău la fel de mult ca al lui Aii. Ce nume ar fi putut purta fără ca acesta să vină de la tine?

Cu zece paşi în urma lor, tovarăşii Trimisului ieşiră la rândul lor din *masjid*. Omar ibn abKhattab, Tamim al-Dari, Zayd, Al-Arqam şi bineînţeles tatăl meu, Abu Bakr.

Îi însoţeau câţiva nobili ansari[3], "aliaţi", cum erau numiţi de acum cei din Aws şi Khazraj, vechile triburi neevreieşti din Yathrib. Veniseră să se roage şi să-i mul· ţumească lui

3 Ansar - în arabă „ajutoarele", „aliaţii", cu referire la triburile din Yathrib care s-au aliat cu Mahomed şi adepţii săi (n.red.)

Allah. Se apropiară cu toţii, făcând un cerc în jurul lui Mahomed, Fatima şi Aii.

Ca întotdeauna, tata avu grijă să se ţină cu un pas înaintea lor, foarte aproape de umărul drept al soţului meu, Alesul lui Allah. Descoperindu-l pe fiul Fatimei, schiţă un zâmbet. Sub o expresie amuzată şi dezinvoltă, Abu Bakr ascundea iritare, uneori chiar un început de furie.

Mahomed îi mângâie fruntea nepotului său, îl alintă cu plăcere, apoi anunţă că-l va numi Hassan.

Toţi cei care se aflau în curte aplaudară, invocară binecuvântarea lui Allah asupra lui şi strigară multe urări de “Viaţă lungă lui Hassan ibn Aii ibn Abi Talib!” Mama şi Barrayara se aflau lângă mine. Toate trei am strigat împreună cu ceilalţi. Barrayara scoase chiuitul de care era atât de mândră, căci putea străpunge cele mai surde urechi la o distanţă de cel puţin două săgeţi.

Apoi, soţul meu îi conduse pe toţi în mica moschee pentru ca nepotul său să primească protecţia rugăciunii. Femeile şi slujnicele făcură mare tărăboi şi se arătară foarte entuziasmate când Fatima apăru din nou în curte, strângându-l pe Hassan la sân. Se urcă pe calul ei fără ajutorul nimănui şi fără să arunce vreo privire cuiva. Aii îşi încălecă bidiviul şi porni în galop în urma ei. Mama îi aruncă o privire acră Barrayarei. Poate că îi şopti chiar câteva cuvinte.

Nu am dat atenţie. Deja pe-atunci, şi de-a lungul întregii mele vieţi, nu dădeam curs bârfelor şi vorbelor cu subînţeles, fie că erau mieroase, acre ca oţetul sau otravă pură. Şi apoi, drept să spun, rochia mea albastră şi noile mele bijuterii mă interesau mult mai mult decât purtările nepoliticoase ale celei pe care o numeau nora mea, deşi era cu cel puţin cinci sau şase ani mai mare decât mine.

Cum i se întâmpla deseori, Abu Bakr, tatăl meu, veni să mă vadă mai târziu. Atunci am înţeles semnificaţia vizitei Fatimei.

Eram în incinta bucătăriilor, ajutând-o pe Barrayara să frământe aluatul sau să macine orzul, nu mai ţin minte. Nu m-am dat niciodată în vânt după ceasurile acelea nesfârşite pe care noi, femeile, trebuie să le pierdem cu pregătitul mâncării. Acolo repetăm tot felul de treburi care nu ne fac mai inteligente. Dimpotrivă, plictisul, oboseala şi prostia dospesc laolaltă cu merindele în căldura cuptoarelor, şi adesea aceste încăperi devin la fel de insalubre pentru spirit şi inimă ca nişte bălţi cu apă stătută.

Tatăl meu se opri în umbra care acoperea deja jumătate din curte. Nu putea să se apropie mai mult ca să mă cheme. Cu o iarnă înainte, nobilul Omar ibn al-Khattab, cunoscut pentru ura lui faţă de femei, obţinuse de la Mahomed proclamarea unei reguli absurde: bărbaţii nu trebuiau să se apropie la o distanţă mai mică de trei lănci de locurile unde trebăluiam noi, femeile, mame, fiice, surori, sclave şi slujnice. Mai întâi, soţul meu râsese de această propunere. Omar se supărase şi, însoţit de un grup de bătrâni, îl bătuse la cap pe Mahomed timp de două luni, aşa încât acesta cedase până la urmă, ridicând din umeri.

Fără să bag în seamă admonestările Barrayarei, mi-am părăsit de îndată corvoada şi m-am repezit spre tata. El m-a întâmpinat cu vorbe de dojană: soţia Profetului nu trebuia să ţopăie prin curtea casei ca o fetiţă.

Am înţeles de îndată că avea să-mi spună ceva grav. Din felul în care a ridicat draperia de la camera mea şi din şovăiala lui de a-mi trece pragul, am ştiut că acest lucru grav nu avea să fie rostit fără stânjeneală.

Ca să-mi cer iertare pentru purtarea mea copilăroasă şi să fac pe femeia matură, i-am oferit un pahar cu lapte proaspăt şi curmale cărnoase într-o cupă drăguţă din aramă, după care i-am arătat cadourile de la Mahomed.

Magnifica tunică albastră nu-l impresionă, dar îşi trecu printre degete colierul lung din pietre preţioase colorate. Mângâie turcoazele şi cornalinele, lapislazuli şi hematitele, apoi atinse cu gesturi blânde marea placă din obsidian încrustată cu ametiste care îmi atârna până între sâni.

În tinereţe, împreună cu Mahomed, tata făcuse comerţ cu bijuterii. Ar fi putut să-mi spună de unde provenea fiecare dintre acele pietre. Mă întrebă:

— Ce crezi despre ce ai văzut astăzi?

Am ghicit imediat despre ce anume vorbea.

— Hassan este un prenume frumos pentru fiul Fatimei, am răspuns. Sper ca acest copil să-i îmbuneze starea de spirit. Barrayara spune că aşa se întâmplă, că multe femei acre se îndulcesc odată ce devin mame. Tata făcu o strâmbătură de dispreţ. Dorind să-l înmoi, am continuat să pălăvrăgesc: Trimisul era foarte fericit să-şi ţină nepotul în braţe...

— Soţul tău ar fi şi mai fericit dacă şi-ar putea ţine propriul fiu în mâini şi nu pe cel al ginerelui său!

Vorbele tatei îmi tulburară buna dispoziţie şi mă făcură să roşesc. Acum ştiam care era acel lucru grav, m-am gândit resemnată. Nici unul dintre cuvintele rostite de gura lui nu mă înspăimânta mai tare.

Şi mai încet, pe un ton şi mai apăsător, adăugă:

— Un fiu de la preaiubita lui soţie. Tu.

Mi-am plecat fruntea, neputând să-i susţin privirea. El se înclină spre mine. Degetele lui îmi atinseră tunica uşor înainte de a mă obliga să-mi înalţ capul.

— Eşti sigură că ai înţeles ce ai văzut? mă întrebă el când ochii ni se întâlniră.

— Am văzut-o pe Fatima prezentându-şi fiul tatălui ei şi pe soţul meu bucuros să-şi alinte urmaşul.

— Urmaşul lui Aii! Nu al lui. Din sângele lui, Aisha! Nu din carnea lui.

— Da.

— Nu este acelaşi lucru.

— Nu.

— Trebuie să-l ţină în braţe şi pe urmaşul din carnea lui, şi asta cât de curând.

— Dacă Allah va voi.

Tata ridică vocea:

— Şi de ce n-ar voi? se răsti tata. Făcând un efort să se stăpânească, adăugă: Ştii ce a spus Trimisul în faţa tuturor astăzi, în timpul prânzului nostru?

— Cum aş putea să ştiu?

— A spus: "Allah m-a copleşit cu fericire de două ori. O dată dăruindu-mi o soţie care va fi memoria cuvintelor mele. încă o dată dăruindu-mi o fiică ce va fi sabia urmaşilor mei". înţelegi ce înseamnă acest lucru?

Am preferat să nu răspund nimic. Era o greşeală.

— Aisha! izbucni el fără să-şi mai reţină iritarea. Tu nu ai numai urechi drăguţe şi o memorie ieşită din comun. Din câte văd, eşti făcută la fel ca toate femeile pe care Allah le-a lăsat pe lumea asta!

Ruşinea îmi arse obrajii şi fruntea. Cât de mult se înşela tata!

Din fericire, nu a trebuit să răspund. Glasul mamei răsună în pragul camerei:

— Fiica ta are dreptate, Abu Bakr. N-ar trebui să te arăţi mai nerăbdător decât Allah.

Tata tresări. Mama şi Barrayara lăsară să cadă draperia şi se apropiară de noi. Cum încăperea nu era mare, mama, care a fost mereu o femeie durdulie, părea că ocupă tot spaţiul. Enervarea se putea citi pe chipul tatei, dar nu îndrăzni să-şi întrerupă prima soţie.

— În această casă, fiecare ştie cum este Fatima. Dacă există vreo femeie care să-şi bată joc de condiţia de mamă, atunci aceea este ea. Tot ceea ce doreşte este să se comporte ca un bărbat. Visul ei este să fluture o *nimcha* şi să aibă sânge pe mâini, ca un războinic. A venit să-i ceară Trimisului acest lucru în schimbul fiului ei. Mâine îl va fi uitat

deja pe micul Hassan. Nu o cunoşti destul de bine pe fiica Alesului lui Allah ca să o înţelegi înainte de a deschide gura?

Tata, care era aşezat, se ridică. O măsură din cap până-n picioare pe mama şi plescăi din limbă cu dispreţ:

— Allah să mă ierte, dar Omar are dreptate! Vouă, femeilor, trebuie mereu să vi se repete lucrurile de o sută de ori înainte ca ochii să vi se deschidă. Ce crezi tu că se va întâmpla mâine şi poimâine? Badr nu este decât începutul războiului. Allah este nerăbdător să ne vadă dând iarăşi ocol sfintei Kaaba din Mecca. Necredincioşii, făţarnicii şi mincinoşii de acolo sunt încăpăţânaţi. De-acum, ne cunosc. Teama de Dumnezeu ar trebui să-i pună pe fugă, dar, dimpotrivă, ei îşi pregătesc răzbunarea. Şi aceasta este voinţa Atotputernicului, căci El doreşte să-i pedepsească prin mâna noastră. Acest lucru înseamnă lupte şi iar lupte. Se anunţă vremuri tulburi, în care vor curge valuri de sânge. Asta înseamnă noi alianţe pentru Trimis. Şi, de asemenea, soţii noi, femei ce provin din clanurile de curând supuse cuvântului lui Allah pe care va dori să le onoreze. Acest lucru înseamnă fii şi fiice născute din alte pântece decât cel al fiicei mele Aisha, iar eu, unul, Abu Bakr, eu vreau să am în braţe un nepot al meu, fiul Trimisului lui Allah, când vom intra călare în Mecca! Iată, femeie, cum stau lucrurile... Dacă Allah va voi.

Mama şi Barrayara reluară în cor formula de încheiere:

— I nshallah!

Apoi tăcură, înfruntându-l pe tata din priviri cu nişte expresii aprige pe chipuri.

Tâmplele îmi zvâcneau din cauza ruşinii. Unghiile îmi intrau adânc în palme. Mă luptam ca lacrimile să nu rupă zăgazul pleoapelor. Aşteptam aceste cuvinte ale tatălui meu. Ştiam, fericirea de care mă agăţam de la întoarcerea din Badr nu era decât o iluzie. O mistificare.

Cu un ultim gest de lehamite, tata se grăbi să iasă din camera mea. Dându-se la o parte ca să-i facă loc să treacă, Barrayara oftă:

— Eşti la fel ca toţi bărbaţii, Abu Bakr. Spui ceva şi în acelaşi timp opusul. Spui: "Dacă Allah vrea", dar te arăţi nerăbdător că El încă nu vrea. Fiica ta are treisprezece ani. Este destul de mare să intre în patul soţului ei, dar sigur nu este destul de mare ca Dumnezeu să dorească pentru ea un pântece de mamă.

Dacă această observaţie ar fi venit din gura oricărei alte femei decât Barrayara, inclusiv a mamei, i-ar fi stârnit tatei o mânie cumplită, însă el şi Barrayara se cunoşteau dintotdeauna. Erau frate şi soră de lapte, el, fiu al unui notabil, ea, fiică de sclav. Nu se despărţiseră niciodată. Mama spunea că Abu Bakr nu acceptase niciodată să am altă slujitoare decât Barrayara. Ea chiar trebuise să se lupte ca să mă poată alăpta când abia mă născusem. Aşa că nu m-a mirat să-l aud pe tata râzând, dintr-odată destins.

— Nu ştii despre ce vorbeşti, Barrayara, spuse el, netezindu-şi tunica. Voinţa lui Allah nu are limite. Nevasta lui Abraham avea o sută de ani când a adus pe lume copil. Dacă Cel Milostiv şi îngăduitor doreşte un fiu de la fiica mea pentru Trimisul lui, pântecele Aishei va fi greu până luna viitoare.

Barrayara deschise gura ca să răspundă, dar glasul puternic al lui Bilal răsună în curte, intonând chemarea la rugăciunea de seară. De mai bine de un an, Trimisul îi încredinţase sarcina de muezin credinciosului său sclav negru, care îndurase cazne de neînchipuit din partea celor din Mecca.

Tata ieşi grăbit din cameră. Mama oftă, bucuroasă că Allah ne obliga la tăcere.

Cât despre mine, să mă ierte Allah, în timpul rugăciunii din acea seară n-am fost deloc atentă. Teama îmi umplea inima.

3

Mai întâi îmi fusese teamă de război.

În urmă cu şaptesprezece zile, pe când porneam la drum ca să-i înfruntăm pe cei din Mecca la Badr, Mahomed îmi dăduse vestea că aveam să-i stau alături în bătălie.

— Allah te place, iar îngerul lui, Djibril, se simte bine în compania ta. Voi avea nevoie de tine.

Tata fusese foarte bucuros. Eu, din acel moment, nu am încetat să tremur. Victoria mi se părea cu neputinţă de obţinut, de vreme ce Mahomed însuşi anunţase că cei din Mecca erau o mie şi credincioşii lui Allah abia trei sute. În jurul cămilei mele, pe când ne îndreptam spre Badr, războinicii râdeau prea tare, strigând cuvintele Coranului. Perspectiva luptei îi dădea nobilului Omar ibn al-Khattab înfăţişarea unui demon. îi încuraja pe luptătorii lui Allah prin gesturi ample şi zbierete atât de sălbatice, încât alunga din ei orice temere.

Doar tata şi soţul meu îşi păstrau calmul. Totuşi, acest lucru nu mă liniştea. Eram mult prea tânără ca să am credinţa lor în atotputernicia lui Allah. Nopţile-mi erau însingurate şi fără somn. Mahomed se ţinea departe de camera mea. Nu mai trecea pe la mine după rugăciunea de seară, după cum îi era obiceiul, ca să-mi spună cuvinte dulci. Avea prea multe griji cu războinicii lui ca să-şi mai bată capul cu mine. Eu frământam în minte nenumăratele grozăvii auzite despre soarta care le aştepta pe soţiile celor învinşi. Silnicia de a împărţi patul duşmanului, sclavia, umilinţele fără sfârşit...

În palanchin, Barrayara tăcea. Pielea i se făcuse albă ca laptele prins. îşi muşca buzele. Dacă cei din Mecca ieşeau învingători, soarta ei avea să fie mai rea decât a mea.

Când în sfârşit am ajuns la palmierii de lângă puţurile din Badr, soarele avea străluciri roşietice. De îndată ce se termină rugăciunea de seară, Mahomed puse să se ridice

un cort pentru mine. Când eram înăuntru, se aşeză în prag şi le spuse tuturor:

— Aici Dumnezeu va hotărî dacă suntem vrednici să-i învingem pe necredincioşii din Mecca.

Glasul lui plin de putere şi de siguranţă mă surprinse mai mult decât vorbele lui. Nu era glasul nervos şi violent al lui Omar, nici cel sumbru şi cumpătat al tatei. Soţul meu nu avea nevoie să-şi verse nervii ori să-şi stăpânească temerile.

Prin aceste cuvinte, am avut impresia că mă apăra. Mai mult chiar. El, care păruse că nu se mai gândea la mine, dintr-odată părea să-şi împletească destinul cu al meu, după voinţa lui Allah.

Pentru prima dată de la plecarea mea din Yathrib, mi-a fost ruşine de teama ce-mi strângea stomacul. Nu ştiam oare că Trimisul urma drumul trasat lui de Cel Milostiv şi îngăduitor? Nu demonstrase el în nenumărate rânduri că nu era nici inconştient, nici peste măsură de temerar? Nu-mi repetase el că nu eram o soţie precum celelalte? Lui mă hărăzise pentru totdeauna bunătatea lui Dumnezeu, şi numai pentru el mă înzestrase Atotputernicul cu o memorie prodigioasă.

Mahomed mi se adresă, făcând trimitere la boala îndelungată care-mi chinuise copilăria:

— Allah ţi-a însănătoşit trupul, Aisha, ca să poţi înfrunta vremurile ca nimeni alta.

Teama care-mi strângea măruntaiele se risipi. În sfârşit, înţelegeam de ce mă invitase soţul meu să-l urmez în acea bătălie.

“Voi avea nevoie de tine, îmi mărturisise. Iar eu, în loc să mă pregătesc să-i fiu de ajutor, tremuram ca o frunză şi mă purtam ca un copil!

Când, în sfârşit, Mahomed veni în cortul meu, noaptea era adâncă şi greierii ne asurzeau cu gălăgia lor. îşi ţinea mantia îndoită pe braţ şi strânsă la piept. Acesta era un prim semn. La lumina lămpii, am citit pe chipul lui ce avea

să se întâmple. Am fost atât de fericită, încât am uitat definitiv rămăşiţele spaimei care-mi mai stăruiau în inimă.

Barrayara mă ajutase să pregătesc cina. Cearşafurile de pe pat erau întinse. Eram îmbrăcată cu cămaşa de noapte şi aveam părul desfăcut. Mahomed nu dădu atenţie acestor lucruri. Se aşeză pe scăunaşul lui, cu pleoapele pe jumătate închise. Degetele-i fremătau pe manta. Buzele-i tremurau. Tensiunea invocaţiei îi crispa muşchii, îşi încorda puterile. Soţul meu nu-l chema niciodată pe îngerul lui Allah prin voce sau prin gesturi, întregul lui trup — carnea, nervii, oasele, sângele — îl chemau pentru el. Uneori totul era atât de intens, încât mi se părea că aud forţa strigătului său.

Încet, i-am luat mantia şi am aşezat-o la picioarele patului nostru. Mă lăsa întotdeauna să o fac. De obicei, parcă nici nu era conştient de prezenţa mea. Îm acea seară însă, cum am aşezat mantia mi-a şi luat mâinile într-ale lui, rostindu-mi blând numele:

— Aisha!

Răsuflarea lui îmi atinse uşor pleoapele.

Am rămas astfel nemişcaţi. Eram ghemuită atât de jos lângă el, încât îmi amorţiseră genunchii. Flacăra lămpii strălucea în ochii lui, care stăteau la pândă.

Brusc, mă cuprinse dorinţa de a-i săruta mâinile. Gura mi se aruncă asupra cărnii lui. Îi sărutam încheieturile, buricele degetelor. Aproape imediat începu tremuratul. Cum se întâmpla adesea, acesta îi cuprinse mai întâi umerii. Apoi coatele începură să danseze şi mijlocul îi intră în vibraţie. I-am dat drumul mâinilor şi m-am aruncat pe pat, apucând mantia. Cu teamă şi uşurare deopotrivă, soţul meu strigă:

— Djibril! Djibril! Allah fie lăudat de o mie de ori!

Eu nu vedeam nimic. Nici pe înger, nici pe altcineva. Nici o adiere nu mişca flacăra lămpii. Era mereu astfel. Mahomed tremura cu palmele deschise, întinse către îngerul lui Allah, iar eu nu vedeam nimic, nu auzeam nimic. Doar glasul greu şi răguşit al soţului meu care primea cuvintele îngerului.

Aşa cum îmi ceruse o dată pentru totdeauna în ziua nunţii noastre, am aruncat mantia cea mare peste el şi l-am acoperit cu ea. îmi ţineam pleoapele închise strâns. Sub mantie, soţul meu implora, visa, primea şi mulţumea. Allah mă aşezase acolo ca să-l aud pe Trimisul lui, nu să-l văd.

4

Vizita îngerului Djibril nu ţinu mult. Când Mahomed dădu mantia la o parte şi se ridică în picioare, chipul îi strălucea de bucurie. Mă întrebă:

— Ai auzit cuvintele fratelui meu Djibril?

Astfel îl numea el deseori pe înger. Nu, nu-i auzeam niciodată glasul. Auzisem însă perfect glasul soţului meu repetându-i cuvintele pline de fermitate şi încurajare. Le-am pronunţat la rândul meu:

— Celor tăgăduitori, nici averile, nici copiii nu le vor sluji la nimic înaintea lui Dumnezeu, căci ei vor fi hrană Focului. Allah le vine în ajutor celor care merg pe calea sa. El nu-şi întoarce privirea decât de la cei care nu ştiu să vadă[4].

Mahomed mă sărută pe frunte.

— Să nu uiţi aceste cuvinte. Păstrează-le în mintea ta ca fiind de mare preţ, ca să le putem regăsi atunci când va fi nevoie.

Îmi sărută din nou pleoapele, după care ieşi vioi din cortul meu, nerăbdător să ducă vestea cea bună războinicilor. Bănuiam că nu se va întoarce în timpul nopţii. Sau poate doar pentru un pui de somn înaintea zorilor.

Simţeam oboseala drumului în tot trupul. Barrayara ridică draperia de la uşă ca să întrebe dacă aveam nevoie de ceva. Am spus nu. Nu voiam să înceapă cu vorbăria ei. Nu-mi doream decât să mă bag în pat ca să chibzuiesc mai bine la ceea ce tocmai trăisem.

4 Coranul 3, 10-13. Pentru versiunea în limba română, a se vedea ediţia Coranul, traducere din limba arabă, introducere şi note de George Grigore, Editura Herald, Bucureşti, 2006 (n.tr.)

I-am mulţumit lui Allah pentru încrederea pe care i-o arăta soţului meu. Eu eram prima care să se bucure de această binefacere. Chiar dacă încă mi se mai părea un vis nebunesc, victoria luptătorilor noştri împotriva necredincioşilor din Mecca nu mi se mai părea cu neputinţă. Poate că nu-mi era sortit totuşi să devin sclava sau concubina lui Abu Sufyan.

Purtată de această euforie, am luat sticluţa cu mosc ambrat şi mi-am uns ceafa şi pieptul înainte de a mă întinde. De îndată parfumul puternic şi senzual îmi aduse în minte multe clipe şi întrebări care nu-mi dădeau pace din timpul iernii.

De câteva luni, sărutările şi mângâierile lui Mahomed nu mai erau doar semne de tandreţe. După mai multe nopţi de timiditate, tulburată şi pudică, tremurând ca nu cumva să nu-i fiu pe plac, mă silisem să-i răspund mângâierilor. Stângăcia mea mă umplea de ruşine.

Dar Mahomed râsese cu bunăvoinţă, lipindu-şi cu o blândeţe infinită buzele de palmele mele.

— Totul se învaţă, Aisha. Acest lucru precum un al· tul. Ai timp, nu te teme, soţia mea dulce ca mierea. Nu te voi forţa să devii femeie înainte ca Allah să-mi deschidă calea.

Cuvintele lui mă miraseră atât de mult, încât probabil aveam un aer tâmp. Mahomed adăugase:

— Când Allah, fie binecuvântat de o mie de ori, te va voi pentru mine, El ţi-o va spune. Ascultă-l. El te va călăuzi în braţele mele.

Ca să fiu sigură că înţelegeam sensul exact al acestor fraze, i le repetasem Barrayarei. Şi ea râsese, apoi mormăise:

— Pune-ţi creierul la treabă, fata mea. Trimisul spune că nu vei fi aşternutul lui de carne şi plăcere atâta timp cât nu-ţi va curge sângele de femeie. Cu atât mai bine. Ai noroc. Cunosc foarte mulţi soţi care nu ar avea atâta

răbdare. Dar este momentul să te pregăteşti pentru viaţa care te aşteaptă.

Vocea ei de neînduplecat părea întotdeauna morocănoasă şi lipsită de suflet. Dar nu era decât o mască. Când cineva tăia gâtul unui ied, Barrayara îşi acoperea faţa gemând. Cât despre “aşternutul de carne şi plăcere”, nu era niciodată zgârcită cu învăţămintele şi sfaturile. îţi dădea atât de multe, încât ai fi putut crede că ea cunoscuse un mare număr de bărbaţi. Şi nu se înşela niciodată. A deveni “aşternutul de carne şi plăcere” al soţului însemna într-adevăr începerea unei noi vieţi.

Fără îndoială, Trimisul ghicea că mă pregăteam să-mi îndeplinesc datoria de soţie şi că nu simţeam nici o reţinere. Din ce în ce mai des venea la mine târziu şi se delecta să-mi trezească dorinţa. Ştia atât de bine să-mi preîntâmpine spaimele şi sfiala vârstei, încât la scurtă vreme am căpătat impresia că zilele erau o aşteptare zadarnică. Nerăbdarea tinereţii, pofta nesăţioasă de plăceri născânde îmi înfierbântau carnea. Nu mai trăiam decât pentru clipa în care Mahomed avea să ridice draperia de la uşa mea rostindu-mi numele. Şi, bineînţeles, ajunsesem să sper că va încălca regula pe care şi-o impusese.

El, dimpotrivă, nu era decât cumpătare şi înţelepciune. Din fericire, cred că am ştiut să-mi ascund nemulţumirea. Doar mai târziu am înţeles că purtarea lui ascundea foarte multă iubire şi tandreţe. Şi bunătate, căci înainte de a pretinde să fie satisfăcut el însuşi, mă învăţa să descopăr forţa îmbătătoare a simţurilor mele şi să mă bucur de plăcerea deosebită pe care o pot avea femeile. Ceea ce mulţi bărbaţi ignoră.

Totuşi, lunile treceau şi sângele meu de femeie nu curgea. Cuprinsă de teamă, am întrebat-o pe Barrayara:

— Eşti sigură că se întâmplă întotdeauna? Toate femeile au sângele ăsta, eşti sigură?

— Eşti proastă de pui o asemenea întrebare! oftă buna slujnică scuturând din cap.

Perioada cea mai grea a iernii luă sfârşit. Eu tot aşteptam. îndoiala îmi măcina zilele şi nopţile. Ce n-aş fi dat să-i pot şopti în sfârşit lui Mahomed că Allah mă făcuse femeie! în fiecare dimineaţă mă temeam ca lehamitea să nu-l îndepărteze de mine, de fetiţa care mă încăpăţânam să rămân. Îm casa noastră, precum şi în casele credincioşilor din Yathrib, nu ducea lipsă de slujnice ori de sclave de multă vreme instruite să ofere plăcere. La fel de dornice erau multe altele, fiicele tovarăşilor sau ale noilor credincioşi ansari. Toate, ştiam acest lucru, ar fi fost fericite să-şi deschidă trupul şi chiar să devină a doua, a treia sau a patra lui soţie!

Sfiala, şi poate că şi un pic de ruşine, mă opreau să-i pun întrebări mamei. Le-am iscodit totuşi pe fetele de vârsta mea. Nu-mi ascunseră nimic din mândria lor: bineînţeles că avuseseră deja “sângele lunii”, cum îl numeau.

Barrayara trebui să-mi îndure din nou văicărelile:

— Ele au vârsta mea şi deja le-a curs sânge! Unele sunt chiar mai mici decât mine.

— Atunci ar trebui să se teamă de pedeapsa lui Allah într-o bună zi, pentru că se laudă atâta, răspunse ea morocănoasă.

— Nu mint! am protestat. De ce mie nu-mi vine?

— Roagă-te şi cere-i lui Allah. Dacă cineva cunoaşte răspunsul, acela este El.

Barrayara îmi primea plângerile glumind. Nerăbdarea şi dorinţa pe care le arătam faţă de soţul meu îi plăceau. Vedea în ele semnul unei mari fericiri în viitor.

— Încetează cu tânguirile. Dumnezeu îţi va da scurgerea de sânge când va găsi că este de folos. Dacă vrei să fii o soţie bună, începe prin a avea un comportament ireproşabil. Soţul tău ar trebui să te înveţe răbdarea în loc să te acopere cu atâtea mângâieri.

Avea dreptate, ştiam. Dojana ei liniştită mă potoli. Dacă aşa stăteau lucrurile, aceasta era voinţa Celui Milostiv şi îngăduitor. Nu aveam decât să-mi plec capul. De fapt, nu era nimic rău, doar un capriciu al tinereţii.

în acel moment sosi vestea: Abu Sufyan se întorcea de la miazănoapte în fruntea unei caravane ce transporta toată bogăţia celor din Mecca. Reţinut în lungi consfătuiri cu tata şi cei mai apropiaţi tovarăşi ai lui, Trimisul mă vizită mai rar. Săruturile lui rămaseră tandre, însă mintea nu-i mai stătea la jocurile dorinţei.

Şi iată-ne în tabăra de corturi de lângă puţurile din Badr. Lupta cu cei din Mecca era iminentă. Pentru prima dată, aveam să văd curgând sângele războiului. Poate că aveam chiar să-mi găsesc sfârşitul, eu, care nu eram încă o soţie împlinită.

În acea seară, îmbătată poate de parfumul cu care mă unsesem, am blestemat această aşteptare. Am blestemat acest sânge care nu curgea. Singură în aşternut, m-am lăsat în voia mâniei. Allah să mă ierte, dacă este cu putinţă. Cred că am strigat şi am protestat împotriva voinţei lui. L-am făcut nedrept. Ardeam de nerăbdare să-mi pierd inocenţa ce refuza să mă părăsească.

În cele din urmă, istovirea şi tristeţea îmi închiseră pleoapele. Adormeam cu speranţa de a găsi în vis acea femeie care nu eram încă şi pe care doream atât de mult să i-o ofer soţului meu.

5

Au urmat zile de spaimă, de strigăte, de suferinţă şi, în sfârşit, de victorie şi bucurie.

În timpul luptelor, Mahomed veni de mai multe ori în cortul meu ca să ceară ajutorul lui Djibril. De fiecare dată, îngerul lui Allah răspunse chemării sale. Prin gura lui, Cel Milostiv şi îngăduitor îi oferi ceata sa strălucitoare de îngeri salvatori ca să vină în ajutor războinicilor conduşi de Trimisul lui. Deşi

mult superiori ca număr, necredincioşii din Mecca fură orbiţi şi se clătinară de frică, suferind cea mai cumplită înfrângere din toate timpurile. Supravieţuitorii o luară la fugă dinaintea războinicilor din Yathrib.

Avură nevoie de două zile întregi ca să îngroape morţii, să panseze rănile şi să adune prizonierii. Bucuria născută din victorie era la apogeu.

În cea de-a treia zi, Mahomed porunci întoarcerea la Yathrib. Îm apropiere de Al-Athil, la două sau trei zile de mers de Yathrib, când soarele era încă sus pe crestele munţilor, opri caravana şi porunci să ridicăm o tabără de noapte. Imediat ce corturile fură ridicate, împărţi prada. Bogăţiile luate de la cei din Mecca erau atât de multe, încât totul dură până la căderea întunericului. Torţele care străluceau pretutindeni prin tabără alungau umbrele nopţii. Adormisem de multă vreme, istovită de oboseală şi de nervi, când şoapta soţului meu îmi atinse uşor tâmplele:

— Frumoasa mea soţie, îngerul meu de miere!

Glasul lui era la fel de gingaş ca mângâierea degetelor. Mai întâi am crezut că visez şi nu am încercat să mă trezesc din somn. În curând însă, plăcerea mă făcu să mă rostogolesc pe pat ca o frunză luată de iureşul apelor. Sărutările lui Mahomed transformau noaptea în lumină. Inima îmi bătea în piept cu atâta putere, încât trupul îmi tremura. Emoţiile cumplite din zilele trecute, exaltarea războinicilor care, în acea clipă, îşi cântau în continuare triumful foarte aproape de cort, se şterseră. Singurul lucru care conta era dorinţa soţului meu, care o trezea şi înflăcăra pe a mea. Preţ de o clipă am crezut că mă sălta ca pe o pană. Aerul îmi pătrundea în piept ca o limbă de foc. Pântecele meu nu era decât un rug flămând după alte şi alte flăcări. Atunci am auzit cuvintele ce-mi ieşeau din gură. Nu am recunoscut vocea grea şi însetată de fericire care-mi vibra în gâtlej:

— Soţul meu preaiubit! Sângele femeii tale a curs! Sângele a curs... Nu mai sunt fată. Allah cel Milostiv a deschis calea soţiei tale...

Spinarea Trimisului tresări sub palmele mele. Cu şalele încordate şi fremătând, se ridică în coate şi căută să-mi ghicească chipul. Prin umbra cortului am văzut strălucirea din ochii lui. Am crezut că avea să citească în mine minciuna. Dar nu.

Şi lui, fericirea îi deschise gura şi-i umplu pieptul. Şi mă purtă foarte departe, pe măsura dorinţei lui, fără să se mai gândească la nimic altceva.

În zori, Mahomed îşi desprinse braţele din jurul taliei mele. Atunci, la primul fior de frig pe care l-am simţit după îndepărtarea lui, am văzut nebunia blestemului meu în toată cruzimea ei.

Pentru numele lui Dumnezeu, ce făcusem? Allah atotputernicul avea să mă fulgere pe loc! În timp ce minţeam rostisem numele său sacru!

Mahomed, văzându-mă palidă şi gata să izbucnesc în plâns, crezu că eram încă emoţionată după noaptea noastră. Cum ar fi putut ghici adevărul? Iubirea lui era atât de tandră, încât ruşinea mea dispăru. Eram pe punctul de a-i mărturisi totul. Când însă fericirea îl făcu să-mi sărute din nou tot trupul, curajul îmi dispăru. Preferam să înfrunt mânia lui Allah decât reproşurile iubitului meu. Aşa suntem noi: slabe şi cu puţină voinţă.

Am pornit din nou pe drumul spre Yathrib înainte ca soarele să ne contureze umbrele şi am înaintat cu mare grabă. În arşiţa zilei, ne-am odihnit la umbra câtorva palmieri. De îndată ce cămilele noastre îngenunchează, tatăl meu, Abu Bakr, se apropie de Barrayara.

Un zâmbet larg şi rar îi ilumina faţa. Îi vorbi încet. Am ghicit uşor motivul acestui sfat de taină. Fără îndoială, Trimisul îi mărturisise fericirea nopţii noastre.

Fericirea noastră şi minciuna mea.

Slujnica avu o mişcare de surpriză. Se întoarse spre mine, cu ochii ei negri umbriţi de sprâncenele groase. Mi-am ţinut respiraţia. Barrayara avea să-i deschidă ochii tatei. El avea să afle totul, să înţeleagă totul. Până la lăsarea serii avea să izbucnească un scandal, obligându-l să-şi renege fiica!

Nu. Barrayara clătină din cap şi rosti câteva cuvinte. Am avut impresia chiar că o auzeam râzând. Sub barba-i îngrijită şi parfumată, buzele fine ale tatei se arcuiră şi mai mult într-un zâmbet. Ochii îi străluceau mai tare ca niciodată de mândrie. Făcu un gest de afecţiune spre mine, apoi plecă spre bărbaţi.

Cu umerii căzuţi, Barrayara se apropie de mine. A trebuit să fac un mare efort ca să-i susţin privirea. Obrajii îi ardeau de mânie. Deschise gura ca să şi-o elibereze, dar nu scoase nici un cuvânt.

Privirea ei fu de ajuns. Ea ştia să citească în mine, aşa cum eu puteam să citesc în ea. Ce ar mai fi fost de spus? Greşisem, ea ştia de ce. Minciuna fusese rostită, greşeala făptuită era ireparabilă. Cel puţin nu ştia că blestemasem.

Nu mai conta însă. Mai devreme sau mai târziu avea să se facă dreptate, şi Allah, Unicul, Creatorul şi Binefăcătorul tuturor lucrurilor, urma să-mi fie judecător.

înainte ca Barrayara să-mi întoarcă spatele, văzu că mai aveam puţin până să mă înece plânsul. Cu faţa schimonosită de furie, mă luă de mână, o strânse mai să o frângă şi mormăi:

— Nu! Fără plânsete, fără lacrimi! Dacă tot ai vrut să te simţi fericită, cel puţin să o vadă toată lumea.

Aceasta a fost răzbunarea ei. Nu îndrăznesc să-mi imaginez strâmbătura de spaimă care mi se întipărise pe chip. Mai bine aş fi băut fiere şi venin! Totuşi, când ne-am urcat în palanchinele legate de cocoaşa cămilelor, slujitoarele îmi aruncară priviri pline de invidie. Le-am auzit râzând şi şuşotind. Una dintre ele spuse că văzuse sângele

nuntirii mele pe cămaşa mea de noapte. Barrayara făcuse ce trebuia.

Mai târziu, am aflat povestea pe care i-o servise tatălui meu. Sângele femeiesc îmi venise cu o noapte înainte de bătălia cu cei din Mecca, îi spusese. Neştiind dacă era un semn bun sau rău, preferase să ţină vestea pentru ea şi să spele cu discreţie cearşafurile murdare.

Mie nu-mi adresă nici un cuvânt pe această temă. Nici atunci, nici mai târziu. Din clipa în care află de minciuna pe care o îndrugasem, oricât de furioasă ar fi fost, Barrayara o ţinu pentru ea, minţind la rândul ei. Acesta a fost secretul nostru şi dovada absolută a iubirii sale. Nici mama nu ştia nimic.

Iar eu, ca o fată de treisprezece ani ce eram, uşurată de susţinerea Barrayarei şi schimbătoare cum eşti la această vârstă, zâmbeam fără reţinere. Poate, ce ştiu eu, am visat chiar că Cel Milostiv şi îngăduitor m-ar putea ierta?

Acoperişurile din Yathrib încă nu se vedeau în zare când o slujitoare îmi mărturisi chicotind gluma care circula printre războinici. Trimisul lui Dumnezeu, strigau ei fără să se ferească, se simţea atât de în largul său în război, încât găsise cum să ciopârţească trupurile necredincioşilor din Mecca supunând-o pe Aisha, soţia lui preaiubită, legii lăncii sale!

Cuprinsă de o mândrie ciudată, am izbucnit în râs. Şi în ciuda situaţiei, în ciuda minciunii mele, mândria mea le fu limpede tuturor.

Chiar în acea seară, după întoarcerea victorioasă a Trimisului la Yathrib, ne-am revăzut în camera mea. Soţul meu se dovedi nerăbdător să mă strângă din nou în braţe. La rândul meu, oferindu-mă toată lui, l-am făcut să râdă povestindu-i ce scorniseră războinicii lui.

Şi astfel, sub privirea lui Allah, o fericire desăvârşită ne contopi în acea noapte. Apoi încă una, şi încă una. Două, trei, patru nopţi. Tremuram puţin dimineaţa, dar mânia lui

Allah tot nu mă pedepsea. La apusul soarelui tremuram mai mult de nerăbdare decât de teamă. Mângâierile soţului meu dansau în închipuirea mea înainte ca buzele lui să mi se aşeze pe trup.

Dădeam uitării adevărul sau îmi alungam gândul la el de îndată ce-mi venea.

Aveam să rămân orbită până când Allah hotăra să-şi abată fulgerul asupra mea?

Sau, în milostivirea şi îndurarea lui fără margini, a voit să-mi trimită un semn al mâniei sale înainte ca pedeapsa să se năpustească peste capul meu?

Fatima veni atât de mândră să i-l ofere soţului meu pe fiul ei Hassan, încât tata se aprinse de gelozie şi îmi ceru rodul pântecelui meu:

— Trimisul doreşte să ţină în mâini pe urmaşul cărnii sale... Eu, Abu Bakr, doresc să am un nepot, fiul Trimisului lui Dumnezeu, în şaua mea când vom intra în sfânta Kaaba!

Un fiu, un nepot! De la mine, al cărei pântece nu se umfla decât de minciună!

Ruşine să-mi fie. De o mie de ori ruşine!

După aceste zile atât de scurte şi iluzorii, de fericire, veniră zilele funeste.

Ele se abătură asupra soţului meu şi a noastră, a tuturor, credincioşii din Yathrib. Şi nici măcar astăzi nu ştiu dacă greşeala mea a cântărit în dorinţa lui Allah de a ne pedepsi.

Făţărnicii f

1

în noaptea ce urmă zilei în care Hassan ibn Aii ibn Abi Talib îşi primi numele, pentru prima dată, mângâierile şi iubirea Trimisului nu mă purtară nici spre fericire, nici spre somn. În timp ce Mahomed adormea cu o răsuflare liniştită, eu nu puteam să închid ochii, îl revedeam pe micul Hassan în mâinile soţului meu, chipul trufaş al Fatimei care nici măcar o dată nu-şi *întorsese* ochii spre mine. Auzeam ameninţarea

tatei ce prevestea noi confruntări, soţii noi pentru Trimis. Tata fierbea de nerăbdare. Se arăta oare atât de agitat pentru că la fel era şi soţul meu? în definitiv, Mahomed Trimisul nu avea nevoie decât de puţine vorbe ca să se facă înţeles de Abu Bakr, tovarăşul său de-o viaţă.

Trupul meu ar fi devenit de piatră dacă, lipit de mine, trupul atât de iubit al soţului meu nu m-ar fi învăluit în căldura lui minunată. Îm acea noapte, în sfârşit mi-am recăpătat luciditatea.

Viaţa mea nu trebuia să se asemene cu nici o altă viaţă. Sarcina grea pe care o pusese pe umerii lui Mahomed, Allah o aşezase şi pe umerii mei. Până în ziua binecuvântată în care avea să hotărască să mă ia din această lume la marea lui judecată.

Bineînţeles, sarcina pe care mi-o încredinţase Allah nu se putea compara cu povara pe care o suporta Trimisul. Totuşi, o greşeală a Aishei bint Abi Bakr, soţia Trimisului lui Dumnezeu, nu putea fi decât o pată pe faţa credincioşilor.

În inocenţa mea, în ignoranţa mea, orbită de plăcerea tânărului meu trup, această greşeală o săvârşisem deja.

Ce trebuia să fac? Cum să găsesc calea potrivită de a îndrepta lucrurile înainte ca minciuna să fie descoperită?

De-acum înainte mama avea să fie atentă. Avea să-mi supravegheze cearşafurile şi pântecele. Barrayara nu putea să o înşele prea mult timp.

Mă bântuiau gânduri dintre cele mai nebuneşti. Auzisem despre leacuri pe care le luau soţiile sterpe ca să devină mame. Dar femeile vorbeau despre asta cu mare frică. Adesea, spuneau ele, aceste amestecuri cu efecte puternice le goleau de viaţă ca pe nişte burdufuri găurite.

Niciodată Barrayara nu ar fi fost de acord să-mi găsească o asemenea poţiune. Iar să o caut eu însămi ar fi însemnat să mă expun la bârfe răuvoitoare. Ar fi însemnat să mărturisesc în faţa întregului Yathrib că Allah nu-i dăduse soţiei Trimisului scurgerea de sânge.

Ce-mi mai rămânea de făcut, decât să-i dezvălui adevărul soţului meu? Nu era el destul de bun, destul de iubitor încât să-şi potolească mânia? Nu ar fi înţeles oare că, prin frumuseţea sa şi arta convingerii de care dăduse dovadă, mă înflăcărase până acolo încât să-mi pierd raţiunea?

Dacă cineva putea să invoce îndurarea lui Allah asupra mea, atunci acela era el. Oare ar fi vrut?

Era cu putinţă să-mi judece vina prea mare. Totuşi, nu aveam altă alegere.

Nu mai puteam să tac mult timp. Chinul mă făcuse deja nepăsătoare faţă de mângâierile iubitului meu. Oare nu-mi arăta astfel Allah calea cea dreaptă?

Îndată ce deschidea ochii, soţul meu trebuia să afle adevărul.

În tăcere, agăţată strâns de trupul lui binefăcător, m-am rugat şi am luptat cu lacrimile până în zori.

Allah, cum făcea adesea, hotărî că lucrurile urmau să se petreacă altfel.

Abia se mijea de ziuă. întunericul nopţii încă umplea camera când o hărmălaie violentă se auzi în curte. Strigăte, vociferări. Un vacarm care pătrunse cu uşurinţă dincolo de draperia de la uşă. Mahomed se trezi.

Se desprinse de mine, fu în picioare înainte ca eu să-l pot reţine cu o mângâiere. încă nu mă obişnuisem cu trezirile lui atât de bruşte. Cum deschidea ochii, îşi şi începea ziua.

Eu, care frământam în minte acest moment de ceasuri bune, alegând cuvintele pe care trebuia să le rostesc, înfăţişarea pe care să o iau, nu am reuşit decât să-i îngaim numele. M-am aşezat, înţepenită, când el deja îşi îmbrăca mantia şi se repezea spre prag.

Schiţă un gest cu mâna în semn de la revedere, după care lăsă draperia să cadă în urma lui. S-ar fi putut crede că palma lui mângâia aerul ca să-l împingă până la trupul meu. Tandreţea din privirea lui îmi puse un nod în gât. Afară, strigătele se înteţiră. îl zăriseră. îl strigau.

Am rămas o clipă nemişcată, simţind cum mi se învârtea capul din cauza insomniei şi a miresmelor nopţii. Cuvintele îmi veniră fără să gândesc. Cu ochii larg deschişi, am şoptit:

— Allah... Allah... Allah... O, Atotputernicule, Stăpânul Milostiv al lumilor, unde mi-e calea?

Ca şi cum răspunsul ar fi fost acolo, ţipetele de afară deveniră mai ascuţite, mai violente. O ceartă. Îm sfârşit, m-am ridicat şi mi-am pus o tunică înainte de a ieşi.

Sub marele tamarix erau vreo cincisprezece oameni care vorbeau nervoşi. I-am recunoscut pe Zayd, copilul din Kalb adoptat de soţul meu, pe Talha ibn Ubayd Allah, vărul cel tânăr şi credincios al tatei, şi, de asemenea, pe Tamim sd-Dari, Othman şi Abu Hamza, unchiul lui Mahomed. între ei, nişte ansari gesticulau şi strigau cu atâta înverşunare sub privirea Trimisului, încât spusele lor abia dacă se puteau desluşi. Repetau numele unei femei, Asma bint Marwan, urmat de un şir lung de sudălmi.

În faţa bucătăriei, slujitoarele adunate grămadă aruncau priviri neliniştite către tamarix. Barrayara, mama şi celelalte femei din casă se apropiaseră şi ele. Doica nici măcar nu-mi făcu un semn. Toate aveau privirile aţintite asupra Trimisului.

Mahomed întinse mâna spre Abu Bakr. Cu trăsăturile schimonosite de mânie, tata ezită, scutură din cap, şi, în cele din urmă, îi aşeză un sul scris în palmă. Soţul meu îl derulă şi aruncă o privire grăbită peste el. Abia-i puteam distinge chipul. Părea calm. Brusc, îi întinse sulul lui Zayd, care se puse să-l citească imediat. Buzele i se mişcau, dar glasul lui nu ajungea până la mine.

Ansarii începuseră din nou să urle. Cu un gest violent, Mahomed smulse sulul din mâinile lui Zayd, îl rupse şi aruncă resturile în praf. Furia lui readuse tăcerea în curte. Se îndreptă iute spre mica moschee, şi toţi ceilalţi se grăbiră să-l urmeze.

Toţi, cu excepţia vărului Talha, care adună bucăţile rupte ale sulului şi înaintă spre bucătărie. Oprindu-se la distanţa impusă de lege, strigă o slujitoare, care se repezi să ia bucata de pergament şi s-o arunce în sobă. Abia atunci, Talha se duse şi el spre *masjid*. În trecere, se întoarse spre mine ca să mă salute. Avea mai degrabă o înfăţişare tristă decât enervată.

Deopotrivă cu uşurare şi cu nelinişte, m-am gândit la mărturisirea pe care nu i-o putusem face soţului meu.

Allah nu voia să-i vorbesc? îmi punea oare la încercare dorinţa şi curajul?

Barrayara veni lângă mine. Avusese timp să-mi cerceteze chipul distrus. Ştia să deosebească efectul unei nopţi de fericire de cel al unei nopţi de chinuri. Fără îndoială îmi ghicise gândurile, dar se mulţumi să mormăie:

— Crezi că este datoria ta de soţie să te înfăţişezi cu faţa asta?

2

Noi, femeile, nu am aflat decât mult mai târziu de ce se înfuriaseră Trimisul şi tovarăşii lui.

În ajun, cu trei ore înainte de căderea nopţii, o poetesă pe nume Asma bint Marwan se dusese la casele ansarilor, cum li se spunea celor din clanurile Aws şi Khazraj care deveniseră supuşi ai lui Allah. Acolo, ea strigase insulte împotriva Trimisului lui Dumnezeu ca să-i provoace. Cu vorbe cumplite, blestemase instigând la crimă:

— Nenorociţilor de Aws, nenorociţilor de Khazraj! Ascultaţi de un nimeni, de un străin. Nu este nici din neamul Murad, nici din neamul Madhhij1. Strămoşii voştri nud cunosc! A venit ca să ne dezbine. Merge de colo, colo proclamând: Acest lucru este îngăduit! Acest lucru este interzis! Şi voi îi daţi ascultare şi vă plecaţi capetele în ţărână ca nişte pui de găină. Sunteţi nişte degeneraţi care v-aţi pierdut adevăratele căpetenii. Îl urmaţi ca nişte moşnegi ştirbi care

fac pe ei de frică. Care râvnesc la zeamă de cărnuri bătrâne! Ei bine? Nu e nici un viteaz printre voi care să pună capăt vorbirii păsăreşti a acestui fals *nabi*?[5] [6]

Aceste zbierete nu rămăseseră fără ecou. Unii membri ai triburilor Aws şi Khazraj refuzau cu tărie să se supună legilor Celui Milostiv şi îngăduitor. Pe ascuns, ei se prosternau în continuare în faţa lui Manat şi a celorlalţi idoli păgâni. Prin urmare, încântaţi de injuriile Asmei bint Marwan, se urcaseră pe zidurile înalte ale caselor pentru a o aplauda. Prinzând apoi curaj, deoarece descoperiseră că erau aproape o sută, ieşiseră din curţi şi se alăturaseră nebunei care ţipa. Se adunaseră într-un alai care o urmă pe drumurile oazei până în noapte, strigând împotriva Trimisului lui Dumnezeu.

Întregul scandal probabil fusese pus la cale cu bună ştiinţă. Până la apusul soarelui, o mulţime de suluri conţinând insultele Asmei bint Marwan treceau deja din mână în mână de la un capăt la altul al Yathribului.

Mahomed rupsese cu furie tocmai unul dintre aceste suluri. Şeful clanului Nabit din neamul Aws, care-i arăta lui Allah o fidelitate neabătută, fusese ţinta blestemelor femeii la fel ca Trimisul. Ieşise de acasă înarmat ca să-i pună pe fugă pe defăimători, dar nu îndrăznise să-i urmărească: legea din Yathrib nu cenzura cuvântul poeţilor. Totuşi, temându-se ca mânia lui Allah să nu se abată asupra lui şi alor săi, se grăbise să-i aducă tatei sulul ruşinii. Trimisul era cel care trebuia să judece amploarea afrontului.

Acest atac la adresa lui Mahomed şi a Credincioşilor lui Allah nu era o surpriză. O ştiam bine pe nebuna de Asma bint Marwan. De mai bine de un an se dezlănţuise împotriva noastră şi-şi semăna cuvintele pline de ură prin Yathrib. Nu rata nici un prilej să-l scuipe pe Trimisul lui Dumnezeu. “Un

5 Dinastie importantă din sudul Peninsulei Arabe (n.red.)

6 Profet (în limba arabă, în original)

uzurpator, un fals profet!” urla până şi în faţa sinagogii această femeie care adora un idol de lemn. “Nu există poet care să nu ştie să citească şi să scrie, spre deosebire de Mahomed ibn Abdallah din Mecca. Vorbirea lui răneşte urechea adevăraţilor poeţi, făcând-o să sângereze. îngerii lui nu se exprimă decât în păsărească beduinilor!” striga ea în gura mare.

Buna dispoziţie care domnea în casa noastră după întoarcerea de la Badr se strică din cauza acestor insulte. Mahomed şi tovarăşii lui stătură în *masjid* întreaga dimineaţă, rugându-se şi căutând cel mai bun mod de a riposta.

La ceasul mesei de prânz, Trimisul, tatăl meu, Abu Bakr, şi nobilul Omar ibn al-Khattab se instalară sub marele tamarix ca să le primească pe căpeteniile clanurilor Aws şi Khazraj care veneau să-l asigure pe Mahomed de fidelitatea lor şi să se supună judecăţii lui.

Tensiunea spori.

— Asma bint Marwan este o femeie ca noi toate, se văitară mama şi celelalte femei în vârstă. Greşeala ei este o greşeală de femeie. Mânia lui Allah se va revărsa asupra noastră!

Nimeni nu îndrăzni să le contrazică. Frunţile se încruntară, chipurile se aspriră.

Când umbrele ajunseseră lungi de tot, sub tamarix se iscă o ceartă. Am recunoscut glasul tatălui meu şi pe cel al lui Omar. Ca întotdeauna, Omar susţinea riposta violentă:

— Trimisul să mă lase să aleg treizeci de oameni care ştiu să ţină sabia, şi nu vom mai auzi vorbindu-se despre cei care au aplaudat insultele Asmei bint Marwan! înainte de căderea nopţii, nemernicii vor dănţui în infern.

— Omar, eşti la fel de nebun ca această harpie! îi răspunse tatăl meu, Abu Bakr. Când Asma bint Marwan nu este decât un gândac de bălegar care se zdrobeşte cu pumnul, tu vrei un război în Yathrib din cauza ei?

Vocea soţului meu nu se auzi. îi plăcea să-şi lase tovarăşii să se certe, mai ales pe tata şi pe Omar, înainte să ia o decizie.

Văzând că disputa le îngrijora pe slujnice, Barrayara li se adresă scrâşnind din dinţi:

— De ce vă temeţi, fetelor? Allah Atotputernicul şi-a trimis cetele de îngeri ca să învingă o mie de luptători din Mecca. Slavă lui! Şi voi, voi tremuraţi înaintea unei nebune care împroaşcă peste tot cu jigniri? Stăpânul meu Abu Bakr are dreptate: când Domnul Dumnezeu va voi, cu o suflare îi va închide gura hienei ăsteia.

Într-adevăr, chiar asta se întâmplă. Deseori, înţelepciunea Barrayarei era mai mare decât părea.

3

Cu puţin înainte de rugăciunea de seară, eram în faţa camerei mele, pierdută în gânduri negre. Ceea ce se întâmpla părea să-mi confirme greşeala. După insultele aduse de Asma bint Marwan, cum aş mai fi cutezat să-i mărturisesc soţului meu că-l înşelasem? N-aş mai fi putut spera să-i obţin iertarea.

— Aisha...

Glasul lui Talha mă făcu să tresar. Era acolo în faţa mea, frumos, zâmbitor şi sprinţar ca întotdeauna.

— Talha, cât de bucuroasă sunt să te văd!

— Şi eu, verişoară dragă. A trecut mult timp!

În privirea lui strălucea prietenia şi încă ceva, o emo ţie care-i lumina chipul ca o victorie.

Am spus deja, Talha era un văr tânăr de-al tatei. Frumuseţea nu era singura lui virtute. În vremurile de odinioară, fusese printre primii locuitori ai Meccăi care-i părăsiseră pe falşii zei ca să se supună lui Allah. Într-o zi în care Mahomed Trimisul propovăduia cuvântul lui Allah în faţa zidului Kaabei, Talha îl ascultase neclintit până seara, şi de atunci nu-l mai părăsise.

Abu Bakr căpătase o încredere atât de mare în el, încât, atunci când a trebuit să fugim din Mecca sub ameninţarea mercenarilor lui Abu Sufyan şi a necredincioşilor, a hotărât că numai viteazul Talha, cu *nimcha* lui neînfrântă, ne putea conduce pe mama, pe surorile mele şi pe mine până la Yathrib.

Talha era unul dintre cei mai educaţi din casă. învăţase să citească şi să scrie de mic copil, întrucât călătorise adesea la miazănoapte, vizitând târgurile din Ghassan şi locurile sacre din marile oraşe cu caravanele clanului său. După ce ne-am instalat la Yathrib, Mahomed l-a adus pe lângă el. Credincioşii care ştiau carte îi erau preţioşi. Şi cum nu avea nici un fel de prejudecată faţă de inteligenţa femeilor, mi-a spus într-o zi:

— Talha te va învăţa să scrii şi să citeşti. Soţia Trimisului nu trebuie să fie o ignorantă. Talha este credincios şi are inima pură. Nu poţi avea un maestru mai bun.

Se întâmpla la puţin timp după acea boală lungă în care îmi pierdusem părul. Eram fericită să-i aud propunerea. La Mecca, asistasem de la distanţă la lecţiile pe care Zayd şi Aii i le dădeau Fatimei. Eram puţin invidioasă pe ea. La Yathrib însă, Fatima hotărâse că ştia deja destulă carte. Decât să citească sulurile celor din vechime, ea prefera să mânuiască *nimcha* cu Omar ca să uite că era fată. Aşa că aveam ocazia să mă arăt mai învăţată decât fiica preferată a soţului meu, care mă privea întotdeauna cu superioritate.

Nu era decât o vanitate copilărească. Bucuriile, suferinţele şi dorinţele mele erau simple şi inocente. Nu cunoşteam răutatea. Nu cunoşteam încă nimic din măştile cu care acoperim recunoştinţa şi afecţiunea pentru a le apăra de spiritele prefăcute şi viclene.

Să învăţ cu Talha era o plăcere pură. Petreceam unul lângă celălalt momente îndelungate din zi, în văzul şi auzul tuturor. Fără îndoială, curtea răsuna adesea de râsetele noastre. Fără îndoială, o dată sau de două ori am avut faţă

de Talha gesturile unei copile fericite. Era suficient pentru femeile cu limbă de hienă. Talha ştia acest lucru, dar voinţa soţului meu şi bucuria cu care participam la lecţii l-ar fi făcut să înfrunte toţi djinnii din Nefud.

Astfel se născură zvonurile răuvoitoare, minciunile sfruntate despre afecţiunea pe care mi-o purta. Gurile păcătoase, fără să le pese câtuşi de puţin de adevăr, îşi azvârleau râzând pe sub văluri răsuflarea lor puturoasă.

Mai întâi am auzit chicotelile şi aluziile unor slujnice, însă nu le-am dat atenţie. Apoi am surprins o discuţie între Barrayara şi mama mea, Umm Rumân. Talha devenise mai rece, mai serios, chiar stânjenit de plăcerea mea. În cele din urmă, Barrayara făcu în aşa fel încât să fie mereu prin preajmă în timpul lecţiilor şi al recitărilor.

Allah să mă spulbere dacă mint: în tot acest timp, soţul meu nu-şi încruntă sprâncenele nici măcar o singură dată. Mai mult decât oricine altcineva, el ştia să distingă adevărul de minciună, binele de rău. Niciodată nu arătă altceva decât o enormă satisfacţie faţă de studiile mele şi o recunoştinţă afectuoasă faţă de Talha.

Din păcate, răul fusese făcut. Se strecura în gesturi şi vorbe, perfid şi străpungător asemenea durerii de dinţi.

Tata, prinzând de veste, insistase pe lângă Mahomed să-i încredinţeze lui Talha misiuni ce-l ţineau departe de Yathrib. Soţul meu cedase până la urmă, promiţându-i tânărului că avea să-l ia din nou pe lângă el cât mai repede cu putinţă. Dar vestea despre marea caravană a celor din Mecca sosise când Talha se afla departe, în Orient. Îi fusese imposibil să ajungă la Badr pentru a fi alături de Trimisul lui Dumnezeu în clipa marii înfruntări. Se chinuise vreme îndelungată din acest motiv, şi aceasta fusese cea mai mare nedreptate ce i s-ar fi putut face.

Căci niciodată, înaintea lui Dumnezeu, Talha ibn Ubayd Allah nu a nutrit nici cea mai mică dorinţă sau gest necurat faţă de Aisha bint Abi Bakr, soţia preaiubită a Alesului lui

Allah. Fie ca Stăpânul lumilor, care ştie şi vede totul, să mă spulbere dacă mint!

Adevărul este că afecţiunea, fidelitatea şi devotamentul său ni se adresau în aceeaşi măsură mie şi lui Mahomed Trimisul, ca o mărturie a iubirii sale faţă de Allah. Spre deosebire de mulţi alţii, cum vom vedea mai târziu, el nu a dorit niciodată să-mi restrângă rolul, nici să-mi reducă la tăcere inteligenţa. Nici cuvântul, nici frumuseţea femeilor nu-l speriau. Nu a fost ca aceia, numeroşi, care se străduiau cu îndârjire să ne înjosească. A dovedit-o prin sacrificiul său în praful de la Basra. Binecuvântat fie el în toate vremurile! Numele lui să fie înscris în înaltul cerului, pe jilţurile din paradis, iar gurile răuvoitoare să ardă în infern!

Până astăzi, când scriu aceste rânduri, dat fiind că Dumnezeu mă va judeca în curând, şirul lung al binefacerilor lui Talha ibn Ubayd Allah mă face să lăcrimez de recunoştinţă. Trebuie să las jos pana ca să-mi şterg ochii.

4

Aşadar, în acea seară, când Talha se aşeză pe vine înaintea mea, chipul îi strălucea de mândrie, în ciuda veştilor proaste. Despărţirea noastră luase sfârşit. Soţul meu îl trimitea la mine în văzul tuturor, alungând astfel suspiciunile şi vorbele grosolane. Gurile pline de fiere n-aveau decât să se strâmbe... Mahomed Trimisul îşi începea lupta împotriva făţarnicilor.

Plăcerea mea de a-l revedea pe Talha era limpede, cu toate că o singură privire îi *fu* de-ajuns, sunt sigură, ca să-şi dea seama de proasta mea dispoziţie. Pe un ton liniştit mă anunţă:

— Trimisul îţi transmite că va petrece noaptea la moschee, în rugăciune împreună cu tovarăşii lui.

O uşurare laşă mă cuprinse de îndată. Nu trebuia să-mi mărturisesc greşeala chiar atunci! Allah îmi acordase un răgaz! Aceste gânduri mă umplură de ruşine.

În loc să-i răspund lui Talha, mi-am plecat fruntea, nefiind în stare să-i susţin privirea. Poate că în acea clipă, dacă ar fi rostit un cuvânt, dacă ar fi pus o întrebare, mi-ar fi fost cu neputinţă să-i ascund ceea ce mă tulbura.

Din fericire, îmi interpretă greşit tristeţea şi ţinu să mă liniştească în legătură cu motivul care-l ţinea pe Mahomed departe de mine. Pe un ton blând, spuse că soţul meu îşi exprimase înaintea tuturor nemulţumirea de a trebui să rămână departe de mine în acea noapte:

— De la bătălia din Badr, fiecare vede cât de fericit este când intră la tine în cameră. Acest lucru îi bucură pe mulţi... şi naşte invidia unora.

Râsul lui uşură povara cuvintelor. Cu toate acestea, lumina apusului nu putu să ascundă roşeaţa care-mi ardea obrajii.

— În ciuda strigătelor şi a zbieretelor, nu te teme pentru el, continuă Talha. Allah, Sfântul Cel Milostiv, îl sfătuieşte pe Trimisul său cu privire la calea cea dreaptă. Ca întotdeauna.

De această dată am putut să-mi ridic fruntea şi să aprob.

— Am auzit cearta dintre tata Abu Bakr şi Omar, am spus cu o voce şovăitoare. Cred că tata are dreptate. Cine ar dori un război în Yathrib? Ar însemna să trezim demonii dezbinării în rândul nostru. Oare Trimisul nu a venit aici tocmai pentru ca aceste clanuri, unite sub mâna lui Allah, să fie în pace?

Talha aprobă cu un semn. Nu se ferea niciodată să discute cu mine despre problemele credincioşilor, în ciuda vârstei mele fragede. Astăzi, ştiu că nu o făcea din proprie iniţiativă. Mahomed îl convinsese pe tata că trebuia să fiu instruită şi în aceste chestiuni, spunându-i:

— Fiica ta este prea tânără, aşa că-mi va supravieţui. Şi-ţi va supravieţui şi ţie. În acea zi, ea va fi singură cu judecata ei şi cu soarta pe care i-o pregăteşte Allah, nu eşti de aceeaşi părere?

Aşa că Talha îmi împărtăşi fără ezitare ce pusese pe jar gospodăria dis-de-dimineaţă:

— Îl cunoşti pe Omar şi îţi cunoşti tatăl. Le place să se certe la fel de mult cum le place să se împace. Nu pot trăi unul fără celălalt. Trimisul însuşi râde de ei şi profită de pe urma relaţiei lor, căci are întotdeauna de ales între două căi, aşa cum trebuie să fie pentru orice adevărată călăuză.

Am încuviinţat cu un zâmbet slab. Era o bucurie să-l ascult pe Talha. Glasul lui mă liniştea şi mă abătea de la gândurile mele chinuitoare.

— Trimisul ştie că nu trebuie să treacă uşor peste cele petrecute, continuă el. Nebuna asta de Asma bint Marwan nu este decât capul unui şarpe cu mai multe trupuri. Cele care nu se văd sunt de zece ori mai veninoase decât ea. Cei mai cumpliţi duşmani ai noştri nu ies niciodată la lumina soarelui cu faţa descoperită. întrucât se tem, pornesc la vânătoare ascunzându-se sub pielea unui tigru deja ucis.

Deci Asma bint Marwan nu era doar poetesa păgânilor care o adorau pe zeiţa falsă Manat. Îm spatele ei se ascundea cel care o îndrumase pe calea poeziei, bătrânul Abu Afak. Acesta era stăpânit de o ură veche faţă de Mahomed Trimisul. Cu mulţi ani înainte, venise să-l insulte în faţa Kaabei. A doua zi, un complot era cât pe ce să-i ia viaţa soţului meu.

— Abu Afak nu este decât gura fără dinţi a duşmanilor noştri din Mecca: Abu Lahab, Abu Sufyan, socrul său Abu Otba... Cu toţii fuseseră prezenţi la bătălia de la Badr. Astăzi, doar Abu Sufyan a mai rămas cu capul pe umeri. Umilinţa înfrângerii şi setea de răzbunare clocotesc în Mecca. Abu Afak este glasul lor, însă tremură de frică, aşa că se ascunde sub tunica Asmei bint Marwan. El ştie că este nebună.

Cu aplombul neştiinţei şi toată mândria născută din ce văzusem la Badr alături de soţul meu, am spus:

— Tata are dreptate. Allah şi-a trimis îngerii să-i împrăştie pe cei din Mecca de parcă ar fi fost o grămadă de praf

stătut, deşi erau o mie. Strigătele Asmei bint Marwan sunt precum cotcodăcitul unei găini fără pene.

Talha lăsă să-i scape un hohot de râs, dar chipul său redeveni serios peste câteva clipe.

— Nu trebuie să te laşi orbită de aparenţe. Ştii că unii dintre evreii din Yathrib ne respectă doar călcându-şi pe inimă. Bătrânii înţelepţi şi rabinii din madrasa n-au fost niciodată convinşi că Trimisul este un *nabi* veritabil. Ei îl supun neîncetat la tot felul de încercări cu capcane. Anumite clanuri, precum Banu Qaynuqa şi Banu Nadir, nu au semnat înţelegerea de pace şi solidaritate încheiată între credincioşii lui Allah şi cei ai Torei.

Aceste cuvinte mă mâhniră.

— Nici măcar nu mai vor să-l asculte pe ben Shalom, sub pretextul că s-a molipsit de cuvintele lui Allah şi ar fi prea prieten cu Trimisul, zise Talha mai departe. Cât despre Abdallah ibn Ubayy ibn Salul, cel mai puternic nobil din Yathrib, căpetenia tuturor convertiţilor, cine poate spune dacă e vrednic de încredere? El se pleacă dinaintea lui Allah şi proclamă că nu există decât un singur Dumnezeu şi că Mahomed este profetul lui la fel cum Abraham şi Moise au fost profeţii evreilor. Dar le-a interzis oamenilor săi să meargă să-i înfrunte pe cei din Mecca la Badr, deşi îl vedea pe Trimis pornind cu prea puţini războinici. Omar spune despre el: “O înfrângere a credincioşilor la Badr i-ar fi plăcut, dar victoria îi şuieră pe la urechi şi-i încinge şezutul”. Cred că are dreptate. Îl liniştea să ne vadă slabi şi aproape murind de foame iarna trecută. Descoperirea puterii lui Allah nu-l umple de bucurie. Nu este singurul. Astăzi, pe drumurile din Yathrib, zâmbetele făţarnice răsar mai abitir ca ciupercile după ploaie. După zidurile caselor evreieşti fortificate, insultele Asmei bint Marwan stârnesc, fără îndoială, râsete din belşug.

Mi s-a făcut teamă.

— Deci Omar are dreptate? am şoptit. Războiul se întoarce?

— Nu te teme de nimic, Aisha! îmi răspunse Talha cu un zâmbet blând. Suntem în mâinile lui Allah şi ale Trimisului său. Nu noi trebuie să ne temem de ziua de mâine.

Aşa era Talha. Niciodată, în toată viaţa mea, n-am văzut să-l cuprindă îndoiala.

5

Şi avea dreptate.

Mahomed se rugă toată noaptea cu tovarăşii lui. Dimineaţa, sub tamarix, porunci ca toată lumea să postească până la sfârşitul lunii ramadanului. De la răsărit până la apusul soarelui, nimeni nu trebuia să bage nici mâncare, nici băutură în gură. Spuse:

— Coranul i-a fost dezvăluit Trimisului ca fiind calea cea dreaptă a oamenilor. Acest lucru s-a petrecut în timpul unei luni de ramadan. îngerii lui Allah i-au învins la Badr pe luptătorii din Mecca într-o zi din luna ramadanului. Ramadanul va fi luna în care îi vom arăta lui Allah cel Milostiv şi îngăduitor recunoştinţa şi ascultarea noastră. "Postiţi din zori până la apusul soarelui. Mâncaţi şi beţi până ce veţi putea deosebi în zori un fir alb de un fir negru."[7] Astfel, vom putea să-i deosebim pe cei care trăiesc cu teama de Cel Milostiv şi îngăduitor de făţarnicii care arată doar grimase de supunere.

Cu anumite ocazii, politeiştii din Mecca ţineau post. Evreii din Yathrib, de asemenea, cu sârguinţă, la sărbători.

Dar nu se mai auzise să posteşti o lună întreagă. Fiecare a înţeles că Trimisul dorea să-i silească pe necredincioşi şi făţarnici să se dea de gol.

Când umbrele se lungeau şi noaptea se apropia, câţiva nobili din clanurile Aws şi Khazraj veniră în curte şi puseră tot felul de întrebări. Scorneau o sumedenie de motive ca

7 Coranul 2, 183-187.

să se sustragă postului. Nu avea să fie uşor să se impună respectarea acestei încercări în toate casele.

Trimisul le răspunse calm, fără să ridice vocea, dar fără să retragă nimic din ce poruncise. Cum ei discutau prea mult şi începeau să se târguiască, încheie ritos:

— Vreţi să mă întrebaţi care este calea cea dreaptă, sau vreţi să vă arăt drumul cel mai sigur spre infern? Alegeţi repede, cercetând în inima voastră. Allah vă priveşte şi îşi pierde răbdarea.

Când soarele se ascunse după orizont, supa fierbea pe foc de multă vreme. Toată lumea veni în grabă, cu râsete şi ţipete. Îm timp ce copiii alergau şi se jucau zgomotos, femeile le aduseră soţilor lor porţiile cuvenite de fiertură aburindă. Mahomed le ceruse slujnicelor să aşeze covorul pentru masă sub tamarix, ca el să poată rămâne cu tovarăşii lui. Refuzând ajutorul Barrayarei, i-am adus soţului meu castronul şi urciorul plin cu supă groasă. Eram pe punctul de a mă retrage când el îmi strânse blând încheietura.

— Aisha, dulceaţa mea, scumpa mea soţie, ai mâncat?

— Nu încă.

— Aşteaptă... Îm faţa tuturor, în faţa tatălui meu Abu Bakr, îşi luă lingura din lemn de măslin, umplu cu ea castronul şi mi-l întinse: Mănâncă înaintea mea. La vârsta ta, foamea este năprasnică. Allah, ştiu asta, va fi foarte fericit să te vadă cu burta plină.

Se auziră râsete. Gestul lui Mahomed era plin de atenţie şi de tandreţe, dar jocul lui de cuvinte subtil era mai plin de înţelesuri decât părea.

Am încremenit. Gura de supă mi s-a pus parcă de-a curmezişul în gât. înainte să pot răspunde, Omar întrebă:

— Un lucru nu ai zis, Trimisule. Îm timpul acestei luni de post, nopţile vor fi la fel de lungi ca zilele. Ce se va întâmpla cu aşternutul soţiilor noastre?

În loc să răspundă imediat, Mahomed zăbovi cu privirea asupra mea, apoi îmi luă mâna şi o duse la buze. Fără să se întoarcă spre Omar, declară:

— Soţia mea este izvor de pace. Dacă a voastră este la fel, de ce ar îndepărtao Allah de la voi?

Strigătele ascuţite de aprobare îmi mascară tulburarea, dar mâna îmi tremură puternic între degetele soţului meu. Am gândit: “Ştie, ştie! Vai, Allah i-a mărturisit tot, el ştie! “

Tremuram, genunchii urmau să mă lase. Totuşi, în licărirea lămpilor, zâmbetul lui Mahomed era blând şi bun. Dădu drumul mâinii mele ca să-şi reia strachina, când un glas din întuneric, poate al unchiului său Abu Hamza, spuse glumind:

— Dacă există una la care m-aş duce bucuros astă-seară, cu un tăiş de sabie suficient de lung, aceasta este nenorocita de Asma bint Marwan!

În timp ce râdeau cu toţii în hohote, Mahomed suflă în supa aburindă. Pornisem spre zona femeilor, când l-am auzit oftând:

— Pentru numele lui Dumnezeu! Cine s-ar plânge oare că nu o mai aude pe femeia asta?

în acea noapte, Trimisul intră în camera mea foarte târziu şi se lungi alături de mine fără să-şi dea jos mantia. înainte ca eu să pot schiţa cel mai mic gest, mâna lui îmi mângâie faţa, închizându-mi ochii şi gura. Cunoşteam sensul acestui gest. Deseori, când rămânea lângă mine, Mahomed simţea prezenţa îngerului Djibril şi nu voia ca atenţia să-i fie distrasă.

Uneori Djibril venea să-i încredinţeze cuvântul lui Allah, aşa cum se întâmplase la Badr. Alteori, îngerul se mulţumea să apară în gândurile soţului meu, fără să-i vorbească. În acele momente, Mahomed mă asigura că prezenţa mea îi plăcea lui Djibril, dar că tăcerea mea îi era deopotrivă de folositoare. Putea dura mult timp, uneori până în zori.

Numeroase hotărâri importante ale Trimisului au fost rodul acestor nopţi lungi de reflecţii sub palma lui Allah. În acea seară, bănuiam că avea nevoie de cel mai mare discernământ pentru a găsi calea binelui printre umbrele şi treburile încâlcite pe care necredincioşii şi făţarnicii le aruncau neîncetat înaintea lui. Sperând să-i fiu o povară cât mai uşoară, m-am silit să rămân nemişcată şi mi-am armonizat respiraţia cu a lui.

Allah să mă ierte. Tensiunea şi ziua lungă mi-au *închis* pleoapele. Am adormit fără să-mi dau seama. Când am deschis din nou ochii, se făcuse deja ziuă, şi locul de lângă mine era gol. M-am repezit afară. Era momentul rugăciunii de dimineaţă. Barrayara mă luă de braţ şi-mi adresă un zâmbet larg.

— Aveam dreptate, îmi şopti ea. A fost de-ajuns ca soţul tău să sufle în supă. Nebuna de Asma bint Marwan nu va mai scuipa cu vorbe de ocară asupra noastră.

Mai târziu, în bucătărie, am aflat de la restul femeilor ce se întâmplase.

În toiul nopţii, slujitoarele Asmei bint Marwan am ziseră un strigăt. Ezitaseră, apoi hotărâseră să aprindă o lampă. O găsiseră pe stăpâna lor cu un pumnal ce-i străpunsese pieptul dintr-o parte în alta. Ultimul ei nou-născut dormea încă lângă ea. Clanul poetesei strigase răzbunare, dar ucigaşul nu se ascundea. Se numea Omayr ibn Adi şi făcea parte din Banu Khatma, clanul Asmei bint Marwan. Credincios al lui Allah, Omayr ibn Adi era de multă vreme în război cu ai lui, căci refuzaseră să-i dea un cal şi arme ca să se alăture trupelor Trimisului la Badr. În acea noapte, decis să-şi răzbune ruşinea, încercase să-i fie pe plac Trimisului lui Allah.

Barrayara ştia şi mai multe:

— Omayr a bătut la poarta noastră în zori. Tu dormeai buştean când au venit să-l caute pe soţul tău. Omayr a căzut în genunchi înaintea lui: “Trimisule, am ucis-o!” Nu

mai era nevoie să rostească numele moartei, căci înţeleseseră cu toţii. Soţul tău a răspuns: “Ridică-te. Tu le-ai venit în ajutor lui Allah şi Trimisului său”. Omayr a gemut: “Ar trebui să îndur povara unei greşeli?” Ar fi trebuit să vezi zâmbetul soţului tău. El a spus: “Două capre nu se vor mai lua în coarne pentru că limba acestei femei nu se va mai mişca de colo, colo. Vino să te rogi cu mine în moschee”.

6

Urmarea mi-o povesti Talha după ceva timp:

— Omayr ibn Adi nu se mulţumise cu aprobarea Trimisului. S-a întors la ai săi când umbrele se micşoraseră şi le-a declarat bătrânilor din clan: “Am omorât-o pe fiica lui Marwan. Dacă doriţi să vă răzbunaţi pe sângele meu, nu mă faceţi să aştept”. Bătrânii din Banu Khatma şi-au plecat capul. Se spune că acum doresc să se înfăţişeze înaintea Trimisului şi să se supună cuvintelor lui Allah, asemenea lui Omayr. Allah ştie să se folosească de atâtea mijloace ca să le deschidă ochii necredincioşilor! Slavă lui!

Şi chiar aşa se întâmplă. Şefii clanului Banu Khatma, aceiaşi care se bucuraseră de urletele poetesei lor, veniră în şir să facă plecăciune sub tamarix. Clipeau des şi abia îndrăzneau să-şi încrucişeze privirile cu ale lui Mahomed. Îi dădură asigurări că, de-acum înainte, nu avea un sprijin mai de nădejde decât cei din clanul Banu Khatma pentru a propovădui cuvântul lui Allah.

— Cu atât mai bine, le răspunse Mahomed ironic. Vă veţi putea dovedi în scurt timp curăţenia inimilor. Ocaziile nu vor lipsi. Dacă doriţi ca Allah să vă susţină, duceţi-vă la casele voastre şi porunciţi-le tuturor să ţină cu pioşenie postul credincioşilor. Nu uitaţi: Allah este mare şi e stăpân peste tot ceea ce există. El vede mai departe decât umbra gândurilor.

Mahomed rostea aceste cuvinte pentru cei din clanul Banu Khatma, dar li se adresa şi clanurilor Aws şi Khazraj. În

realitate, numeroşi erau cei care aveau dificultăţi să respecte postul. Nimeni nu era obişnuit cu o privaţiune atât de îndelungată. Odată cu trecerea zilelor, setea şi foamea rodeau trupurile şi chinuiau spiritele mult înainte de apusul soarelui, când în sfârşit puteau bea şi mânca. Căldura le apăsa cefele. Gesturile deveneau greoaie. Pentru noi, femeile, să mergem după apă fără ca măcar să ne înmuiem buzele era o caznă înfiorătoare. Somnul nu era niciodată de-ajuns. Unii îndurau încercarea cu inimi de adevăraţi credincioşi, însă alţii se revoltau fără ruşine. Orice scuză era bună ca să se sustragă legii lui Allah.

Imediat după întoarcerea de la Badr, Mahomed poruncise mari lucrări de lărgire şi de fortificare a caselor credincioşilor. Ele trebuiau să fie la fel de înalte, spaţioase şi impunătoare ca ale evreilor.

— Locurile în care trăiesc credincioşii lui Allah trebuie să inspire respect, repeta Trimisul.

Casa noastră fu mărită: numărul camerelor se dublă şi fură ridicate ziduri în cele patru colţuri ale umbrarului ce servea drept *masjid*.

După zece zile de post, mulţi dintre cei care munceau la înălţarea zidurilor veniră în curtea noastră şi spuseră:

— Trimisule, uită-te la noi! Cum să facem chirpici şi să ridicăm ziduri când nu putem nici să bem, nici să mâncăm? Pământul pe care ne aşezăm tălpile este mai bine hrănit decât noi. Să amânăm lucrările până la terminarea postului.

— Allah este înţelept şi atotcunoscător. El numără zilele până când împărăţia sa va avea ziduri de nezdruncinat, le răspunse tăios Mahomed. Nu vă înşelaţi cu privire la milostivirea lui. Dumnezeu nu va da nimănui nici un răgaz când îi va veni sorocul! Dimpotrivă, Allah va şti să-i susţină dincolo de puterile lor pe cei care-i sunt credincioşi fără

gânduri ascunse. Dumnezeu îi va strânge laolaltă în Gheena pe făţarnici şi pe tăgăduitori.[8] [9]

Acesta era tâlcul postului de ramadan: doar adevăraţii credincioşi îl puteau îndura. În fiecare zi, Mahomed mergea de la o gospodărie la alta ca să-i descopere pe cei care trişau. Când soarele ardea cu cea mai mare înverşunare, el umbla atât de neînduplecat şi viguros, încât, pentru prima dată, l-am văzut pe tata chinuindu-se să se arate la fel de robust şi nepăsător la oboseală.

Starea de spirit a locuitorilor din Yathrib începu să se resimtă, mai întâi prin lucruri lipsite de importanţă, mici furii iscate din nimicuri. Tata şi Omar trebuiră să-l însoţească pe Trimis ca să potolească diverse certuri fără rost. În cele din urmă, strigătele şi neînţelegerile izbucniră chiar sub tamarixul din curtea noastră.

Într-o noapte, soţul meu se întinse lângă mine tremurând de nervi. îmi strânse mâna atât de tare, încât am fost nevoită să-mi încleştez fălcile ca să nu scot un scâncet.

— Pentru numele lui Dumnezeu, îmi bubuie capul de câte prostii am auzit, oftă el.

Nu îndrăzneam să deschid gura şi nu ştiam cum să-l consolez. Cuvintele mele ar fi fost neputincioase şi, în plus, vinovăţia mă reţinea. Dar, spre marea mea surpriză, Mahomed adormi în scurt timp, răpus de oboseală, îşi lăsase mâna într-a mea şi-i simţeam în palmă răsuflarea regulată, liniştită şi profundă.

Mă umplu o fericire fără seamăn. Nimic nu mă putea face mai fericită decât să ştiu că preaiubitul meu îşi regăsea pacea luându-mi mâna fără să-i mai dea drumul!

O mare parte din noapte, am rămas cu ochii deschişi şi i-am mulţumit Atotputernicului pentru darul neobişnuit pe care mi-l făcea.

8 Coranul 63, 11.

9 Coranul 4, 140.

Dimineaţă, după rugăciunea care ne aduna pe toţi în moscheea cea nouă, Mahomed urcă pe estrada făcută din chirpici şi luă cuvântul:

— Aseară miau ţiuit în aşa măsură urechile de toate văicărelile voastre, încât am crezut că numii voi găsi somnul. Din fericire, am auzit inima preaplină de pace a soţiei mele, Aisha. Aceasta a fost milostivirea şi îndurarea lui Dumnezeu. Şi îngerul Djibril a venit să mă viziteze în somn. M-am trezit cu vorbele lui pe buze. El vă spune: “O, voi cei ce credeţi! Nu vă ridicaţi glasurile peste glasul Profetului şi nu-i vorbiţi în gura mare, precum faceţi între voi, căci deşarte vor fi faptele voastre, fără să vă daţi seama”.[10]

Faptul că toţi credincioşii lui Allah erau puşi pe ceartă nu le scăpase locuitorilor din Yathrib. Cei care căutau o fisură în platoşa Trimisului crezură că o găsiseră.

Milostivirea

1

După bătălia de la Badr, rămăseseră vreo treizeci de văduve. După tradiţie, fraţii, unchii şi verii defuncţilor aveau datoria să le ia drept a doua, a treia sau a patra nevastă. Trimisul avu grijă ca această regulă să fie respectată. Nici una dintre soţiile eroilor căzuţi la Badr nu trebuia să cunoască singurătatea şi sărăcia văduvelor părăsite. Uneori, noile alianţe se încheiau sub constrângere. Alteori, ele erau o binecuvântare a celui Atotputernic. Soţii ardeau de o plăcere nouă. Fericiţi în iubire şi stăpânind noi bogăţii, bărbaţii se arătau nerăbdători să-şi împodobească noile iubite cu bijuterii. Alesele alergau la tarabele giuvaiergiilor din târg ca să-şi sfătuiască soţii în alegerile lor. Or, toţi meşterii bijutieri din Yathrib făceau parte din Banu Qaynuqa, tribul celor mai înverşunaţi duşmani ai lui Allah din Yathrib.

10 Commit 49, 2.

Din prima zi în care Mahomed Trimisul pusese piciorul pe pământul oazei, ei se împotriviseră hotărârilor lui şi înţelegerii de pace încheiate între anumite triburi evreieşti şi clanurile Aws şi Khazraj. Cei din clanul Banu Qaynuqa, meşteşugari renumiţi în toată regiunea Hidjaz, făureau şi săbiile şi platoşele a numeroase familii, astfel că se considerau înzestraţi cu puteri aparte datorită acestui statut. Îm sinagogă, pe ascuns, trăseseră zadarnic sforile pentru a-i alunga din Yathrib pe credincioşii lui Allah, iar această neputinţă îi înfuria.

Victoria de la Badr nu făcuse decât să crească ura lor faţă de Trimis, cel pe care se încăpăţânau să-l numească “falsul *nabi* din Mecca”. Foloseau orice prilej ca să le umilească pe femeile noastre, iar ocaziile nu lipseau:

atracţia faţă de bijuterii era puternică, şi întotdeauna se găseau credincioase care să le înfrunte sarcasmul.

Într-un târziu, ceea ce putea fi mai rău se întâmplă.

Soarele nu era încă în crucea cerului când vestea se răspândi în curtea noastră. Ca întotdeauna, Barrayara era cel mai bine informată. În faţa femeilor din casă care-şi muşcau mâinile de uluire, dădu vestea că o tânără soţie foarte pioasă fusese agresată în prăvălia unui giuvaiergiu din clanul Banu Qaynuqa. Aceasta, pe nume Umm Safiya, abia împlinise douăzeci de ani. Primul ei soţ murise la Badr, străpuns de săgeţile celor din Mecca.

Cu ochii în lacrimi, Barrayara povesti:

— Cumnatul ei, Kitab ibn al-Waqidi, a luat-o drept a treia soţie săptămâna trecută. Abia dacă e mai mare cu un an decât ea. O noapte întreagă, Kitab i-a mulţumit lui Allah că i-a dat o asemenea nevastă. I-a promis un colier din aur pentru ziua în care va fi însărcinată cu rodul dorinţei lui. Umm Safiya era atât de nerăbdătoare să aibă acest colier, încât se dusese să vadă marfa giuvaiergiilor din piaţă. Dorea să viseze cu ochii deschişi în faţa podoabelor şi să-şi poată sfătui tânărul soţ. Ea ştia totuşi la ce să se aştepte.

Este o femeie foarte frumoasă, cu plete lungi care-i cad pe şoldurile zvelte. Are pielea beduinelor din Mecca, întunecată şi fină asemenea apusului şi aurorei. Nu a născut decât o fiică, iar talia ei subţire i-ar scula din ţărână şi pe djinni, darămite pe bărbaţii plini de pofte. Iat-o că mângâie şi cântăreşte în mână aurul celor din Banu Qaynuqa ca şi cum ar fi fost cel mai firesc lucru. Negustorul o pune să se ghemuiască înaintea unui cufăraş strălucitor. În timp ce ea-şi pierde minţile văzând atâtea bogăţii, un copil vine prin spatele ei, îi sumete poalele tunicii şi le prinde cu o agrafă. Când Umm Safiya se ridică, le arată aurul de pe trupul ei tuturor celor care n-ar fi trebuit niciodată să-l vadă...

Barrayara nu trebui să spună mai mult. Restul ni-l puteam imagina toate. Strigăte, lacrimi, injurii, umilinţa şi furia soţului, Kitab se repezise cu sabia ridicată asupra negustorului evreu şi-l omorâse întro clipită, apoi murise şi el sub loviturile de pumnal ale celor din clanul Banu Qaynuqa, mult prea satisfăcuţi de masacru.

Vestea fu ca un vânt de la răsărit care şuieră peste cărbunii aprinşi dintr-un maldăr de ramuri de palmier uscate. Inimile credincioşilor lui Allah erau deja surescitate de efortul postului, aşa încât se aprinseră pe negândite.

Timp de două zile nu l-am văzut pe Mahomed decât de departe, sub tamarix. Tatăl meu, Abu Bakr, nu-l părăsea. Mama, Umm Rumân, petrecu o dimineaţă întreagă în camera mea, plângându-se că nu-şi mai vedea soţul:

— Abu Bakr nu mai apare nici măcar ca să-şi mănânce supa la căderea nopţii. încă patru zile şi postul se va sfârşi, dar el nu este niciodată acasă. Măcar dacă s-ar duce în aşternutul celei de-a doua sau a treia soţii! Ne-am bucura. Dar nu. Nici una dintre noi nu-l interesează.

Toate căpeteniile clanurilor aliate veniră să se plece înaintea soţului meu sub tamarix. Prietenul lui Ubadia ben

Shalom veni, plecă, reveni de zece ori. Era singurul evreu care îndrăznea să pună piciorul la noi.

Avură loc mari adunări care se întindeau până în dreptul camerelor femeilor. Oricât de mare era noua moschee, tot nu-i putea cuprinde pe toţi vizitatorii. Trimisul rosti două predici în care anunţă că moartea lui Kitab ibn al-Waqidi nu avea să rămână nepedepsită. Allah cel Atotcunoscător avea să-i pedepsească pe cei care o insultaseră pe Safiya. El spuse:

— Nu există alt Dumnezeu în afară de Dumnezeu. El îşi pune credincioşii sub aripa lui. Dă putere profeţilor săi asupra cui voieşte. Dumnezeu asupra tuturor are putere[11]. Făţarnicii vorbesc cu jumătate de gură. Partea care se deschide minte, iar cealaltă speră întotdeauna că există cineva mai puternic decât Allah. Sunt împietriţi în ignoranţa lor.

În aceeaşi seară, Ubadia ben Shalom se întoarse însoţit de unul dintre cei mai importanţi nobili din Yathrib, Abdallah ibn Ubayy ibn Salul. Acest bătrân înalt, subţire şi frumos, cu sprâncene atât de stufoase încât nu i se vedeau ochii, era căpetenia tuturor convertiţilor din Yathrib. Toate celelalte clanuri, printre care Banu Nadir şi Banu Qaynuqa, îl respectau şi îi dădeau ascultare.

Noi, femeile, priveam cu inima strânsă dintr-un colţ al curţii. Ibn Ubayy ibn Salul îşi încrucişă mâinile pe piept şi se înclină cu respect în faţa lui Mahomed, apoi dispărură împreună în moschee. Când ieşiră, Trimisul şi Abdallah ibn Ubayy se îmbrăţişară ca fraţii. Tata şi Ubadia ben Shalom zâmbeau. Am crezut că pedepsirea celor din clanul Banu Qaynuqa avea să fie o chestiune simplă.

A doua zi însă, nici tata, nici soţul meu nu se aflau sub tamarixul din curte. Potrivit zvonurilor, se duseseră în casa

11 *Coranul* 59, 6.

recent fortificată a lui Omar, împreună cu numeroşi eroi de la Badr.

Barrayara veni cu istorisiri despre bărbaţi cu platoşe şi despre un război iminent chiar în inima oraşului. Bucătăriile se umplură de văicăreli. Se zvonea că evreii, mai numeroşi, mai puternici şi mai bine înarmaţi datorită celor din tribul Banu Qaynuqa, aveau să ceară plecarea noastră din Yathrib. Toate eforturile pe care le făcuserăm, toate acele ziduri ridicate cu atâta osteneală aveau să ajungă în ruină. Unde ne puteam duce?

Flecăreala asta rău-prevestitoare, semănând cu ţipetele hienelor într-un cimitir, mă înfuria la culme. Aşadar, când negrul Bilal se ducea să anunţe cântând încetarea postului, am azvârlit nişte cărămizi în vasele de ceramică unde clocotea supa. Fiertura se vărsă pe foc sfârâind şi îl stinse. Am strigat:

— Ruşine să vă fie tuturor! Ruşine! Nu l-aţi auzit pe Trimis? Allah vă ţine sub aripa lui, şi voi staţi acolo şi vă tânguiţi ca nişte necredincioase. Uitaţi-vă la voi! Nu aveţi decât jumătate de gură? La ce vă foloseşte să vă rugaţi la Cel Milostiv şi îngăduitor seara şi dimineaţa?

Despre ce nou surghiun vorbiţi? Trimisul n-a dovedit oare că vă călăuzeşte pe calea cea dreaptă, căreia nu i se poate împotrivi nimeni? Trebuie să o luăm mereu de la început ca să vă convingem? De noi se tem cei din Yathrib! Există un singur surghiun: cel al necredincioşilor şi al făţarnicilor! Pe ei îi aşteaptă infernul!

De unde-mi veniseră aceste cuvinte? Nici astăzi nu ştiu să spun. Poate că-mi era teamă să nu am şi eu defectele pe care le reproşam suratelor mele.

Furia mea învălui bucătăriile într-o tăcere de mormânt. M-am închis în camera mea şi le-am interzis Barrayarei, precum şi celorlalte, să-mi treacă pragul.

Tocmai îi lăsasem fără hrană pe toţi ai casei, care posteau din zori. Cât trebuie să mă fi urât! Mai târziu, am aflat că femeile s-au dus să ceară mâncare de la vecine.

Pe măsură ce mi-am dat seama că poate mânia mea nu fusese întemeiată, am îndurat ca pe o pedeapsă chinul foamei. Nu era nimic în comparaţie cu minciunile şi greşelile mele.

2

Am dormit puţin în acea noapte. Era încă întuneric beznă când cineva îmi rosti numele de după draperie:

— Aisha! Aisha, trezeşte-te...

Nu am recunoscut vocea. Am auzit foşnetul pânzei groase şi, imediat, mormăiala repezită a Barrayarei:

— Scoală-te. Pune-ţi o tunică decentă. Soţul tău îţi trimite mâncare să-ţi potoleşti foamea şi să te liniştească.

În lumina stelelor am ghicit silueta care o însoţea pe Barrayara.

— Talha!

El îmi întinse un coş de alfa.

— Iată supă şi pâine din partea Trimisului. Grăbeşte-te să mănânci! în curând, Bilal va anunţa începutul zilei.

I-am simţit amuzamentul din glas. Ochii îi străluceau cu putere.

Nu am zăbovit, deoarece ştiam prea bine cât de grea urma să fie ziua aceea dacă rămâneam cu stomacul gol. Am înfulecat supa şi pâinea cu mare plăcere. Barrayara izbucni, vărsându-şi nemulţumirea care fierbea în ea din ajun:

— Era nevoie să ne spargi vasele şi să stingi focul ca să spui ce aveai de spus? În timpul postului, când burţile tuturor ţipau de foame! Ştii câţi dintre cei care se vor trezi acum te vor blestema?

— Ar fi mai bine ca nimeni să nu o blesteme pe soţia Trimisului, interveni Talha pe un ton calm. Când a aflapde răbufnirea ei, a râs din toată inima şi a aprobat-o. În faţa

tuturor, a spus: “Fie ca iubita mea să aibă spirite înrudite în fiecare casă! Allah ar fi foarte fericit, căci i s-ar da ascultare mai bine”.

Barrayara bombăni rotunjindu-şi buzele, apoi mormăi în barbă:

— Dacă Trimisul spune... Allah este mare şi ştie ce face, adăugă ea peste câteva clipe. Acum, dacă tot m-aţi trezit, iar burta soţiei este plină cum trebuie, nu mai aveţi nevoie de mine.

Sarcasmul ei îmi şuieră în urechi. Bătrâna mea doică ştia să manevreze cuvintele cu toate subtilităţile. Din fericire, Talha nu putea nici să înţeleagă, nici să-mi remarce tulburarea. O privi cum se îndepărta fără să aştepte răspuns, târşâindu-şi sandalele cu toată obrăznicia de care era în stare.

— Barrayara spune adevărul, zise el întorcându-se spre mine. îndată ce va răsări soarele, nu vei fi prea iubită în casă.

Avea de o sută de ori dreptate, dar mi-am înghiţit îmbucătura ridicând din umeri. Şi eu voiam să par nepăsătoare.

— Soarele nu va mai răsări decât de trei ori până la sfârşitul lunii, am spus. După ce se va încheia postul, toată lumea va uita.

El dădu din cap fără convingere. Zorii se ridicau din ce în ce mai repede. Nu mai rămânea mult timp până când Bilal să strige chemarea de dimineaţă, aşa că m-am grăbit să-mi termin supa şi pâinea. Dintr-odată, cu un aer serios, Talha îmi şopti:

— Nu am venit doar ca să-ţi aduc mâncare şi să-ţi spun cât de încântat a fost Trimisul de cuvintele tale. El doreşte ca tu să ştii ce se va întâmpla în curând. Mi-a spus: “Soţia mea a devenit femeie. Ea îndură înaintea lui Allah tot ceea ce sunt eu. Să nu o lăsăm în neştiinţă, ca pe o slujnică”. Dar trebuie să păstrezi totul pentru tine. Nici un cuvânt nimănui, şi mai

ales nu vorbi cu Barrayara sau cu mama ta, Umm Rumân. Căci sunt nişte guri sparte.

Surpriza şi emoţia mă lăsară fără grai. Vorbele lui Talha se revărsau în mine deopotrivă ca un râu de miere şi o limbă de foc. Am gândit: "Astfel se manifestă chinul pe care Dumnezeu mi-l înfige tot mai adânc în rana minciunii mele?"

— Da, am bolborosit, plecându-mi ochii şi ştergându-mă la gură.

— Trimisul s-a rugat şi a meditat mult în aceste ultime zile, reluă Talha. Le-a cerut părerea tatălui tău, lui Omar şi Tamim, lui Abu Hamza şi multor altora. L-a ascultat pe evreul Ubadia ben Shalom şi s-a sfătuit cu Abdallah ibn Ubayy. A tras o concluzie: cei din clanul Banu Qaynuqa nu pot continua să meargă pe drumul lor în Yathrib fără să se supună integral voinţei Celui Milostiv şi îngăduitor. Să-i lăsăm în pace ar fi o mare greşeală. Ei nu sunt decât capul unui vierme care vrea să strice totul, în sinagogă, bătrânii lor rabini condamnă fiecare pas pe care-l facem. Ei spun: "Asta contravine Torei". Postul nostru le displace. Spun: "Dumnezeu a poruncit sabatul şi nimic altceva". Mai spun: "Mahomed Trimisul nu este un *nabi* adevărat, nu cunoaşte nimic din ceea ce doreşte Dumnezeu". Alaltăieri, santinelele pe care Abu Hamza le instalase pe drumul spre Qoba au oprit un bărbat din clanul Banu Qaynuqa. Se ducea la Mecca deghizat în beduin ca să-i ducă un mesaj lui Abu Sufyan: "Vino la Yathrib şi atacă-l pe Mahomed, profetul fals. Arcurile şi săbiile celor din clanul Banu Qaynuqa ţi se vor alătura!

Mă oprisem din mâncat. Nu-mi mai era foame. Aveam un nod atât de mare în gât, că n-ar mai fi trecut nici măcar o picătură de lapte. Era oare cu putinţă ca ura clanului Banu Qaynuqa faţă de noi să fie atât de puternică?

Lumina zilei ne lumina uşor feţele. Talha, văzându-mi uluirea, spuse:

— Nu este nici o surpriză. Niciodată clanul Banu Qaynuqa nu ne-a tratat cu respect. Niciodată nu le-a convenit înţelegerea de pace propusă de Trimis. S-au comportat ca nişte făţarnici, sperând să ne alunge de îndată ce puterea ar fi ajuns în mâinile lor. Peste tot prin jurul Yathribului au negociat alianţe în timp ce-şi făceau negoţul cu bijuterii şi arme. Ei cunosc mai bine decât oricine puterea comerţului. Allah detestă falsităţile şi minciunile. A venit momentul să ridicăm covorul ce ascunde umbrele.

Prima chemare a lui Bilal se ridică în aerul fremătător al zorilor. Talha îmi făcu semn să-l ascult până la capăt.

— Arcurile şi săbiile clanului Banu Qaynuqa nu sunt de neglijat. Pretind că au şapte sute de luptători. Omar susţine că noi vom fi cel puţin tot atâţia până la sfârşitul postului. Trimisul a spus: “Mai întâi să ne luăm prima masă de după ramadan. Apoi ne vom pune platoşele, iar Allah va fi mulţumit de noi”.

— Adică va fi un nou război? am şoptit uluită.

— Da, confirmă aspru Talha. Război, şi de data asta până la Mecca, până în Kaaba. Asta aşteaptă Dumnezeu din partea noastră.

Cântecul lui Bilal încetă. Membrii gospodăriei care se adunau în curte ne priveau curioşi, însă nu le-am dat importanţă. Talha se ridică. Aşteptă ca şi eu să fiu în picioare ca să se uite ţintă în ochii mei şi să adauge:

— Aisha, trebuie să mai ştii că Fatima a venit la tatăl ei ca să ceară dreptul de a purta platoşă. Doreşte să fie lângă Trimis şi Aii când îşi vor îndemna caii până la zidurile întărite ale celor din clanul Banu Qaynuqa. Trimisul a răspuns că va fi foarte fericit şi mândru de ea.

3

Iată cum se petrecură lucrurile, atât cele prevăzute, cât şi cele neprevăzute. În ciuda măsurilor noastre de precauţie, cei din clanul Banu Qaynuqa aflară de planul Trimisului

înainte de sfârşitul postului. Poate că Abdallah ibn Ubayy ibn Salul se simţise dator să le facă o mărturisire: la urma urmei, era prietenul lor. Timp de două zile, întregul Yathrib fu zguduit de teamă, de discuţii aprinse, de mânie. În această perioadă, Banu Qaynuqa făcură tot ce le era în putere ca să-şi afilieze alte clanuri.

Spre marea lor furie şi surpriză, nimeni nu voi să-i urmeze. Mulţi ani mai târziu, soţul meu mi-a mărturisit că aceasta fusese opera lui Ubadia ben Shalom, prietenul lui evreu. El reuşise să-l convingă pe ibn Ubayy să se folosească de toată greutatea lui în favoarea noastră.

Oricum ar fi fost, simţind că vântul bătea din altă direcţie, plini de dispreţ şi de aroganţă, cei din Banu Qaynuqa se închiseseră în fortăreţele lor din câmpia Yathribului. De la ultimul nou-născut la bătrânii muribunzi, toţi dispărură după zidurile lor crenelate, înalte cât cinci sau şase staturi de om, cu o mulţime de arme, cai, turme de oi şi capre şi hrană.

Celor care se înspăimântară, Omar le răspunse cu un hohot de râs:

— De ce vă temeţi? N-au decât să se închidă cu toate caprele care au fost pe pământ de la facerea lumii încoace! După ce vor fi băut sângele ultimei capre, vor muri de sete, iar noi vom fi acolo, afară, şi le vom întinde fie burdufuri cu apă, fie săbii, după alegerea lor.

Trimisul nu-şi schimbă deloc hotărârea de a aştepta sfârşitul postului înainte de a-şi arăta forţa. Astfel le dădea ocazia celor din Banu Qaynuqa să se supună sau să părăsească Yathribul înainte ca săbiile să fie fluturate în aer.

Peste tot unde îşi aşeza privirile nu se vedeau decât bărbaţi înarmaţi, slujitoare care lustruiau platoşe, cai gătiţi ca de paradă. Aerul părea îmbibat cu miros de piele şi metal, şi poate şi de teamă.

În sfârşit, Bilal anunţă încetarea postului. Curtea casei noastre era plină ochi de lume, astfel că nu puteai să te

mişti pe-acolo fără să te loveşti de cineva. Rugăciunea de la apus fu înflăcărată şi lungă. Masjid-ul nu era destul de încăpător. Tata ceru ca femeile, copiii şi slujitoarele să se roage afară.

Când sosi momentul mesei, nu i-am putut duce strachina soţului meu. Îm jurul lui Mahomed se strânseseră atât de mulţi oameni, încât nu i se vedeau decât mantia şi turbanul. Erau douăzeci, treizeci, cincizeci care-i cereau binecuvântarea pe mâinile înarmate.

Am încercat să mă apropii de el, să-i surprind privirea. Îm zadar. Mă împingeau de parcă eram nimeni.

I-am zărit pe Talha, Aii şi Zayd în toiul unei discuţii aprinse, dar nici unul nu întoarse capul spre mine.

Lângă Omar stătea Fatima, îmbrăcată în piele. Am invidiato un moment, atât cât mi-a luat să mă întorc în camera mea. Barrayara încercă să mă pună la curent cu sumedenia de zvonuri care circulau, însă am alungat-o după ce am ascultat trei fraze. Voiam să rămân singură cu supărarea mea. Aşa încât abia mi-am dat seama că zgomotul se atenuă, apoi încetă, în timp ce curtea se golea.

Tăcerea era atât de mare, încât se auzea perfect cântecul greierilor cuibăriţi în crăpăturile zidurilor când soţul meu dădu la o parte draperia.

Veni la patul meu fără un cuvânt şi fără să-mi lase timp de pălăvrăgeli fără rost. Nu aşteptă să-mi dau jos tunica. Săruturile şi mângâierile lui îmi alungară gândurile. M-am lipit de el ca şi cum ar fi putut să mă ducă departe de orice lucru cunoscut.

Dar când el se desprinse de mine şi se lăsă într-o parte, a fost mai mult decât puteam îndura. Plânsul mă copleşi. Nu eram decât un şuvoi de lacrimi şi de ruşine. Nu puteam respira şi nu reuşeam să scot un sunet. Aveam atâtea de spus ca să fiu iertată!

Brusc, fitilul unei lămpi lumină chipul lui Mahomed. Ce chip frumos! Câtă blândeţe! Câtă bunătate!

Îşi puse palma pe fruntea mea, pe tâmplele mele, iar degetele i se umeziră când îmi atinseră ochii şi obrajii.

Îmi şopti numele de douăzeci de ori:

— Aisha, Aisha, Aisha, Aisha...

Lacrimile mele erau însă şi mai amare.

Atunci luă un prosop şi-mi spălă chipul.

Parcă mă cufunda într-un izvor cu apă proaspătă. Cu pieptul zguduit de hohote, am vrut să deschid gura, dar el îmi închise buzele.

— Allah este atotcunoscător. El mă informează de ceea ce trebuie să ştiu. Observând teama care-mi schimonosea faţa, Mahomed dădu din cap. Spusesem: Allah îmi va deschide calea către tine. A făcut-o după voia Sa. Tu eşti Aisha, preaiubita soţie a lui Mahomed Trimisul, până în ziua judecăţii. Şi tu vei fi fără seamăn, căci nu sângele femeilor curge în tine, ci cuvintele lui Djibril. Aceasta este datoria ta, şi acesta este copilul pe care-l vei aduce pe lume.

4

Mai trebuie să o spun? Allah să mă ierte, dar zilele următoare nu mi s-au părut mai importante decât cuvintele rostite de Mahomed în acea noapte. Totuşi, ele au schimbat viaţa în Yathrib.

După cum prevăzuse Omar, războinicii lui Allah încercuiră fortăreţele clanurilor Banu Qaynuqa. Timp de o lună, nimeni nu intră nici nu ieşi. Apoi setea deschise porţile. Cei din Banu Qaynuqa îşi făcură apariţia, plângând după o gură de apă. Cererea le fu satisfăcută pe dată.

Barrayara îmi povesti scena:

— După ce setea celor din clanul Banu Qaynuqa se potoli, Fatima, mânioasă din cauza afrontului adus Safyiei, a cerut răzbunare. Aproape că l-a convins pe Trimis să-i treacă pe toţi prin sabie. Era cât pe ce să se termine cu un masacru. Dar în momentul în care Trimisul urma să poruncească arestarea lor, Abdallah ibn Ubayy i-a strâns braţul. Soţul tău

s-a îngălbenit de mânie: “Lasă-mă!” a ţipat el. “Pentru numele lui Dumnezeu, nu! a strigat ibn Ubayy. Allah cel Atotputernic să mă judece dacă nu-i apăr pe cei care într-o zi m-au apărat. Ei au făcut-o fără teamă, şi nu numai o dată. Ai vrea să-i seceri cu o lovitură de sabie cât ai clipi? Atunci seceră-mă pe mine”.

Am fost profund impresionată de tabloul cumplit pe care mi-l zugrăvea Barrayara.

— Ah! continuă ea. Ar fi trebuit să-i vezi înfruntându-se călare, tremurând de mânie, în timp ce Omar, Fatima şi ceilalţi se învârteau în jurul lor, cu tăişul săbiei fluturând în razele soarelui. Dar soţul tău a fost cel mai înţelept. A recunoscut că Abdallah ibn Ubayy se supunea legii onoarei şi, deci, Allah nu s-ar fi supărat. El a spus: “Trei zile este timpul pe care Allah cel Milostiv îl acordă clanului Banu Qaynuqa ca să părăsească Yathribul cu mâinile goale. Trei zile, nici una în plus. Dumnezeu nu călăuzeşte poporul nedrept. Dar nu-i călăuzeşte nici pe cei care nu vor să vadă şi să audă. Pe aceştia îi va aştepta cuptorul iadului când le va veni ceasul”.[12]

Şi aşa fu. Căci Talha spusese adevărul: războiul ce avea să ne conducă la Mecca tocmai începuse.

Al doilea sul
Vremuri de pace, veşti de război
Tu, care vei citi aceste amintiri

Să ştii că eu, Aisha bint Abi Bakr, soţia preaiubită a Profetului, poate că nu voi mai trăi atât de mult încât să ţi le povestesc în toată amploarea lor.

De zece zile, degetele mele nu au aşternut un cuvânt. Tocmai scriam ultima frază pe care ai citito mai sus în aceste suluri cu memorii, când boala s-a abătut asupra mea ca un *hijab*[13] opac. În privirile servitoarelor am citit teama de moarte.

12 Coranul 5, 51.

Suntem în ziua a zecea din luna shawal, în al cincizeci şi şaselea an de după Hegira. Socoteşte-mi vârsta, prietene. Spune, nu e timpul ca Allah să-mi închidă ochii şi gura pentru a mă supune judecăţii sale?

Nu, nu încă.

Iureşul bolii a trecut peste mine aşa cum furtuna curăţă şi reîmprospătează brazdele secătuite. Am deschis ochii din nou. Licorile, rugăciunile şi supele uşoare m-au încălzit. Somnul şi-a luat zborul din aşternutul meu şi mi-e de ajuns să închid pleoapele ca să simt din nou şi din nou amintirea mângâierilor soţului meu adorat. Uneori iluzia este atât de vie, că îi simt respiraţia în ceafă şi pe pieptul meu ofilit.

Dumnezeu m-a binecuvântat cu o memorie atât de prodigioasă, încât, deşi am înaintat bine în vârstă, iar ochii mei abia mai ghicesc ramura de tamarix la o sută de paşi, revăd limpede anii îndepărtaţi ai tinereţii şi-mi amintesc fiecare vorbă rostită de Profet.

Voi, care-mi citiţi cuvintele, bărbaţi sau femei, nu mă invidiaţi pentru acest dar miraculos.

De peste patruzeci şi cinci de ani, fruntea, buzele şi palmele singurului meu soţ nu mai sunt pentru mine decât iluzii şi chinuri. Parfumul părului lui mă înăbuşă uneori asemenea unei vrăji malefice. Nu există zi în care absenţa lui Mahomed ibn Abdallah, Trimisul lui Allah, să nu mă lase golită şi secătuită.

Fiecare fiinţă are o menire pe pământ. Atotputernicul mi-a dăruit o memorie ieşită din comun pentru ca rădăcinile poporului său să înfrunte timpul. Până la ultima mea suflare, eu, Aisha, Mama Credincioşilor, voi continua să aştern această memorie în scris, hrănind astfel cunoaşterea celor care încă nu cunosc adevărul creaţiei sale.

Iată-mă aşadar cu pana între degetele răsucite ca un trunchi de ienupăr.

13 Hijab — Vălul cu care se acoperă parţial sau total femeile musul· mane (n.tr.)

Un pântece gol pentru totdeauna?

În a treia zi acordată de Trimis tribului evreu Banu Qaynuqa ca să-şi părăsească fortificaţiile, toţi locuitorii din Yathrib se înşiruiră pe marginea drumului ca să asiste la plecarea lor. Spectacolul era impresionant.

Alaiul străbătea agale oraşul. înfăşurat în mantia lui maronie, călare pe dromaderul său, acoperit cu o stofă verde pe care era brodat numele lui Allah, Mahomed stătea nemişcat în faţa porţii noastre. Fiecare Banu Qaynuqa care îndrăznea să-şi întoarcă capul spre el îi întâlnea privirea.

Fatima ceruse să rămână lângă el, însoţită de soţul ei, Aii. Tatăl meu, Abu Bakr, şi Omar se aflau acolo împreună cu alţi tovarăşi. La fel şi eu, căci Mahomed mă voise la dreapta lui, puţin mai retrasă, în palanchinul aşezat pe o cămilă albă. Aceeaşi pe care defilasem prin faţa locuitorilor Yathribului la întoarcerea de la Badr.

Abdallah ibn Ubayy, căpetenia convertiţilor, care le salvase viaţa celor din clanul Banu Qaynuqa, stătea mai departe, în oază, împreună cu ai săi. Acesta era modul lui de a le arăta triburilor că alianţa cu Trimisul lui Allah se limita la bunul său plac. Afirma adeseori:

— Eu sunt supus lui Allah, căci nu există alt Dumnezeu decât Dumnezeu. Dar pe profetul lui, mi-ajunge doar să-l ascult.

La trecerea exilaţilor izbucneau strigăte şi insulte din mulţimea adunată în faţa caselor noastre. Mahomed le reduse la tăcere cu un gest. Îm curând, nu se mai auziră decât paşii grei ai celor din Banu Qaynuqa, plânsetele femeilor şi ale copiilor. Erau câteva sute. Unii dintre noi socotiseră că erau aproape o mie dacă număram bătrânii, bolnavii şi sugarii. Prin înţelegerea încheiată între ibn Ubayy şi Profet, fiecare familie avea dreptul la o cămilă şi doi cai. Aceasta îşi mai putea lua lucrurile personale şi o treime din turme. În schimb armele, obiectele din metal preţios şi mobilele nu puteau părăsi zidurile întărite.

Când coloana exilaţilor dispăru la orizont, spre ţinutul Sham, unde Moise îşi înmormântase strămoşii, praful ridicat de trecerea ei rămase în aer până la apus. Era atât de gros, încât proiecta o umbră pe pământ. Când intrai în acel nor, te cuprindea un tremur. Barrayara şi multe alte femei abia îndrăzneau să-şi ridice ochii ca să-l privească.

— Mânia lui Dumnezeu este asupra noastră! striga doica oricui voia să o asculte. Acesta este norul purificării. Dacă se lasă pe pământ, îi va înăbuşi pe toţi cei care sunt dedesubt.

Repeta aceste cuvinte cu atâta convingere, încât mi se făcu frică. Nu-mi doream cu nerăbdare decât un lucru: să mă întorc acasă.

După cutumă, toţi cei care purtau o armă în timpul asediului asupra gospodăriilor deţinute de Banu Qaynuqa se repeziră să-şi împartă prada. Dar pe drum dădură peste războinicii lui Omar ibn al-Khattab.

— Trimisul ne porunceşte să aşteptăm până mâine! strigă Omar. Fiecare îşi va primi partea! Nu vă plimbaţi ca nişte hiene în jurul unui stârv bătrân. Duceţi-vă şi vă rugaţi fiecare în masjid-ul vostru. Lăudaţi-l pe Allah pentru bogăţia şi puterea pe care vi le dă. Fără El, ce aţi fi voi?

Trimisul, pe de altă parte, anunţă că seara, înainte de rugăciune, avea să li se adreseze credincioşilor.

Când soţul meu vorbea astfel în public, moscheea, chiar lărgită, şi curtea noastră erau prea mici ca să-i încapă pe toţi cei care voiau să-l asculte, aşa că se îngrămădeau peste tot între zidurile noastre, până în străduţa care trecea pe lângă moschee. Şi pentru ca fiecare să poată auzi cuvântul Trimisului lui Allah, Bilal îl repeta, frază cu frază. Glasul său puternic ajungea în cotloanele cele mai retrase.

Un alt eveniment neprevăzut întipări ziua aceea în minţile tuturor.

În timp ce noi asediam întăriturile clanurilor Banu Qaynuqa, Tamim al-Dari, fostul creştin, se întorsese din

ţinutul Ghassan, unde cu ani în urmă îl întâlnise pe Mahomed. Dintre toţi tovarăşii săi, el era singurul care mai putea aduna caravane ca să meargă la miazănoapte. Acolo, la Homs, Jilliq sau Palmira, negustori creştini îi rămăseseră prieteni, chiar dacă el le anunţase supunerea lui faţă de Allah. În mai multe rânduri, pe vremea când eram săraci, îşi riscase viaţa şi averea ca să facă negoţ cu ei pentru ca, în noua lor viaţă, credincioşii plecaţi din Mecca să nu trăiască asemenea unor cerşetori.

De astă dată îi aducea Trimisului un cadou deosebit: o scară din lemn cu nouă trepte pe care numele lui Allah erau scrise cu litere de lumină pe fondul albastru al cerului. Ele duceau la un fel de balcon îngust, mărginit de o balustradă cu stâlpi auriţi ca soarele. Pe partea din faţă era fixată o tăblie din cedru pe care fuseseră pictate trei versete din Sura An-Nasr1. Latura stângă, orientată către apus, era decorată cu trei versete din Al-Kawthar[14] [15]. Deasupra acestui balcon, un picior torsadat susţinea o lampă cum nu mai văzusem niciodată până atunci. Era formată din opt oglinzi din argint şi putea adăposti flăcările a două feştile.

Ca să o poată transporta de la Bosra, unde comandase unui tâmplar evreu această scară ce nu ducea nicăieri, Tamim ceruse să fie demontată. La întoarcere, pusese ca toate piesele să fie descărcate în curtea noastră. Un tâmplar de la miazănoapte, pe care Tamim îl convertise la cuvântul lui Allah, avu nevoie de cele trei zile de dinaintea plecării în surghiun a clanului Banu Qaynuqa pentru a o monta din nou. În faţa piesei care prindea încet, încet formă, fiecare se întreba la ce ar fi putut folosi. În acea seară, când o văzu complet asamblată, Mahomed zâmbi şi ridică din sprâncene. Glumind, îl întrebă pe Tamim:

14 Sura Biruinţa

15 Sura Belşugul

— Ai vrea să-i pândesc pe făţarnici din înaltul scării? Mă tem că nu are destule trepte pentru ca privirea mea să poată străpunge zidurile lor de minciuni.

Tamim era renumit pentru seriozitatea sa. Îi puteai număra pe degetele unei singure mâini pe cei ce-şi aminteau să-l fi văzut zâmbind. “Dumnezeu nu se strâmbă”, îi plăcea să repete. Totuşi, primele cuvinte pe care le schimbase cu soţul meu fuseseră însoţite de râsete. În acea zi însă, gluma Trimisului nu-i descreţi fruntea.

— Acest dar al meu nu este făcut pentru război sau pentru ocupaţii josnice. De sus, Allah Atotputernicul va vorbi prin gura ta. Cuvintele sale se vor revărsa peste capetele celor care îi aşteaptă milostivirea. Tamim, care cunoştea mai bine ca oricine obiceiurile de la miazănoapte, explică: Toate templele creştine din ţinutul Ghassan au o scară asemănătoare, de unde sunt ţinute predicile şi cuvântările sacre. Cuvântul tău este la fel de important ca al creştinilor. Când vorbeşti în *masjid*, nu trebuie să fii la nivelul oamenilor. Nu ţine de orgoliu sau vanitate. Ceea ce iese din gura ta vine de mult mai sus.

Mahomed discută cu tovarăşii lui. Propunerea lui Tamim li se păru tuturor înţeleaptă, căci îi onora deopotrivă pe Allah şi pe al său *nabi*.

— Allah i-a împins pe cei din clanurile Banu Qaynuqa dincolo de zidurile lor fortificate, spuse tatăl meu, Abu Bakr. El îşi alege credincioşii dintre locuitorii din Yathrib. Puterea sa îi este dată lui Mahomed, Profetul Său, şi nimănui altcuiva. Ca acest lucru să se vadă şi în moscheea sa nu poate fi ceva rău.

— În sinagogile evreilor din Yathrib nu găsim o asemenea scară, preciză Tamim, ridicându-şi spre cer mâinile plinuţe. Evreii stau mereu aplecaţi asupra Torei.

Scara fu instalată în *masjid* înainte de apus. Credincioşii o descoperiră atunci când se adunară să asculte predica Trimisului. Îm îmbulzeala care urmă, câţiva era să se

sufoce: toţi voiau să cerceteze de aproape acest obiect nemaiîntâlnit. Omar şi luptătorii lui făcură ordine, astfel încât să-şi poată satisface fiecare curiozitatea.

Apoi, soţul meu urcă cele nouă trepte până în balconaş. Scara se dovedi atât de stabilă, încât nu se mişcă, nici nu scârţâi sub greutatea lui. Tâmplarul din Ghassan radia de bucurie.

Trimisul se sprijini de balustrada aurită şi ne măsură pe rând. Chiar eu, care mă aşteptam să-mi văd iubitul acolo, sus, am fost cuprinsă de un fior. Parcă niciodată Mahomed Trimisul nu radiase o asemenea lumină. Da, Allah îl ţinuse pe Tamin de mână în alegerea acelei scări extraordinare!

Cuvintele cădeau peste frunţile noastre asemenea stropilor de ploaie. Am văzut cum cefele se plecau.

— Allah dă, Allah ia înapoi, rosti Mahomed. Dumnezeu îi dă toată prada trimisului său, căci voi nu i-aţi sărit în ajutor pe cai şi pe cămile. Dumnezeu dă putere profeţilor săi asupra cui voieşte. Dumnezeu asupra tuturor are putere! Ca între cei săraci şi cei bogaţi să fie egalitate, de azi înainte, a cincea parte din tot ce veţi obţine în victorii îi revine lui. Profetul său va împărţi această cincime în trei părţi. O parte pentru casa Trimisului, una pentru cei slabi care n-au putut lupta din motive întemeiate, şi ultima, pentru a asigura puterea lui Allah[16] [17].

Mai spuse:

— În acest moment, cei din Yathrib care îi insultă pe credincioşi ştiu ce soartă îi aşteaptă. Nu poate fi altfel. Dumnezeu a ales acest loc ca să-i fie izvor veşnic. Iată de ce nu vom mai numi oaza în care ne-am găsit refugiu

Yathrib, ci “Medina”, oraşul Cetatea lui Allah şi a Profetului său.

16 Coranul 59, 6.

17 Coranul 8, 41.

Rareori am văzut o asemenea fericire pe chipul credincioşilor. În acea noapte, după ce rugăciunea s-a sfârşit, credincioşii se împrăştiară repetând: “Medina, Medina, Medina...”

De parcă fiecare ajungea în sfârşit acasă după o călătorie lungă.

2

Cu prada se întâmplă aşa cum poruncise Trimisul. Bogăţia clanului Banu Qaynuqa se revărsă asupra credincioşilor, săraci şi bogaţi. Casele, rochiile şi tunicile deveniră mai frumoase. Vasele mari de ceramică, hambarele şi cuierele se umplură, la fel şi curţile, unde războinicii îşi admirau armele şi platoşele.

Mie, soţul meu îmi oferi un colier, care însă nu-mi aduse aceeaşi bucurie ca primul.

În realitate, euforia care plutea în jurul meu mă lăsa indiferentă. Ultimele zile fuseseră pline de întâmplări de bun augur, dar, Allah să mă ierte, nu reuşeam să mă bucur de această nouă victorie, fiind prea îngrijorată de propria-mi soartă.

După ce îi mărturisisem greşeala cumplită pe care o făcusem minţindu-l, soţul meu îmi alungase vinovăţia prin câteva cuvinte, însă frazele pe care le pronunţase mă tulburaseră la fel de mult pe cât mă liniştiseră: “Căci nu sângele femeilor curge în tine, ci cuvintele lui Djibril. Aceasta este datoria ta, şi acesta este copilul pe care-l vei aduce pe lume”.

Cu cât trecea timpul, cu atât înţelegeam mai puţin. Allah îmi răpise pentru totdeauna posibilitatea de a fi mamă? Nu aveam să dau naştere niciodată unui copil? Dacă era aşa, cum putea preaiubitul meu să se bucure?

Îmi imaginam deja strigătele părinţilor mei când aveau să afle. Căci aveau să afle în curând, la fel ca toţi ceilalţi. Cu ajutorul Barrayarei putusem trişa timp de două sau trei luni,

putusem să mă ascund ca şi cum sângele femeilor mi-ar fi venit cu adevărat şi să îndeplinesc îndatoririle soţiilor impure. Trebuia să renunţ la aceste tertipuri. Mahomed nu ar fi acceptat niciodată ca minciuna să se perpetueze sub acoperişul său, el, care îi blama zilnic pe făţarnici. Atunci toată gospodăria avea să ştie, şi-mi pierdeam răsuflarea gândindu-mă la existenţa de femeie stearpă care mă aştepta.

Întregul Yathrib, acum Medina, avea să afle!

Vestea avea să se răspândească pe tot cuprinsul împărăţiei lui Allah! Cei din Mecca aveau să-şi frece mâinile de bucurie şi să rostească rânjind numele Aishei bint Abi Bakr, soţia cu pântecele neroditor! Cine nu cunoştea ruşinea femeilor sterpe, din Ghassan până la Saba?

Să ne amintim: nu aveam decât treisprezece ani. Cu câteva anotimpuri mai devreme, singurele mele drame veneau din poveştile pe care mi le născoceam singură. Şi dintr-odată, Allah aşeza asupra mea o greutate pe care nu aveam puterea să o duc.

Ceea ce trebuia să se întâmple se întâmplă. Am decis să nu mai mănânc nimic, nici măcar o înghiţitură de plăcintă sau un castron de lapte prins. Şi, nefiind în stare să găsesc un cuvânt care să nu fie o jignire adresată soţului meu, a părinţilor şi a lui Allah, nu-mi mai deschideam buzele. Nici ca să vorbesc, nici ca să beau. Îm această stare, care semăna cu nebunia, îmi veni un gând ciudat. Nu era Allah judecătorul suprem? Lui îi stătea totul în putinţă. Putea să-mi ia viaţa ori să-mi sfâşie măruntaiele ca să-i dau un fiu soţului meu.

Mama mea, Umm Rumân, se nelinişti. Slujitoarele mă priveau cu teamă. Mai târziu mi s-a spus că Trimisul, deşi ocupat cu chestiuni grave, cerea necontenit veşti despre mine ca să i le transmită tatălui meu, care nu făcea decât să geamă.

Cu toţii îşi aminteau de boala aceea ciudată care aproape că mă omorâse cu câţiva ani în urmă şi în timpul căreia îmi pierdusem părul. Mama chemă nişte femei pricepute la ierburile tămăduitoare, însă acestea plecară dezgustate şi furioase. Cum să vindece o bolnavă care refuza să spună unde o durea şi să înghită vreo poţiune?

După câteva zile, slăbiciunea mea se accentuă. Barrayara profită de asta ca să-mi toarne pe gât nişte lapte şi puţin terci, căci nu mă mai puteam împotrivi. Senzaţia de foame mă părăsise de-a binelea; totodată, nu mai eram în stare să înţeleg ce se petrecea în jur. Ziua şi noaptea se amestecau în capul meu. Nu mai mergeam la rugăciune. îmi povestiră mai târziu că murmuram totuşi versete ale îngerului Djibril, unele dintre cele mai vechi pe care Trimisul mă pusese să le învăţ.

Memoria mea părea să trăiască singură, separată de mine. Mă cufundasem într-un fel de pâclă stranie şi într-o moleşeală unde nimic rău sau ameninţător nu mă putea atinge.

Apoi am inhalat un parfum foarte uşor de recunoscut. Parfumul părului lui Mahomed. Oricât de slabă-mi era respiraţia, m-am umplut de el. M-am gândit, ţin minte, că tocmai şi-l spălase şi-l unsese cu ulei de argan. De obicei, era datoria mea să am grijă de părul lui. Cine mă înlocuise în această sarcină? Chiar dacă abia eram conştientă, cred că am simţit dispreţ şi gelozie.

Abia atunci am reuşit să disting silueta care îngenunchea lângă mine. Nu era rodul închipuirii mele!

Cu o mângâiere, soţul meu îmi ridică bărbia şi, silindu-mă să-l privesc în ochi, îmi şopti numele de mai multe ori. — — — Aisha! Aisha! Aisha! Trezeşte-te, dulceaţa mea!

Îşi încrunta sprâncenele. O nelinişte profundă îi înnegrea pupilele. îmi era destul de greu să-mi ţin pleoapele deschise, dar îmi veni să-i zâmbesc. Nu ştiu dacă buzele m-au ascultat.

Îmi dădu drumul şi-şi trecu degetele prin barbă, continuând să mă cerceteze. Privirea îi era atât de vie şi de intensă, încât o simţeam străpungându-mi inima. După o lungă tăcere, buzele i se mişcară, ca atunci când îi cerea sfatul Domnului său. Dar poate că nu era decât plăsmuirea privirii mele înceţoşate de lacrimi.

Nu-mi puse nici o întrebare. Spre deosebire de femeile din casă, nu stărui să afle de unde-mi venea durerea şi nu mă îndemnă să beau, să mestec sau să înghit.

Poate că în această tăcere am închis ochii o clipă. Apoi brusc, i-am deschis foarte mari. Vocea soţului meu era în mine. Blândă, tandră, la fel de limpede ca lumina primăverii:

— Iubita mea, veşnica mea iubire, darul meu de la Allah... Recapătă-ţi puterile, soţioară scumpă. Nu ştii că locul tău este la dreapta mea, până la victoria lui Allah în cele patru zări?

Îmi ţinea mâinile într-ale lui. Peste câteva clipe, când le duse la buze şi le sărută palmele, lacrimile îmi inundară obrajii. Pentru prima dată, în atâtea zile, am vrut să vorbesc. Cu neputinţă, însă. Glasul îmi era îngropat adânc în gâtlej. Speriată, m-am gândit că arătam probabil îngrozitor. Poate că soţul meu ghicise totul de multă vreme. Buzele lui mi se părură fine şi uşoare, ca aripile unei rândunele. Poate că zâmbea puţin. Poate că se amuza.

Se plecă, învăluindu-mă cu parfumul lui. Gura lui îmi căută tâmplele. Respiraţia lui îmi mângâie urechea.

— Nu fi atât de orgolioasă, şopti el. Cine eşti tu ca să-ţi ridici mânia împotriva lui Allah? De ce te îndoieşti? El te vede şi te susţine. Nici o soţie nu are atâta fericire în palmele ei.

Am vrut să mă agăţ de ceafa lui, însă era deja în picioare. Ridică draperia de la uşă, dincolo de care îl aştepta Barrayara. I-am auzit vorbind foarte încet. Nu m-am căznit

să înţeleg ce-şi spuneau. Eram prea copleşită de emoţiile mele haotice.

Mahomed ştia totul despre slăbiciunile mele. Zâmbea şi mă învăluia cu iubirea lui. Ce blândeţe minunată! Avea dreptate. Ce copil eram!

3

În dimineaţa următoare, Barrayara mă sili să mă ridic, spunându-mi că urma să mă mut în patul ei. Mama, Umm Rumân, protestă imediat, însă doica îi răspunse:

— Aisha a ajuns piele şi os. Care soţ ar putea să o dorească? E momentul ca situaţia asta să înceteze. Eu ştiu cum să o vindec.

Adăugă pe un ton aspru că nu trebuia să mai lâncezesc în camera mea. Trimisul poruncise să se facă lucrări acolo.

— Lucrări? Acum? se supără mama.

— Alesul lui Allah ştie ce face, replică Barrayara, punând capăt discuţiei cu repezeala ei obişnuită.

Nici mie nu-mi spuse mai multe când mă lungi lângă ea în camera comună a slujitoarelor. Fără îndoială, le instruise. Veneau şi plecau fără zgomot, având grijă să nu mă bage în seamă.

Barrayara mă sili să beau o cană de supă şi să înghit puţin terci de orz. M-am lăsat pe mâinile ei. Stomacul meu tremură când primi atâta mâncare. După cei câţiva paşi pe care-i făcusem, gâfâiam de parcă aş fi alergat de la un capăt la celălalt al oazei.

Somnul m-a cuprins imediat, însă m-am trezit în toiul nopţii lângă Barrayara, care sforăia uşor.

Cum hrana de cu seară mă ajutase să mă întremez, mi-am amintit tot. Vizita soţului meu, cuvintele pe care doica i le adresase mamei. Teama de a fi auzită de slujitoare mă reţinu o clipă. În cele din urmă însă, am cedat nerăbdării şi am trezit-o pe Barrayara, zguduind-o în întuneric până când a protestat:

— Ce este, nu ţi-e bine?

Nu am fost în stare decât să bălmăjesc nişte cuvinte fără sens. Vocea mea părea pierdută în adâncul pieptului.

— Ţi-e foame? Lângă tine este o strachină cu lapte de orz...

— Nu... Vreau...

— Ah, dar se pare că prinţesa noastră şi-a recăpătat glasul! pufni ea.

În sfârşit, se trezise. Tonul ei era mai degrabă batjocoritor decât surprins.

— Vreau să-ţi vorbesc, am stăruit, reuşind de data asta să articulez cuvintele cum trebuie.

— Acum? Nu poate aştepta până se face ziuă?

— Acum.

Barrayara oftă. Mâinile ei calde îmi găsiră chipul în întuneric şi mi-l atinseră cu blândeţe într-o mângâiere bine cunoscută, liniştitoare, consolatoare, pe care mi-o oferise de sute de ori când eram mică.

Apoi se întoarse pe spate, îmi luă mâna dreaptă şi o aşeză fără să-i dea drumul pe pieptul ei mare.

— Vorbeşte, te ascult. Dar în şoaptă, ca să nu le trezim pe fete.

I-am explicat totul. Cauza falsei mele boli, ruşinea de a-l fi minţit pe soţul meu, mărturisirea pe care i-o făcusem, răspunsul lui straniu, teama mea de a rămâne o femeie stearpă batjocorită de toţi.

Glasul meu se auzea slab, ca un zumzăit în încăpere, dar mă durea gâtul de la efortul de a vorbi cât mai încet. Când am tăcut, Barrayara mormăi:

— Ca să-mi încredinţezi acest mare secret mă trezeşti? Crezi că noi nu l-am ghicit de vreme îndelungată, eu şi soţul tău?

În tonul ei ironic am ghicit uşurarea. Am răspuns doar:

— Mi-e sete. Am gura uscată.

— Păi e şi firesc! scrâşni Barrayara, părăsindu-şi aşternutul. Să spui atâtea prostii îţi usucă gâtul mai mult decât dacă ai traversa Nefudul. Am auzit-o mişcându-se prin întuneric, apoi brusc îmi căută degetele ca să le strângă pe gâtul unui urcior mic. Bea încet, îmi porunci. Să nu te sufoci. Fără să aştepte să-i restitui vasul, oftă: Aisha, fata mea, nu sângele femeilor îţi lipseşte, ci înţelepciunea de a-ţi folosi capul. Trimisul ştie de unde ţi se trage boala. Iar eu bănuiam că o să-mi strici somnul cu frământările tale prosteşti. Când vei pricepe că Allah te-a făcut aşa cum eşti şi că soţul tău este cel mai fericit bărbat din acest motiv?

— Fericit că nu sunt în stare să-i dau urmaşi?

— Exact asta îţi spun. Ai un cap drăguţ care nu-ţi foloseşte la nimic.

— Când vor afla adevărul, mama şi tata se vor dezice de mine. Nu vor mai dori să-mi rostească numele.

— Prostii! Îl cunosc pe Abu Bakr mai bine decât tine. Când va afla adevărul, nu cel ieşit de pe buzele tale, ci acela pe care i-l va dezvălui Trimisul, se va prosterna ca să-i mulţumească lui Dumnezeu că a adus-o pe lume pe Aisha, perla fiicelor lui. Barrayara trase aer în piept şi se hotărî să-mi explice pe îndelete: Soţul tău ştie de multă vreme la ce să se aştepte. Allah i-a dăruit o mireasă fără pată, pe tine, iar acest dar răspunde în întregime nevoilor Trimisului său. Faptul că sângele femeilor nu-ţi vine ca unei soţii obişnuite nu-l surprinde. Şi este orice altceva decât motiv de ruşine: Dumnezeu nu te-a menit să dai naştere unor urmaşi în carne şi oase. El te-a pus în mâinile Trimisului său pentru ca, în vremurile ce vor veni, să fii memoria Spuselor şi Faptelor sale în rândul celor care vor fi inspiraţi de exemplul lui. Datoria ta nu este aceea de a te plimba cu o burtă mare prin curtea acestei case ori pe cămilă, în urma soţului tău împlătoşat, ci să trăieşti o viaţă lungă şi pură. Barrayara tăcu, lăsând cuvintele dictate de Mahomed să-mi pătrundă încet spiritul, apoi reluă mai ferm, regăsindu-şi

tonul pe care-l folosea pe vremuri când făceam vreo prostie: Ar fi timpul să te maturizezi, Aisha! Nu vei cunoaşte teama de naştere, durerea copiilor care nu trăiesc decât trei zile şi murdăria care te ţine în izolare în fiecare lună.

Trupul tău este o binefacere a lui Allah. Nu huli blestemându-l. Cât despre gemetele părinţilor tăi şi batjocura de care te temi atât de mult, de mâine Trimisul le va înăbuşi în faşă.

— Cum poţi fi aşa de sigură?

— Soţul tău m-a încredinţat. Iar el este cel mai iscusit om! De mâine, va porunci tăierea unei uşi în zidul ce desparte camera ta de moschee. Barrayara îşi înăbuşi chicotul cu mâna ca să nu le trezească pe slujnice. O simplă draperie din ramuri de palmier între patul tău şi *masjidy* iată ce vor vedea cu toţii! Şi crede-mă, vor înţelege. Cei cărora le place atât de mult să semene îndoiala şi minciunile n-au decât să-şi înfrâneze limba! Aisha, soţia Trimisului, este atât de pură şi unică înaintea lui Dumnezeu, încât o simplă uşă îi desparte patul de covorul de rugăciune din *masjid*. Aisha bint Abi Bakr, Aleasa lui Allah! Nici una dintre viitoarele neveste ale Trimisului nu va avea parte de acest privilegiu, ăsta e un lucru deasupra oricărei îndoieli.

Spusele Barrayarei îmi încălzeau inima. Cu fiecare frază rostită de ea, aveam impresia că-mi regăsesc suflul şi forţa. Îmi revenea dorinţa de a zâmbi. Dar ultimele ei cuvinte mă înmărmuriră.

— Viitoarele lui neveste?

— Da, bineînţeles.

— Neveste care-i vor da fii...

— Sau fiice. Sau nimic. Soţul tău este un bărbat frumos şi în putere, dar nu mai este un tânăr armăsar care-şi împrăştie sămânţa în cele patru zări. Ce însemnătate are? Nu începe iar cu tâmpeniile tale, că o să-mi pierd răbdarea. Trimisul a hotărât deja care-i vor fi urmaşii: copiii fiicei sale Fatima. Să fie sânge din sângele lui, asta îl interesează. L-ai

văzut cu ochii tăi, şi Abu Bakr ştie şi el acest lucru. Acum, gata! Taci şi lasă-mă să dorm. Şi tu fă la fel.

Aceasta nu a fost ultima dată când Barrayara mi-a arătat că ea ştia mult mai multe decât o grămadă de bărbaţi despre mersul vieţii.

*

Totul se desfăşură exact aşa cum prevăzuse ea. încă de a doua zi, Mahomed însuşi îndepărtă primele cărămizi din zidul camerei mele. Doica mă certă ca să mănânc, să beau şi să-mi recapăt puterile cât mai repede cu putinţă.

— Când uşa va fi gata, va trebui să fii lângă soţul tău ca să-i treci pragul.

Din fericire, Mahomed nu zori lucrările. Când mama, Umm Rumân, veni să mă viziteze în camera slujnicelor, se minună văzând că boala mea luase sfârşit şi că aveam o mină bună. Din flecăreala ei uşuratică am aflat că ştia deja tot ce trebuia să ştie, la fel şi tatăl meu, Abu Bakr.

Barrayara mă asigură că se interesa regulat despre starea sănătăţii mele. Dar mai târziu, nu mă mai întrebă niciodată cum mă simţeam. Niciodată nu mai făcu aluzie la nepotul pe care îl aşteptase atât de mult şi cu care-şi închipuia deja că intră în Mecca, ducându-l în şa. Niciodată n-am putut ghici nici cel mai mic reproş în privirea lui şi în felul în care mă trata. Ca întotdeauna, Mahomed îl convinsese care era voinţa lui Allah cel Milostiv şi îngăduitor.

Într-o zi, Barrayara îmi dădu vestea că lucrările se încheiaseră. Mă ajută să îmbrac o tunică frumoasă găsită în cuierele celor din clanul Banu Qaynuqa şi, când îmi puse la gât colierul de aur pe care mi-l dăruise Mahomed, îmi admiră cu toată sinceritatea pieptul, mult mai împlinit.

— Soţul tău va fi în culmea fericirii să te revadă. Ai frumuseţea unei mirese în ziua nunţii. Sigur că da, eşti un dar al lui Dumnezeu! Allah îi face din nou un cadou Trimisului său, iar acesta va şti să-l aprecieze şi să se bucure de el.

Atât de mult mă lăudase doica, în felul ei exagerat, încât, atunci când sosi clipa să-mi întâlnesc soţul, eram mai speriată ca oricând ca nu cumva toate aceste complimente să nu fie decât nişte minciuni. Aşa eram eu făcută, să mă las pradă îndoielilor la cea mai mică bănuială.

Dar Barrayara nu exagerase. Sau iubirea soţului meu era mai puternică decât îndrăzneam să cred.

Cu ocazia acestei regăsiri, mă tratã cu tandreţea, cu dorinţa şi vigoarea unei adevărate nopţi de nuntă. Şi de îndată ce, în zorii zilei următoare, Bilal îi chemă la rugăciune, credincioşii care intrară în moschee deschiseră ochii mari: Trimisul lui Allah era în genunchi pe pragul camerei soţiei lui, Aisha. Eu îi spălam părul cu grijă şi i-l dădeam cu ulei şi unt de ambră. A fost prima, dar nu şi ultima dată când vedeau aşa ceva.

Începând din acea zi, tot restul vieţii, când se afla la Medina, niciodată soţul meu nu lăsă ca altcineva să-i spele părul în afară de mine. Şi întotdeauna ritualul avea loc pe pragul ce despărţea camera mea de moschee.

În acea zi, din vârful scării de unde predica, strigă:

— O, voi ce credeţi! Feriţi-vă de născociri, căci unele născociri sunt cu păcat. Să nu iscodiţi! Să nu vă vorbiţi de rău unii pe alţii în lipsă. Temeţi-vă de Dumnezeu! Dumnezeu se întoarce către cel care se căieşte, căci El este Milos.[18]

Ştiu că rostise aceste cuvinte ca să aducă pacea şi respectul asupra mea.

Aleasă

1

Noua mea cameră fusese înfrumuseţată. Pereţii fuseseră întăriţi cu un strat de ramuri de palmier şi chirpici, apoi daţi cu var. Pe pat se aflau perne şi cuverturi noi, dăruite de tata

18 Coranul 49, 12.

Trimisului. Nişte lămpi cu oglinzi din aramă şi argint atârnau de grinzile tavanului. În colţul opus patului am descoperit un suport înalt pe care erau aşezate cămaşa de zale şi platoşa cu ţinte ale lui Mahomed, precum şi două săbii lungi, cu lama încovoiată, în tecile lor ajurate cu fir de argint.

Niciodată până atunci Trimisul nu-şi lăsase armele la mine. Uimirea mea o făcu pe mama să râdă.

— Acolo le este locul, mă asigură ea. În camera soţiei preaiubite. Va trebui să înveţi să le întreţii. Înştiinţându-mă că acele arme proveneau din partea de pradă cuvenită lui Omar ibn al-Khattab, care i le făcuse cadou Trimisului, îmi explică: Astăzi, fiecare doreşte să-i ofere soţului tău cele mai frumoase obiecte. Ca la Mecca, atunci când bărbaţii se întorceau victorioşi dintr-o bătălie. Nimic nu era prea frumos pentru cel care-i condusese în luptă. Dar Trimisul nu este prost. Ştie să-i recunoască pe făţarnici.

Mama, Umm Rumân, îmi aduse platoşa lui Mahomed ca să-mi arate fineţea şi trăinicia cusăturilor şi să mă înveţe cum trebuia să am grijă de ea. Scoase săbiile din teci ca să le pot admira tăişul. Oţelul era şlefuit atât de bine, încât ne oglindeam feţele în el.

— Cei din clanul Banu Qaynuqa sunt meniţi să ajungă în infern, dar ştiau să supună focul cuptoarelor de oţel. Tăişurile atât de frumoase se numără pe degetele de la o mână în Hidjaz.

După armele soţului meu, mama se entuziasmă în faţa noii uşi. Nu era decât un dreptunghi simplu din lemn de palmier, vopsit cu sinteală. La cererea lui Mahomed, o mână pricepută scrisese pe ea numele lui Dumnezeu şi primul verset din sura Al-Qadr: “Noi l-am pogorât în noaptea Sorţii”.

Mama ştia destulă carte ca să murmure versetul cu o emoţie plină de mândrie pe care nu io cunoşteam, dar pe care în curând aveam să o descopăr la multe soţii ale

credincioşilor lui Allah. După ani mulţi de sărăcie şi umilinţă, de mânie înăbuşită, de plecare a frunţii sub ploaia de injurii şi de cuvinte de batjocură, mândria îşi făcea din nou loc în inimi.

Ca întotdeauna, Barrayara avusese dreptate: în faţa acestei uşi, mama îmi prinse brusc mâinile şi le sărută cu un respect care mă surprinse. M-am dat înapoi. În acel moment, pentru prima dată, am înţeles că nu mai eram pentru ea fata neştiutoare, de care uneori trebuia să aibă grijă ca de o povară, ci o femeie în toată puterea cuvântului, cu însuşiri aparte. Eram Aisha, soţia Trimisului. Cea pe care Atotputernicul o desemnase să fie alături de Trimisul lui, cea pe care El o pecetluia cu destinul său, aşa cum era scris pe această uşă sfântă ridicată atât de aproape de *masjid*.

2

Mi-a fost greu să mă obişnuiesc cu această uşă, căci nu oprea nici un zgomot din moschee. Murmurele rugăciunilor şi gălăgia discuţiilor pătrundeau în camera mea zi şi noapte, la fel şi lumina lămpilor luate din sinagoga clanului Banu Qaynuqa. Am fost martora multor discuţii şi chiar dispute ce-l priveau pe soţul meu, ceea ce mă intimida într-o oarecare măsură, dar eram sigură de un lucru: nimic din ceea ce vrea Cel Milostiv şi îngăduitor nu este fără scop. El ştie să ne călăuzească mai bine decât noi înşine în folosul propriilor noastre vieţi.

Într-o seară, după rugăciune, nerăbdătoare ca soţul meu să vină mai repede, am întredeschis uşa. Mahomed vorbea la picioarele scării amvonului cu tata şi câţiva tovarăşi, l-am recunoscut pe Talha şi Zayd. Îl ascultară pe Trimis cu mare atenţie, înainte de a-l saluta plini de respect, cu mâna la inimă. Soţul meu, pe de altă parte, nu-i lăsă să părăsească moscheea fără să-i îmbrăţişeze şi să invoce asupra lor binecuvântarea lui Allah.

Când dădu să se îndepărteze, Zayd făcu o mişcare bruscă, iar mantia i se deschise. Am descoperit, spre surprinderea mea, că avea o platoşă. La fel şi Talha. Iar săbiile le atârnau la centiron.

După plecarea lor, soţul meu mai zăbovi puţin cu tata. Când, în sfârşit, se despărţiră, Mahomed rămase singur să se roage, trăgându-şi mantia peste cap, aşa cum făcea ca să primească sfaturile Domnului său. M-am grăbit să mă întorc în pat, gândindu-mă că poate în acea noapte, dintr-un motiv pe care nu-l ştiam încă, soţul meu căuta ajutorul şi cuvintele lui Djibril, îngerul lui Allah.

Am avut tot timpul să mă pregătesc. În clipa în care Mahomed împinse uşa, am putut vedea că îngrijorarea îi lăsase brazde adânci pe frunte. Abia mă privi înainte de a se aşeza la masa pe care aranjasem curmale înmuiate în lapte fermentat, plăcinte cu carne de miel şi humus de bob picant. Feluri care-i dădeau vigoare şi în acelaşi timp îl îndemnau la somn, după cum spunea el.

În acea seară nu-mi adresă nici un cuvânt tandru şi glumeţ sau vreunul dintre numele de alint pe care-i plăcea să le inventeze când îl cuprindea dorinţa de a se destinde în braţele mele. Nu-şi dădu jos mantia, semn că aştepta apariţia îngerului Djibril. Dimpotrivă, îşi strânse veşmântul pe umeri ca pentru a se îngropa în el şi întinse mâna spre străchini fără să bage de seamă bunătăţile din ele.

Lungă vreme am tăcut, respectându-i tăcerea sumbră, dar felul cum mesteca fără poftă şi îşi încrunta din ce în ce mai mult fruntea îmi strângea inima. Fără să mă gândesc, am îngenuncheat lipită de coapsa lui. I-am deschis mâna şi am dus-o la buze, până când el şi-a plecat ochii spre mine. Cu buzele în dulceaţa palmei lui, îi mărturiseam fără vorbe în ce măsură mă copleşea imensa lui bunătate.

— Iubitule, în ultima vreme nu m-am comportat ca o soţie demnă de tine, am spus într-un târziu. Dimpotrivă, te-am făcut de ruşine şi m-am purtat ca un copil fără minte. Tu, în

loc să mă ocărăşti şi chiar dacă multe lucruri grave îţi solicitau atenţia, ai fost de o bunătate şi o tandreţe fără margini. Deşi m-ai fi putut trimite la tata, tu mi-ai înapoiat fericirea şi te-ai rugat ca Allah, fie El lăudat, să îşi oprească pedeapsa. O, Mahomed, a venit vremea ca, la rândul tău, să găseşti puţină pace şi mângâiere în prezenţa soţiei tale. Fruntea-ţi este măcinată de griji şi îndoieli. Nu sunt decât eu, Aisha. Sunt neştiutoare şi n-aş putea să te sfătuiesc. Pentru asta îi ai pe tovarăşii tăi. Dar de ce nu-ţi verşi pe covoarele din această cameră gândurile ce-ţi atârnă mai greu decât nişte pietre în spatele ochilor? Cine ştie dacă nu te-ar uşura şi nu ţi-ar oferi ocazia să vezi mai bine ceea ce te tulbură şi te îngrijorează? O, bunul meu soţ, toată blândeţea pe care mi-ai oferit-o de atâta vreme te aşteaptă. De ce nu vii să-ţi găseşti puţină odihnă în ea?

În timp ce vorbeam, un zâmbet subţire se înfiripă pe buzele iubitului meu. La fiecare dintre frazele rostite de mine, zâmbetul acesta prindea nuanţe de amuzament şi chiar de ironie. Când am tăcut, şi-a retras palma de pe buzele mele şi mi-a cuprins cu blândeţe ceafa.

— Ei bine, cu puţin timp în urmă nu-ţi puteam scoate nici un cuvânt din gură, glumi el. Şi acum eşti atât de vorbăreaţă, că ai putea să ţii predici... Peste o clipă însă, privirea i se schimbă, de parcă mă vedea cu adevărat sau cuvintele mele trecuseră în sfârşit de o barieră şi-i captaseră atenţia. Trăsăturile i se înăspriră şi fruntea i se brăzdă din nou când mă întrebă: Chiar îţi pasă de toate lucrurile astea?

— Tot ceea ce te chinuie, te tulbură, te îngrijorează, vreau să cunosc. Soţia ta nu trebuie să-ţi stea alături în luptă? Mai ales când nu-ţi poate oferi un fiu care să te sprijine.

îndată ce am rostit aceste cuvinte, am căzut pradă ruşinii şi furiei faţă de mine însămi, căci dovedisem o stângăcie cumplită. Cu toate astea, Mahomed schiţă un gest de aprobare. îşi turnă un pahar de apă cu gust de mentă şi

rămase dus pe gânduri, cu ochii la uşa sacră şi la versetul ce fusese pictat pe ea.

Brusc, îşi desfăcu cordonul de la mantie şi o lăsă să cadă pe podea, murmurând:

— De ce nu? Cel Milostiv şi îngăduitor îmi întinde mâna în diferite forme, şi va veni o zi când va trebui să înţelegi toate lucrurile acestea. Sfaturile tatălui tău, Abu Bakr, au fost întotdeauna de aur. De ce fiica lui, iubita mea dulce ca mierea, nu ar avea un strop din înţelepciunea lui?

Şi începu să vorbească fără ocolişuri.

3

— Din zidurile întărite ale clanului Banu Qaynuqa n-a mai rămas decât praful, îmi spuse soţul meu. însă ar însemna să dăm dovadă de naivitate dacă am crede că necredincioşii şi batjocoritorii au învăţat lecţia. Se vor încăpăţâna până în ziua judecăţii. Că sunt de aici sau din Mecca, evrei sau păgâni, nu-şi vor găsi liniştea până nu vor înfrunta prin război mânia lui Dumnezeu. Dacă aşa trebuie să fie, voinţa lui Allah să se împlinească.

De vreme îndelungată, prevăzând că cei din Mecca nu vor sta cu mâinile în sân după înfrângerea de la Badr, Mahomed îi ceruse unchiului său, Abu Hamza, să trimită iscoade prin Mecca. Abu Sufyan era de-acum primul dintre puternicii membri ai *malei*, Marea Adunare. Ca întotdeauna, se arăta precaut şi viclean. Tuturor celor ce purtau doliu după o rudă moartă la Badr le repeta că nu folosea la nimic să se arunce cu capul înainte ca să se răzbune. Mecca devenise slabă, la ce bun să nu recunoască acest lucru? Averile multora fuseseră înghiţite în bătălia de la Badr. Trebuiau să-şi refacă forţele: războinici, arme, cai şi cămile. “Dar aceasta nu se întâmplă într-un anotimp”, spunea el.

Când îmi vorbea despre Abu Sufyan, Mohamed lua un ton plin de ironie:

— Adevărul este că nu se grăbeşte să dea iar piept cu mine. îl cunosc, este întruchiparea vicleniei. Din partea lui, nimic nu mă va surprinde vreodată. Am păstrat *nimcha* care dovedeşte cum l-a trădat pe unchiul meu, Abu Talib. Va veni ziua în care Dumnezeu îl va chema la judecată. Abu Sufyan nu are nici o dorinţă să-i cunoască hotărârea. Dar, fie că vrea sau nu, hienele ce-l înconjoară îl vor împinge spre noi.

Cu două zile în urmă, Abu Hamza aflase că după alungarea clanului Banu Qaynuqa departe de Medina, o căpetenie de-a clanului Banu Nadir, celălalt trib evreiesc, se dusese la Mecca ca să aţâţe populaţia. Făcuse mare zarvă în Kaaba.

— Se numeşte Kab ibn Ashraf, continuă soţul meu. Este un evreu din Banu Nadir. S-a întovărăşit cu fiica nebunei Asma bint Marwan. A vrut să-i asmuţă pe cei din Banu Nadir împotriva mea. Abdallah ibn Ubayy l-a împiedicat. Kab ibn Ashraf s-a dus la sinagogă să-şi reverse mânia împotriva noastră, însă rabinii au refuzat să-l asculte. A sărit pe o cămilă şi a dat fuga la Mecca. Când Abu Sufyan a vrut să-l potolească, ibn Ashraf l-a insultat, acuzându-l că-şi uită datoria faţă de propriul fiu mort la Badr şi faţă de tatăl neveste-sii, Hind bint Otba. S-a instalat în Kaaba ca să incite la vărsare de sânge împotriva noastră şi să proslăvească amintirea morţilor.

Şi-a împrăştiat aşa de bine veninul, încât cei din Mecca au început să-l trateze pe Abu Sufyan drept laş.

Ca să liniştească spiritele încinse, Abu Sufyan se dusese şi el în Kaaba. Se rugase la zeii lui falşi şi dăduse asigurări că nu avea să-şi găsească nici pacea, nici odihna până când morţii de la Badr nu erau răzbunaţi.

— Nu este decât o prefăcătorie, reluă Mahomed. Nu-mi fac griji pentru asta. Dar şiretenia lui Abu Sufyan ar putea să coste nişte vieţi fără nici un rost. Dacă ibn Ashraf îl va provoca până la capăt, va trebui să reacţioneze, căci altfel îşi va pierde obrazul în întreg Hidjazul. Trădătorul acesta nu ne va înfrunta niciodată la lumina zilei, deoarece se teme

prea tare de noi. Este doar un scorpion ascuns sub piatră. Va înţepa în întuneric, şi numai pe cei mai slabi. De aceea le-am poruncit lui Zayd şi Talha să aleagă fiecare câte cincizeci de oameni şi să bată în lung şi în lat drumurile Meccăi. Trebuie să se asigure că mercenarii lui Abu Sufyan nu dau târcoale pe-acolo, încheie soţul meu preaiubit.

Astăzi ştiu care era adevărata nelinişte a lui Mahomed, pe care nu mi-o încredinţase. Victoriile şi prăzile îndulciseră viaţa credincioşilor din Medina şi stârniseră teama şi invidia celorlalţi. În faţa puterii războinicilor lui Allah, duşmanii noştri tăceau şi-şi plecau ochii. Însă această putere îi îmbăta pe credincioşi şi le slăbea vigilenţa. Mahomed ştia că era de-ajuns un moment de slăbiciune pentru ca inamicii perfizi să-şi ridice din nou capetele.

În acea noapte însă, nu-mi doream decât să-i uşurez grijile soţului meu. Vanitatea tinereţii mele era fără margini. Amintindu-mi de gestul mamei care mă impresionase cu puţin timp înainte, m-am apropiat de suportul pe care stăteau platoşa şi armele ca să le mângâi pielea şi incrustaţiile preţioase.

— Preaiubitul meu, nu sunt decât o femeie slabă, neştiutoare în toate, dar aud ce se şopteşte prin gospodăria noastră. Cuvinte pline de mândrie şi de încredere.

Există platoşe şi arme în toate casele din Medina. Cei din Mecca ştiu acest lucru. Există în Hidjaz cineva care să nu ştie că săbiile, lăncile, arcurile şi săgeţile, platoşele şi cămăşile de zale ale celor din Banu Qaynuqa sunt în mâinile Trimisului lui Allah? Cine va îndrăzni, în afară de un nebun ca ibn Ashraf, să i se alăture lui Abu Sufyan ca să te atace, chiar cu viclenia unui şacal? Mâine, Zayd şi Talha se vor întoarce şi-ţi vor confirma acest lucru. Nu vor vedea pe drumurile către Mecca decât scorpioni fără ace veninoase şi cleşti. Aşa că de ce să te îngrijorezi aşa de mult până în inima nopţii, când ai putea să te alături nevestei tale sub cuverturile cele noi?

Ce naivitate! Ce aroganţă! Numai o fiinţă de vârsta mea ar fi putut dovedi o asemenea îndrăzneală provocatoare!

Soţul meu rămase cu gura căscată. Sprâncenele lui ridicate mă făcură să mă tem de furia lui, dar nu se întâmplă nimic. Se uşurase oare vorbind despre ce-l tulbura? Îl amuzaseră prostia şi siguranţa mea izvorâtă din neştiinţă?

Dintr-odată, el, atât de serios cu o clipă în urmă, fu cuprins de un râs nebun care-i făcea barba şi pieptul să tremure. Rareori îl mai văzusem arătând o asemenea bucurie sănătoasă. Se ridică în picioare, cu totul revigorat, şi, strigând că aveam dreptate, mă ridică în braţe, apoi îmi sărută gura şi gâtul cu voluptate. Peste o clipă stinse lămpile.

Cât despre restul, tu, cititorule, trebuie doar să ştii că viaţa numără nopţi de fericire atât de frumoase şi neaşteptate, încât chiar şi o soţie cu o memorie mai slabă decât a mea le va păstra întipărite pentru totdeauna în carnea ei.

4

Evenimentul cel mai însemnat din această afacere avu loc două zile mai târziu.

Cu toţii pândeau un mesaj de la Zayd şi Talha şi întoarcerea micii lor trupe. Mahomed se arăta din nou îngrijorat. Tata şi Omar abia dacă vorbeau. Chiar şi în rândul nostru, al femeilor, surprindeam priviri şi tresăriri pline de nelinişte.

Ochii soţului meu păreau să-i fixeze pe ai mei cu o complicitate nouă, aşa aveam impresia. Dar când venea la mine, nu-mi mărturisea nimic din gândurile sale. Cel puţin am avut inteligenţa să tac. Asemenea lui, am avut grijă să nu las să se vadă nimic, nici chiar când mă iscodea Barrayara.

În sfârşit, în a treia zi de după plecarea lui Zayd şi a lui Talha, cu puţin înainte de prânz, străjile vestiră că un pâlc

de bărbaţi călare se îndrepta spre Medina. Toată lumea se căţără pe ziduri. Strigătele femeilor răsunară din casă în casă. De departe, am văzut-o pe Fatima repezindu-se pe murgul ei în întâmpinarea războinicilor. Nu am fost surprinsă. Prietenia pe care i-o arăta lui Zayd, fratele ei adoptiv, era cunoscută.

Când bărbaţii se apropiară, am văzut că erau nevătămaţi şi peste măsură de bucuroşi. Mahomed, înconjurat de cei ai casei şi de toţi tovarăşii săi, îi primi pe Talha şi Zayd sub tamarix, de unde râsetele lor nu întârziară să răsune.

— Trimisule, strigă Talha, ne-ai trimis la plimbare!

— Iată prada noastră, strigă Zayd aşezând un coş plin ochi cu *sawiq*[19] la picioarele lui Mahomed şi Omar, după care, înecându-se de râs, se apucă să fărâmiţeze turtele din orz prăjit. Laşii din Mecca s-au înspăimântat aşa de tare aflând de apropierea noastră, încât şi-au părăsit toate proviziile ca să fugă mai iute.

Povestea cu tâlc fu repetată în Medina cu mari hohote de râs.

*

După cum ghicise Trimisul, insultele lui ibn Ashraf îl constrânseseră pe Abu Sufyan să renunţe la prudenţă. Adună de bine, de rău o trupă de două sute de războinici, în cea mai mare parte mercenari atraşi de promisiunile de bani şi prăzi, şi câteva minţi nebune. În ultimul moment, nici unul dintre nobilii din Mecca nu acceptă să ia conducerea acestei trupe. Într-un cor de urlete şi ameninţări împotriva credincioşilor lui Allah, trădătorul ibn Ashraf se propuse să le fie şef. În fond, nimeni nu cunoştea oaza Medinei la fel de bine ca el... Abu Sufyan încuviinţă fără să ezite, foarte mulţumit să scape Mecca de strigătele şi insultele lui.

19 Orz măcinat (în limba arabă, în original). Principala pradă a incursiunii din anul 623, sawiq a ajuns să dea numele acestei operaţiuni a credincioşilor lui Allah. (n.red.)

După două nopţi de galop, ibn Ashraf şi mercenarii lui ajunseră la marginea oazei pe drumul ce trecea prin Ar-Rawda, folosit de obicei de caravane şi mărginit de grădini mari. Beduinii şi fermierii îi văzură din depărtare. Bănuindu-le intenţiile, îşi puseră turmele la adăpost. Când ibn Ashraf crezu că era destul de aproape de Medina, îşi ridică sabia, urlă de parcă avea să înfrunte un număr considerabil de duşmani... şi se năpusti asupra câmpurilor proaspăt cultivate. Mercenarii lui dădură foc palmierilor şi magaziilor şi uciseră un ţăran care le stătea în cale. Ca să-şi salveze viaţa, alt ţăran le dezvălui că vreo sută de războinici ai lui Allah dădeau târcoale prin împrejurimi.

Ibn Ashraf şi minţile nebune care îl înconjurau voiră să angajeze trupa în luptă, spunând:

— Suntem de două ori mai mulţi decât ei. Famenii ăştia de credincioşi nu ştiu că suntem atât de aproape. Atacul nostru îi va lua prin surprindere. Unul nu va rămâne în viaţă!

Dar mercenarii îşi îmboldeau deja dromaderii pe drumul spre Mecca.

— Ibn Ashraf, mergi şi luptă, dacă asta doreşti! strigară ei. Vei deveni un erou pe lumea cealaltă. Dacă războinicii lui Allah sunt în preajmă, înseamnă că vor să-ţi taie gâtul. Surpriza va fi pentru tine. Noi am venit pentru pradă, şi tot ce ne propui este o tipsie cu curmale înainte să dăm de gustul săbiilor făurite de cei din Banu Qaynuqa?

Ibn Ashraf, nebun de mânie, îşi revărsă ocările şi încercă să se împotrivească fugii mercenarilor, însă erau aproape două sute contra lui. Până şi însoţitorii săi exaltaţi se potoliră:

— Ibn Ashraf, nu ai condus niciodată o luptă şi vrei să te pui împotriva celor care au învins o mie de războinici din Mecca fiind doar trei sute? Ţi-ai pierdut minţile?

Lui ibn Ashraf nu-i rămase decât să-i blesteme şi să-i urmeze. Mai mult, în graba lor de a face cale-ntoarsă, părăsiră trei cămile încărcate cu provizii.

În noaptea aceea, Mahomed împinse uşa camerei mele. Veni drept spre mine să-mi mângâie chipul, să-l cerceteze de parcă ar fi căutat ceva aproape invizibil. M-am simţit intimidată. Trebuia să-l îmbrăţişez, să mă strâng lângă el, sau să rămân la această distanţă nu prea mare, dar care făcea din mine o fată neîndemânatică şi nu o soţie?

— Aşadar, tu ai înţeles deja, îmi zise în cele din urmă. Ai ghicit. Bunătatea lui Allah faţă de tine nu are margini.

Eram prea emoţionată ca să-i răspund.

Mai târziu, pe când stăteam de vorbă cu Talha, am aflat că soţul meu le spusese tuturor tovarăşilor săi:

— Soţia mea, Aisha, a ştiut înaintea noastră, a tuturor, că se va întâmpla povestea asta şi că duşmanii noştri îşi vor dovedi încă o dată laşitatea. I-am vorbit despre trădarea acelui nemernic din Banu Nadir şi despre ce veşti primisem despre păgânii din Mecca. Ea mi-a răspuns: “Preaiubitul meu, de ce să-ţi adânceşti ridurile? Mâine, Zayd şi Talha se vor întoarce. Nu vor vedea pe drumurile Meccăi decât scorpioni fără ace otrăvite şi cleşti”. Abu Bakr, fiica ta va valora în curând cât zece dintre noi!

Nu voi descrie aici toată fericirea şi mândria pe care le-am simţit la auzul acestor cuvinte. Fie ca Allah cel Milostiv şi îngăduitor să-mi ierte orgoliul care-mi înflăcărează inima numai când mă gândesc.

În realitate, El a ştiut îndată să-mi amintească locul meu, şi a făcut-o aşa cum numai El o poate face.

Mândria şi siguranţa

1

În ciuda râsetelor şi a glumelor în doi peri, Zayd şi Talha se arătară mânioşi că rataseră ocazia să lupte cu idolatrii din Mecca. Talha, mai ales, nu-şi putu ascunde marea nemulţumire. El, care nu se luptase la Badr şi nici în altă bătălie adevărată, era nerăbdător să-şi demonstreze curajul şi priceperea de a mânui sabia, pe care Omar ibn al-Khattab

însuşi pretindea că le admiră. Războinicii care-i însoţiseră cu speranţa de a-l înfrunta pe ibn Ashraf încercau aceeaşi dezamăgire. Omar, la urechile căruia ajunsese amărăciunea oamenilor săi, glumi pe seama lor în faţa Trimisului. Soţul meu îi puse întrebări lui Zayd, care-i confirmă spusele lui Omar. Şi aşa se face că, din înaltul balconului său de predică, Trimisul anunţă că această "poveste cu *sawiq*" *f* cum o numea el, avea să conteze cât o luptă veritabilă în ziua judecăţii lui Allah.

La ieşirea din moschee am văzut zâmbetele batjocoritoare ale vechilor tovarăşi ai Trimisului şi am auzit zeflemelile soţiilor celor care învinseseră la Badr. Nu m-am îndoit nici un moment de furia lui Talha când avea să le surprindă la rândul său.

Seara, când Mahomed mă privi atent în lumina opaiţelor din cameră, în ochii mei se mai putea citi încă sila faţă de strâmbăturile şi răutăţile pe care-mi fusese dat să le văd şi să le ascult. Soţul meu, care putea să simtă un fluture în zbor, mă întrebă îngrijorat ce se întâmplase. Ruşinată că mă putuse citi atât de lesne, am protestat şi am vrut să evit răspunsul. Era clipa plăcerilor, a gesturilor tandre şi a odihnei. Soţul meu nu insistă. Nu uita însă niciodată un gând ce-i venise; aşa era el din fire.

Dimineaţă, când vărsam apa pentru abluţiuni în lighenaşul de aramă în care se spăla pe faţă, mă întrebă:

— Spune-mi ce te frământa aseară.

— Nu era decât un gând trecător. Un gând de femeie.

— Grăbeşte-te, altfel mă faci să întârzii înaintea lui Dumnezeu.

Nu mai puteam trage de timp.

— Mâhnirea pe care ai surprins-o pe chipul meu îmi rămăsese în suflet de la sfârşitul predicii, când am auzit atâtea vorbe de batjocură. Mă întristează când Talha ibn Ubayd Allah e luat în râs. El este unul dintre cei care mă iubesc dintotdeauna. Aceştia nu sunt numeroşi. Iar pe tine

te venerează ca pe Allah, dacă nu este o blasfemie să spun aşa ceva. Îi cunosc mândria. Îl roade ruşinea că nu-şi poate dovedi calităţile, iar sarcasmul celorlalţi îl va înnebuni.

Soţul meu se mulţumi să-mi arunce o privire ascuţită ca vârful săgeţilor. În timp ce buzele-i schiţau un zâmbet blând, i-am întins un prosop ca să se usuce.

Când a trecut pragul ca să intre în *masjid*, acolo unde-l aştepta Domnul său, nu ştiam dacă tocmai făcusem o greşeală sau o faptă bună.

Am ieşit la rândul meu. Barrayara aştepta în curte cu celelalte femei pentru rugăciunea din zori.

Nu am mai adus niciodată vorba despre această discuţie, însă consecinţele ei nu le-am putut ignora.

Trecu mai bine de o lună. O căldură copleşitoare se abătu asupra oraşului. Noi, femeile, ne trezeam din zori ca să mergem să luăm apă de la *wadi*[20] înainte să ne bată soarele în cap.

Copiii născuţi în această perioadă nu trăiau multă vreme. Deseori trebuiau făcute gropi în ţărână ca să fie îngropaţi. De fiecare dată, Barrayara îmi arunca o privire. Ştiam ce voia să-mi spună: “Tu nu rişti să ţi se întâmple aşa ceva. Fii fericită“.

Îi întorceam spatele. Nu voiam să aud aceste cuvinte, chiar dacă ea nu le rostea. Nu-mi pierdusem speranţa. Nebunie curată, timp de câteva zile uitam, apoi gândul mă lovea ca un trăsnet: “încă o lună fără să-mi fi venit sângele femeilor!” “Şi încă una! “ Şi-l rugam cu toate puterile mele pe Domnul atotputernic. Nu putea oare să revină asupra deciziei sale? Să facă din mine o soţie ca toate celelalte? Să-mi îngăduie să-i dau un fiu iubitului meu?

Ce neruşinare să cred că Allah îmi lua în seamă strigătele! Barrayara avea dreptate, fără îndoială. Nu era oare un dar de la Dumnezeu să scapi de soarta acestor femei care

20 Albia unui curs de apă cu debit variabil, ued (în limba arabă, în original)

năşteau în urlete în arşiţa zilei ca să se ridice şi să-şi îngroape noaptea, sub ramuri de palmier uscate, rodul pântecelui? Apoi vara se încheie, şi totul se petrecu în mare grabă.

2

Trebăluiam la bucătărie cu celelalte femei când l-am văzut pe Abu Hamza venind în grabă spre tamarix. Mahomed era acolo cu tata şi cu Aii, soţul Fatimei. Abu Hamza vorbea foarte tare. Am înţeles repede că aducea o veste bună. Tata îşi lovi încet, de mai multe ori, pieptul cu palma. Îm acest fel îi mulţumea lui Allah pentru darurile sale. Agitaţia lui Abu Hamza era semn de bucurie.

În cele din urmă, soţul meu se ridică şi-l îmbrăţişă.

Puţin mai târziu, trimiseră copiii să răspândească vestea prin Medina. Îm curând, cei mai vechi tovarăşi ai lui Mahomed i se alăturară sub tamarix.

Era momentul prânzului şi, în ciuda dorinţei noastre de a afla ce se întâmplase, aveam prea multă treabă, căci trebuia să-i hrănim pe toţi.

— Să ne pregătim, spuse o femeie. Discuţiile astea vor ţine până în noapte. Le va fi din nou foame după rugăciune.

Se înşela.

După ce Bilal intonă chemarea la rugăciunea de după-amiază, am aşezat în curte prosoape curate şi urcioarele cu apă pentru abluţiuni. Când ieşiră din moschee în urma soţului meu, tovarăşii lui păreau grăbiţi, de parcă aveau cu toţii o sarcină urgentă de îndeplinit.

Voiam să aflăm vestea cea bună adusă de Abu Hamza. Din fericire, nu a trebuit să aştept mult timp: Barrayara o cunoştea în amănunt. În ciuda obiceiului ei, nu profită ca să se dea mare în faţa slujnicelor şi a soţiilor, ci aşteptă să rămânem singure. Umbrele se lungiseră deja, căldura zilei se potolea. În timp ce adunam rufele uscate de pe terasă,

doica mă prinse de încheietura mâinii şi mă puse să stau ghemuită printre coşuri. Nu puteam fi văzute din curte.

— Ce o să-ţi spun va rămâne între urechile tale, şopti ea. Este vorba despre război, iar aici, în Medina, gurile sunt foarte slobode. Secretele dispar mai repede decât o picătură de apă la soare.

— Atunci, tu cum ai aflat acest secret? am întrebat-o râzând.

Barrayara îşi dădu ochii peste cap, ca şi cum aş fi adus un afront inteligenţei şi iscusinţei sale.

— Nu face pe proasta. Ştii foarte bine despre ce este vorba.

Îşi întări reproşul cu o privire grea. A trebuit să-i dau dreptate. Deşi nu avusesem niciodată dovada, bănuiam de la ce izvor se adăpa. Informaţiile ei erau întotdeauna atât de bune, încât nu puteau proveni decât de la tata. El nu-i refuza nimic. Pe lângă încrederea oarbă şi afecţiunea pe care i-o arăta doicii sale credincioase, poate că dorea ca, în acest mod subtil şi ocolit, să nu-şi lase fiica pradă ignoranţei.

Soţia Trimisului, ca să-şi ţină rangul, nu trebuia să ştie mai mult decât femeile din Medina?

Aşadar, strângându-mă lângă ea, Barrayara îmi vorbi încet, astfel încât cuvintele să nu treacă mai departe de urechile mele.

★

De la bătălia de la Badr, cei din Mecca nu mai îndrăzneau să facă comerţ cu ţinutul Ghassan şi ţările de la miazănoapte. Drumurile tradiţionale ce duceau la Tabuk şi în ţinutul Iudeei treceau prea aproape de Medina. Amintirea înfrângerii de la Badr şi puterea războinicilor lui Allah îi descurajau.

Într-o zi totuşi, după multe ezitări şi ca să încerce să salveze comerţul renumit al oraşului lor, se hotărâseră să o ia pe drumul de la răsărit, care ducea la frontiera cu

ţinuturile persane. Traversa deşertul Najd, era de două ori mai lung, iar călătorii se puteau rătăci uşor. În plus, târgurile din Al-Hira şi Ctesiphon nu le erau familiare. Dar aveau altă alegere?

Abu Sufyan şi zbirii săi avură mare grijă să ţină secretă plecarea preţioaselor caravane, motiv pentru care, cu toţi spionii săi, Abu Hamza află prea târziu de plecarea lor. Caravanele erau deja departe în deşert, nu mai puteau fi ajunse din urmă şi atacate.

Milostivirea lui Allah fie binecuvântată în veci! Dumnezeu hotărâse să schimbe cursul sorţii. Chiar în acea dimineaţă, Abu Hamza primise vestea: peste patru zile, o caravană avea să părăsească Mecca pe drumul spre Taif şi Najran. Va număra peste şaizeci de animale cu coşuri încărcate cu mărfuri preţioase provenind din Sanaa şi Marib.

— Drumul spre Taif şi Najran este o diversiune, spuse Abu Hamza. înainte de a ajunge la Taif, caravanierii o vor lua spre est, în direcţia Najd şi Jabala. Cei din Mecca au închiriat o călăuză ca să nu se piardă. Şi iată şansa noastră: Abu Sufyan va fi pe drum. Bogăţiile pe care le transportă sunt prea importante ca să le scape din ochi. Dar, cum nu vrea să atragă atenţia, va fi apărat de un grup restrâns de oameni înarmaţi. Treizeci sau cincizeci. Nu mai mulţi.

După ce ascultă părerea fiecăruia dintre tovarăşii lui, Mahomed luă hotărârea înainte de rugăciunea de după-amiază. O sută de oameni în platoşă sau cămaşă de zale aveau să întreprindă razia. Zayd avea să fie comandantul, iar Talha, secundul.

Imediat se încinse o discuţie:

— Avem nevoie de cel puţin douăzeci de oameni călare, ceru Abu Hamza. Bidiviii de luptă luaţi de la Banu Qaynuqa vor fi numai buni.

— Zayd va trebui să-şi mâne trupa cu o iuţeală drăcească, se împotrivi Omar. Cinci zile şi tot atâtea nopţi fără să se ridice din şa, acesta va fi preţul ca să-i atacăm pe cei din

Mecca în munţi. Surpriza va fi mai mare şi lupta mai uşoară decât în deşert. Caii îi vor încetini pe oamenii noştri. Este încă prea cald pentru ei: dacă nu mor pe drum, vor fi prea obosiţi pentru razie. Şi dacă trebuie să fie menajaţi, cei din Mecca vor ajunge în deşert înainte ca Zayd să-i prindă din urmă.

Înţelepciunea lui Omar ibn al-Khattab în chestiunile legate de război era recunoscută. Zayd avea grijă să arate o mare consideraţie faţă de unii şi de ceilalţi, căci destui strâmbau din nas văzându-l atât de bine tratat de Trimis când nu era decât un fiu adoptiv. Ca întotdeauna însă, îşi arătă mai întâi respectul faţă de Omar şi spuse că prefera să aibă doar luptători siguri şi dromaderi rezistenţi. Abu Hamza, care nu suporta să fie contrazis, protestă. Zayd nu cedă. Brusc, Abu Hamza se întoarse spre soţul meu:

— Ascultă-mă, Trimisule. Vreau să conduc razia eu însumi. În fond, nu eu v-am adus vestea?

Mahomed privi soarele în tăcere. Trebuia să ia o hotărâre. Îm cele din urmă, le dădu dreptate lui Omar şi Zayd.

— Zayd este şeful, declară el. Lui îi revin decizia, victoria sau eşecul. Dar va trebui să părăsiţi Medina de astăzi, şi cu discreţie.

Era lună plină, aşa că puteau străbate uşor bucăţi lungi de drum în timpul nopţii. Plecarea trupei fu hotărâtă după rugăciunea de seară.

— În seara asta să nu faci pe mirata, îmi mai şopti Barrayara. Soţul tău nu se va ruga în moschee. Nu vrea ca limbile rele din Medina să vadă trupa lui Zayd părăsind oaza. Fiecare războinic o va face singur la apusul soarelui. Trimisul li se va alătura într-un loc retras, unde se vor ruga împreună.

Apoi, Inshallah!

Vai, toată această discreţie nu folosi la nimic!

Când culoarea cerului bătea spre roz, m-am aşezat lângă poarta noastră. Voiam să-l salut pe soţul meu când pleca să

li se alăture lui Zayd şi Talha. Nu fusese surd la observaţiile mele. Le dădea o şansă să-şi dovedească valoarea faţă de tovarăşii mai în vârstă, ca Abu Hamza.

Mahomed se apropie însoţit de tatăl meu, Abu Bakr, călare pe bătrânele cămile cu care străbăteau oaza în fiecare zi. Am ştiut imediat că soţul meu era fericit să mă vadă. îşi puse animalul să îngenuncheze ca să mă sărute pe frunte şi mă anunţă:

— Merg să mă plimb cu tatăl tău. Vom face rugăciunea de seară într-o moschee mai veche.

A adăugat că puteam să mă culc fără să-l mai aştept. Avea să-i facă plăcere să mă trezească.

Această ieşire a soţului meu trezi câteva priviri suspicioase, la fel şi îmbrăţişarea noastră. Dar cuvintele lui părură banale. Îm definitiv, era un soţ care-şi săruta soţia.

Privirea lui spunea însă ceea ce nu-i rosteau buzele. Ştia că aflasem secretul acelei aşa-zise plimbări.

Pe când cămila se ridica, sosiră în galop Aii şi Fatima, pe frumoşii lor cai de luptă. Mantiile le fluturau pe umeri. Fiica Trimisului purta o platoşă de piele care scotea în evidenţă un bust de invidiat. De şa îi atârnau un arc mare şi o tolbă cu săgeţi.

Apariţia lor impetuoasă făcu să se ridice toate capetele.

Aii îl salută pe soţul meu de parcă nu şi-ar fi petrecut toată ziua împreună. Cu fruntea pe care se vedeau ridurile stânjenelii, îi ceru permisiunea de a-l însoţi, adăugând pe un ton coborât:

— Acolo unde mergi să te rogi în această seară,

Mahomed nu avu timp să răspundă. Fatima îşi împinse calul spre cămila lui.

— Tată, mi-ai promis că voi fi sabia ta în bătăliile viitoare. Lasă-mă să merg cu Zayd!

Încercă să vorbească încet, dar glasul ei era atât de mânios, încât oricine o putu auzi. Mahomed răspunse cu calmul pe care-l arăta în orice situaţie:

— Zayd are deja tovarăşii de care are nevoie.

— Ştiu. Dar Talha ibn Ubayd Allah îmi poate ceda locul lui. A mai luptat înainte? Nu. Eu, de multă...

— Fiica mea nu se numără printre femeile care merg la razii, o întrerupse soţul meu. Fatima, lupta va veni. De ce te îndoieşti? Nerăbdarea ta nu este pe placul lui Dumnezeu.

Îşi păstrase tonul plăcut, dar din felul în care ţinea hăţul cămilei şi o îndepărta de calul Fatimei i se ghicea enervarea. Cum Fatima insistă, Mahomed îi făcu semn lui Aii să vină lângă el şi-şi îmboldi cămila cu călcâiele. Tata, care se ţinuse la distanţă, îşi îndemnă bidiviul la trap mărunt ca să-i prindă din urmă.

Fatima îi privi cum se îndepărtau. Avea obrajii mai roşii decât soarele orbitor al deşertului. Trebuia să pornească în galop după tatăl ei, sau să se întoarcă acasă?

Lovi cu biciul coapsa calului şi trase de hăţuri. Animalul făcu câţiva paşi pe loc, se roti şi azvârli cu copitele praful de pe drum până la picioarele mele. Din înaltul şeii, Fatima mă înfruntă. Privirea ei îmi străpunse inima. I-am simţit furia până în oase. îi înţelegeam umilinţa, dar ce puteam face? Ea avea nebunia de a vrea să se bată ca bărbaţii. Îm plus, o rodea ca o otravă şi gelozia faţă de soţia tatălui ei. Neputând să se atingă de mine, se lua de Talha. Era convinsă că eu îl recomandasem pe lângă soţul meu. Dacă ar fi acceptat să mă asculte, aş fi putut-o convinge că se înşela. Nu s-ar fi coborât însă niciodată până acolo încât să-mi acorde importanţă.

— Nu apuci un tigru de coadă când el nu se gândeşte decât să te sfâşie, spuse Barrayara. Lasă-l pe soţul tău să intervină. Ştie cum să răspundă la toanele fiicei lui.

După această ceartă, secretul fusese divulgat. De-acum, gurile rele din Medina ştiau că Zayd se ducea să lupte cu cei din Mecca.

Barrayara se puse pe râs.

— Nu-ţi face griji. Abu Bakr a trimis oameni să răspândească tot felul de zvonuri false în cele patru colţuri ale oraşului. Ei spun că războinicii lui Allah se duc să dea o lovitură la Mecca. Să atace Kaaba. Am putea crede că Allah, binecuvântată fie clarviziunea lui, ne-a trimis mânia Fatimei ca să-i inducă în eroare pe fătarnici şi pe răufăcători.

3

În acea noapte, după cum îmi promisese, Mahomed m-a trezit. Nu avu altă grijă decât să-mi fie pe plac.

Aşteptarea începu din zori. Cei care cunoşteau adevărul despre misiunea lui Zayd nu i se destăinuiră decât lui Dumnezeu, prin rugăciunile şi urările lor. Se scurseră cam douăzeci de zile. Aproape o lună. Luna jumada nu se încheiase când santinelele din oază dădură fuga, vestind întoarcerea lui Zayd şi a lui Talha.

Şi ce întoarcere!

Întreaga caravană a Meccăi era acolo, şaizeci de cămile încărcate cu bogăţii. Nici un rănit, nici un mort.

Allah îi călăuzise pe Zayd şi trupa lui drept asupra prăzii. îşi luaseră precauţia să urmărească timp de două zile caravana râvnită, ca să studieze comportamentul celor din Mecca. Cât despre Talha şi oamenii lui, plecaseră în recunoaştere ca să găsească un loc în care atacul ar fi fost de nestăvilit. îl găsiseră într-un defileu pe care beduinii îl numeau Qarada. Era un fel de fundătură între colinele din bazalt negru ca noaptea. Se deschidea spre deşert după trecerea dificilă a unui ued uscat şi nu lăsa nici o posibilitate de retragere.

— Abia dacă a trebuit să ne batem! strigă Zayd, radiind de mândrie. Spaima de Allah s-a abătut peste cei din Mecca de îndată ce i-am invocat numele. Abu Sufyan a fost primul care a dat bice cămilei ca să fugă în ued, unde animalele cu samare nu puteau să-l urmeze. El cunoaşte săbiile

Atotputernicului, căci le-a văzut deja în acţiune. Gândul de a le simţi din nou gustul îl îndemnă să aleagă laşitatea.

Călăuza aleasă de cei din Mecca să traverseze deşertul se numea Forat ibn Hayyan. De multă vreme auzise vorbindu-se despre credincioşii lui Allah. În faţa fugii lui Abu Sufyan şi a puternicilor Meccăi, fusese zguduit de râs atât de tare, încât rămăsese pe loc. De îndată ce caravana fusese capturată, se pusese în slujba lui Zayd cu bucurie.

— El ne-a adus până aici, pe drumuri rapide şi sigure pe care nu le cunoşteam, dar care ne vor putea fi de mare folos mai târziu. Am câştigat astfel cel puţin trei zile.

În zilele ce urmară, Zayd povesti întâmplarea de zece ori, aşa de fericit era. Pe Talha îl speriase în aşa măsură gândul de a se întoarce la Medina fără să fi luptat, încât urmărise câţiva fugari şi-i constrânsese să-şi încleşteze săbiile cu el.

— Doi împotriva mea. Era cel mai mic obstacol cu care mă puteam confrunta ca să mă distrez. Altfel, la ce-aş fi fost de folos în povestea asta? glumea el ridicând bărbia.

Ştiuse cum să-i învingă fără să le producă prea multe răni, astfel încât să fie prizonieri buni de răscumpărat. Erau fii de familie bună. Ca să-i aibă din nou acasă, taţii şi unchii lor nu aveau să se zgârcească.

Mai târziu, Mahomed mărturisi că Tamim obţinuse peste o sută de mii de dirhami pe mărfurile capturate, fără a mai socoti bijuteriile care le reveniseră războinicilor plecaţi în expediţie. Printre cele mai frumoase se afla o tichie cu pietre şlefuite — Lapislazuli, calcedo nii, rubine şi agate — Împletite cu fire de aur. Provenea din ţinutul Saba. Zayd şi Talha o aşezară în palmele soţului meu.

— O, Apostol al lui Allah, aceasta ţi se cuvine! Ţi-o oferim mulţumindu-ţi pentru încrederea pe care ne-ai acordat-o nouă, încă nişte începători în meşteşugul războiului.

Mahomed admiră cadoul. Cu seriozitate, remarcă:

— Bijuteria asta se va potrivi mai mult pe capul soţiei mele, Aisha, decât pe al meu.

Un mare hohot de râs îi cuprinse pe tovarăşii lui. Seara, cu toţii stăruiră să pun pe cap tichia ca să-i servesc masa soţului meu.

Prada aceasta se adăugă celor dinainte şi, asemenea lor, spori atât bunăstarea credincioşilor lui Allah, cât şi invidia făţarnicilor şi a necredincioşilor. Aceştia nu se mai puteau îndoi de puterea Domnului lumilor, nici de ocrotirea pe care El le-o acorda celor care-i respectau Legea. Drept urmare, mulţi aleseră să se convertească.

Primul veni să se arunce în genunchi înaintea lui Mahomed fu Forat ibn Hayyan, călăuza caravanei.

— De la sosirea mea la Medina, spuse el, mă căznesc să învăţ versetele lui Allah. Am simţit în ceafă suflarea Domnului atotputernic al credincioşilor. Nu vreau să mă întorc în rândul alor mei înainte ca Trimisul lui Allah să mă primească în rugăciunea lui.

Nu ştiu din ce motiv, această convertire stârni mare zarvă. În zilele următoare, zeci de bărbaţi şi de femei se deplasară până la Medina, uneori venind de departe. Aşteptau şi ei să poată intra în moschee ca să asculte cuvântul lui Allah şi al Profetului său.

Mândria şi siguranţa se răspândiră în Medina. Casele deveniră şi mai frumoase, zidurile se îngroşară, coşurile din bucătării erau mai pline ca oricând cu bucate. Dintre zidurile întărite ale evreilor nu se mai auzea nici cea mai neînsemnată defăimare. Din sinagogă nu mai ieşeau oftaturile pline de dispreţ ale rabinilor.

Aşa cum se întâmplă şi cu ceilalţi, grijile mi se risipiră. Aproape că am uitat complet tot ce mă chinuise. Într-adevăr, câteva luni, parcă nimic nu mă mai putea nelinişti. Am tratat cu nepăsare chiar şi noul capriciu al Fatimei.

— Fiica mea îmi cere un lucru, îmi spuse Mahomed într-o seară. Doreşte să se mute chiar lângă casa noastră. Acum e posibil, dar vreau să ştiu părerea ta.

Cererea nu era nouă. Fatima se plânsese mereu de faptul că locuia prea departe de casa Trimisului, însă Mahomed rezistase mereu la plângerile ei. Nici Aii, nici el însuşi nu erau aşa de bogaţi ca să cumpere un teren nou de la proprietarii din clanul Khazraj. Fără a mai pune la socoteală costul construcţiei. Apoi, din primele vremuri ale Hegirei, de la sosirea noastră la Medina, pe-atunci numită Yathrib, multe clădiri fuseseră ridicate împrejurul casei noastre: credincioşi veniţi din Mecca sau convertiţi mai recent, toţi voiau să-şi ducă traiul cât mai aproape de Trimisul lui Allah.

Un vecin, care aflase de vrerea Fatimei din bârfele slujitoarelor, se arătă amabil. Locuinţa lui era mică, iar el tocmai îşi luase a treia nevastă. Cum a Fatimei era mai mare, propuse un schimb. Ocazia era bună. Casa lui era la cincizeci de paşi de a noastră, astfel că, prin lucrări destul de simple, cele două puteau fi unificate. Vremurile de astăzi nu mai erau cele de odinioară. Nu duceam lipsă de meşteri ca să le facă, nici de dirhami ca să-i plătim.

— Allah nu se va supăra să-şi vadă Trimisul trăind într-o clădire mare, încheie soţul meu. Casa noastră va deveni o fortăreaţă trainică, la fel ca a lui Abdallah ibn Ubayy şi a bogaţilor evrei din Medina. Dar nu vreau să iau această hotărâre fără să o consult pe preaiubita mea soţie.

În această zi în care ţin pana în mână, atât de îndepărtată de acele clipe, pot mărturisi că am izbucnit în râs auzind cuvintele lui Mahomed. Aş fi putut avea eu oare o poziţie mai drastică decât cea a lui Dumnezeu? Nu m-am putut abţine să nu pun întrebarea caremi stătea pe buze:

— Ce-ar crede Fatima dacă te-ar auzi că-mi ceri părerea pe această temă?

Vedeam bine ce avea în minte soţul meu.

El cunoştea prea bine gelozia Fatimei faţă de mine. Şi, asemenea mie, îşi dădea seama că Fatima trăsese sforile pe lângă vecinul nostru pentru acest schimb de case. Acesta era felul ei de a şterge umilinţa faptului că nu

putuse fi călare lângă Zayd în timpul raziei contra lui Abu Sufyan.

Iar eu cunoşteam mai bine decât oricine altcineva iubirea soţului meu faţă de fiica lui, Fatima. Povestea lor era lungă şi bogată. Îi înţelegeam dorinţa de a fi lângă el. Acest lucru nu mă deranja, chiar dacă gurile rele au pretins contrariul. Mă temeam doar de caracterul dificil al Fatimei şi de dispreţul pe care-l arătase întotdeauna faţă de mine. Dar fetiţa pe care credea ea că o putea impresiona nu mai exista...

Totuşi, privirea lui Mahomed exprima toată stinghereala şi îndoiala ce se năşteau din râsul meu neaşteptat. În lumina pâlpâitoare a lămpilor, chipul lui atât de puternic fu cuprins de o descumpănire înduioşătoare. Nu exista un spectacol mai frumos.

Am înaintat şi mi-am încolăcit braţele pe după mijlocul lui, făcându-l să simtă cum întreaga mea fiinţă nu dorea decât să se contopească cu el.

— Fatima are dreptate să dorească să fie mai aproape de tine, am spus. Vei putea să-ţi vezi nepotul, pe Hassan, mai des. Şi poate că dacă mă va întâlni zilnic, Fatima va avea o părere mai puţin proastă despre mine.

Aş fi vrut să-mi pot căptuşi pleoapele cu imaginea fericirii care lumină chipul preaiubitului meu.

În acea noapte, când nici o pânză nu mă mai acoperea, Mahomed voi să mă vadă purtând tichia de aur şi pietre preţioase oferită de Zayd şi Talha. Când ea îmi acoperi pletele roşcate, mă observă în tăcere un moment atât de îndelungat, încât am simţit cum mă cuprindea sfiala. Cu un gest solemn, mi-o luă de pe cap şi, zâmbind, o aduse în lumina opaiţului.

— Zayd şi Talha sunt tineri şi curajoşi. Este un cadou frumos. Dar nu sunt decât pietre şi metal pe care Dumnezeu le lasă să strălucească spre desfătarea noastră.

Aruncă tichia departe de pat. Aurul şi pietrele zornăiră şi se rostogoliră pe covor până la umbra unui cufăr. Soţul meu îmi cuprinse faţa. Palmele lui calde mă strânseră la pieptul lui.

— Darul lui Allah pentru Trimisul lui eşti tu, dulceaţa mea, murmură el. Frumuseţea pe care Domnul Dumnezeu o aduce la lumină, numai orbii o pot găsi în aur şi pietre preţioase. Îmi sărută buzele şi adăugă: Allah ne-a dat mult în ultima vreme. El ne priveşte şi îi vede pe cei care uită de ziua judecăţii, deşi încă nimic nu este săvârşit. Va şti să ne amintească acest lucru. Nu uita. Tu eşti dintre femeile care sunt înţelepte fără să o ştie. Nu-l dezamăgi.

Atotputernicul să-mi fie martor: soţul meu ştia spre ce încercare cumplită ne mâna timpul.

4

A doua zi, la predică, din înaltul faimoasei lui scări, Mahomed repetă aceste cuvinte tuturor celor veniţi să-l audă:

— Domnul cel Milostiv şi îngăduitor ne-a dat mult în ultima vreme. El ne priveşte şi îi vede pe cei care uită de ziua judecăţii, deşi încă nimic nu este săvârşit. Aveţi grijă. Va şti să ne amintească acest lucru.

Oare credincioşii îl ascultau? Nu cred. Nu erau cuvinte pe care voiau să le audă. Bucuria bogăţiei şi a victoriei le orbea inima. Se lăsau adormiţi de iluzia întemeiată a puterii şi a unui viitor de aur. Aceste zile se numărau printre cele mai fericite. Măreţia lui Allah părea să ne însoţească fiecare pas.

Soţul meu îi acordă Fatimei dreptul de a schimba casa. Vecinul amabil, care se alese cu o locuinţă mare, îi mulţumi lui Dumnezeu printr-o rugăciune aprinsă şi Trimisului său prin darul unei cămile tinere cu părul roşcat.

În curând începură lucrările pentru unirea curţilor noastre. Fatima se asigură personal că tăietorii în piatră, tâmplarii şi

zidarii lucrau după poruncile ei. Se arăta calmă şi binevoitoare când se întâmpla să ni se încrucişeze privirile.

În această perioadă, când nopţile începeau să se răcească, apăru un zvon prin bucătării. Barrayara fu prima care spuse că marele făţarnic Kab ibn Ashraf se întorsese în sânul tribului său, Banu Nadir, sperând să-i devină căpetenie.

— Îi vom auzi din nou ţipetele şi injuriile, prezise ea.

— Zayd şi Talha ar trebui să-l sufoce cu *sawiq*, râse o slujnică. Ibn Ashraf a lăsat atâta în urmă când a fugit, încât rămâne destul ca să fie îndopat.

A doua zi dimineaţă, am aflat că lui ibn Ashraf i se tăiase capul în timpul nopţii. Limbile plesniră în semn de aprobare:

— I s-a adunat prea mult *sawiq* în gât! comentară servitoarele. A fost nevoie să i-l taie.

— Asta nu-l va ajuta să-şi cânte poemele de castrat!

— Dumnezeu fie lăudat în veci! Urechile noastre vor avea odihnă!

— Fetelor, nu huliţi! se prefăcu Barrayara că le mustră. Şi aveţi grijă. Legea lui Allah nu li se aplică numai gurilor rele. Ea merge mult mai adânc. învăţaţi lecţia.

Nu se stinseră încă aceste glume, că un alt cap se rostogoli în praf. Era cel al lui Salam ibn Abi al-Hoqayq, căpetenia evreilor instalaţi la Khaybar, regiune aproape autonomă din nordul Medinei. Salam ibn Abi al-Hoqayq domnea asupra întregului ţinut. Controla drumurile, câmpurile şi comerţul. Evreii din Medina nu vorbeau despre el decât în şoaptă. De generaţii, Banu Khaybar se împotrivea clanurilor Aws şi Khazraj. Venirea credincioşilor lui Allah în Medina stârnise furia lui ibn Abi al-Hoqayq. El dorea să preia puterea asupra oazei, dar nu se baza decât pe un singur trib aliat: Banu Nadir al lui ibn Ashraf.

Al doilea asasinat a stârnit o emoţie puternică. Ibn Abi al-Hoqayq nu era dintre cei care puteau fi doborâţi cu uşurinţă. Din prudenţă, nimeni nu-şi revendică gloria acestei morţi. Barrayara nu avea nimic de povestit despre

acest subiect. Tata-şi ţinea gura. Timp de o lună, toţi stătură în gardă, temându-se de răzbunarea celor din Banu Khaybar. Soţul meu le porunci femeilor din casa noastră să nu se ducă la negustori fără să fie însoţite de un bărbat înarmat.

— Pieţele pline de oameni sunt locurile cele mai potrivite pentru atacuri, spuse el.

Aşa se face că Talha, cu *nimcha* la vedere pe şold, ne însoţi într-o zi la piaţă, pe Barrayara, pe mama mea, Umm Rumân, şi pe mine, ca să cumpărăm un covor.

Mama voia să i-l dăruiască Fatimei pentru noua ei casă. Barrayara nu lăsă să-i scape ocazia. Pe drum, îl hărţui cu întrebările pe Talha, încât am aflat în sfârşit cum căzuseră aceste capete importante.

După pierderea preţioasei lui caravane, Abu Sufyan nu mai tolera prezenţa lui ibn Ashraf în Mecca. Amândoi erau luaţi în râs pentru că fugiseră din calea războinicilor lui Allah. Dar şeful clanului Banu Nadir nu avea pic de mândrie, astfel încât continua să împroaşte cuvinte pline de fiere în Kaaba. Locuitorii Meccăi îşi băteau joc de el, poreclindu-l "pungaşul cu *sawiq*". Când Abu Sufyan îi dădu de ales între moarte şi plecare, ibn Ashraf alergă la Banu Khaybar.

Căpetenia, Salam ibn Abi al-Hoqayq, îl asigură de îndată de sprijinul lui. întărit de această alianţă, ibn Ashraf, mai arogant ca niciodată, îi incită pe toţi cei din clanul său:

— Sunt aici ca să-i pun pe fugă pe mincinoşii lui Allah şi pe falsul lor profet! Cei din Banu Khaybar sunt cu mine. Şapte sute de platoşe, două sute de cai. Mahomed, acest Trimis de doi bani, poate începe să-şi numere zilele existenţei pe pământ.

Abdallah ibn Ubayy îl preveni imediat pe soţul meu.

— Ibn Ashraf este un nebun periculos. Banu Nadir nu-l va urma. Ei sunt de partea mea. Poţi face ce vrei cu nebunul ăsta, Trimisule, dar nu vei putea să te comporţi cu Banu Nadir cum ai făcut cu Banu Qaynuqa...

Aceste cuvinte îl nemulţumiră pe Omar, mereu gata să se lase pradă mâniei:

— Ibn Ubayy este un mare făţarnic care acoperă alţi făţarnici!

— Să nu ne grăbim, îl linişti soţul meu. Nu-l considera făţarnic doar pentru că este convertit. Este un aliat. Allah ne va lumina.

A doua zi, şapte tineri credincioşi plini de curaj, provenind din tribul Aws din Medina, veniră să se aşeze lângă soţul meu sub tamarix.

— O, Apostolul lui Dumnezeu, spuseră ei, nu putem lăsa limba lui ibn Ashraf să-şi scuipe saliva prea multă vreme.

— Faceţi ceea ce consideraţi necesar, le răspunse Mahomed. Dar în nici un caz să nu atingeţi nici măcar un fir de păr din capul unei femei sau al unui copil din Banu Nadir. Sunt la fel de preţioşi ca şi voi.

A doua zi, capul lui ibn Ashraf zăcea în praf.

Apoi, şapte tineri credincioşi, de această dată membri ai celui de-al doilea trib din Medina, Khazraj, veniră la rândul lor sub tamarix. Aşa se întâmpla mereu cu aliaţii noştri: dacă unii săvârşeau o faptă bună pentru Allah şi Profetul lui, ceilalţi nu voiau să rămână mai prejos.

— O, Trimisule! strigară ei. Salam ibn Abi aL·Hoqayq le-a promis sprijinul celor din Banu Nadir. Tu cunoşti legea. Că vrea sau nu, ibn Abi al-Hoqayq va merge împotriva ta. Îngăduie-ne să-l convingem să rămână între zidurile sale din Khaybar.

— Dacă aceasta este voinţa lui Dumnezeu! Dar, cu orice preţ, nu vă atingeţi de nici o femeie şi de nici un copil al clanului Banu Khaybar, căci altfel îi veţi da socoteală lui Allah.

Două nopţi mai târziu, după cum ştii deja, cititorule, capul lui ibn Abi al-Hoqayq nu-i mai stătea pe umeri. Nu fusese simplu. Dintre cei şapte tineri credincioşi, doi se treziră cu ţestele zdrobite de gărzile celor din Banu Khaybar.

— Dar sunt încă în viaţă şi aproape vindecaţi, ne dezvălui Talha încet. Râzând la vederea ochilor holbaţi ai Barrayarei, spuse că acesta era un miracol săvârşit de Trimisul lui Dumnezeu. Nu l-am văzut cu ochii mei, dar Zayd mă asigură că este adevărat. De cum a aflat de rana acelor tineri, Mahomed s-a dus lângă ei. Erau aproape morţi când a ajuns el. Le-a pus o mână pe piept şi a recitat cuvintele lui Allah. Gura lui era aproape lipită de rănile lor. Răniţii au deschis ochii înainte ca Trimisul să se îndepărteze de paturile lor.

Barrayara, care nu ştia să-şi ţină gura, răspândi fără întârziere această poveste în toate casele din Medina.

Într-o seară, în luna ce urmă, soţul meu descoperi mici tăieturi în palmele mele. Mai devreme mă rănisem foarte uşor împletind frunze de alfa. Mahomed îmi mângâie rănile cu vârful degetelor, apoi, cu blândeţe, suflă peste ele. Ochii îi străluceau de încântare când îşi ridică faţa.

— Se spune că este de-ajuns să suflu eu, şi o rană se închide. Să vedem dacă este adevărat pe pielea ca laptele a iubitei mele.

Am râs amândoi. Fericirea ne învăluia. Doar dimineaţă, după rugăciune, când i-am servit turtele, curmalele proaspete şi paharul cu lapte acru, mi-a dat vestea:

— Omar are o fiică văduvă. Caută să o mărite din nou. Se numeşte Hafsa. O cunoşti. Nu are decât patru sau cinci ani mai mult decât tine. Se spune că are o fire aprigă. Dar ar fi bine să o iau de soţie. Nu trebuie să te nelinişteşti deloc. Niciodată nu va exista cineva mai scump inimii mele decât Aisha. Dumnezeu mă aude când vorbesc.

Nenorocirea

1

Urmară câteva discuţii pe care mi-ar plăcea, cititorule, să le prezint în această mărturie.

La câteva zile după mărturisirea lui Mahomed, mama veni să mă vadă. După obiceiul ei, mă anunţă că, atâta timp cât nimic nu era sigur, preferase să-şi ţină gura. Acestea fiind spuse, îşi lăsă la o parte prudenţa şi mă informă:

— După bătălia de la Badr şi moartea soţului ei, fiica lui Omar ibn al-Khattab se tot plânge: "Am nevoie de un soţ, am nevoie de un soţ!" Fata asta nu poate să respire dacă nu are un bărbat în aşternut, comentă mama pe un ton răutăcios. Dar când nu mai este în pat, îşi dă arama pe faţă. Se spune că Omar s-a dus să-l vadă pe Othman ibn Affan şi l-a întrebat dacă voia să o ia pe fiica lui de soţie. "Nu am iubit-o decât pe Ruqayyah, fiica Trimisului, i-a răspuns Othman. Allah mi-a luat-o. Astăzi, trăiesc cu sora ei, Umm Kulthum. Şi nu vreau altă femeie." Atunci, închipuie-ţi, Omar s-a dus la soţul meu, tatăl tău, Abu Bakr, şi i-a oferit fiica drept nevastă. "Există cineva care îţi aşteaptă propunerea şi tu nu i-o faci, i-a răspuns tatăl tău. Unde-ţi sunt ochii şi capul?" Aşa a ajuns Omar la Mahomed. L-a întrebat: "O, Apostol al lui Dumnezeu, ai accepta-o pe fiica mea Hafsa de soţie?"

Trimisul, care-i spusese lui Omar că-i va da răspunsul după două zile, i-a acceptat propunerea. Tatăl tău mi-a mărturisit că aşa doreşte să-l ţină pe Omar mai aproape de el. La fel de aproape ca pe tatăl tău şi pe tine, Aisha, minune a lui Dumnezeu în patul Trimisului.

Prin această uniune, poate în sfârşit să-i acorde lui Omar ibn al-Khattab locul ce i se cuvenea. Ca să se facă dreptate. Nu trebuie să ne îngrijorăm. Aşa stau lucrurile, fata mea. Noi, femeile, vom fi întotdeauna daruri pe care bărbaţii şi le schimbă între ei. Este posibil ca Allah să ne fie recunoscător. Căsătoriile astea sunt tot atâtea certuri evitate.

După mama, a venit rândul Barrayarei:

— Nu fi geloasă pe Hafsa, spuse ea punându-mi mâinile pe genunchi. Ar fi ca şi cum ai invidia cămila roşcată pe care

vecinul i-a dăruit-o soţului tău. O cunoşti, doar. Este cu patru ani mai mare decât tine. Se spune că, odată cu ea, Allah şi-ar fi desăvârşit opera de creare a femeii. Are tot ce-i trebuie să fie bună în pat: sâni, coapse, pielea frumoasă şi fermă ca la optsprezece ani. Dar aceste lucruri nu vor ţine. Se va face grasă şi moale de îndată ce va naşte o dată sau de două ori, ceea ce se va întâmpla în curând. Altfel, nimeni nu înţelege ce vorbeşte, după cum nimeni nu poate şti dacă are în cap altceva decât sâmburi de curmale. Adevărul, Aisha, este că soţul tău este în acelaşi timp Trimisul lui Dumnezeu şi un bărbat ca toţi ceilalţi. Şi lui îi place să se înfrupte din piepturile grele şi şoldurile late. Cu tine este altceva. La tine îi plac ascuţimea minţii, memoria fără pereche şi neprihănirea pântecului. Crede-mă, Dumnezeu îi călăuzeşte mâna. Şi Allah face întotdeauna alegerea potrivită. Nu are rost să verşi lacrimi.

Ultimele cuvinte ale Barrayarei mai pluteau încă în aer când tata, la rândul său, îşi făcu apariţia. Şi fără să-mi mai dea vestea, ca şi cum ar fi fost sigur că ştiam deja despre ce era vorba, îmi aruncă aceste cuvinte:

— Nu te îngrijora! Eşti soţia preaiubită a Profetului. Fiica lui Omar ibn al-Khattab nu va schimba cu nimic această realitate. Dimpotrivă, ea este aşa cum este. Nu va fi decât spre avantajul tău. Fii bună cu ea. Omar îţi va fi recunoscător. Este pe deplin conştient de defectele fiicei lui. Dacă ceea ce te îngrijorează sunt pruncii care ar putea apărea din pântecele Hafsei, fii fără teamă. Sângele Trimisului curge prin venele lui Hassan, fiul Fatimei şi al lui Aii. Este un lucru definitiv. Trimisul nu va reveni asupra acestei chestiuni. Locul tău este unic. Şi, mai ales, nu arăta nici un fel de răceală faţă de soţul tău. Hafsa nu este decât prima dintre noile soţii ce se vor instala în casa voastră. Dar camerele lor vor da toate spre curte. Numai una se deschide spre *masjid* şi scara sfântă a predicii.

La sfârşitul zilei, Hafsa îşi făcu apariţia în curte.

— Vai, Aisha! strigă ea luându-mă în braţe. Dacă ai şti cât de fericită sunt să-l împart pe Trimisul lui Allah cu tine! Ce m-am mai plictisit! Singură în fiecare noapte de primăvară, să aud cum sforăie slujnicele! Iar tatăl meu, Omar, după cum ştii, este atât de sever! Degeaba sunt văduvă; dacă vede că pun ochii pe un bărbat, scoate sabia să-l hăcuiască. După părerea lui, femeile au fost semănate în deşert de djinni! Am crezut că mă voi topi, asemenea umbrelor care se şterg de pe ziduri când un nor ascunde soarele. Răposatul meu soţ, Khunays ibn Hudhaifa As-Shami, era bătrân şi firav. Tata spune că în bătălia de la Badr necredincioşii l-au tăiat în două cu o singură lovitură de *nimcha*. Nu sunt sigură că este adevărat. Când vine vorba despre bătălii, tata exagerează mereu. Ceea ce ştiu este că în pat Khunays era vânos şi nu se temea de nimic. Cu Trimisul, Inshallah, sunt sigură că va fi minunat. Dar nu te teme. Vom fi prietene. îmi place să râd cu fetele. Se spune că şi ţie. Bătrânele vor mereu să ne ţină sub papuc. Mai bine să fim două, aşa ne putem împărţi sarcinile. De fapt, soţul meu va fi în primul rând al tău. Tu eşti iubita lui şi darul primit de la Dumnezeu. Ştim toate acest lucru. Nu-mi fac iluzii: nu cu mine va merge la întâlnirea cu îngerul lui Allah. Şi nu mie îmi va cere sfatul. Nu sunt decât fiica tatălui meu. Nu-mi va cere să-i spăl părul pe pragul camerei, în timp ce-şi umple nările cu miresmele din moschee.

Dar nu-i nimic. Nu mă dau în vânt să spăl părul bărbaţilor. Putem deveni prietene, crede-mă.

2

Bineînţeles, cititorule, am fost geloasă pe Hafsa.

Bineînţeles, mi s-a chircit pântecele când au început nopţile însingurate.

Bineînţeles, demonii închipuirii m-au făcut să văd ce nu ar fi trebuit să văd.

Bineînţeles, am blestemat şi muşcat perna goală care răspândea parfumul soţului meu absent.

Bineînţeles, i-am cercetat chipul ca să descopăr urmele unei plăceri necunoscute, deşi speram să nu ghicesc decât dezamăgire.

Bineînţeles, am privit cu atenţie trăsăturile soţului meu ca să ştiu dacă bucuria de a mă regăsi era sinceră sau doar îşi ascundea plictisul.

Bineînţeles, nu am ştiut să-mi ascund suferinţa, mânia şi îndoielile.

Şi din cauza tuturor acestor prostii, nu am văzut ce trebuia să văd.

Nu am putut fi la înălţimea rolului meu.

Fie ca Atotputernicul, Milostivul şi îngăduitorul să mă judece!

Să mă pedepsească pe măsură în ziua judecăţii!

Din fericire, aceasta se va întâmpla în curând.

Soţul meu mă prevenise: “Nimic nu este săvârşit încă. Allah va şti să ne-o amintească. Nu uita acest lucru. Nu-l dezamăgi”.

Am uitat. L-am dezamăgit.

Am văzut umbra din privirea lui Mahomed. I-am simţit fără pic de îndoială neliniştea de pe buze şi din glas.

Dar mă gândeam la Hafsa.

Credeam că două soţii nu erau chiar aşa o mare fericire, la urma urmei.

Credeam că era posomorât pentru că se gândea la suferinţa mea.

Jur, pe amurg, pe noapte şi pe cea ce învăluie,

Pe luna plină,

Că veţi fi făcuţi fărâme[21]...

Situaţia aceasta dură luni de zile. Se apropia o nouă primăvară. Mă săturasem de această suferinţă zadarnică,

21 Coranul 84, 17-19.

aşa că ochii şi urechile mi se deschiseră şi îmi dădură voie să văd adevărul. Era prea târziu.

Zile funeste

1

într-o zi când mă întorceam de la *wadi* cu Barrayara, Hafsa şi slujnicele, mânând măgarii ce cărau rufele proaspăt spălate, îşi făcu apariţia Talha. Spre surprinderea mea, călărea un dromader de luptă şi avea o cămaşă de zale. Era însoţit de o jumătate de duzină de bărbaţi înarmaţi. Recunoscându-mă printre femei, îşi opri trupa să ne salute. La întrebarea Barrayarei, răspunse pe un ton grav că mergea să-şi facă datoria. Doica stărui, curioasă ca de obicei.

— Ce datorie?

Stânjeneala lui Talha era atât de vădită, încât i-am făcut un semn de rămas-bun şi mi-am îndemnat măgarul să meargă mai departe. Insistenţa Barrayarei era zadarnică: Talha nu avea să trădeze secretul pe care-l ducea cu el, cu atât mai mult cu cât nici tatăl meu, Abu Bakr, nu i se destăinuise.

Din fericire, Trimisul trebuia să-şi petreacă noaptea în patul meu.

Împinse uşa camerei cu un aer îngrijorat. L-am servit cum făceam întotdeauna, cu atenţie şi tandreţe, după care i-am vorbit despre întâlnirea mea cu Talha.

Mă observă. Văzu că nu mă gândeam la Hafsa şi că neliniştea mea era sinceră. Atunci am aflat totul.

Din toamnă, Abu Sufyan forma în mare secret o armată redutabilă. Razia asupra preţioasei lui caravane şi capetele căzute la Medina îl învăţaseră un adevăr: nu putea să-l înfrunte pe Trimisul lui Allah dacă nu aduna cea mai puternică armată.

— Şi exact asta a făcut, spuse soţul meu. Abu Sufyan şi cei din Mecca i-au strâns pe toţi idolatrii şi necredincioşii din

Hidjaz şi munţii Assirului. S-au unit toţi cei care au pierdut în luptele cu noi un frate, un tată, un unchi, un fiu sau nişte bunuri. Sunt cel puţin trei mii. Sute de cai. Sute de platoşe. Mii de arcuri şi de săbii. Au părăsit Mecca şi vin spre Medina. Îm zece zile, cel mult douăzeci, vor fi aici. L-ai văzut pe Talha. Cu ceilalţi, bate drumurile ca să afle veşti despre apropierea lor.

Eram atât de uluită, încât nu-mi venea nici un cuvânt pe buze. Am început să tremur. Soţul meu, dându-şi seama, mă îmbrăţişă şi mă mângâie cu blândeţe.

— Le-am poruncit tuturor, tatălui tău, lui Talha, tuturor: să nu scoată un cuvânt! Nici un cuvânt prea devreme, altfel Medina va tremura de teamă. Nu mergem la război clănţănind din dinţi. Dar mâine sau poimâine, tot oraşul va fi la curent.

În sfârşit, gândurile mi se limpeziră. Am şoptit:

— L-ai întrebat pe Djibril...?

— Nu va veni, replică Mahomed surâzând. Îm zadar mă voi băga sub mantie. Nu va veni.

Înţelesesem.

— Tu ai spus: “Domnul cel Milostiv şi îngăduitor ne-a dat mult în ultima vreme. El ne priveşte şi îi vede pe cei care uită de ziua judecăţii, deşi încă nimic nu este săvârşit. Aveţi grijă. Va şti să ne amintească acest lucru”.

Soţul meu încuviinţă. Cel puţin era fericit că nu uitasem aceste cuvinte.

— A venit momentul încercării. Dumnezeu, în milostivirea lui, vrea să vadă ce facem cu binele pe care ni-l încredinţează. Vrea să pună la încercare curajul bogaţilor săi credincioşi. Două încercări ne aşteaptă. Una aici, în curtea casei lui Allah, cealaltă în faţa a trei mii de păgâni pradă tuturor demonilor.

Avea dreptate, iar eu am fost martoră la ambele.

Războiul începu printr-o ceartă sub tamarixul din curtea noastră.

Cum luptătorii lui Allah nu erau decât câteva sute, soţul meu îi chemase pe toţi cei pe care se bizuia ca să aleagă între posibilele căi de urmat. Abdallah ibn Ubayy, căpetenia ansarilor, era prezent împreună cu nobilii Aws şi Khazraj. El vorbi primul şi declară că lupta în afara oraşului trebuia evitată cu orice preţ.

— Cei din Mecca sunt prea numeroşi. Bătălia va fi pierdută dinainte, susţinu el. Trebuie să rămânem la adăpostul zidurilor. Fortificaţiile noastre sunt de nepătruns. De când e lumea, cei care le-au atacat nu s-au întors niciodată învingători acasă. Aşa stau lucrurile.

Fatima stătea lângă tatăl ei. De două luni, nu avea decât să traverseze curtea ca să vină la noi. Cum tăcu ibn Ubayy, ea ripostă:

— Ai memoria scurtă, Abdallah ibn Ubayy! Fortificaţiile Medinei nu ne oferă nici o siguranţă. Trimisul lui Allah a încercuit zidurile clanului Banu Qaynuqa. Unde sunt Banu Qaynuqa astăzi? Unde sunt fortăreţele lor?

Ibn Ubayy păli la auzul acestei jigniri. Se uită la soţul meu, care-i întoarse privirea fără un cuvânt. Fatima mai spuse:

— Nu este în obiceiul războinicilor lui Allah să o ia la fugă sau să se ascundă în vizuini aşteptând să fie scoşi afară! Dumnezeu nu doreşte să fim asemenea şoarecilor din deşert.

Imediat, Aii aplaudă cu urale. Zayd şi toţi tinerii luptători prezenţi i se alăturară. Tata tăcea. Soţul meu tăcea şi el.

Atunci se ridică Omar de pe scaunul lui. De ani de zile, pretenţia Fatimei de a se comporta ca o războinică îl scotea din sărite. De data aceasta, întinse mâinile spre ea şi rosti cu putere:

— Fiica Trimisului vorbeşte de parcă aş fi vorbit eu. Nu vom sta tupilaţi după ziduri când duşmanul este la uşă. Ar fi un lucru vrednic de dispreţ.

Căpetenia ansarilor sări în sus de mânie.

— Inconştienţilor! strigă el.

Nobilii Aws şi Khazraj erau de partea lui. Cearta se întinse până seara, fără ca soţul meu să deschidă gura.

Îi observa în timp *ce* ei îşi adresau cuvinte tăioase ca nişte săgeţi. Se gândea oare la Allah?

În cele din urmă, Allah i se dezvălui.

Talha intră în curte cu sufletul la gură.

— Abu Sufyan şi cei trei mii de războinici ai lui îşi fac tabără pe colina muntelui Uhud! anunţă el.

Cu toţii se ridicară dintro săritură: ştiau că Uhud era la jumătate de zi de mers pe jos de Medina.

Soţul meu se ridică şi el.

— Să mergem să ne rugăm, îi îndemnă cu glas liniştit, în zori ne vom pune platoşele. Nu vom lăsa ca idolatrii şi necredincioşii să se apropie mai mult de Medina.

Cititorule, să ştii că toate acestea le-am văzut cu ochii mei şi le-am auzit cu urechile mele. Eram în pragul camerei, împreună cu Barrayara. Femeile ascultau din bucătării. Cum în oază se răspândise mai întâi zvonul despre ceartă, apoi cel despre apropierea duşmanilor, mulţi localnici porniră în grabă spre casa noastră.

Când soţul meu se îndreptă spre moschee, urmat de toţi ceilalţi, nişte femei începură să geamă.

Allah pusese capăt lipsei noastre de griji?

Rugăciunea mea de seară a fost mai scurtă decât cea a lui Mahomed. Eram grăbită să-i lustruiesc şi să-i înmoi pentru ultima dată platoşa, să-i ung cu ulei cămaşa de zale, centironul şi tecile. Spre uşurarea Hafsei, i-am refuzat ajutorul. Murmurul rugăciunii războinicilor răsuna în camera mea, apăsându-mi tâmplele şi pieptul.

Mult după miezul nopţii, când intră în cameră, soţul meu îmi inspectă munca şi se arătă mulţumit. Nu mai era loc pentru cuvinte. Abia dacă dormi câteva minute. Ştiam asta, căci i-am urmărit răsuflarea.

În ceaţa zorilor, l-am ajutat să-şi îmbrace ţinuta de luptă. Chipul lui îmi sfâşia inima. Când a fost complet echipat, un soare sumbru răsărea la orizont. Mi-am luat inima în dinţi:

— Iubitul meu drag, îţi citesc pe faţă, o văd pe buzele tale şi în ochii tăi. Te cunosc. Tu nu vrei să părăseşti Medina. Nu crezi că Dumnezeu doreşte asta. Atunci de ce pleci? Rămâi.

înmărmurit, îmi scrută chipul, apoi, plin de tristeţe, îmi sărută mâinile.

— De ce nu mi-ai spus-o mai devreme? Cel care şi-a îmbrăcat platoşa de luptă nu o scoate până când nu a curs sânge.

Lacrimile îmi umflară pleoapele. îmi era cu neputinţă să le înăbuş.

— Dacă aşa este, nu mă lăsa aici! am strigat. Ştii la ce pot fi de folos. Aminteşte-ţi de Badr.

Luă hotărârea exact în momentul în care trecu pragul ca să li se alăture tatei şi lui Omar, care-l aşteptau deja în *masjid*, la picioarele scării.

— Vino. Vino, şi Allah să ţi se arate în milostivirea lui.

3

Tu, cel care citeşti aceste rânduri, nu te baza pe mine ca să-ţi fac o relatare amănunţită a bătăliei, să scot în evidenţă punctele tari şi pe cele slabe ale strategiei aplicate de tabăra noastră. Vei găsi aceste povestiri în alte locuri. Acea zi funestă a fost descrisă de zeci de voci iscusite, şi toate îţi vor spune, cu multe dovezi, că Aisha, Mama Credincioşilor, n-a fost niciodată pricepută în arta războiului. Nu avea nimic din calităţile de luptătoare ale Fatimei, fiica lui Mahomed Trimisul. Îm timp ce ea fusese în stare să-i salveze viaţa, eu eram memoria lui Allah, nu braţul lui armat.

Aşa este. Şi tocmai asta m-a dus la pierzanie, după cum vei înţelege mai târziu.

Dar cel puţin citeşte-mi amintirile. Eram acolo. Am văzut. Nimic nu s-a şters de pe retina ochilor mei. Nimic. Nu-ţi poţi imagina cât de greu îmi este să scriu cuvintele ce urmează.

Vai, sângele! Ţipetele, durerea!

Frica, mirosul morţii, masacrul!

Mila care nu vine! Ruşinea celor învinşi!

Iată cum prind viaţă evenimentele sub pana mea: înaintăm spre munte, însă nu-i zărim pe cei din Mecca. Din nou, tovarăşii soţului meu sunt dezbinaţi de o ceartă. Furios, Abdallah ibn Ubayy părăseşte poziţiile cu trupa lui de trei sute de războinici. Nimic nu-l opreşte, nici măcar dispreţul pe care i-l arată cei ce rămân în jurul lui Mahomed.

Soţul meu coboară de pe cal pentru rugăciunea de după-amiază şi proclamă:

— Mâine în zori, Allah va judeca dacă merităm victoria. Abu Sufyan şi-a legat o păpuşă de lemn, pe care o numeşte zeul lui Hobal, de şaua cămilei. Paradisul va fi larg deschis pentru cei care vor face fărâme acest idol.

Seara, în cort, îmi spune:

— Noi nici şapte sute nu suntem, iar ei sunt trei mii. Allah va fi singurul judecător.

Îmi cere să-l acopăr cu mantia lui şi îl invocă pe Djibril. Dar îngerul nu vine.

— De astă dată, vom merge la luptă fără ajutorul lui Dumnezeu, murmură el.

Îmi pun mâna pe pieptul preaiubitului meu şi simt cum inima lui îmi loveşte palma ca un bici.

Cu toţii am ajuns pe munte înainte de ivirea zorilor.

I-am văzut: erau mii, cu sclavii ce le duceau armele. Erau acolo cai, două sau trei sute, femei, platoşe, lănci... Niciodată nu văzusem atât de mulţi luptători în acelaşi timp.

Scoaseră un urlet înfiorător la vederea noastră. Muntele se cutremură. Pietrele, copacii, praful, cerul.

Totul se cutremură, şi eu deopotrivă.

Trimisul arătă unde urma să-mi fie aşezat cortul. O terasă de pe colina înaltă, deasupra văii înguste ocupate de păgâni. Nu puteam găsi un loc mai potrivit pentru observaţie.

— Nu te mişca de aici, îmi porunci el. O să mă întorc la tine, Inshallah!

Mă sărută pe gură şi plecă.

*

Şi iată continuarea: Se vor bate, ei, care sunt atât de puţini la număr.

Soţul meu impune ritmul. Coboară încet muntele în spatele stindardului verde. Calul Trimisului este urmat, pas cu pas, de cel al fiicei lui, Fatima.

Zayd, Aii, Talha nu sunt departe. Nici Omar. Nici ceilalţi şapte sute.

Doar şapte sute...

Brusc, văd cam o treime din războinicii lui Allah luând-o la stânga spre o râpă.

Ce fac? Dar ce fac oare? Suntem oricum atât de puţini.

Mi se pare că strig, o presimţire neagră mă sfâşie din cap până în picioare.

Într-o parte, femeile celor din Mecca agită steguleţe. Sunt cu sutele. Dansează, urlă. Atât de puternic, încât le aud de unde mă aflu.

Apoi, după începerea luptei, nu mai aud nimic din vacarmul armelor.

Şuieratul săgeţilor. Scrâşnetul săbiilor ce se încleştează. Zbârnâitul lăncilor.

Freamătul celor care mor şi al celor care ucid.

Zăresc platoşa soţului meu printre miile de platoşe. Nu mai vreau să o scap din ochi.

Durează mult. Cum să înţeleg? Pretutindeni, săbiile se ridică şi lovesc. Săgeţile ucid, bidiviii cad.

Culoarea roşie se întinde peste tot. Peste pământ, peste copaci, peste bărbaţi, peste animale: sângele.

Mai târziu s-a spus că, la început, Trimisul i-a respins pe cei din Mecca. Palma lui Allah era deasupra lui. Păgânii au simţit aceasta. Amintindu-şi de bătălia de la Badr, au început să strângă rândurile. Războinicii pe care Trimisul îi aşezase în ariergardă au crezut că erau deja învingători. Prada era aproape. Nu se gândeau decât la asta. Atunci şi-au părăsit poziţia. Vai de noi! Adio, victorie.

Imaginea care-mi persistă înaintea ochilor este cea a bărbaţilor culcaţi în sânge. Oriunde privesc, nu văd decât morţi, răniţi. Mă cuprinde panica: nu-mi mai văd soţul.

Deasupra acestei scene morbide se ridică brusc glasul femeilor idolatre. Ele cântă:

— Noi suntem fiicele dimineţii Dacă înaintaţi, vă vom săruta,

Pletele noastre poartă-n ele parfum de mosc Şi perlele se revarsă între sânii noştri!

Luptaţi, luptaţi,

Vom întinde perne Şi noi vom fi pernele.

Daţi înapoi, daţi înapoi

Şi veţi fi singuri

Daţi înapoi şi vă vom scuipa...

Văd stindardele Meccăi. Cel verde al soţului meu a dispărut.

Un strigăt ţâşneşte din toate părţile:

— Trimisul a murit, Trimisul a murit!

Cobor dealul până pe câmpul de luptă. Păşesc peste cadavre. Strigătele femeilor din Mecca îmi străpung pieptul. O zăresc pe Hind bint Otba, soţia lui Abu Sufyan. Are un cuţit în mână. Taie urechile, nasurile, sexele răniţilor şi le împrăştie de jur împrejur, râzând. Brusc, o văd plecându-se asupra unui trup. Îl recunosc pe Abu Hamza, unchiul preaiubitului meu soţ.

— Abu Hamza! Abu Hamza, eşti mort! strigă ea.

O văd că-i desface platoşa, îi implântă cuţitul în burtă, îi taie ficatul.

O, Doamne atotputernic! O văd ducând ficatul lui Abu Hamza la gură! Atunci mă vede. îşi scutură capul ca o hienă. Râde. Ficatul lui Abu Hamza îi loveşte obrajii, sângele îi curge în şiroaie pe gât şi îi acoperă pieptul.

O iau la fugă în faţa acestei grozăvii. Alerg printre trupuri. Sângele urcă de pretutindeni asemenea şuvoiului din ued care se umflă primăvara. Omar se ridică înaintea mea:

— Trimisul lui Dumnezeu este viu!

Este adevărat. Omar îl sprijină pe soţul meu, capul fără coif îi este acoperit de sânge.

Ici, colo, câţiva bărbaţi continuă să lupte. Printre ei, Fatima, acoperită de sânge. Nici un războinic nu poate şti că este femeie. Aii urlă. Talha cade. Şi-a transformat trupul în scut ca să-l apere pe soţul meu. Este numai răni.

Evenimentele ce urmară nu au nici o explicaţie: Oamenii lui Abu Sufyan începură brusc să se retragă, să părăsească câmpul plin de morţi. I-am văzut răsfirându-se pe o coastă a muntelui.

— Mahomed este viu! le strigă Omar. Vă vede! Vă aude!

Din înaltul colinei, Abu Sufyan răspunse:

— Ne vom întoarce, zilele sunt numărate!

Soţul meu îşi şterse sângele ce-i curgea pe pleoape.

— Allah nu a terminat cu noi, şopti el. Abu Sufyan poate câştiga această încleştare, dar Allah îi deapănă soarta.

Uhud nu a fost o înfrângere. A fost o încercare. Allah nu-l părăsise pe Trimisul său.

Iar eu, care am trăit bătălia, mi-o amintesc ca şi cum ar fi fost ieri, după cum nu pot să uit vocea lui Mahomed spunându-mi:

— Vino, vino, şi Allah să ţi se arate în milostivirea lui.

Al treilea sul

Soţiile
Neîncrederea
1
Medina după bătălie. îmi amintesc această imagine cum îţi aminteşti de un coşmar.
În fiecare casă răsunau vaiete. Mamele, soţiile, fiicele alergau spre noi prin oază, cu braţele ridicate şi ochii cât cepele, sperând să nu fi pierdut pe cineva apropiat, întrebările ţâşneau din toate părţile:
— Unde este soţul meu? Este viu sau mort?
— Fiul meu? Este rănit? Este schilod?
Unii care părăsiseră Medina pe cai voioşi, cu nările în vânt, se întorceau pe cămile cu gâturile şi crupa înnegrite de sângele luptei. Cei care-i descopereau astfel se aruncau să le sărute mâinile şi să le şteargă praful de pe cizme.
— Nu vă tânguiţi! le spuneau supravieţuitorii. Allah nu ne-a părăsit, Trimisul lui este viu!
Mahomed confirma printr-o înclinare a capului. Din când în când se ridica în şa ca să lase să se creadă că rănile lui erau neînsemnate, deşi părul lui lung era acoperit de bandaje şi barba întărită de sânge închegat, îi spălasem rănile la suprafaţă. Abia aveam apă pentru abluţiuni, şi erau atât de multe răni de spălat... Lui Aii şi lui Omar, care se îngrijoraseră, soţul meu le-a spus:
— Allah ştie că noi, cei învinşi, suntem impuri. Vrea să ne pună curajul la încercare.
Fatima, ca de obicei, stătea la stânga lui. Sângele idolatrilor îi întărea platoşa şi obrajii. înfăţişarea ei era înfricoşătoare. Ca să răzbune moartea lui Abu Hamza, spintecase gâturile, tăiase degetele şi urechile unei mulţimi de idolatri. Nu se retrăsese din vacarm decât după ce arcaşii lui Abu Sufyan îi spărseseră scutul. O invidiam. De ce Allah nu-mi dăduse curajul şi forţa ei ca să-mi apăr soţul preaiubit?

Cu toţii, istoviţi şi însângeraţi, îl înconjurau pe Mahomed. Aii avea ochii goi. La Uhud fusese un demon care scuipa moartea. Tot corpul îi era acoperit de răni. Omar avea coapsa deschisă şi faţa străvezie a cuiva care pierduse prea mult sânge. O lance îi sfâşiase şoldul tatei. Zayd primise atâtea săgeţi în platoşă, încât aceasta se deschidea ca un fruct copt. Othman stătea încovoiat în şa ca să nu i se deschidă rana de sabie ce-i spintecase pântecele.

Şi ceilalţi? Un şir nesfârşit de schilozi. O vale a plângerii. O procesiune de târgi pe care zăceau muribunzi.

Talha, inconştient, era culcat pe spinarea unui cal. îşi făcuse din trup un scut ca să-l apere pe iubitul meu. Cei din Mecca îl loviseră. El rezistase. Săbiile îl tăiau, lăncile îl străpungeau, săgeţile se înfigeau în platoşa lui, dar el rămânea în picioare, urlând şi mânuind *nimcha*. Nu s-a prăbuşit decât după ce l-a văzut pe Abu Sufyan retrăgându-se, uluit să ştie că Profetul lui Allah era încă în viaţă.

Când Mahomed descoperi trupul lui Talha atârnând pe crupa calului, strigă:

— Nu-l lăsaţi să moară! Talha ibn Ubayd Allah trebuie să trăiască! Dumnezeu i-a acordat deja strălucirea martiriului. Nu are nevoie de moartea lui.

Umbrele se alungeau când am ajuns aproape de casă. Înconjurată de slujnice, Hafsa ne aştepta. Asemenea celorlalţi, credea că soţul nostru murise.

Când îl descoperi drept pe cămila lui, scoase un ţipăt atât de ascuţit, încât am îngheţat cu toţii.

— O, soţul meu, soţul meu! O, Dumnezeule atotputernic! Ştiam eu! Numai nebunii şi cei răi puteau să creadă că Allah cel Milostiv şi îngăduitor şi-a repudiat Profetul. O, soţul meu!

A trebuit să cobor din şa ca să o sprijin. Fericirea şi spaima de a-l găsi pe Mahomed în această stare o făceau să se

clatine. La rândul lui, soţul nostru îşi îngenunche cămila şi o strânse pe Hafsa în braţe ca să se liniştească.

Atunci am devenit prietene. Din acel moment şi până la sfârşitul vieţii Hafsei bint Omar.

Allah este mare! El a contopit iubirea noastră comună pentru Trimisul său într-o împletitură ce nu s-a desfăcut niciodată. Iubirea uneia a întărit iubirea celeilalte, viaţa uneia a susţinut viaţa celeilalte. Şarpele geloziei nu şi-a mai putut înfige colţii niciodată.

2

Ne-a luat mult timp să-l îngrijim pe soţul nostru. Coapsele şi bustul îi erau învineţite de la lovituri. Carnea îi era roşie şi supura. Sângele ieşea de sub unguente şi cârpe. Când i-am spus că în sfârşit îi puteam spăla părul, a primit vestea fără să se mişte şi fără să scoată o vorbă. Era mai bine să se întindă, dar capul i se învârtea, aşa că a trebuit să se sprijine pe umărul meu ca să străbată camera. Pe ceafa mea, răsuflarea îi ardea mai tare decât vântul din Nefud.

Am ajuns în dreptul patului, însă el s-a aşezat pe scăunel. Am crezut că se va prăbuşi din cauza oboselii şi a durerii. I-am sărutat fruntea. Era umedă. Ochii aveau o strălucire ciudată. Buzele-i erau calde şi umflate. Trupul îi era scuturat de frisoane. Am înţeles că se apropia întâlnirea cu îngerul!

— Du-te şi caută mantia soţului meu! i-am strigat Hafsei.

— Este ruptă şi miroase a sânge, spuse ea, tot în lacrimi. Lasă-mă să o spăl mai întâi. O să aduc o pătură ca soţul nostru să nu răcească.

— Nu, nu! Grăbeşte-te! am repetat, nerăbdătoare. Adu repede mantia şi lasă-ne singuri.

Hafsa deschise gura să protesteze, dar, când văzu privirea lui Mahomed, înţelese că ceva important era pe cale să se întâmple. Albă ca varul, se repezi să-mi îndeplinească porunca.

Am luat mantia şi am spus:

— Vai, Apostol al lui Dumnezeu, preaiubitul meu soţ, ştiai înainte de a părăsi Medina că lupta aceasta împotriva idolatrilor nu va fi încununată de victorie. Tu mi-ai mărturisit acest lucru. Nu te-ai dus acolo decât pentru a te supune judecăţii lui Allah. Acum îngerul Atotputernicului se apropie de tine. Simt asta.

Mahomed ridică ochii, dar nu văzu nimic din mine. Cum nu vedea nici lucrurile din această lume pe care noi, tu, care citeşti, şi eu, care scriu, le vedem. Se întoarse tremurând şi gemu:

— O, frate Djibril, ai fost de faţă la nenorocire? Te-am chemat, te-am chemat, fără răspuns! Stăpânul lumilor îşi va întoarce oare faţa de la noi?

Îşi ridică capul şi întinse braţele. Un nou frison îl zgudui din cap până-n picioare. Am aruncat peste el mantia îngreunată de sânge. Glasul lui Djibril deveni al lui şi umplu tot spaţiul, ca şi cum ar fi vrut să se întipărească în pereţii camerei.

Încă îmi amintesc vorbele pe care le-a rostit:

— Dacă Dumnezeu vă ajută, nimeni nu vă mai poate birui. Credincioşii se încredinţează lui Dumnezeu.

Ceea ce v-a lovit când cele două tabere s-au întâlnit, a fost cu îngăduinţa lui Dumnezeu ca să-i cunoască pe credincioşi, ca să-i cunoască pe făţarnici.

Când li s-a spus: “înaintaţi! Luptaţi pentru calea lui Dumnezeu!”, eiau spus: “Dacă am şti să luptăm, v-am urma negreşit”. Îm ziua aceea, s-au aflat mult mai aproape de tăgadă decât de credinţă. Ei spun cu gurile lor ceea ce nu este în inimile lor. Dumnezeu cunoaşte prea bine ceea ce ascund.

Spune-le: “Să nu-i crezi morţi pe cei care au fost ucişi pentru calea lui Dumnezeu, căci sunt vii, la Domnul lor, cu bună înzestrare, bucurându-se de harul pe care Dumnezeu li le-a dăruit”.

Cei care se grăbesc către tăgadă, să nu te mâhnească. Ei cu nimic nu-l păgubesc pe Dumnezeu. Dumnezeu nu le va

da nici o bucurie în Viaţa de Apoi, ci, de o osândă cumplită, vor avea parte. Pe ceilalţi nici un rău nu i-a atins. Ei au căutat mulţumirea lui Dumnezeu. Dumnezeu este Stăpânul Harului nesfârşit.[22]

3

Din acea clipă, nimic n-a mai fost la fel.

A doua zi, înainte de rugăciunea de seară, Mahomed, care-şi refăcuse forţele, urcă în balconul pentru predică şi repetă cuvintele lui Dumnezeu. A fost ca şi cum Atotputernicul ar fi împărţit lumea între făţarnici şi adevăraţii credincioşi.

În dimineaţa următoare, Abdallah ibn Ubayy se înfăţişă în curtea noastră. El, nobilul ansar care-i părăsise pe Trimis şi pe luptătorii săi înainte de bătălie.

Se comporta de parcă venise să cântărească pierderile din rândurile noastre. Sub tamarix şi rezemaţi de pereţii moscheii, cei mai curajoşi îşi ungeau singuri rănile cu pomezi. Slujnicele, surorile, fiicele şi soţiile, alergând în stânga şi în dreapta, îi îngrijeau pe cei mai grav răniţi. În bucătării, focurile duduiau. Se înroşeau fiarele menite să cicatrizeze rănile. Vaietele şi rugăciunile se amestecau cu mirosul de carne arsă şi de ierburi fierte în grăsime de oaie.

Mahomed îngenunchea în faţa răniţilor şi a mutilaţilor, le dădea să bea şi le ajuta pe femei să facă bandajele.

Şi eu eram acolo, acordând îngrijiri peste tot.

Ibn Ubayy se plimba printre răniţi cu bărbia sus şi o expresie de aroganţă. La un moment dat, auzind un strigăt de durere, întoarse capul. îşi recunoscu fiul.

O femeie îi punea un fier înroşit pe coapsă ca să-i cureţe rana făcută de o lance. Tânărul muşca din răsputeri dintr-un ghem de piele ca să-şi înăbuşe urletele.

22 Coranul 3, 160-177.

Ibn Ubayy se apropie şi aşteptă ca femeia să spele faţa tânărului cu apă proaspătă. Când acesta deschise ochii şi păru în stare să asculte, tatăl lui îi spuse:

— Iată unde ai ajuns, fiule, dacă nu mi-ai ascultat sfatul! Arzi şi gemi printre învinşi!

Abdallah ibn Ubayy vorbea tare. Voia ca toţi să-i audă cuvintele. Fiul lui protestă pe nerăsuflate:

— O, tată, nu vorbi aşa! Am fost acolo unde trebuia să fiu: drept pe drumul lui Allah, lângă Trimisul lui.

— Învinşii sunt învinşi. Cine va crede că Allah este de partea lor? Păgânul Abu Sufyan purta lemnul falsului zeu Hobal atârnat de şa. Nici unul dintre voi nu l-a sfărâmat. Astăzi, la Mecca, ei sărbătoresc dansând printre idoli, în timp ce aici se simte duhoarea rănilor şi a morţii. Doar nişte bărbaţi proşti şi neştiutori puteau să vă târască în număr atât de mic împotriva celor trei mii de războinici ai Meccăi. Vă sfătuisem: "Rămâneţi în Medina. Întăriturile noastre sunt de nepătruns". Cei din Mecca ştiu acest lucru. Nu s-ar fi atins de ele. Când este vorba despre război, în această oază, dacă trebuie să ascultaţi pe cineva, acela sunt eu. Dar voi aţi preferat să vă duceţi după fiica Trimisului.

Insulta stârni un mormăit de indignare din partea răniţilor.

Mahomed îl observa pe ibn Ubayy în tăcere. Prietenul lui evreu, Ubadia ben Shalom, apăru lângă el. Cunoştea arta vindecării rănilor. Îm zori, soţul nostru îl chemase ca să-l îngrijească pe Talha, care nu-şi recăpătase cunoştinţa.

Ben Shalom ridică palmele spre ibn Ubayy.

— Nu-i insulta pe cei care cred în Dumnezeu destul de mult încât să nu se târguiască pentru viaţa lor. întoarce-te acasă, este mai bine pentru noi amândoi.

— O bătălie este o bătălie! se apără ibn Ubayy strâmbându-se dispreţuitor. Ori o pierzi, ori o câştigi. La ce i-ar folosi lui Allah morţii de la Uhud?

Tonul lui era plin de insolenţă. Vorbea fără să-l privească pe ben Shalom, dar fixându-l pe Mahomed. Furia puse

stăpânire pe răniţi. Câţiva se opintiră să se ridice şi se agăţară de mantia lui Abdallah ibn Ubayy.

— Duşman al lui Allah! Nu eşti demn să vorbeşti în această curte!

— Ibn Ubayy, taci! Trimisul îţi cerea să fii alături de el, şi tu ai fugit!

— Ţineţi-vă gura! mârâi ibn Ubayy. Nu am spus nimic rău! Când aţi învins la Badr, aţi declarat: "îngerii lui Allah erau cu noi, altfel, fiind trei sute împotriva a o mie, niciodată nu i-am fi învins pe cei din Mecca". Astăzi, îngerii lui Allah nu erau cu voi. De ce? Allah nu vă mai sprijină?

— Făţarnicule! urlă cineva. Nu ai auzit predica Trimisului de aseară? Prin gura lui, Djibril a răspuns la întrebarea ta! Să-ţi fie ruşine. Allah îi separă pe adevăraţii credincioşi de mincinoşii de teapa ta!

Drept răspuns, un zâmbet straniu înflori sub barba deasă a lui Abdallah ibn Ubayy. Furia răniţilor creştea. Ghicind că cearta risca să ia o întorsătură urâtă, Mahomed se apropie de ibn Ubayy şi, cu un gest, puse capăt protestelor.

— Abdallah ibn Ubayy ibn Salul, spuse el calm arătând spre targa unde zăcea Talha. Priveşte-l pe acest om. Este Talha ibn Ubayd Allah. Nu şi-a precupeţit viaţa în momentul în care trebuia să o ofere Celui Milostiv şi îngăduitor. Îm schimb, Dumnezeu îi va oferi bunătate şi dreptate. Priveşte-l. Este ca şi mort. Din cap până în picioare, Ubadia ben Shalom a numărat şaizeci şi şapte de răni. Dar Allah îi va înapoia viaţa pe care Talha a oferit-o. Vei vedea cu ochii tăi, la fel ca toţi cei din Medina. Tu eşti un spirit care se îndoieşte, Abdallah ibn Ubayy. Tu eşti un spirit care se îndoieşte. Ştiu acest lucru din prima clipă când ai rostit numele

Atotputernicului înaintea mea. Şi Allah ştie. El te va judeca la momentul potrivit.

Fruntea lui ibn Ubayy se făcu albă ca laptele. Cuvintele Trimisului pluteau încă în aer.

Ben Shalom arătă spre poarta din partea opusă a curţii.

— Du-te acasă, ibn Ubayy. Trimisul şi Dumnezeu să te ierte.

Ibn Ubayy deschise gura să protesteze. Dorinţa de a scuipa o nouă insultă îi înfierbânta ochii, însă ezită văzând toate acele chipuri întoarse spre el. Trufaş, se răsti înainte să plece:

— Pe Allah! Ce să fac cu iertarea lui Mahomed ibn Abdallah?

Seara, în camera mea, la lumina lămpilor, soţul meu îmi cercetă chipul. Palma lui se aşeză pe ceafa mea şi buzele lui îmi atinseră pleoapele. Sărutul şi mângâierea lui erau dulci ca o umbră de primăvară. îmi luă apoi mâinile şi le aşeză pe bandaj.

— Dulceaţa mea, scoate-mi pansamentul.

— Preaiubitul meu, Hafsa l-a refăcut cu puţin timp în urmă.

— Scoate-l şi spune-mi cum arată rana.

Când am scos fâşia de pânză, preţ de câteva clipe am rămas mută.

— Nu mai este o rană, am zis în cele din urmă. Doar o cicatrice.

— Nu te teme, Aisha. înaintea predicii de vinerea viitoare, rănile lui Talha vor fi închise şi ochii i se vor deschide. Nu şi-a încheiat slujirea lui Dumnezeu alături de noi. Ceea ce ai văzut astăzi nu va lua sfârşit în scurtă vreme. Adevăratul război pe care-l pretinde Allah nu face decât să înceapă.

Şi aşa se întâmplă.

Rănile lui Talha nu mai supurară. Trei zile fură de ajuns ca ele să se usuce cu ajutorul pomezilor. într-o singură noapte, se închiseră cu totul. Nu mai rămaseră decât nişte umflături rozalii, moi şi netede ca sideful scoicilor. Cei din Mecca îi tăiaseră două degete de la mâna stângă atunci când îi zdrobiseră scutul. Nu fu nevoie să fie trecute prin fier înroşit ca să se evite putrezirea cărnii.

Când Talha îşi recăpătă cunoştinţa, pe obraji îi şiroiră lacrimi de bucurie.

— Am adormit crezând că mă duc la judecata lui Allah! spuse el, râzând şi plângând în hohote în acelaşi timp.

— Te-ai dus, îi replică Zayd. Dumnezeu şi-a dat verdictul: iată că eşti un *shahid*[23] viu.

— Nu huli!

— Gura mea este pură. Trimisul îţi va spune acelaşi lucru. El ne-a transmis judecata Celui Atotputernic.

Talha fu atât de tulburat, încât aproape că leşină din nou.

— Voiam să obţin iertarea pentru că nu i-am apărat pe Allah şi pe Trimisul lui la Badr!

— I-ai apărat, şi chiar mai mult de-atât, la Uhud! îi răspunse soţul meu.

Când l-am revăzut prima oară, Talha mi-a spus:

— Mulţumesc, preaiubita Profetului.

Aceste cuvinte mă făcură să roşesc. Nu am ştiut ce să răspund acestor mulţumiri, mai ales că nici până astăzi nu le înţeleg motivul. Dar tu, cel care citeşti aceste rânduri, vei descoperi în curând cât bine a putut să-mi facă Talha ibn Ubayd Allah în timpul vieţii lui de *shahid*.

4

Vindecarea lui Talha stârni mare zarvă în rândul locuitorilor Medinei, vestea ajungând până la Mecca. Totul se desfăşurase exact aşa cum prevestise soţul meu. Nu era aceasta dovada că Dumnezeu nu-şi părăsise Profetul?

Abdallah ibn Ubayy, făţarnicul, şi toţi cei ce se îndoiau împreună cu el nu mai puteau ignora acest lucru. După o asemenea dovadă, s-ar fi putut crede că vor fi reduşi la tăcere. Dar nu! Ibn Ubayy se încăpăţână. Mai rău chiar, îşi răspândi insinuările de la un capăt la altul al oazei. Nu trecu o zi fără ca el să-i viziteze pe cei din clanurile Banu Nadir,

23 Martir (în limba arabă, în original)

Banu Qurayza, Banu Ashraf, Banu Waqif. Ori de câte ori aceştia voiau să-l asculte, el îşi repeta minciunile:

— Un rănit vindecat, şi ce-i cu asta? Ceea ce era adevărat ieri trebuie să fie adevărat şi astăzi. Mahomed a spus: "îngerii lui Dumnezeu au zburat la Badr". Poate. însă un lucru este sigur: ei nu au zburat la Uhud. Aici au zburat săgeţile celor din Mecca. Iar Dumnezeu nu le-a întors din cale. Sunt plânşi morţii şi răniţii de la Uhud în toate casele din Medina care nu mi-au ascultat sfatul. Cât preţuieşte un profet lipsit de victorie? Dacă înainte de bătălie Dumnezeu a pus cuvintele corecte în gura unui om, atunci eu am fost omul acela.

Făţarnicii jubilau, la fel şi unii rabini. Aceştia crezuseră, la sosirea noastră în Medina, că Trimisul îi va urma. Nu voia şi el, asemenea lor, să combată idolii? înfrângerea de la Uhud le oferi prilejul să-şi dea frâu liber amărăciunii. Le repetau neîncetat credincioşilor:

— Cum poate pretinde el că este un frate al lui Moise atâta vreme cât nu respectă sabatul, cea de-a patra poruncă înscrisă pe muntele Sinai?

Deseori, cuvântul este mai tăios decât o *nimcha*. Mai ucigător decât o muşcătură de şarpe. Zvonurile răspândite de ansari erau grave. Creştinii şi evreii îl acuzau pe Profet că se îndepărtează de Tora şi de Evanghelii, că le bagă în cap femeilor obiceiuri nesănătoase, că le lasă să vorbească şi să se comporte ca nişte bărbaţi chiar în pat.

— Un Trimis autentic ar şti să respecte *qibwy*[24] mârâiau ei. Orice rugăciune către Dumnezeu trebuie făcută cu faţa întoarsă spre Ierusalim. Aceasta este legea din timpurile lui

24

Orientarea trupului în timpul rugăciunii (în limba arabă, în original). Până în 624, când Mahomed a decis orientarea spre Mecca, musulmanii se rugau, asemenea evreilor, cu faţa spre Ierusalim. (n.red.)

Avraam şi ale adevăraţilor profeţi. Mahomed a respectat-o la început. După victoria de la Badr însă, şi-a schimbat părerea. Le-a poruncit credincioşilor lui Allah să se roage cu faţa spre Mecca... Şi iată rezultatul!

— Răul, spuneau ei, vine din ignoranţa lui Mahomed ibn Abdallah. Un Trimis al lui Dumnezeu care nu ştie nici să citească, nici să scrie!

Aceste acuzaţii o scoteau din fire pe Hafsa, care cunoştea toate textele sacre.

— Nu poţi lăsa să fie proferate asemenea calomnii fără să reacţionezi! îi spuse ea soţului nostru. Bătrânii din sinagogă uită că Dumnezeu i-a pedepsit pe strămoşii lor de nenumărate ori, căci nu urmau Dreptatea lui. Este scris în sulurile vechi.

În mod obişnuit, pe timp de pace, Aii, Talha sau Zayd îi citeau în fiecare zi soţului meu din scrierile fiilor lui Abraham şi Moise, precum şi din textele conţinând înţelepciunea profeţilor. În acel moment însă, toţi trei îşi îngrijeau rănile. Alţi tovarăşi se oferiseră să-i citească, dar Mahomed se plictisi repede să-i asculte.

Într-o seară, soţul nostru ne chemă pe amândouă, pe Hafsa şi pe mine, într-un colţ al moscheii.

— Hafsa spune că în vechile suluri am putea găsi răspunsuri pentru cei ce ne defăimează. Ei mă acuză că le las pe femeile noastre să se comporte ca bărbaţii. Le-aţi putea arăta voi că aşa este drept?

Această activitate dură mai mult de o lună. În timp ce fierbinţeala verii apăsa cu toată greutatea peste oază, eu şi Hafsa ne petreceam zilele citind scripturile. Barrayara şi slujnicele, fără îndoială geloase că Trimisul

ne acorda o asemenea încredere, ne reproşau că neglijam treburile gospodăreşti.

Mărturisesc, cititorule, că Hafsa citea mai repede decât mine şi ştia să discearnă ce era util şi ce nu. În realitate, nu i-am fost de mare ajutor, dar am învăţat enorm de la ea.

În sfârşit, veni ziua în care soţul nostru le spuse tuturor celor care îl ascultau sub tamarix că nu mai trebuiau să acorde atenţie protestelor ce veneau de la ansari, evrei şi creştini.

— Oricine ştie de multă vreme motivul pentru care credincioşii lui Allah stau cu faţa la Kaaba atunci când se roagă. Piatra Neagră din Mecca este la fel de sacră precum pământul din Ierusalim. De secole, orice *hanif*[25] din Arabia ştie acest lucru. Evreii se prefac că uită. Este scris că Abraham-Ibrahim însuşi a arătat acest loc. A ajuns acolo cu Agar, slujitoarea lui, mama fiului său Ismail. De fapt, bătălia de la Uhud a demonstrat-o: nu există altă datorie mai importantă pentru credincioşii lui Allah decât să distrugă idolii păgâni care se găsesc în jurul Kaabei, aşa cum a făcut Abraham însuşi cu idolii tatălui său în munţii Harran.

Cuvintele soţului meu, desluşite şi limpezi, se aşezară ca un balsam peste inimile credincioşilor.

5

O, cititorule, să ştii că vremurile despre care scriu au fost foarte grele pentru credincioşi.

Fusese de-ajuns o singură bătălie pierdută, cea de la Uhud, ca alianţa între adepţii lui Allah, evrei, creştini şi ansari să se destrame. Or, răspunsul Trimisului lui Allah la afirmaţiile celor ce se îndoiau le-a stârnit şi mai mult furia acestora. Noi cântece pline de jigniri răsunară în piaţa unde se ţinea târgul şi pe câmpuri.

Şi, ca şi cum Dumnezeu dorea să sporească greutatea încercării la care ne supunea, vara din acel an fu neobişnuit de fierbinte. Cerul încins ne apăsa piepturile ca o piatră de moară, astfel că, istoviţi, aşteptam nerăbdători apusul ca să putem respira în sfârşit.

25Hanif — Astfel erau numiţi în perioada preislamică cei care respingeau idolatria şi urmau exemplul lui Abraham. (n.red.)

Întro după-amiază, pe când mă pregăteam să ies, ascunzându-mă sub văluri ca să mă apăr de soarele încă fierbinte, am auzit în moschee glasul înfuriat al lui Omar:

— O, Apostol al lui Dumnezeu, îţi spun, ajunge! Nu vrem să mai acceptăm jignirile făţarnicilor! Să terminăm odată cu aceşti răufăcători! Nu mai suntem slabi. Răniţii de la Uhud şi-au recăpătat puterile. Medina trebuie să-şi ungă platoşele şi să se pregătească pentru toamnă. Umilirea a durat destul.

N-am auzit mai mult. Barrayara şi Hafsa nu mai aveau răbdare lângă catârii deja încărcaţi cu vasele goale. Îm acest anotimp, păstram apa din puţuri pentru grădini. Pe cea necesară vieţii de zi cu zi o aduceam cu mari eforturi din uedul aproape uscat.

La întoarcere, în umbra molcomă a apusului, pândeam cântecul puternic al lui Bilal ce vestea ceasul rugăciunii. Ne repezeam atunci într-o moschee nouă, înconjurată cu pietre albe, construită din porunca lui Mahomed la poalele colinelor Sal atunci când sosiserăm în oază. Să ne rugăm acolo era o fericire fără seamăn. Hafsa se arăta la fel de emoţionată ca şi mine.

Departe înaintea noastră, în direcţia Meccăi, se ridicau zidurile Medinei. Pe când recitam primele cuvinte din legile lui Allah, noaptea ne învăluia puţin câte puţin. Se pogora peste oază, sufocând sunetele şi culorile. Nu numai o dată, am avut impresia că palma lui Dumnezeu se lăsa peste noi, mângâindu-ne şi alungând lumina pentru ca nimic să nu ne distragă.

Niciodată nu m-am rugat cu o fericire mai mare decât în acest loc. Porneam apoi spre casă fără să mai scoatem vreun cuvânt. Pasul animalelor şi clipocitul apei în vase ne adormeau ca pe nişte copii la sânul mamei. Parcă pe spinarea catârilor noştri nu eram mai grele decât aceşti nou-născuţi.

Seara, când am ajuns în camera mea şi am aprins lămpile, discuţia dintre soţul meu şi Omar răsuna în continuare. În acea noapte Mahomed trebuia să se ducă la Hafsa, aşa că m-am culcat fără să aştept. În liniştea încăperii, ecoul glasurilor din moschee mi le aducea mai aproape. Mai ales cel al lui Omar, în tonul căruia percepeam o insistenţă şi o mânie lipsite de respect faţă de Trimis. învăluită încă în dulceaţa rugăciunii mele din masjid-ul de pe Jabal Sal, m-am certat imediat pentru acest gând.

Cum nu mă puteam abţine să trag cu urechea, l-am auzit pe Omar rostind numele Hafsei. Am avut un presentiment rău.

Când, în sfârşit, dincolo de uşă se aşternu tăcerea, am rămas trează, răsucind chestiunea pe toate părţile. Trebuia să-mi vină mintea la cap: era foarte firesc ca Omar să vorbească despre fiica lui, ajunsă soţia Trimisului. Şi tata făcea la fel...

Am adormit, dar somnul îmi fu întrerupt înaintea zorilor de un zgomot straniu. Când am deschis speriată ochii, am văzut un bărbat intrând în cameră cu o lampă în mână. Umbra lui dansa în mod ciudat pe pereţi. Cu uşurare, l-am recunoscut pe Mahomed. Agăţă opaiţul de grindă, apoi îşi aruncă mantia pe pat. Numai când se întoarse spre mine i-am văzut privirea. Am ştiut, întro clipă am sărit în picioare şi i-am prins mâinile când îngenunche.

A doua zi, înainte de rugăciunea de dimineaţă, Trimisul se urcă în balconul de unde predica şi anunţă:

— De când ne-am întors de la Uhud simt furtuna din inimile voastre. Îm noaptea asta m-a vizitat fratele meu Djibril. Dumnezeu v-a auzit întrebările. Iată răspunsul Său: “Este vremea *munafiqunAlov* *. Nu vă pierdeţi firea [26]

şi nu vă mâhniţi, de vreme ce veţi fi înălţaţi, dacă sunteţi credincioşi. Noi facem, pentru oameni, ca zilele să vină una după alta, ca Dumnezeu să-i cunoască pe cei care cred şi

26 Tăgăduitori, făţarnici (în limba arabă, în original)

să-şi ia dintre voi martori. Dumnezeu nud iubeşte pe cei nedrepţi, de aceea Dumnezeu îi pune la încercare pe credincioşi şi îi zdrobeşte pe tăgăduitori”[27].

Mai târziu, tuturor celor care veneau să-i ceară sfatul sub tamarix, şi seara, nouă, soţiilor lui, când l-am primit în camerele noastre, ne repetă cu o expresie îngrijorată pe chip:

— Rămâneţi vigilenţi, dar trăiţi ca şi cum *munafiqun* nu ar avea guri să vă insulte, nici ochi să vă privească. Dumnezeu vede şi aude totul. El ştie că cei din Mecca pregătesc o nouă lovitură împotriva noastră. Rămâneţi vigilenţi, nu uitaţi că Abu Sufyan este un şarpe. Limba lui are un colţ îndreptat spre idolatri şi unul către făţarnici. Veninul va ţâşni prin ambele părţi.

Pentru Omar şi aceia dintre tovarăşi care erau supăraţi avu alte sfaturi:

— Fiţi răbdători! Dumnezeu aşteaptă minciuna celor care se îndoiesc. El doreşte să ne vadă că trecem prin această încercare. Nu vă lăsaţi afectaţi de jignirile lui Abdallah ibn Ubayy. Unde este marea victorie a celor din Mecca la Uhud? Au irosit trei mii de războinici în zadar. Dumnezeu nu a îngăduit ca aceşti necredincioşi să plece cu coşurile încărcate de pradă, iar idolul lor din lemn nu i-a făcut mai bogaţi cu o curmală! Abu Sufyan ştie că data viitoare îi vor trebui peste trei mii de platoşe ca să ne atace. Şi acest lucru nu se va întâmpla de azi pe mâine! Dar îl cunoaştem. Până atunci, va dori să ne lovească după vechile metode: târându-se prin praf şi prin mocirle. Dumnezeu nu vă cere încă să scoateţi *nimcha* din teacă, ci să fiţi atenţi la fiecare umbră de pe drumurile voastre. Vrea să măsoare încrederea pe care o aveţi în înţelepciunea lui. [28]

27 Tăgăduitori, făţarnici (în limba arabă, în original)

28 Coranul 3, 139-141.

Povara de a fi femeie

1

Iată continuarea.

Am făcut ce ne cerea Mahomed. Am trăit ca şi cum batjocura şi jignirile nu răsunau pe urmele paşilor noştri de îndată ce ieşeam din casă. Ca să spun drept, a fost

O încercare foarte grea. Indiferenţa noastră nu era decât o strâmbătură. Furia ne crispa pântecele. Asemenea unei boli, ne strica judecata şi emoţiile.

Într-o zi, Hafsa nu veni la mine ca de obicei după rugăciunea de dimineaţă. M-am neliniştit. Am aşteptat puţin înainte de a-i pune întrebări Barrayarei. Nici ea nu o văzuse din zori.

— Soţul tău n-ar fi trebuit să iasă din camera *ta* azi-dimineaţă, îmi reproşă ea.

Mahomed îşi petrecuse ultimele trei nopţi cu mine. Una în plus faţă de cât ar fi trebuit. Conform înţelegerii, fusese rândul Hafsei în ajun. Aceste scăpări se întâmplau rareori, şi aproape întotdeauna soţul nostru îşi cerea scuze dinainte. Dar uneori, când problemele Medinei îl chinuiau în aşa măsură încât îi pierea somnul, dezbătea la nesfârşit cu tovarăşii lui, apoi punea să

i se citească pagini interminabile, după care îi asculta pe unii şi pe alţii până nu mai aveau nimic de zis. În cele din urmă se ruga şi se tot ruga, sperând că milostivirea lui Dumnezeu îi va călăuzi paşii. La final, istovit de oboseală, împingea uşa camerei mele, aflată atât de aproape, şi se prăbuşea pe pat fără nici un cuvânt.

Hafsa ştia toate acestea, dar îi cunoşteam caracterul schimbător, uneori violent. Am hotărât să mă duc la ea ca să-i ascult reproşurile şi să-i prezint scuzele mele. Aveau să fie sincere. Cu cât trecea timpul, cu atât o iubeam ca pe o soră. împotriva geloziei mele de la început se ridica dragostea noastră comună faţă de soţul nostru. Nici un

gând urât nu trebuia să mânjească această afecţiune atât de rară între soţii.

— Hafsa...

Îmbrăcată cu cămaşa de noapte, era ghemuită pe pat ca un animal. Avea gulerul ud de lacrimi şi mirosea urât a sudoare. Îşi strângea fălcile ca şi cum ar fi fost bătută.

— Hafsa! Hafsa! Ce se întâmplă? Eşti bolnavă?

Mi-a luat mult timp ca să o liniştesc şi să pricep de ce era atât de nefericită. Când în sfârşit putu să-şi descleştеze dinţii, îmi spuse că tatăl ei, Omar, venise să o viziteze la revărsatul zorilor, tocmai când se pregătea să meargă la rugăciunea femeilor. O împiedicase aruncându-i nişte vorbe îngrozitoare.

Hafsa era o fată plină de energie şi de inteligenţă. După cum am spus deja, mulţi se temeau de firea ei. Uneori, dintr-un motiv întemeiat sau nu, îl înfrunta chiar şi pe soţul nostru. Singura fiinţă care o făcea să se comporte ca o copilă speriată şi supusă era tatăl ei.

Se temuse de el toată viaţa, am văzut-o cu ochii mei. Tatăl ei o speria asemenea unei sălbăticiuni imprevizibile. Şi această spaimă nu era inspirată de forţa lui ieşită din comun, chiar dacă multă vreme fusese destul de puternic încât sfărâma pe oricine cu mâinile. Din fragedă pruncie, Hafsa îndura ura pe care Omar o avea faţă de femei. Dumnezeu mă va judeca dacă spun neadevărul.

Tu, cel care mă citeşti, să ştii că Omar nu m-a duşmănit întotdeauna. Părerea mea nu ascunde nici o ranchiună secretă. Allah să-l ţină lângă El pe veci! De-a lungul întregii sale vieţi, Omar ibn al-Khattab nu a acţionat decât spre slava lui. Şi, cu toate că le detesta pe femei, m-a respectat şi chiar m-a susţinut când ceilalţi nu-mi doreau decât căderea.

În dimineaţa respectivă, Omar o copleşise pe fiica lui cu acest dispreţ profund, aproape de nebunie, pe care îl

simţea faţă de noi, femeile: mame, fiice, soţii, surori, mătuşi, verişoare, sclave şi slujnice.

Tocmai aflase că Mahomed nu se dusese în patul Hafsei, ceea ce-i dăduse apă la moară.

— Îl oboseşti atât de mult pe Trimis, încât nici nu-ţi mai calcă pragul! strigase el. Eram sigur. Cine îţi poate suporta caracterul? Nu ştii să stai la locul tău. Mereu trebuie să-l sâcâi cu cicălelile şi aroganţa ta de muiere! Măcar dacă ţi-am putea coase gura, acest lucru ar fi pe placul lui Allah!

Timp îndelungat, şi prin cuvinte pe care prefer să nu le repet, Omar îi reproşase fiicei lui că nu ştia nimic despre plăcerea bărbaţilor. O calomnie neîntemeiată, când ştim prea bine cât de pricepută era Hafsa la jocurile amoroase şi cât de mult îi plăceau.

Omar încerca să-i submineze încrederea de femeie. Voia să ne pedepsească pentru că fuseserăm însărcinate de soţul nostru să găsim argumente pentru disputa lui cu rabinii.

— Tata pretinde că femeile nu trebuie să slujească decât în pat şi la bucătărie, gemu Hafsa printre hohotele de plâns. Mi-a spus: “Dumnezeu nu le-a încredinţat cuvântul lui Abraham şi Moise pentru ca textele sacre să se transforme într-o vorbărie de muieri. Gândurile voastre sunt dăunătoare! Cuvintele voastre, prosteşti! Sfaturile nevestelor sau ale mamelor i-au dus întotdeauna pe bărbaţi la ruină. Iar acum Trimisul este în mâinile voastre! Ale Fatimei, ale tale şi ale Aishei. Nu i se putea întâmpla ceva mai rău! Doar un bărbat slab se poate comporta astfel...”

Hafsa era tulburată. înţelesese că tatăl ei se abţinuse s-o lovească doar pentru că se temea ca soţul nostru, văzând urmele, să nu-şi reverse mânia asupra lui.

A trebuit să o masez, să o mângâi şi să-i dau să bea un amestec liniştitor de ierburi. Când îşi veni pe deplin în fire, se agăţă disperată de braţul meu şi îmi şopti la ureche cu o răsuflare fierbinte:

— Aisha! Tata se îndoieşte!

— Hafsa, tatăl tău este aşa cum este. Nu ne iubeşte, dar îl iubeşte pe Dumnezeu mai mult decât viaţa proprie. Ştii asta.

— Ascultă-mă! Numai ţie îţi pot spune. Tata nu se îndoieşte de Allah. El se îndoieşte de soţul nostru...

— Hafsa, ai înnebunit? Să te îndoieşti de Trimis înseamnă să te îndoieşti de Atotputernicul!

— Taci, lasă-mă să vorbesc. Când tata m-a acuzat că-l sfătuiesc greşit pe soţul nostru, am vrut să mă apăr. Am spus: "Cine ştie mai bine decât Trimisul ce este bine şi ce este rău? Cine are o judecată mai bună decât cel care este vizitat de îngerul Djibril?" Tata a ţipat şi mai tare şi, dezlănţuit, mi-a răspuns: "Tu nu poţi vedea, proasto!" Vai, Aisha! Tata crede că soţul nostru nu mai ştie să deosebească drumul cel bun. Mi-a zis: "Abdallah ibn Ubayy este un viclean nenorocit, dar chiar şi unul ca el poate să rostească adevărul fără să ştie. La Uhud, ai noştri nu trebuiau să iasă înaintea celor din Mecca. Numai că Trimisul a ascultat îndemnurile fiicei sale. Cunoaştem rezultatul. De la înfrângerea aceea blestemată urmează sfaturile voastre în loc să se consulte cu noi, vechii lui tovarăşi. Asta dovedeşte că şi-a pierdut clarviziunea. Iar acum se încăpăţânează să nu scoată sabia din teacă! Până unde se va ajunge? Este el sigur că Allah, fie Atotputernic în veci, cere ca noi să îndurăm atâta suferinţă?"

Cum să descriu în cuvinte greutatea care ne-a strivit dintr-odată cefele? Ce trebuia să facem? Să tăcem sau să-l prevenim pe soţul nostru?

Să spunem adevărul, riscând astfel să declanşăm *fitna*[29] între cei care erau uniţi de atâta vreme ca degetele de la mână?

29 Discordia (în limba arabă, în original)

Tăcerea nu însemna să lăsăm ca otrava bârfelor şi a îndoielilor să-l distrugă pe soţul nostru şi să atragă mânia lui Allah?

După o îndelungată chibzuinţă, am luat cuvântul.

— Nu le spune nici o vorbă celorlalte, nici măcar Barrayarei! Nu trebuie să facem şi să spunem nimic până nu ne arată Dumnezeu calea. Hafsa, nici măcar nu trebuie să pomeneşti despre furia tatălui tău, căci îţi vor pune mii de întrebări. Zi-le că ai lipsit de la rugăciune deoarece te-ai deranjat la burtă. La fel de bine poţi să le spui că te-au vizitat djinnii în somn. Te vor lăsa în pace atât timp cât te purifici. În acelaşi timp, nu uita să ceri stăruitor milostivirea lui Allah.

— Dar El va vedea că mint!

— Dumnezeu ştie tot, El vede tot. Îţi cunoaşte motivele. El va judeca.

M-am gândit la propria mea poveste, destul de recentă, şi la felul în care Atotputernicul mă călăuzise să ies din cercul vicios al minciunilor.

— Dar soţului nostru trebuie să-i spun ce gândeşte tatăl meu! insistă Hafsa. Nu pot să-l las în neştiinţă.

N-am ştiut ce să răspund. Din fericire însă, Hafsa îşi recăpătase vioiciunea minţii.

— Ne-am putea duce la Abu Bakr, propuse ea. Dintotdeauna a ştiut să-l domolească pe tata.

Era adevărat. Dar aveam eu destulă încredere în tata încât să-i cer sfatul? Scrutându-mi trăsăturile, Hafsa îmi ghici şovăiala şi adăugă:

— Nu e urgent. Să lăsăm să treacă o zi şi să vină noaptea. Faptul că-şi varsă furia îl linişteşte întotdeauna puţin pe tata.

Ca să nu-i las impresia că lăsam povara acestei hotărâri numai pe umerii ei, am încuviinţat.

— Trebuie să ne rugăm împreună. Allah va şti să ne sfătuiască dacă doreşte.

Hafsa povesti celor ce voiau să o audă că în timpul nopţii o vizitaseră nişte djinni răufăcători. Trebuia să se purifice înainte ca soţul nostru să meargă la ea. M-am oferit să o însoţesc în mica moschee de pe Jabal Sal. După o zi întreagă de rugăciuni, meditaţie şi admirare a frumuseţii liniştite ce se oferea înaintea noastră, când se lăsară umbrele înserării am ajuns la convingerea că Allah aproba tăcerea noastră şi aprecia sprijinul pe care îl aduceam Trimisului său. Trebuia doar să păstrăm tăcerea asupra îndoielilor lui Omar şi să supraveghem starea de spirit a tovarăşilor.

Pe când ne legănam amândouă pe măgarul care ne ducea acasă, i-am spus Hafsei:

— Allah ne-a auzit. Fii liniştită.

Abia rostisem acele cuvinte că m-am simţit năpădită de ruşine. De unde-mi venea această siguranţă? Atotputernicul îmi era martor că nu era nici vanitate, nici o vorbă aruncată în vânt. Vârsta şi ignoranţa mea ar fi trebuit să mă îndemne la mai multă modestie.

2

Căldurile toride încetară, fără însă ca disputele din Medina să se potolească. Dinspre Mecca soseau zvonuri pline de ameninţări. După moartea lui Abu Hamza la Uhud, Trimisul pierduse legătura cu cei care-l informau despre manevrele lui Abu Sufyan. Trebuia să ne întărim vigilenţa. Zonele din vecinătatea oazei deveniseră nesigure de-acum. Soţul nostru porunci ca femeile să fie însoţite de bărbaţi înarmaţi când se duceau să aducă apă din puţurile îndepărtate.

În cele din urmă, într-o zi vântoasă, Mahomed hotărî să se ducă în persoană la fortificaţiile clanului Banu Nadir ca să discute o chestiune importantă. Bastioanele lor le reflectau bogăţia şi puterea. Pământurile lor, întinse şi îmbelşugate, erau despărţite de inima Medinei prin plantaţii de curmali. Din momentul în care marele mincinos şi proferator de

injurii Kab ibn Ashraf fusese decapitat, Alesul lui Allah nu mai era bine-venit în acest trib, ai cărui membri erau fără îndoială cei mai îndârjiţi *munafiqun* din oază.

De îndată ce află despre hotărârea soţului nostru de a se duce în bârlogul duşmanilor, tata protestă:

— Cu neputinţă! Asta înseamnă să zgândări demonii.

— Poate că nu vor îndrăzni să se ia de mine, răspunse Mahomed.

— Când le vei cunoaşte hotărârea, va fi prea târziu, se supără Omar.

— Cine ştie? spuse Mahomed în glumă.

— Lasă-mă să merg în locul tău, insistă orgoliosul Omar.

— Şi să-i lăsăm să creadă că Trimisul lui Allah se teme de ei? Nici nu mă gândesc. Dar ai dreptate, ştim cu cine avem de-a face. Trădarea şi setea de răzbunare le rod măruntaiele. Scorpionii mişună sub pietrele zidurilor lor întărite. Motiv în plus să ne apropiem de ei. Haideţi cu mine.

Apoi iată ce se întâmplă:

Soţul meu, Omar şi Abu Bakr o porniră spre Banu Nadir, duşmanii noştri. Fiecare pe catârul său, traversară plantaţiile de curmali. Cei din Banu Nadir, aflând de venirea lor de la nişte iscoade, le deschiseră poarta.

— Intră, îi spuseră ei lui Mahomed după ce îl salutară politicos. Vom vorbi mai liniştiţi înăuntru.

Trimisul refuză. Coborî de pe măgar şi se ghemui la umbra unui zid înalt.

— Iată un loc care îmi convine.

Cu o voce puternică, spuse ce avea de spus. Cei din clanul Banu Nadir, care rămăseseră în picioare să-l asculte, se arătară binevoitori.

— Nu putem totuşi să-ţi dăm un răspuns temeinic fără să fi discutat cu ai noştri. Intră în curtea noastră, acceptă măcar să-ţi dăm ceva să-ţi ostoieşti setea cât aştepţi să ne întoarcem.

Mahomed şi tovarăşii săi pătrunseră în curtea fortificată, iar o slujnică le aduse de băut şi de mâncat. Neîncrezători, Omar şi tata îi cerură să guste ea mai întâi din merinde. Aşezat la umbra zidului, soţul nostru observa scena. Femeia bău o înghiţitură de lapte prins şi muşcă lacom dintr-o turtă de azimă pregătită de evrei pentru

Paştele ce se apropia. Totul era în regulă. Slujnica aşează înaintea Trimisului un coş cu curmale. Dar în timp ce lua una, soţul nostru se ridică brusc şi părăsi umbra zidului, sub ochii miraţi ai lui Omar şi ai tatei. Mahomed se întoarse către ei alb la faţă şi le spuse:

— Dumnezeu îmi spune să nu stau acolo!

Nu rosti bine aceste cuvinte, că o stâncă mai mare decât un stat de om căzu din înaltul zidului şi se sfărâmă în locul unde se găsea el. Omar şi tata se rostogoliră pe pământ sub bucăţile de piatră spartă.

— Pe Allah! Diavolii ăştia au vrut să te omoare! strigă Omar.

— Cine ar putea fi surprins? replică Trimisul, după care, fără să-şi piardă calmul, adună măgarii. Să plecăm. Ce aveam de făcut aici am făcut.

În aceeaşi seară, Mahomed îi porunci lui Omar să încercuiască fortăreţele clanului Banu Nadir cu trei sute de oameni înarmaţi.

Abdallah ibn Ubayy se strădui din răsputeri ca să-i ridice pe toţi *munafiqun* din Medina împotriva Trimisului, însă nu reuşi. Le era prea frică. Omar răspândise vestea:

— Să ştiţi un lucru, nimeni nu se va putea atinge de Trimis! I-am spus: “Nu te duce la cei din Banu Nadir, îţi vor moartea”. El mi-a zâmbit: “Nu te teme. Dumnezeu îmi va da de ştire”. Nu l-am crezut. Fie ca Allah să ţină socoteală de îndoiala mea în ziua judecăţii! Şi chiar acest lucru s-a întâmplat. îngerii lui Dumnezeu veghează îndeaproape asupra Trimisului său!

Auzind acest discurs, cei din Banu Nadir rânjiră. încercară să reziste câteva zile. Fără şovăială, Omar puse să se dea foc unui mare număr de curmali şi strânse asediul în jurul fortificaţiilor. Nici un alt trib evreiesc din Medina nu le veni în ajutor. Rabinii se rugară la Atotputernicul în cel mai ascuns loc din sinagogă. Singurul semn pe care-l primiră cei din Banu Nadir de la Dumnezeu fu acela că Trimisul veni să le înconjoare zidurile pe cămila lui albă fără ca măcar să-şi pună platoşa. Era destul de aproape încât să poată fi atins de săgeţi, dar nici un arcaş evreu nu îndrăzni să-şi încordeze arcul în direcţia lui. Cei din Banu Nadir înţeleseră atunci că nu aveau să iasă vii de acolo, oricât de îndârjită le-ar fi fost rezistenţa. îşi părăsiră fortăreţele la fel ca membrii clanului Banu Qaynuqa înaintea lor, prea fericiţi că puteau să-şi ia cu ei femeile — Care nu erau duse în sclavie — Şi o parte din agoniseală.

Nu am văzut cu ochii mei, dar Fatima avea să se laude sub tamarixul lui Mahomed ori de câte ori i se ivea prilejul: în ziua plecării în surghiun a clanului Banu Nadir, ea pusese mâna pe unul dintre stindardele lor. Apoi pornise în galop spre casa lui ibn Ubayy, unde dăduse ocol întăriturii urlând:

— Abdallah ibn Ubayy, tu, care credeai că zidurile tale sunt de necucerit, ia aminte! Când Allah hotărăşte, nimic nu-i stă în cale Trimisului său! Poţi să le spui acest lucru făţarnicilor care se ascund în curtea ta!

Fatima nu plecase de-acolo decât după ce îşi lăsase calul să facă bucăţi stindardul clanului Banu Nadir fără ca o singură lance să se îndrepte asupra ei.

În acea seară, când veselia revenea sub tamarixul din curtea noastră, Hafsa mă luă de mână ca să dansăm în faţa bucătăriilor.

— Uite ce colier mi-a oferit tata! Şi am zece tunici noi! îţi voi da una. Sunt toate din mătase din Marele Orient. Cei din Banu Nadir erau mai bogaţi decât ne-am fi putut închipui. Tata a pus să fie aşezat în camera mea un pat somptuos,

făcut din fibre de curmal şi lână de cămilă abia înţărcată. El mi-a spus: “Nici un alt pat nu ar fi mai potrivit ca să-l primeşti pe Trimis, fiica mea. Oricine ştie că te pricepi să-i dăruieşti cele mai mari plăceri în aşternut”.

Hafsa râdea printre lacrimi.

— Dumnezeu ne-a auzit, Dumnezeu ne-a auzit! îmi tot repeta, îmbrăţişându-mă până când şi eu m-am topit în bucuria ei. Tata nu se mai îndoieşte de soţul nostru!

3

Da. încă o dată Allah îi răsplătea pe adevăraţii credincioşi cu o victorie şi o pradă extraordinare. încrederea renăscu, iar umerii noştri se scuturară de povara fricii. Frunţile încruntate se descreţiră şi râsetele răsunară din nou. Nu mai înduram umilinţa şi bârfele duşmănoase: făţarnicii şi tăgăduitorii fuseseră din nou reduşi la tăcere.

Oricine avea mai multă experienţă decât noi două ar fi ghicit că nu era decât un răgaz înainte de viitoarele încercări. Tinereţea ne umfla piepturile, şi tinereţea vrea să iubească viaţa aşa cum iubeşte paradisul Atotputernicului cu mult înainte să ajungă acolo.

Trimisul însuşi se arăta revigorat şi plin de energie. Şi foarte fericit să ne vadă atât de sprinţare. Timp de două sau poate trei luni, am trăit în pace şi lipsite de griji. Soţul nostru se interesă din nou de studiile noastre. L-am regăsit pe Talha aşezat în faţa sulurilor cu scrieri în tovărăşia Hafsei şi a lui Aii. De data aceasta, Omar nu se mai încrunta.

Din când în când, Fatima venea să ni-l arate pe fiul ei, Hassan. Mahomed avea plăcerea să-l aşeze pe genunchi în timp ce asculta doleanţele oamenilor. Tatăl meu se amuza. Uneori împingea gluma până acolo încât se prefăcea că cere părerea acestui nepot care încă nu împlinise doi ani şi care abia gângurea.

În sfârşit, ca şi cum Allah căuta să ne mângâie şi să ne liniştească, nişte călători care veneau de la miazăzi povestiră că negoţul mergea foarte prost la Mecca.

Recoltele din toamnă fuseseră dezastruoase din pricina ploilor devastatoare, iar beduinii pierduseră multe animale din turmele lor. Mai mult, nobilii din *mala* tot nu îndrăzneau să formeze mari caravane spre nord, căci se temeau de raziile credincioşilor lui Allah.

— Aceasta este dovada minciunilor spuse de *munafv qun*! afirmară într-un singur glas tatăl meu, Abu Bakr, şi Omar. Victoria celor din Mecca la Uhud nu era decât o amăgire! Au atât de puţină încredere în zeul lor de lemn, încât nici măcar nu îndrăznesc să trimită vreo treizeci de cămile până la Tabuk!

Furtunile şi inundaţiile se abătuseră asupra Meccăi, dar ploaia fu milostivă şi bine-venită asupra Medinei. La noi nu se dezlănţui mânia cerului. Puţurile se umplură, iar din pământul grădinilor născură mlădiţe tinere.

Soţul nostru îşi împărţea nopţile între patul meu şi al Hafsei cu o regularitate fără greş. Se arăta plin de atenţii, de o tandreţe şi o pasiune ce nu slăbeau deloc, deşi trecuse în a doua jumătate a vieţii. Dimpotrivă, râsetele şi dorinţele lui ne încântau. Eu şi Hafsa ne amuzam comparând plăcerile pe care ni le oferea.

Mahomed supraveghea îndeaproape ceea ce numea el “transformarea noastră întru milostivirea lui Dumnezeu”. Nu petrecea o noapte în patul Hafsei fără să cântărească progresele pe care le făcuse în cunoaşterea sulurilor cu scrieri şi priceperea ei de a le copia. Fără încetare se asigura că memoria mea reţinea spusele şi faptele cele mai îndepărtate. îmi punea întrebări despre ce mă învăţase şi-mi povestise, despre fiecare cuvânt al îngerului Djibril, mai vechi sau mai nou, precum şi despre faptele şi împrejurările care provocaseră rostirea lor şi venirea lui Djibril. În acel moment am înţeles că acest text era superior Scripturilor mai vechi: al nostru, cel al Trimisului, era în arabă.

Ca să spun adevărul, eram cam dezamăgită că soţul nostru se îngrijea mai puţin să cunoască progresele mele la citire şi scriere, acordând această atenţie doar Hafsei. Am hotărât să învăţ pe lângă ea cum să folosesc mai bine pana. Hafsa se supuse dorinţei mele fără şovăială, dând dovadă de o răbdare pe care nici chiar Talha nu o avea.

Visam ca într-o bună zi să-i fac soţului nostru o surpriză, prezentându-i un text în întregime scris de mâna mea, cu o caligrafie care să-i încânte inima. Aceea era fericirea şi ambiţia unei tinere soţii care îşi iubea din cale-afară de mult soţul. Şi greşeala unei fete prea necoapte ca să ştie cât de josnici pot fi bărbaţii avizi de putere atunci când se cred singurii îndreptăţiţi s-o deţină.

O, cititorule, tu vei vedea mai departe din ce motiv, şi în ce împrejurări nefaste, soţul nostru nu a putut să se bucure niciodată de cel mai frumos dar pe care i l-aş fi putut oferi.

Ce aş risca astăzi dacă le-aş spune miilor de credincioşi ai lui Allah tot adevărul din acele vremuri? Zilele care mă mai despart de judecata veşnică se pot număra ca norii pe cerul toamnei.

4

Într-o zi de iarnă, pe când ţeseam împreună în camera mea, Barrayara îmi adresă nişte priviri sumbre. Am crezut că încă o dată se distra pe seama neîndemânării mele. Nu m-am priceput niciodată la ţesut. Doica nu scăpa nici un prilej să-mi transmită că mă foloseam mai bine de o pană decât de o suveică. Prin urmare, fără tragere de inimă, am întrebat-o unde greşisem de data asta la ţesut.

— N-ai greşit prea mult, mormăi ea. Dar cu puţină îngăduinţă...

— Atunci de ce te uiţi aşa la mine?

— Nu ghiceşti?

— Ce să ghicesc?

Barrayara oftă şi-şi puse suveica pe genunchi.

— Hotărât lucru, nu te vei maturiza niciodată, fata mea! Dacă eu nu-ţi spun, tu habar n-ai ce se vorbeşte în afara camerei tale sau a moscheii.

— E deja mare lucru, i-am răspuns cu ironie. Uiţi că ştiu şi ce se vorbeşte sub tamarix.

— Numai că discuţiile importante au loc întotdeauna în altă parte.

Acest lucru era adevărat, trebuia să recunosc. M-am oprit din lucru.

— Ce trebuie să ştiu şi ignor?

— Că soţul tău va avea în curând un nou pat în casă. Inshallah!

Allah să mă ierte, dar gelozia mă împietri. Cu o anume satisfacţie, Barrayara lăsă cuvintele să-şi facă drum până în inima mea.

— Încă una? am reuşit să îngaim prosteşte.

— Încă una. Şi nu cea mai neînsemnată.

— Cine?

Chipul doicii se încruntă sever.

— Umm Salama bint Abi Umayya.

— Vai!

— Este văduvă de douăzeci de zile.

Ştiam că soţul ei, Abu Salama Abdullah ibn Abdul Assad, avusese piciorul tăiat şi pieptul strivit la Uhud. Supravieţuise trei anotimpuri, îndurând suferinţe cumplite. Febra îl ducea uneori drept în braţele morţii, apoi îşi revenea, asemenea unui om care-şi întrerupe o călătorie. Unii spuneau că acesta era semnul voinţei lui Allah de a-l purifica din timpul vieţii, pentru a-l primi ca pe un martir desăvârşit lângă El.

Mahomed îl vizita pe Abu Salama, fratele său de lapte, în fiecare după-amiază. îşi contopeau rugăciunile. Când Abu Salama era pe deplin conştient, aducea laude lui Dumnezeu şi rugăciunilor Trimisului, care îi aduceau mângâiere. El îl urmase în Legea lui Allah fără şovăială.

Allah dorise acest lucru: lunga agonie a fratelui său de lapte îi dădu soţului nostru prilejul să o cunoască mai bine pe Umm Salama. Eu nu o văzusem niciodată. Tot ce ştiam despre ea era părerea mamei, Umm Rumân, rostită cu un plescăit:

— Dacă există în Medina o femeie pe care trebuie să o admiri, ea este.

Sfat pe care mă grăbisem să nu-l urmez, căci, nu-i aşa, fetele, spre binele lor, nu împărtăşesc întotdeauna gusturile mamelor.

Când i-am dus vestea, Hafsa a strigat la rândul ei:

— Ce spui? Umm Salama! Pe Allah! Mai rău nu se putea pentru noi! Oare Mahomed ne găseşte atât de tinere şi de prostuţe încât are nevoie şi de asta? Allah să mă ia la El imediat. Niciodată nu vom putea fi la înălţimea ei.

Brutalitatea acestei reacţii îmi răscoli stomacul. Mă bazam pe Hafsa ca să hotărâm cum să ne comportăm cu soţul nostru. Şi iat-o gemând şi ţipând ca din gură de şarpe, înfrântă înainte de bătălie!

În ziua următoare, Hafsa fu de neoprit când veni vorba despre Umm Salama. O cunoscuse bine, căci răposatul ei soţ fusese un tovarăş apropiat al lui Abu Salama din tinereţe. Se instalaseră la Medina împreună.

— Umm Salama este bătrână, oftă Hafsa. Ne-ar putea fi mamă. Poate că are patruzeci de ani. S-ar putea crede că acest lucru i-ar face pe bărbaţi să-şi întoarcă privirea de la ea. Dimpotrivă! Roiesc în jurul ei ca muştele la miere. Adevărul este că ştie să vorbească, să aleagă, să citească, să scrie şi să ţină o casă mai bine decât oricare dintre mamele lor. O, Allah atotputernic, de ce m-ai lăsat oarbă ca o cârtiţă din deşert? Ar fi trebuit să bănuiesc ce se va întâmpla când am aflat că Trimisul se ducea în vizită în fiecare zi la Abu Salama. Sunt sigură că soţul nostru nu se ducea acolo doar să simtă mirosul rănilor muribundului. Umm Salama l-o fi vrăjit, aşa cum i-a subjugat pe toţi

ceilalţi. Acum înţeleg mai bine. În ultima vreme am simţit că soţul nostru nu mai era aşa plin de atenţii în pat. Nebună cum sunt, nu m-am gândit decât la grijile lui şi la oboseală! Vai, Aisha, sora mea, nu-ţi face iluzii. S-a zis cu fericirea noastră. Femeia asta... Femeia asta...

Hafsa nu fu în stare să încheie altfel decât printr-un gest care nu mai avea nevoie de cuvinte.

Astăzi ştiu că nu se înşela. Frumoasele zile petrecute cu soţul nostru după exilul celor din Banu Nadir se încheiau şi, odată cu ele, fericirea aceea atât de simplă şi uşoară ce nu se va întoarce niciodată. Allah ni le oferise. Acum ni le lua înainte ca lipsa de griji să ne strice.

O rivală?

1

Cum mă temeam ca furia Hafsei să nu învenineze lucrurile, eu am fost cea care i-a pus întrebarea lui Mahomed. Când îi aşezam turtele în faţă, în acel moment al nopţii când lumina opaiţelor pâlpâia şovăitor şi când cuvintele curgeau molcom, am murmurat:

— Preaiubite, se zvoneşte că o vei lua pe văduva lui Abu Salama drept nevastă. Este adevărat?

Aşa cum făcea întotdeauna când i se adresa o întrebare delicată, Mahomed îşi luă timp să reflecteze bine înainte de a răspunde.

— Da, dacă Allah vrea. Şi dacă Umm Salama doreşte şi ea. Astăzi, nimic nu este sigur. Acum am să-ţi pun eu o întrebare. Te-ai teme de prezenţa unei noi soţii?

— Da. Şi de Umm Salama mai mult decât oricare alta.

— De ce? O cunoşti?

— Nu am văzut-o niciodată. Hafsa o cunoaşte. Mama mea, Umm Rumân, precum şi Barrayara şi alte douăzeci pe care le-am auzit o cunosc. Toate o descriu cu aceleaşi cuvinte.

— A, da? Ele consideră că Umm Salama nu ar fi o soţie bună?

— Ba da, bineînţeles, cea mai bună. Nici o femeie din Medina nu este mai demnă să-l primească în patul ei pe Trimisul lui Allah.

— Şi acest lucru te îngrijorează?

— Ele spun că Umm Salama mi-ar putea fi mamă, dar nici o femeie nu-i poate face faţă în privinţa inteligenţei. Şi că pentru anumiţi bărbaţi, acesta este un farmec mai puternic decât nişte ochi focoşi sau nişte sâni de fecioară.

Allah mi-a fost martor: râsul soţului meu mă sfâşie până la lacrimi.

— Ochi focoşi şi sâni de fecioară! Dacă la tine te referi, preaiubita mea, eşti nedreaptă. Ochii tăi nu sunt focoşi, ci un lac de tandreţe nesfârşită, ceea ce prefer de departe. Cât despre sânii tăi, ei sunt suavi şi moi, şi au deja prea multă viclenie şi cunoaştere ca să mai fie feciorelnici. Cât despre Umm Salama, voi adăuga la părerile pe care mi le-ai împărtăşit că are o frumuseţe pe măsura inteligenţei, ceea ce nu este puţin lucru.

Nimic n-ar fi putut să şteargă ruşinea care pusese stăpânire pe mine.

Soţul meu mă observă cu răbdare în timp ce-mi căutam cuvintele. Cum nu-mi ieşea nimic de pe buze şi nu reuşeam să fac nici o mişcare, îşi termină cina în tihnă. După ce îşi spălă mâinile şi-şi clăti gura, îşi fixă din nou ochii asupra mea.

— Dulceaţa vieţii mele, ştii tu oare ce mi-a răspuns Umm Salama când i-am împărtăşit dorinţa de a o primi în casa noastră, punând astfel capăt văduviei sale?

Am găsit puterea să dau din cap.

— Ea mi-a spus: “O, Apostolule, ce nevoie ai să mă iei de soţie când inima ta este pe deplin dăruită Aishei? Oricine din Medina invidiază frumuseţea şi inteligenţa cu care a înzestrat-o Dumnezeu, deşi nu are încă douăzeci de ani. Ce

vei face tu cu mine, care am de două ori pe-atât şi am născut mai mulţi copii? Dumnezeu te face să priveşti timpul care vine şi care va fi acela al slavei sale. Tu te apropii de acest timp în fiecare noapte pe care o petreci lângă Aisha şi de fiecare dată când o vezi, şi de fiecare dată când îi auzi glasul. Cu mine, vei descoperi ceva ce nu ştii?

Trimisul tăcu pentru a observa efectul acestor cuvinte pe chipul meu. După câteva clipe adăugă:

— Aveţi aceeaşi părere una despre cealaltă. Abu Salama a murit ca un erou al lui Dumnezeu. Să fie primit în paradisul lui Allah! Era fratele meu de lapte şi un credincios din primele zile. Datoria mea este să-i primesc văduva şi copiii în casă. Şi aceasta-mi este şi dorinţa, căci Umm Salama este aşa cum este. Nu există bărbat cu capul pe umeri şi supus privirii lui Allah care nu ar dori să o aibă de nevastă. Dar nimic bun şi drept nu se poate face într-un cămin fără înţelegerea între femei. Iată ce propun: te vei înfăţişa înaintea lui Umm Salama. Veţi vorbi despre ceea ce vă apropie şi vă dezbină sub privirea lui Dumnezeu. Veţi hotărî ce se va întâmpla cu această căsătorie. Vă voi urma sfatul.

În felul acesta ştia soţul nostru să tragă firele, călăuzindu-l pe fiecare om să se aşeze sub privirea lui Allah, Cel care iartă, pedepseşte şi judecă. Nimeni nu găsea nimic de reproşat, fie că era vorba de administrarea gospodăriei sale, viaţa Medinei sau războiul împotriva tăgăduitorilor şi a făţarnicilor.

2

M-am înfăţişat aşadar în faţa lui Umm Salama.

De la început mi-am dat seama că tot ceea ce auzisem despre ea era adevărat, cu excepţia frumuseţii. Niciodată nu văzusem o frumuseţe mai mare, şi o frumuseţe ce consta în primul rând din simplitate.

Nu avea nici cea mai mică bijuterie. Kohl-ul abia dacă-i umbrea puţin ochii. Linia neagră a sprâncenelor ei era mai

desăvârşită decât va fi orice trăsătură de pană vreodată. Nu avea nevoie de nici o pomadă pentru a-şi umezi buzele pline care le trezeau până şi femeilor dorinţa de a le atinge uşor. Mâinile ei erau ale unei femei care nu se dăduse înapoi de la muncă. Tunica obişnuită, de un albastru asemenea cerului înainte de lăsarea serii, flutura departe de silueta ei, fără să o ascundă totuşi. Allah combinase perfecţiunea liniilor, supleţea şi fermitatea.

Cât priveşte restul corpului, pe care decenţa îl masca, nimeni, femeie sau bărbat, nu-şi putea înfrâna dorinţa puternică de a-l descoperi.

După ce io încredinţă pe ultima ei nou-născută unei slujitoare, Umm Salama mă invită printr-un semn din cap să mă aşez în faţa ei. Deja ştiam că ar fi fost cu neputinţă ca ea să nu i se alăture lui Mahomed în casa noastră. Cel Milostiv şi îngăduitor n-ar fi dorit ca o asemenea femeie să se îndepărteze de *nabi* al său.

— Sunt foarte fericită să te văd, Aisha bint Abi Bakr.

I-am răspuns că şi eu eram fericită să o cunosc.

— Am auzit deseori vorbindu-se despre tine, adăugă ea.

— Şi eu despre tine.

— Arăţi mult mai matură decât mi se dăduse de înţeles.

I-am mărturisit că o găseam infinit mai frumoasă decât auzisem.

— Frumuseţea n-are nici o însemnătate, replică ea cu dispreţ. Dumnezeu a aşezato pe noi aşa cum aşezăm o pătură pe spatele unei catârce. Cel care o încalecă poate să se bucure şi să se împăuneze cu pătura lui, dar catârca rămâne catârcă. Pătura frumoasă nu ne scuteşte nici de corvezi, nici de greutatea vaselor cu apă. Din fericire, nu toate femeile sunt nişte catârce, şi chiar şi cele mai urâte se pot dovedi inteligente. Nu eşti de aceeaşi părere?

— Ba da. Totuşi, e cu neputinţă ca Dumnezeu să fi creat frumuseţea femeilor fără nici un scop.

— Atunci este un scop pe care nu l-a dezvăluit încă Trimisului său, obiectă ea. Nici oricărui alt bărbat.

I-am răspuns că îmi erau străine părerile altor bărbaţi despre frumuseţea femeilor. Îm ce-l privea pe Trimis, dimpotrivă, putusem cântări utilitatea pe care Dumnezeu o dăduse frumuseţii. Scopul era evident: ca soţul meu să guste puţin din paradisul care-i aştepta pe cei drepţi şi sinceri după judecată.

— Frumuseţea femeilor, a locurilor şi a lucrurilor sau chiar a cerului în anumite momente, nu este ea o promisiune dintre cele de care avem uneori parte când ne rugăm? Dacă vii în casa noastră, Umm Salama, toţi cei care o frecventează vor putea contempla frumuseţea promisă de Allah Trimisului său, precum şi credincioşilor cu inima curată.

— Chiar crezi asta? mă întrebă ea. Când am încuviinţat, stărui: Există oameni cu inimi curate?

— Atotputernicul, în milostivirea şi îngăduinţa lui, îi educă pe credincioşi pas cu pas. Una dintre învăţăturile cele mai dificile este cea a legilor între bărbaţi şi femei, soţi şi soţii. Vai, eu şi Hafsa suntem prea tinere pentru ca Trimisul să ne dea drept exemplu. Prezenţa ta în curtea noastră, vârsta ta, experienţa şi reputaţia ta vor fi pentru el un atu de mare valoare.

— Eşti chiar aşa cum mi te-au descris, zâmbi ea. Mult mai înţeleaptă decât ar putea da de înţeles frumuseţea ta tinerească.

I-am răspuns că soţul meu îmi ceruse s-o vizitez ca să-mi fac o părere despre ea. Îl cunoşteam de-acum destul de bine ca să fi înţeles că în realitate dorea, fără a îndrăzni s-o mărturisească pe faţă, ca eu să o conving să accepte uniunea propusă de el.

— Dar căsătoria asta îţi sfâşie inima? şopti Umm Salama.

— Nu ştiu.

— Eu ştiu, oftă ea. Ne asemănăm în această privinţă. Nu vom fi niciodată fericite să ne împărţim bărbatul. Sunt dintre cele care nu au nevoie să vadă ce se petrece în spatele zidurilor ca să-şi imagineze. Nu-mi place acest lucru. Nu-mi place ca anumite cuvinte rostite în patul meu să fie repetate într-un alt pat. Te-ai gândit vreodată că, de fapt, coapsele noastre nu ne aparţin, fiind pentru soţ doar o distracţie ce alungă monotonia repetiţiei?

— În pat există şi capetele noastre. Trimisul este atent la ceea ce spunem.

— La ceea ce spui tu, căci eşti tânără, iar el te mo delează ca pe lut de când erai o copiliţă. Eu sunt prea bătrână pentru asemenea jocuri. Trimisul nu mă va modela, şi, în scurt timp, până la venirea iernii, va descoperi că-l indispun. Când, fără replică, mi-am plecat fruntea, Umm Salama se grăbi să adauge zâmbind: La ce bun să vorbim, dacă nu spunem adevărul? Tot ceea ce îţi zic acum i-am mărturisit lui Mahomed ibn Abdallah. El mi-a răspuns: “Dumnezeu îţi va potoli gelozia”. I-am spus: “Am copii, şi tinereţea mea s-a încheiat”. El mi-a răspuns: “Eu însumi sunt deja prea bătrân pentru tine”. Două răspunsuri nu prea convingătoare, nucrezi?

Îi puteam citi gândurile în privire. Atunci am înţeles ceea ce aveam să constatăm cu toţii foarte repede: niciodată Umm Salama nu avea să-şi ascundă gândurile. Niciodată nu avea să se numere printre cele care vor potoli certurile.

— Este adevărat ce se spune despre tine? mă întrebă. Că nu ţi-a venit sângele femeilor şi că nu vei avea copii?

Am simţit cum îmi luau foc obrajii.

— Nu-ţi fie ruşine, fata mea, nu-ţi fie ruşine! Fii fericită. Ca să-ţi facă un asemenea dar, fii sigură că Allah te iubeşte mai mult decât pe noi, celelalte. Cât priveşte soţiile, iată un subiect de ceartă în minus: care sunt copiii preferaţi ai soţului. Aşa se întâmplă, nu?

Am şovăit. Apoi, cu puţină enervare în voce, i-am aruncat:

— O asemenea ceartă nu-şi are locul în casa noastră. Trimisul a hotărât care-i sunt urmaşii: i-a ales pe copiii Fatimei şi ai lui Aii.

Mă ridicam să pun capăt vizitei. În acel moment, Umm Salama îmi luă mâinile cu o căldură şi o amabilitate ce mă surprinseră.

— Nu te simţi rănită de cuvintele mele, Aisha, fata mea. Dacă Dumnezeu citeşte în inimile noastre, totuşi de ce ar trebui să ascundem adevărurile în care credem? Iar eu nu mai am tinereţea ta, ca să-mi vină să dănţuiesc numai la gândul că voi primi o mângâiere din partea Trimisului.

3

Tu, care mă citeşti, nu te lăsa înşelat.

Umm Salama bint Abi Umayya a fost întotdeauna directă, indiferent că se adresa lui Allah, Profetului său sau nouă, soţiilor. Dar de când sunt pe lume nu am văzut, nici nu am auzit femeie mai împlinită. După părerea mea, dintre toate Mamele Credincioşilor, nici una nu a egalat-o în inteligenţă, curaj şi înţelepciune.

O, vouă, credincioaselor lui Allah, vă spun: niciodată nu aţi avut o protectoare mai puternică pe lângă Cel Milostiv şi îngăduitor.

În timp ce scriu aceste rânduri, Umm Salama se apropie de vârsta de o sută de ani. Domnul îi preţuieşte destul înţelepciunea şi exemplul ca să o mai lase să respire pe acest pământ. Fără nici o îndoială, voi înfrunta judecata veşnică înaintea ei.

Acum puţină vreme, când ochii îmi erau încă buni, îmi plăcea să urc în zori pe terasa casei mele. O vedeam pe a ei cam la o aruncătură de săgeată, umbrită de patru palmieri. Când muezinul cânta chemarea de dimineaţă, Umm Salama îşi făcea apariţia pe lângă rufele pe care slujnicele ei tocmai le puseseră la uscat. Ridicam braţul în semn de încurajare

pentru ziua ce începea. Acest gest era de ajuns ca să ne amintească multe lucruri.

De fapt, dacă picioarele m-ar mai fi putut duce încă şi dacă răsuflarea nu mi-ar fi hârâit aşa de rău în gâtlej, m-aş fi dus să mă aşez lângă ea. Amândouă ne-am fi putut aduna amintirile pentru a scrie această povestire, de la cele mai frumoase la cele mai cumplite. Acestea ar ocupa o bună parte din sul. Dumnezeu vrea ca ele să nu se piardă şi, prin urmare, numele lui Umm Salama să nu fie şters de trecerea timpului!

Eu, care am zilele numărate şi mâna tot mai amorţită de la un ceas la altul, spun următoarele:

Ne aflam în cel de-al patrulea an al vieţii noastre la Medina. Umm Salama mai reflectă timp de două luni înainte de a accepta căsătoria cu Trimisul lui Allah. La dorinţa amândurora, fusese o ceremonie simplă, fără mare fast. Trimisul primi zestrea noii sale soţii din mâna primului ei fiu. O luă fără să şovăie, chiar dacă nu era alcătuită din bani. Nu erau decât mobile, haine şi obiecte vechi care fură îngrămădite în jurul patului noii alese.

Eu şi Hafsa am tratat-o cu bunăvoinţă. Nu ne-a luat mult timp ca să stabilim nopţile pe care soţul nostru urma să le petreacă în tovărăşia fiecăreia dintre noi. Am prevenit-o pe Umm Salama că lui Mahomed îi plăcea să se odihnească în camera mea uneori, dacă simţea nevoia să-l întâlnească pe îngerul Djibril sau când rugăciunile lui în moschee se prelungeau târziu în noapte. Nu arătă nici un semn de gelozie.

Se instală la noi cu patru sclave care o slujeau de mult. Barrayara le cunoştea pe două dintre ele: mamele lor fuseseră luate prizoniere în acelaşi timp cu ea în ţinuturile de la miazăzi. Le ajută să-şi găsească locul printre slujnicele casei.

Cât despre bucuria soţului nostru, cine nu o văzu?

Cum el nu o putea ascunde nici măcar în patul meu, i-am atras atenţia asupra acestui lucru. El îmi răspunse:

— Dulceaţa mea, nu te îndoi şi nu te teme! Până la judecata lui Allah, tu vei fi prima în inima mea. Nu ai nevoie de nici o dovadă ca să fii sigură de asta! Ceea ce trezeşte Umm Salama în mine, tu nu poţi înţelege. Ar trebui să fii mai coaptă. îmi amintesc de o vreme cu mult înainte de naşterea ta. Tatăl tău, Abu Bakr, şi mama ta, Umm Rumân, încă nu te aduseseră pe lume. Eram căsătorit cu prima mea soţie, Khadija. Mulţi au uitat-o. Nu şi eu. îi datorez enorm. Poate că Dumnezeu m-a ales drept Trimisul său doar datorită acestei femei extraordinare. Umm Salama îmi aminteşte de ea atât prin trupul şi gusturile ei, cât şi prin înţelepciunea sfaturilor pe care mi le dă. Tu, care nu uiţi nimic, mai târziu le vei putea spune tuturor: Khadija şi Umm Salama au fost fericirea Apostolului lui Allah, făcându-l un om mai bun printre oameni.

Îmi curg lacrimile scriind aceste cuvinte, aşa cum mi-au curs toată ziua după această mărturisire. Putea soţul *meu* să facă un compliment mai frumos unei femei?

În ciuda îndemnurilor sale, am fost geloasă, roasă de invidie şi de regrete.

Cum spunea Umm Salama, la ce bun să ascundem adevărurile din inima noastră când Dumnezeu le vede limpede? Trimisul nu mai era aşa de tânăr. Nu mai aveam răgazul de a înainta în vârstă şi de a dobândi destulă înţelepciune ca să-i ofer ceea ce găsea la Umm Salama.

Hafsa fu mai înţeleaptă decât mine.

— La ce bun să ne târguim şi să ne umplem pieptul cu otrava geloziei? îmi spunea. Asta n-a făcut pe nimeni mai iubitor. Soţul nostru are inima mare şi, Inshallah, dorinţa de a face dragoste nu-i trece. Nu cere nimic mai mult, şi mâine noutatea adusă de Umm Salama va fi trecut.

Hafsa ştiu să surprindă întotdeauna mai bine decât mine adevărul despre bărbaţi. Chiar dacă lucrurile nu s-au întâmplat cum se aştepta ea. Dar despre asta, mai târziu.

Aşadar, oricine văzu că tovărăşia lui Umm Salama îl umplea pe soţul nostru de fericire. într-o bună zi, printr-un gest simplu care uimi pe toată lumea, o invită să se aşeze lângă el sub tamarix. Cu cea mai mare discreţie, chiar îi cumpărase anume un scăunel învelit în piele verde, culoarea ei preferată.

Tatălui meu, Abu Bakr, care nu putea să-şi ascundă mirarea, îi repetă ceea ce-mi spusese mie:

— Umm Salama îmi aminteşte de vremurile când trăia Khadija. Şi ţie, înţelepciunea lui Umm Salama îţi va aminti de acele vremuri când am devenit la fel de apro piaţi ca degetul de la mână.

Tata încuviinţă stânjenit. Omar era şi el acolo. El o privea pe Umm Salama cu totul altfel. Ca toţi bărbaţii, era orbit de frumuseţea ei, dar se temea de cuvintele ei ca şi când ele i-ar fi putut ştirbi plăcerea, aşa cum o lovitură de picior sparge un vas fragil. Ceea ce se şi întâmplă.

Un glas se înalţă

1

Nu trecuse bine vara nunţii lor, că soţul nostru luă obiceiul să-i ceară părerea lui Umm Salama când credincioşii din Medina veneau să-l consulte.

În acea vreme, nu era zi fără ca unii sau alţii să-i ceară sfaturi şi dreptate în privinţa rânduielii şi a vieţii din gospodăriile lor.

După o lună sau două, fiecare observă că sfaturile lui Umm Salama atârnau greu în răspunsurile Trimisului. După ce efectul de surpriză trecu, din toate gurile se auziră laude la adresa spiritului şi a subtilităţii lui Umm Salama. Omar însuşi proclama sus şi tare:

— Allah a binecuvântato de două ori pe noua soţie a lui *nabi*! Nu se lasă dusă de nas. Ştie să vadă falsitatea sub coada unui scorpion. Iată, în sfârşit, o femeie care nu bagă în seamă certurile cu care îşi petrec atâta timp cele mai multe!

Soţul nostru nu-şi ascundea plăcerea pe care io stârneau judecăţile ei. Faima lui Umm Salama se răspândi mai iute decât salturile greierilor primăvara. Cum venea vorba despre moşteniri între soţi, de divorţ şi repudiere, de buna înţelegere între părinţi şi copii, cei care căutau ajutor se întorceau spre Umm Salama, indiferent că erau vechi credincioşi ori ansari din clanurile Aws şi Khazraj din Medina. Nimeni nu-i contesta vreodată sfaturile.

Nu venise încă iarna, şi soţiile, mamele, surorile şi fiicele i se adresau de acum ei direct.

— La ce bun să-l deranjăm pe *nabi*? spuneau ele. Nu se va întoarce spre tine ca să-ţi cunoască părerea?

Are multe alte lucruri de făcut decât să se ocupe de poveştile noastre legate de gospodărie.

Soţul nostru fu încântat, iar tovarăşii lui nu protestară. Mai mult, chiar îşi arătară satisfacţia. Ceasurile petrecute sub tamarix ca să rezolve tot felul de conflicte ce semănau între ele ajunseseră să-l plictisească.

Într-o zi, după ce Trimisul vorbise din înaltul balconului sacru din *masjid*, Umm Salama întrebă:

— Preaiubite Apostol, de ce, în Scripturile tale, Dumnezeu li se adresează întotdeauna bărbaţilor şi niciodată femeilor?

Soţul nostru, surprins, ridică din sprâncene fără să răspundă. În jurul lui apărură zâmbete şi priviri complice. De data aceasta, Umm Salama nu se dovedea atât de chibzuită, nici atât de iscusită ca de obicei...

Mai târziu, când eu şi Hafsa studiam, citind şi recopiind textele vechi, Umm Salama ni se alătură. După un moment de tăcere, îmi spuse:

— Aisha, tu, care-ţi aminteşti fiecare cuvânt adresat de îngerul Djibril soţului nostru, ţii minte dacă El vorbeşte despre femei cum vorbeşte despre bărbaţi?

— Nu, am recunoscut eu după un moment de stânjeneală.

— De ce? insistă Umm Salama, ca şi cum i-aş fi putut da un răspuns. Nu valorăm la fel de mult ca un bărbat în ochii lui Allah?

Hafsa începu să râdă.

— Bineînţeles că nu! Se ştie de multă vreme. Altfel, de ce trei, patru sau zece soţii cântăresc cât un singur soţ?

Umm Salama primi această glumă fără să zâmbească.

— Da, asta aşa e. Dar, în ochii lui Dumnezeu, milostivirea şi iertarea lui sunt împărţite în mod egal?

— De unde vrei să ştiu? am replicat, cu o uşoară iritare.

— Nu, nu poţi să ştii, admise ea. Dar dacă Dumnezeu aude tot ce vorbim, ce-ar fi dacă Djibril i-ar răspunde soţului nostru?

Ca întotdeauna, avea dreptate.

★

îngerul veni peste trei nopţi. Dimineaţa, din înaltul scării din moschee, Trimisul rosti aceste cuvinte care îi lăsară înmărmuriţi pe toţi cei prezenţi:

— O, *nabiy* încredinţează-te lui Allah după cuvintele îngerului său, nu te îndepărta deloc de la înţelepciunea şi revelaţia lui. Supuşilor şi supuselor, credincioşilor şi credincioaselor, pioşilor şi pioaselor, sincerilor şi sincerelor, răbdătorilor şi răbdătoarelor, smeriţilor şi smeritelor, binefăcătorilor şi binefăcătoarelor, postitorilor şi postitoarelor, păzitorilor ruşinii şi păzitoarelor, pomenitorilor lui Dumnezeu şi pomenitoarelor, lor Dumnezeu le-a pregătit iertare şi mare răsplată.[30]

Vai, ce cuvinte!...

Mulţi afişaseră un zâmbet batjocoritor auzind întrebarea lui Umm Salama. Un zâmbet ce dispăru asemenea unui nor

30 Coranul 33, 35.

fără făgăduinţa ploii. Cuvintele lui Mahomed le năruiră speranţele.

Femeilor din Medina care veneau să-i ceară sfatul, Umm Salama începu să le spună:

— Aţi auzit cuvintele Trimisului şi înţelepciunea lui Allah. Un bărbat valorează cât o femeie, o femeie valorează cât un bărbat. Trageţi concluzia de aici. Partaj, moştenire, căsătorie, divorţ, fapte bune — La credincioşii lui Allah, ceea ce este valabil pentru bărbat este valabil şi pentru femeie...

Furia se dezlănţui asupra curţii noastre. Soţi ieşiţi din minţi alergau înaintea Trimisului, iar Trimisul le spunea:

— Umm Salama a auzit cuvântul lui Allah ca şi voi. Soţiile voastre l-au auzit ca şi voi. Ele ştiu ce înseamnă.

— Apostol al lui Allah, ce nebunie! Cum ar putea femeile să aibă aceleaşi drepturi ca bărbaţii?

— Pentru că Dumnezeu doreşte acest lucru în dreptatea şi milostivirea lui. Credeţi că El ia hotărâri doar să vă fie vouă pe plac?

Plecau stăpâniţi de aceeaşi mânie. Restul bărbaţilor din curte îl priveau pe Trimis de parcă nu-l mai recunoşteau.

A doua zi, din înaltul scării din *masjid* căzură noi cuvinte ce înteţiră disputa. Bărbaţii nu mai puteau moşteni femei ca şi cum moşteneau palmieri sau cămile.

A treia zi, Trimisul porunci să fie egalitate la împărţirea moştenirilor, oricare ar fi acestea, între soţ şi soţie.

Femeilor ce se adunau în jurul ei necrezându-şi urechilor de fericire, Umm Salama le spunea:

— Allah este mare, milostiv şi îngăduitor! Cine mai bine decât El ştie ce este drept şi nedrept? La păgâni, pentru fiecare moştenire, bărbaţii reclamă o parte dublă. Dacă acest obicei ar fi însuşit de credincioşii lui Allah, înseamnă că în ziua judecăţii partea de păcate a bărbaţilor ar conta dublu. Asta doresc ei?

Strigătele şi protestele reîncepură până deveniră de nesuportat. Soţul nostru nu mai putea face un pas în Medina fără a fi copleşit de plângeri zgomotoase. De pe măgarul lui, încrunta sprâncenele şi declama cu tărie:

— Ruşine vouă, care vă îndoiţi de înţelepciunea lui Allah, căci ea nu se împacă defel cu lăcomia voastră!

Pentru prima dată am fost martorii unui eveniment extraordinar: cuvântul Trimisului nu potolea încăpăţânarea bărbaţilor. Dimpotrivă, mânia lor se umfla asemenea unei coapse muşcate de o viperă.

Cum Mahomed rămânea pe poziţii şi nu-şi slăbea deloc sprijinul acordat lui Umm Salama, curtea noastră deveni brusc la fel de tăcută ca în zilele de doliu.

În cele din urmă izbucni furtuna.

Fără să surprindă pe nimeni, atacul veni din partea lui Omar. La ieşirea de la o predică pe care cu toţii o ascultaseră cu capul plecat, când Umm Salama fu destul de aproape încât să-l audă, el rosti:

— Allah este mare. Sigur se întreabă ce doleanţă de muiere mai trebuie să satisfacă astăzi!

Vorbise pe un ton răutăcios, pus pe harţă. Umm Salama ripostă neîntârziat cu un sarcasm pe măsură:

— Ah, ai dreptate, Omar ibn al-Khattab! Măreţia lui Allah este nemărginită, la fel şi dreptatea lui. Astăzi, mă gândeam că El ar putea să ne acorde drepturi corecte asupra prăzilor de război. În timpul luptelor, noi cântăm şi vă susţinem, punându-ne în pericol vieţile şi puritatea. Acest lucru valorează o parte din câştigul de pe urma victoriilor. Ce părere ai?

Roşu de mânie, Omar abia mai respira.

— Cum îndrăzneşti?

— Nu te pripi să judeci, Omar. Cântăreşte ce este bun şi just. Faptul că tu călăreşti un cal, tragi cu arcul, ridici *nimcha* şi dobori duşmanul îţi dă drepturi. Cine s-ar plânge? Dacă eşti făcut prizonier, fraţii tăi, unchii şi fiii vor plăti

răscumpărarea. Dar faptul că duşmanul tău poate să o încalece pe soţia ta şi să o transforme în sclavă dacă tu eşti învins ar trebui să-i dea acesteia unele drepturi. Riscul nu este mai mic pentru noi decât pentru voi. Noi, femeile, plătim înfrângerea bărbaţilor în luptă prin roadele putrede ale pântecelor noastre. Asta nu ar merita o parte din pradă?

Omar rămase mut, pradă unui val uriaş de furie, asemenea tuturor celor care-i împărtăşeau părerile. Umm Salama se îngălbeni. Hafsa îmi strânse mâna. Cuvintele erau în zadar: fiecare dintre noi ghicea că Umm Salama tocmai depăşise o limită, şi acest lucru nu avea să-i fie iertat.

Când ea îmi căută privirea şi sprijinul, am dat drumul mâinii Hafsei şi m-am întors fără să scot un cuvânt spre camera mea. Am închis uşa.

Mai târziu aveam să înţeleg că atunci am comis o greşeală la fel de gravă ca Umm Salama ceva mai devreme. Este adevărat că eram furioasă pe ea. Disputele şi conflictele nu-mi stăteau în fire. Admiram intransigenţa lui Umm Salama în aceeaşi măsură în care mă temeam de ea.

Allah îmi este martor că îi aprobam din tot sufletul voinţa de dreptate, dar în acea clipă eram supărată pe ea pentru ceea ce avea să se întâmple. Îl cunoşteam destul de bine pe tatăl Hafsei. Nu avea să-şi găsească pacea până când soţul nostru nu ne pedepsea pentru afrontul pe care tocmai îl primise. Iar acest lucru nici măcar Umm Salama nu-l putea împiedica.

2

Nu trebui să aşteptăm mult timp.

În acea noapte, soţul nostru nu împărţi patul cu nici una dintre noi. Glasul său, al tatălui meu, al lui Omar şi ale altor câtorva răsunară în moschee mult după miezul nopţii.

În zori, imediat după chemarea lui Bilal, am dat să ies pe uşă, dar l-am găsit pe Talha în spatele ei. Tristeţea şi

paloarea lui erau atât de vizibile, încât l-am întrebat dacă rănile îl făceau să sufere atât de mult.

— O, nu, Allah fie binecuvântat de mii de ori! Iar asta e foarte bine, căci voi avea în curând nevoie de tot trupul meu ca să-l apăr pe Trimis!

Am tresărit de frică la auzul acestor cuvinte. Talha mă împinse în umbra moscheii, unde soseau unii şi alţii.

— Aisha, şopti el, nu am mult timp. Voiam să te mai văd o dată, căci în curând nu voi mai avea prilejul.

— Talha, despre ce vorbeşti acolo?

— Despre războiul împotriva necredincioşilor şi despre *fitna* credincioşilor care se învârt în jurul nostru şi ne vor doborî dacă nu vom avea grijă!

Fără ocolişuri, Talha mă anunţă ce ne aştepta.

Pe când noi ne certam pe seama ideilor lui Umm Salama, evreii din Khaybar le acordaseră azil celor din Banu Nadir pe care Mahomed îi surghiunise din Medina. Asasinarea şefului lor, Salam ibn Abi al-Hoqayq, cu doi ani în urmă, nu fusese dată uitării. împreună, îşi juraseră să se răzbune pe credincioşii lui Allah. Luaseră legătura şi cu cei din Mecca.

— Le-a luat opt anotimpuri să ajungă la o înţelegere fără ca noi să ne dăm seama. Nu mai e nimic de făcut, oftă Talha. Abu Sufyan i-a adunat pe toţi necredincioşii din sud care vor să redeschidă drumul spre miazănoapte pentru caravane. Împreună, vor fi zece sau cincisprezece mii împotriva noastră.

— Când? am gemut.

— Două, trei luni... De îndată ce vremea le va fi prielnică. Nu ştiu dacă vom putea strânge la fel de mulţi luptători. Fără ajutorul lui Allah vom fi învinşi încă o dată.

Cu greu mi-am recăpătat suflul. Fusesem la Badr. Fusesem la Uhud. Ştiam ce ne aştepta.

— Şi asta nu este totul, urmă Talha, coborând glasul şi privind în spate ca să se asigure că nu apăruse nimeni în moschee. Omar a venit la Trimis ieri-seară. I-a spus: “Nabi,

crezi că este pe placul lui Allah ca soţiile tale să se perinde sub ochii tuturor aşa cum o fac? Ca ele să fie supuse privirilor unora şi ale altora fără consideraţia ce li se cuvine? Ca ele să le adreseze cuvântul bărbaţilor din Medina şi chiar să se certe cu ei la tine în curte fără ca onoarea să-ţi fie pătată? Nu poţi pune rânduială în casa ta astfel încât ea să fie iarăşi un exemplu?”

Un fior de gheaţă mă străbătu.

— Trimisul a pălit, continuă Talha. El ştia unde voia să ajungă Omar. Cu blândeţe, i-a răspuns: “Vorbele lui Allah nu se retrag de pe buzele mele, Omar, nici măcar atunci când nu-ţi plac”. “O, Apostolule, ştiu asta. La fel de bine cum ştiu că mii de luptători se adună la Mecca pentru a ne doborî. Dacă vorbele lui Allah nu pot fi retrase, eu pot să mă retrag dintr-o bătălie în care nu m-aş simţi susţinut.”

Aşadar, nu mă înşelasem! Omar nu ezita să spele afrontul adus de Umm Salama amenințându-ne soţul.

— Ce a răspuns Trimisul? l-am întrebat pe Talha.

Nu a putut să-mi spună, căci Mahomed se apropia de scară.

Am alergat la locul meu printre soţii şi slujnice. Alături de ele am auzit cum cădea peste noi hijabul.

— O, voi cei care credeţi, spuse Trimisul lui Allah, nu intraţi în casele Profetului fără să vi se fi îngăduit să veniţi la masă şi fără să aşteptaţi timpul. Când sunteţi chemaţi, intraţi... Nici o vină nu le va fi făcută soţiilor dacă stau de vorbă fără văl cu taţii lor, fiii lor, fraţii lor, fiii fraţilor lor, fiii surorilor lor, precum şi cu femeile şi roabele lor. Când sunteţi chemaţi, intraţi, însă apoi retrageţi-vă... fără să vă desfătaţi cu poveşti, căci aşa îl necăjiţi pe Profet, iar el se ruşinează de voi, însă Dumnezeu nu se ruşinează de Adevăr. Când cereţi ceva uneia dintre soţiile Profetului, cereţi-i de după un văl.[31]

31 Coranul 33, 53-55.

Al patrulea sul
Vicleşuguri şi trădări
Sub văluri
1
Acum trei zile, ca în fiecare dimineaţă, m-a trezit glasul muezinului. Ca în fiecare dimineaţă, mă gândeam la cuvintele ce aşteptau în vârful penei mele când, dintr-odată, o ameţeală cumplită m-a făcut să mă clatin şi să mă prăbuşesc pe pat. În mod straniu, noaptea se aşternuse din nou asupra mea.
Cel puţin aşa am crezut pentru scurt timp. înainte să-mi dau seama că ochii mei erau larg deschişi. Deschişi şi... orbi.
Spaima mă strânse ca o gheară de gât. Am strigat. Un urlet de sălbăticiune. Ca şi cum acesta ar fi putut alunga duşmanul: moartea.
Poate că acest strigăt a servit la ceva, căci respiraţia mi se întoarse în piept. O respiraţie seacă şi grea, ca a unuia care sfărâmă pietre şi le preface în praf.
Slujnicele veniră în grabă.
— Maica Credincioşilor! Maica Credincioşilor! Ce ai? Eşti bolnavă?
Le-am alungat cu brutalitate. Ierburile şi licorile lor nu aveau nici o putere împotriva a ceea ce mă îngenunchea. Să mă ierte dacă le-am rănit în furia mea. Aveam nevoie de această mânie. îmi cunosc boala mai bine decât oricine: este povara trecutului. Mă apasă atât de tare, încât îmi frânge trupul prea bătrân.
Allah ştie, El a dorit astfel.
O, Tu, Doamne milostiv, ce greutate mi-ai pus pe umeri! De câte ori nu am nădăjduit că o să uit totul şi o să am capul gol, ca atâţia alţii?
Şi inima mea la fel! Fără amintirea suferinţelor, a greşelilor şi a încercărilor pe care slăbiciunile şi sufletele noastre mici le-au atras asupra noastră.

O, Allah, care cunoşti tăinuitul şi mărturisitul, nu este de-ajuns că avem de înfruntat, zi după zi, noi greşeli, noi ticăloşii, miile de dovezi ale vicleşugurilor noastre, ale trădărilor noastre şi ale înclinaţiei noastre spre rău? Mai trebuie oare, pe deasupra, să ne împovăreze şi amintirea rătăcirilor noastre?

Dar ştiu.

Tu ai răspuns deja. îmi amintesc.

Eram la Medina, în urmă cu cincizeci şi doi de ani. Îm camera mea, glasul îngerului Djibril spunea: "Ascultaţi, credincioşi ai lui Allah, nici o nenorocire nu va veni decât cu îngăduinţa lui Dumnezeu. Dumnezeu călăuzeşte inima celui care crede în El. Dumnezeu este Atotştiutor. Daţi ascultare lui Dumnezeu! Daţi ascultare Profetului! Să ştiţi, chiar dacă întoarceţi spatele, că asupra Trimisului nostru este doar înştiinţarea cea desluşită! O voi, cei ce credeţi! Printre soţiile şi pruncii voştri aveţi un vrăjmaş! Fiţi cu băgare de seamă la ei! Dacă îngăduiţi şi iertaţi, să ştiţi că Dumnezeu este Iertător, Milostiv"[32] [33].

Da, Dumnezeu ştie ce vrea.

M-am rugat fierbinte ca noaptea să mi se ridice de pe ochi. Zadarnic însă. Îm plină zi, când soarele inunda lumea cu lumina lui fără ca eu să o pot vedea, trecutul îndepărtat mi se derulă pe sub pleoape.

Am văzut chipul soţului meu cum nu-l mai văzusem de ani de zile. Cu atâta exactitate, cu atâta dorinţă de a-i mângâia buzele şi sprâncenele, încât am crezut că-mi retrăiam tinereţea şi pornirile ei nebuneşti.

I-am văzut, de asemenea, înaintea ochilor mei orbi pe Hafsa şi Umm Salama, pe Barrayara şi pe tatăl meu, Abu Bakr... pe toţi cei care-mi erau dragi. Şi totul cu atâtea detalii, încât seara, pe când adormeam, mi-am spus că

32 Coranul 64, 18.

33 Coranul 64, 11-14.

somnul mă va călăuzi înaintea Atotputernicului şi că în sfârşit El îşi va rosti judecata asupra mea.

Dar nu! M-am trezit la strigarea muezinului. Şi, la fel ca în ajun, eram oarbă. Şi, la fel ca în ajun, slujnicele strigară:

— Maica Credincioşilor! Te implorăm, bea aceste fierturi de plante! Preaiubită Maică a Credincioşilor, bea ceaiul acesta! Avem nevoie să-ţi mai pleci privirea asupra noastră!

Cine ştie de unde vine minunea? Din fierturile de plante ale slujitoarelor sau din dulcea milostivire a lui Allah?

Vălul negru care-mi acoperea ochii se destrămă. Am revăzut apusul, apoi stelele şi luna. Şi zorile, chiar dacă erau aureolate cu un abur, asemenea celui care urcă din pământ după o aversă de ploaie ivită din senin.

Şi mai văd şi ziua de astăzi. Fie ca Stăpânul lumilor să fie răsplătit în veci şi voinţa lui să se împlinească!

Căci îi simt voinţa în oasele mele asemenea acestei brume proaspete ce mă învăluie.

Căci voinţa sa o simt în mâna mea care nu tremură luând din nou pana, în faţa sulului însetat de cerneală şi a cuvintelor trecutului.

2

În urmă cu cincizeci şi doi de ani plângeam în hohote în camera mea de soţie. Armonia şi înţelegerea din casa noastră luaseră sfârşit pentru totdeauna! Teama şi nenorocirea le luaseră locul.

De pe o zi pe alta, zidurile şi porţile noastre fuseseră dublate cu văluri şi draperii. O închisoare pentru noi, soţiile Trimisului!

Trebuia să respectăm nişte reguli demne de tot râsul.

Nu era cu putinţă să mergem la bucătărie: era nevoie de nişte garduri de palmier ca să ne apere de privirile străine.

Nu era cu putinţă să mergem după apă sau să-i ducem mâncarea lui Mahomed sub tamarix.

Nu era cu putinţă să râdem şi să glumim cu slujnicele şi celelalte femei din casă.

De grinzile moscheii atârnau acum nişte covoare ce formau un mic ţarc lângă uşa ce dădea spre camera mea. Noi, soţiile, am fost izolate acolo ca nişte animale.

De teamă să nu-l supere pe Omar încălcând aceste noi legi, cu toţii ridicară nişte paveze de tăcere în jurul nostru.

Această tăcere ne apăsa pe cefe şi pleoape, urâţindu-ne. Privirile şi cuvintele bărbaţilor fugeau de noi. Mahomed însuşi, atât de tandru, de glumeţ şi încrezător în părerile noastre până atunci, nu ştia ce chip să ne mai arate. Se temea atât de mânia noastră, cât şi de chinul nostru...

Potrivit dorinţei lui, nopţile noastre decurgeau la fel. Dar tot restul se schimba. Cum era posibil ca el, care, spre deosebire de atâţia alţii, nu acceptase niciodată neîncrederea faţă de femei, să aprobe aceste schimbări?

Intra în camera mea cât mai târziu posibil şi arăta mai degrabă stânjenească decât fericire în timpul împreunării noastre. Curiozitatea de nepotolit pe care io cunoşteam dintotdeauna dispăruse. Nu mai punea întrebări, nu mai comenta cu veselie ori seriozitate întâmplările de peste zi. Nici măcar naşterea celui de-al doilea nepot al său, Husayn ibn Aii, fiul Fatimei, nu-l bucură. Am remarcat cu oarecare acreală că nu m-a poftit sub tamarix în momentul în care i-a pus un nume, aşa cum făcuse pentru Hassan. Se mulţumi cu prezenţa tatei. Pe Husayn l-am văzut pentru prima dată mult mai târziu.

Ca să treacă timpul şi să nu lase tăcerea să ne separe şi mai mult, îmi cerea să-i povestesc amintiri din trecutul îndepărtat. Ce făcuse sau spusese cutare în cutare ocazie, întrebările pe care le pusese cineva şi răspunsurile pe care i le dăduse el, cu ce prilej îngerul Djibril venise să-l vadă şi să-l mângâie... Amintiri care nu vorbeau niciodată despre noi şi mă împiedicau să-mi îndeplinesc dorinţa de a-i săruta pleoapele.

În timp ce povesteam, soţul meu părea să găsească în acele istorii vechi nişte amănunte folositoare pentru chestiunile ce-l frământau. Se închidea şi mai mult în gândurile şi grijile lui secrete.

În realitate, acesta era cel mai sigur mijloc de a ne petrece timpul fără să iasă la iveală ceea ce ne sfâşia inima. Până la urmă, oboseala îi închidea pleoapele, mai degrabă decât tandreţea. O oboseală la fel de sinceră precum afecţiunea care, din când în când, îi însufleţea puţin palmele, chiar dacă pentru scurt timp şi cu o stângăcie ce nu-i stătea în fire.

Allah îmi cunoaşte inima şi toate adevărurile închise în ea. Nu astăzi îl voi minţi. Pentru prima dată, în acele zile cumplite, am simţit că preaiubitul meu îmbătrânea. Bănuiala puse stăpânire pe mine. Soţul meu se comporta la fel cu Umm Salama şi Hafsa? Nu am îndrăznit să le întreb.

O asemenea încercare ar fi trebuit să ne apropie pe noi, soţiile, dar se întâmplă exact invers. Cu vorbe acre pe buze, ne-am îndepărtat una de celelalte.

Acest lucru să fie scris şi citit: am avut contribuţia mea la această situaţie. Allah, ştiu, îmi va cântări purtarea în momentul judecăţii.

Eram supărată pe Umm Salama. Abia intrase în casa noastră, că şi rupsese buna înţelegere. Cauzele pe care le apăra ea erau drepte, iar curajul nu-i scădea. O admiram pentru asta. Dar nu avea ea de două ori vârsta noastră? Nu-şi etalase în faţa mea înţelepciunea de mamă? După cum pretindea, cunoştea aroganţa şi dispreţul bărbaţilor mai bine decât noi. Totuşi, îl înfruntase pe Omar ibn al-Khattab cu furia şi obrăznicia unei fete lipsite de minte.

Ce gafă de neiertat!

Hafsa se temea şi se ruşina atât de mult de răutatea lui Omar, încât stătea ascunsă în camera ei. Aş fi putut merge să o iau în braţe ca pe sora preţioasă ce devenise pentru

mine, dar nu mi-a venit această dorinţă. Dumnezeu atotştiutorul ştie de ce.

Sunt prea bătrână să nu recunosc otrăvurile care m-au înveninat. Îm timpul nopţilor pe care soţul meu le petrecea în patul fiicei lui Omar, nu mă puteam abţine şi trăgeam cu urechea, căutând semnele de plăcere pe care el i le arăta. Un gând negru, o teamă nebună puseseră stăpânire pe mine, roadele putrede ale chinului şi mâniei: Trimisul păstra oare pentru Hafsa dorinţa pe care nu o mai arăta în patul meu? Voia să-l îmbuneze în acest fel pe Omar, de care avea atâta nevoie ca să lupte cu cei din Mecca?

Căci războiul care se apropia îi făcea să tremure pe toţi credincioşii din Medina.

Aşa se manifestă nedreptatea ce curge permanent prin sângele nostru dacă Allah nu pune orânduială în lucruri. Nu mă puteam împiedica să n-o blestem pe fată pentru greşeala tatălui. Pe de altă parte, mi-a trebuit aproape jumătate de lună ca să-mi recapăt uzul raţiunii şi să mă îngrijorez de ce se petrecea în afara zidurilor noastre tot atât de mult ca de tulburările din inima şi în patul meu.

Fie ca Barrayara să fie printre îngeri până la sfârşitul timpurilor, căci m-a salvat, pentru a câta oară! O dată în plus, ea fu cea care mă salvă.

3

Într-o dimineaţă, cu puţin înainte de masă, Barrayara dădu la o parte draperia de la uşa camerei mele, se aşeză pe scăunaşul pe care obişnuia să stea Mahomed şi-mi luă mâinile între palmele sale. Aplecându-se până ce ni se atinseră frunţile, murmură:

— Ajunge! M-am înfăţişat înaintea tatălui tău, Abu Bakr. I-am spus: “Nu-ţi poţi lăsa fiica în neştiinţă. Trimisul nu mai îndrăzneşte să deschidă gura înaintea ei de teamă să nu-l supere pe Omar. Printre noi, în zona femeilor, nu vedem decât priviri plecate şi umeri încovoiaţi. Dincolo de zidurile

curţii, Medina clănţăne din dinţi gândindu-se la venirea celor din Mecca. Se apropie ziua în care Trimisul va avea nevoie de fiica ta ca să-l audă pe Djibril. Asta nu se va putea întâmpla dacă ea nu ştie ce se petrece". Tatăl tău s-a gândit un timp. Dar ştia că am dreptate. Aisha, deschide urechile bine. Iată ce trebuie să ştii.

Bătrâna mea doică îmi repetă, cu mai multe detalii, ceea ce-mi spusese deja Talha. De pretutindeni din Hidjaz soseau aceleaşi avertismente: Abu Sufyan adunase o armată cum nici un nobil din Mecca nu mai putuse aduna până atunci. Avusese nevoie de aproape doi ani după bătălia de la Uhud, dar acum era un lucru împlinit. De la evreii din Khaybar la păgânii din Taif, de la făţarnicii pripăşiţi de-a lungul drumului dintre Mecca şi Medina la necredincioşii din câmpiile din Ghadir Khumm, strânsese în jurul lui mii de luptători.

— Unii spun cincisprezece mii, alţii, zece mii, alţii, douăzeci de mii! şopti Barrayara, dându-şi ochii peste cap. Ca să reuşească aşa ceva, promisiunile lui Abu Sufyan şi ale celor din Khaybar au zburat ca un nor de lăcuste! Dacă suntem învinşi, cei din Mecca vor da o treime din caravanele lor de la miazănoapte triburilor din câmpie. Iar cei din Khaybar le vor da, timp de doi ani, jumătate din recoltele lor de curmale evreilor din munţi. Iată cum sunt câinii ăştia de necredincioşi: cred că au victoria în buzunar şi dansează deja pe cadavrele noastre.

Deşi aceste veşti nu erau o noutate pentru mine, la auzul lor am fost cuprinsă de ruşine şi spaimă. Nebunia tăcerii, a neîncrederii şi a geloziei mă făcuse să uit de ameninţarea care plutea peste noi! Brusc, prin gura Barrayarei, prin aceste numere cumplite, ea devenea realitate! Avertismentul lui Talha îmi reveni în minte: "Fără îngerii lui Allah, vom fi învinşi încă o dată".

Cum ochii mi se măriseră de spaimă, Barrayara spuse cu vigoare:

— Teama mi-a pătruns măruntaiele când am aflat cât de mulţi sunt duşmanii noştri, însă tatăl tău mi-a tras un perdaf: “Nu fi proastă, femeie bătrână! Cinci mii, zece mii, douăzeci de mii, ce contează? În Medina, făţarnicii sunt mai numeroşi decât cei sinceri. Iar noi ne putem baza pe trei sau patru mii de războinici: cei de la Uhud şi alţi câţiva, care ni s-au alăturat de atunci. Allah să-şi aşeze mâna peste noi!”

Nu mi-am putut înăbuşi un strigăt.

— Trei mii? Se va sfârşi cu noi!

Fie ca, în ziua judecăţii, Allah să mă ierte pentru puţina mea credinţă!

— Exact aceleaşi cuvinte i le-am aruncat eu tatălui tău, îmi răspunse Barrayara. El mi-a spus: “Nu blestema! Dacă te încrezi în numere înseamnă că gândeşti exact ca păgânii şi făţarnicii lui Abu Sufyan. Nimic nu se va face fără voia lui Allah. Crezi oare că zeul de lemn al celor din Mecca va decide cine învinge şi cine este învins? Haide! Iată adevărul: îngerii lui Allah vor fi cu noi sau nu vor fi. Judecata lui Dumnezeu începe acum. Dacă meritǎm victoria, Unul singur ştie acest lucru”.

Cât de mult îmi doream să cred cuvintele tatei!

— Inshallah, am murmurat. Dar casa noastră nu mai este la fel. îngerul Djibril va voi oare să se înfăţişeze?

Barrayara îmi adresă o privire plină de reproşuri.

— Ai încredere în soţul tău! într-un moment în care toţi sunt împietriţi de spaimă, el se arată mai calm şi mai sigur pe sine ca oricând. Va avea nevoie de tine, să nu te îndoieşti de asta. Cu o strâmbătură de dispreţ, doica mai spuse: Adevărul este că la Medina mulţi nu cred în venirea îngerilor. Ei ar prefera să vadă platoşe, coifuri şi săbii. Omar este foarte bun la asta. Se agită de la un capăt la altul al oazei. Se pare că a adunat deja peste o mie de cai şi de trei ori mai mulţi arcaşi. În ochii tinerilor din Medina, este un erou. Din acest motiv Trimisul se sprijină pe el. Omar ibn al-

Khattab este singurul care poate să îmbărbăteze inimile fricoase.

O slujnică strigă de dincolo de draperie, dând de ştire că ne aducea merinde, iar Barrayara se ridică s-o cheme înăuntru. Când am rămas iarăşi singure, comentă în zeflemea:

— Iată-te tratată ca o prinţesă, acum! Omar a reuşit să le transforme pe soţiile Trimisului în nişte mici regine pe care trebuie să le servim ca şi cum Dumnezeu le-ar fi aşezat pe un pat de mătase. Plescăi cu o strâmbătură foarte expresivă, dar nu-mi lăsă răgaz să protestez, căci adăugă: Mai este un lucru pe care trebuie să-l ştii, fata mea. Pentru că nu se vorbeşte decât de săbii, de platoşe, arcuri şi săgeţi, Fatima se află din nou la stânga tatălui ei.

— Dar tocmai ce a născut!

— Face tot ce trebuie ca pântecele să-i intre pe sub corsetul din piele. Va reuşi, Inshallah. Dar lecţia de la Uhud i-a prins bine. Se arată mai puţin arogantă şi nu porunceşte în stânga şi-n dreapta. Talha însuşi spune că devine un exemplu pentru toţi. Arcul şi săgeţile ei impun respectul.

— Dar fiul ei, Husayn, nepotul lui Mahomed... ea ar trebui...

Barrayara ridică mâna cerându-mi să tac, deoarece ştia deja ce urma să spun. îşi aşează palma călduţă pe obrazul meu şi îmi şopti la ureche:

— Fatima este Fatima. Asta e voinţa lui Allah şi a Trimisului. Acceptă lucrurile aşa cum sunt. Se îndepărtă ca să continue cu un mare zâmbet pe faţă: Nu te îngrijora pentru micul Husayn, este pe mâini bune. Mama lui s-a apropiat foarte mult de noua soţie...

— Umm Salama?

— Cine ar putea să-l crească pe nepotul Trimisului mai bine decât ea? Aii şi Fatima sunt foarte ocupaţi cu războiul care se anunţă, iar Umm Salama a născut mai mulţi copii decât are nevoie. Ştie să se ocupe de ei. Este un

aranjament bun. Nu ai de gând să le faci vreun reproş, nu? Soţul tău, care este mai înţelept decât noi în toate, se arată foarte fericit.

Ironia Barrayarei compensa lucrurile lăsate nespuse. Astfel, Umm Salama găsise modul de a-i da replica lui Omar, fiind în acelaşi timp pe placul soţului său. Oricine ştia cât de mult îl irita pe Omar locul ocupat de Fatima pe lângă Trimis şi cât de mult le detesta Fatima pe soţiile tatălui ei. Umm Salama îşi oferea plăcerea de a-l provoca pe Omar încă o dată, dăruindu-şi prietenia Fatimei, care era atât de singuratică. Barrayara, căreia nu-i scăpa nici o manevră din casă, nu putea decât să aplaude.

— Umm Salama nu s-a născut ieri, spuse ea cu un semn de aprobare. Este de datoria ei să-şi apere locul şi bunăstarea. Cu atât mai bine pentru ea. Dar tu, tu trebuie să încetezi să mai fii încăpăţânată ca o catârcă. Tu o iubeşti pe Hafsa ca pe o soră. La ce bun să vă pedepsiţi răspunzând tăcerii cu tăcere? împăcaţi-vă. Allah va fi bucuros, şi voi de asemenea, când veţi avea în braţele cui să plângeţi.

4

Ca întotdeauna, Barrayara avea dreptate. Nu peste mult timp, eram în braţele Hafsei şi îi ştergeam lacrimile, după cum ea mi le ştergea pe ale mele. Hafsa, care nu avea parte nici de iubirea necondiţionată a bătrânei mele doici, nici de bunăvoinţa arătată recent de Umm Salama Fatimei, era cea mai izolată şi tristă dintre soţii.

Mi-a fost ruşine de mine, de gelozia mea egoistă. De ce Dumnezeu ne lasă să ne supărăm pe cei pe care-i iubim? Ca să ne putem da seama ce pierdem neglijându-i?

Fericirea revederii a fost atât de mare, încât am luat o hotărâre cam nebunească. Hafsa îmi spuse:

— Nopţile fără Trimisul lui Allah în patul meu sunt prea multe, acum când suntem trei soţii. Singură, nu mai dorm.

Mi-e frică de orice. La un simplu zgomot cred că cei din Mecca sunt deja la uşa noastră. Şi nu am pe nimeni cu care să vorbesc! Am nevoie să vorbesc. Nu pot rămâne aşa, zile şi nopţi ascunsă în spatele acestor văluri şi draperii care mă separă de lume.

Îi înţelegeam mult prea bine durerea.

— Hafsa, când Trimisul este la Umm Salama, să dormim amândouă, nu este nimic rău în asta.

Barrayara se împotrivi de cum află.

— Nu poţi dormi cu Hafsa în camera ta! Uşa ta dă în moschee. Patul tău este al Trimisului.

— Şi patul Hafsei este al soţului nostru. Nu te strâmba aşa. M-am gândit. Hafsa nu va veni la mine, eu voi merge să dorm la ea. Nu am de făcut decât zece paşi. Mă voi duce la ea noaptea. Nimeni nu-şi va da seama, nici măcar slujnicele.

— Nu este o idee bună...

— Nu e o idee bună nici să fim ţinute la distanţă de absolut orice.

Neliniştea care ne strângea ca o menghină în fiecare dimineaţă când ne trezeam se potoli. Vrând, nevrând, Barrayara acceptă situaţia, dar îşi luă precauţii. Chiar înainte de chemarea lui Bilal la rugăciune, ridica draperia de la uşa camerei Hafsei. Pe întuneric, înainte să mă însoţească în camera mea, ne povestea bârfele din seara precedentă, care şerpuiau prin bucătărie asemenea vălătucilor de fum din vetre.

Într-o zi, Barrayara spuse:

— Nişte ţărani au venit în grabă de la munte ca să dea de veste că Abu Sufyan şi trupele lui se apropie.

Ar fi în munţii de la miazăzi, cam la două zile de mers în pas de cămilă. Omar l-a sfătuit pe Trimis să se ducă în întâmpinarea lor, spunându-i: “O, Apostolule, trebuie să le arăţi celor din Mecca că nimic nu te impresionează, cu nici un chip numărul lor”.

— Tata este nebun! strigă Hafsa, prinzându-mă de încheietura mâinii.

— Nu, nu, protestă Barrayara. Tatăl tău are capul pe umeri. Cunoaşte tertipurile războiului mai bine decât noi. Nu ar pune niciodată în pericol viaţa Trimisului.

Înainte de amiază, Mahomed părăsi Medina în fruntea unei trupe de o mie de oameni cu platoşe. Noua regulă a hijabului ne interzicea nouă, soţiilor lui, să ne luăm rămas-bun în public.

În timpul celor cinci zile şi cinci nopţi ce urmară, parcă nu puteam să mai respirăm. Au fost nopţi în care ne-am şoptit temerile ţinându-ne de mână pe întuneric.

Pândeam întoarcerea soţului nostru. La cel mai mic zgomot făcut de un animal, credeam că un mesager ne aducea veşti de la munte.

În sfârşit, acest lucru se întâmplă într-o bună dimineaţă. Am convins-o pe Barrayara să ne însoţească la ued ca să spălăm rufe. Şi, de asemenea, doream să mă rog în micul *masjid* de pe Jabal Sal.

Eram cu picioarele în apă când nişte strigăte de copil ne făcură să ne înălţăm capetele. Am auzit numele Trimisului:

— Mahomed! Mahomed *nabi*!

Două văluri lungi ne separau de celelalte femei care spălau. Barrayara se repezi să le dea la o parte şi trecu de partea cealaltă. Peste câteva clipe se întoarse plină de entuziasm.

— Soţul vostru se întoarce! A mers până spre Dumat Al-Jandal. Dacă marele fante din Mecca şi-a arătat vârful papucului, l-a retras de îndată ce a aflat de apropierea credincioşilor lui Allah! Din miile de războinici care trebuiau să ne înspăimânte, nu rămâne decât balegă de cal drept dovadă a curajului lor.

De o parte şi de cealaltă a vălurilor ce ne separau răsunară râsete şi strigăte de bucurie. Nişte fete se

aruncară în ued cântând. Hafsa mă trase şi pe mine. Preţ de o clipă am uitat de război şi de rigoarea hijabului.

5

După ce se întoarse din munţi, soţul meu îşi petrecu prima noapte în patul lui Umm Salama, aşa cum se cuvenea. Eu şi Hafsa am rămas împreună ca în nopţile dinainte. Barrayara veni la noi în zori.

— Treziţi-vă, nu mai leneviţi! ne strigă ea pe un ton sever.

— Fără veşti proaste în dimineaţa asta! protestă Hafsa căscând.

— Dacă e bună sau proastă, depinde.

— Depinde de ce? am întrebat eu.

— De înţelepciunea voastră, dacă aveţi cumva aşa ceva.

— Barrayara, mormăi Hafsa, fără reproşuri şi fără ghicitori! Este prea devreme. Vorbeşte pe faţă, sau mă culc imediat la loc.

— Atunci deschideţi-vă bine urechile. înainte de a număra balegile cailor lui Abu Sufyan, soţul vostru a rezolvat o altă chestiune pe drumul spre Dumat Al-Jandal. Dacă Dumnezeu doreşte, veţi avea o soţie nouă lângă voi înainte de sfârşitul acestei luni.

Hafsa se întinse ca un arc. Glasul ei răsună sec şi dur:

— Cine este de astă dată?

— Zaynab bint Jahsh.

— O, nu! Nu ea! Ea este prea frumoasă!

— Nu este cu putinţă! am strigat eu. Te-au minţit, Barrayara. Zaynab este soţia lui Zayd ibn Harita. Chiar Trimisul i-a căsătorit acum trei ani. înainte de bătălia de la Badr, aici, în curtea noastră. Ştiu, eram acolo.

— Dacă taci şi mă laşi să vorbesc, oftă Barrayara, vei afla despre ce este vorba. În această seară, Zaynab bint Jahsh nu va mai fi soţia lui Zayd. A repudiat-o după legile lui Allah.

Cu această veste uluitoare, Barrayara reuşise să ne reducă la tăcere. Ştiam cât de frumoasă era Zaynab. Fiecare auzise măcar câte un bărbat din Medina cum vorbea despre ea dându-şi ochii peste cap:

— Nu este alt Dumnezeu în afară de Dumnezeu. Într-o zi, i-a venit cheful să creeze desăvârşirea într-un trup de femeie. De la degetele picioarelor până la urechi, de la sprâncene până la palme, ca să nu mai vorbim despre tot restul, le-a făcut, şi le-a dat numele Zaynab bint Jahsh!

Era limpede că Barrayara ştia mai mult.

— Dintotdeauna, Zaynab este mistuită de patimă faţă de Trimis. Iar el o ştie. De aceea i-a cerut lui Zayd să o ia de nevastă. Spera ca astfel să-i aducă fericirea fiului său adoptiv şi să potolească înflăcărarea lui Zaynab. Şi poate că propria ispită, cine ştie? Dar patima unei femei este asemenea unui torent ce se umflă toamna. Pietrele de pe drum nu-l vor putea abate. Într-o zi din vara trecută, Trimisul i-a făcut o vizită fiului său adoptiv, crezând că-l găseşte pe Zayd. Doar frumoasa Zaynab era acolo. De la prima privire dintre Trimis şi Zaynab, vâlvătaia dorinţei a urcat până la cer. Atenţie, nu vă păcăliţi! Zaynab şi Zayd sunt persoane cinstite. Nu mint şi nu se prefac. Zayd a venit înaintea Trimisului şi i-a spus: “O, Tată, Apostol al lui Dumnezeu, Zaynab este topită de iubire pentru tine, iar eu nu simt nimic pentru ea. Este un semn al lui Allah. O voi repudia, şi tu o vei lua de soţie! Trimisul a tot tărăgănat. După părerea mea, soţul vostru s-a gândit mult la voi. Cunoaştem gândurile ruşinoase ale bărbaţilor, mai ales când acestea le închid gura. În cele din urmă, Trimisul i-a răspuns lui Zayd: “Fiule, păstrează-ţi soţia şi trăieşte bine! Zayd a insistat. Trimisul nu şi-a schimbat poziţia: “Zayd, păstrează-ţi femeia şi teme-te de Dumnezeu”. Apoi însă, pe când mergeau unul lângă altul pe drumul de munte să se lupte cu Abu Sufyan, Zayd a anunţat că-şi repudiase soţia. “De ce?” a vrut Trimisul să ştie. “Pentru ca tu să o poţi lua

de nevastă, chiar dacă cei din Mecca nu fac din ea o văduvă", i-a răspuns Zayd.

— Pe Allah, gemu Hafsa printre lacrimi. Când femeia aceasta va avea un pat la noi, Trimisul le va părăsi pe ale noastre, fără nici o îndoială.

Barrayara îşi dădu toată silinţa să ne mângâie:

— Învăţaţi răbdarea şi înţelepciunea. A venit momentul. Aşa stau lucrurile în toate casele. Toate femeile merg pe drumul acesta. Allah îi oferă o distracţie Profetului său. Cine sunteţi voi să vă împotriviţi?

Aceste cuvinte mi se părură cumplite, aşa încât multă vreme de-atunci nu am mai vrut să o aud deloc pe Barrayara.

Două nopţi mai târziu, Mahomed veni în camera mea, căci era rândul meu. Eram nespus de fericită să-l revăd, dar plină de o mânie pe care n-am ştiut să o ascund. Mahomed mă cunoştea prea bine ca să nu o ghicească în spatele gesturilor mele obişnuite. Se prefăcu, crezând că mă temeam de altceva decât de adevărul pe care-l ţinea sub tăcere.

— O, preaiubita mea Aisha! Nu trebuie să te temi de venirea celor din Mecca. Allah ştie încotro ne călăuzeşte.

— Nu mă tem de cei din Mecca, Apostol al lui Dumnezeu.

— Ştiu că hijabul îţi strânge inima. Aş fi dorit să nu-i pun lui Allah întrebarea lui Omar. Această regulă nouă nu mă face să mă simt mai bine decât pe voi. Dar adevărul este că Dumnezeu nu caută întotdeauna să ne fie pe plac.

— Din acest motiv vrea El ca Zaynab bint Jahsh să vină aici, alături de noi, soţiile tale?

Mahomed dădu din cap şi îşi luă un timp ca să-şi măsoare cuvintele.

— Ai rostit adevărul. Allah mi-a spus: "întrucât Zayd a hotărât să o repudieze, Noi o măritărm cu tine".[34]

— Se poate. Eu nu l-am auzit.

34 Coranul 23, 37.

— Cum l-ai fi putut auzi? Eram pe drumul spre Dumat Al-Jandal. Mahomed mă examină o clipă, apoi îşi plecă pleoapele. Îm cele din urmă, adăugă în treacăt: Zaynab nu ştie încă.

Am scos un mormăit ironic. Soţul meu îşi bătea joc de mine! Bineînţeles că Zaynab aflase vestea minunată, la fel ca toată Medina! Fără îndoială, şi miile de păgâni ai lui Abu Sufyan o cunoşteau!

— Poate că ai dori să i-o dau eu, am sugerat pe un ton veninos.

— Da, ar fi bine.

Mi se tăiară picioarele. Cuprinsă de furie, nu m-am putut controla.

— Asta niciodată! Niciodată! Poţi face din mine ce doreşti.

— O, Aisha, dulceaţa mea, la ce bun să te înfurii? Ai vrea să te împotriveşti alegerii lui Dumnezeu?

Mi-ar fi ruşine să-mi aştern răspunsul pe pergament. Allah îl cunoaşte, este de-ajuns. Mahomed cel puţin a avut înţelepciunea de a nu mă întrerupe. Dar apoi a vrut să mă liniştească, pretinzând că totul decurgea aşa cum trebuia.

— Nu te lăsa pradă geloziei, preaiubita mea. Gândeşte-te. Allah mă călăuzeşte în toate lucrurile. El este Cel Ştiutor. El vede totul şi înţelege totul. El a văzut în inima mea tulburarea trezită de frumuseţea lui Zaynab. O frumuseţe pe care El a dorit-o şi desăvârşit-o ca pe a nici unei alte femei. Dumnezeu îmi vede ruşinea. Eu, care în acest moment n-ar trebui să mă gândesc decât la cei vicleni, la necredincioşi şi la război! Dumnezeu i-a spus Profetului său: “Pune-ţi rânduială în inimă şi curăţă-ţi spiritul”. Iar ţie, soţia mea preaiubită, El îţi spune: “Milostivirea ta, Aisha, va fi a mea”.

De ce să continuăm cearta? Mahomed găsea întotdeauna cuvinte care să le întoarcă pe ale mele.

Nu mi-am putut ascunde însă răceala faţă de Trimis. Nu am fost în stare să imit milostivirea lui Dumnezeu. Nu mi-a reproşat nimic. Lecţia a venit din altă parte.

Şi nici eu, nici Hafsa, nici Umm Salama nu ne-am dus să-i dăm vestea cea bună lui Zaynab. Barrayara desemnă o femeie din casă.

Când Zaynab auzi cuvintele pe care Trimisul le pusese pe buzele servitoarei, strigă fericită:

— Aha, aşa deci! Profetul s-a însurat cu celelalte soţii. Pe mine Allah mă mărită cu el.

Frumoasa Zaynab simţi foarte curând greutatea acestei mândrii.

Bătălia sântului
9 9
1

Povestea asta fu un fel de semn. Ameninţarea celor din Mecca şi a evreilor din Khaybar se agravă.

Palidă, Barrayara anunţă:

— Omar a plătit un negustor ca să-i raporteze ce se vorbeşte prin marele târg din Mecca. Evreii din Khaybar repetă tot felul de minciuni pe-acolo ca să-i atragă pe păgâni. Ei spun: “În fiecare zi pe care Dumnezeu o lasă pe pământ, suferim din cauza falsului *nabi* din Medina. Dacă ne unim forţele, nu va rezista mai mult de trei zile. Medina ne va cădea pe tavă ca o curmală coaptă”. Abu Sufyan se arată atât de sigur pe el, încât a ales data intrării în Medina: luna viitoare, de ramadan. Zeul de lemn al lui Abu Sufyan ar fi cerut această dată aniversară a bătăliei de la Badr. Păgânii cântă şi dansează în jurul Pietrei Negre pentru ca morţii din Mecca să-i susţină pe cei vii în momentul confruntării cu războinicii noştri.

Vestea puse oaza pe jar. Chiar şi făţarnicii precum Abdallah ibn Ubayy veniră la noi în curte încercând să afle mai multe. Trimisul îi aştepta sub tamarix. Conform regulii

hijabului, noi, soţiile, nu puteam să ne arătăm acolo, dar Barrayara ne transmise atât de fidel cuvintele sale, de parcă le-am fi auzit noi însene.

— O, voi care mă ascultaţi, nu vă lăsaţi otrăviţi de minciunile necredincioşilor! spuse Trimisul lui Allah. Cei din Mecca nu vor pune stăpânire pe casele voastre! Şi voi trăi destui ani ca să intru în sfânta Kaaba şi să o curăţ de stirpea asta care o infestează. Allah mi-a trimis un vis! Păgânii se vor îngrămădi înaintea noastră, caii şi arcurile lor vor călca praful, iar săgeţile lor se vor ridica.

Dar, în ciuda numărului lor, îi veţi vedea neputincioşi, de parcă ar fi lipsiţi de braţe şi picioare. Cei care nu se tem de încercarea pe care o cere Allah vor fi răsplătiţi. Cu ceilalţi, Atotputernicul va încheia socotelile la momentul potrivit.

Barrayara lăsă capul în jos, plină de stânjenealã.

— Trimisul nu a vorbit decât despre un vis. Toţi au înţeles ce însemna acest lucru: Allah nu a făgăduit că îşi va trimite îngerii împotriva păgânilor. Astăzi, teama este atât de puternică în Medina, încât cuvintele Trimisului sunt o sămânţă neroditoare. Oamenii spun: “Visele nu sunt decât vânt. Cine poate crede că cei zece mii de luptători ai lui Abu Sufyan ne vor cruţa?” Ei adaugă: “Mahomed ibn Abdallah l-a pierdut pe Dumnezeul său. El vorbeşte ca să nu spună nimic. Să rămânem în casele noastre, aliaţii lui Abu Sufyan nu se vor lua decât de aceia care îl urmează pe falsul *nabi*”. Acum, îndoiala se strecoară chiar în rândul luptătorilor noştri.

Toate aceste cuvinte o înspăimântară pe Hafsa, care îşi frământa mâinile gemând:

— Nu este cu putinţă, nu este cu putinţă! De ce soţul nostru nu-i cere ajutor lui Djibril cum a făcut-o la Badr?

Ca să spun drept, şi eu gândeam acelaşi lucru. De îndată ce soţul nostru intra în camera mea l-aş fi implorat să o facă. Dar nu-l mai vedeam: îşi petrecea nopţile în patul moale al lui Zaynab. Când mă întâlnea în moschee, mă

certa pentru primirea proastă pe care i-o făceam noii sale soţii. Drept pedeapsă, nu mă mai vizita conform regulii obişnuite.

Nu-mi rămânea decât să număr zilele ce ne despărţeau de aniversarea bătăliei de la Badr.

Douăzeci de zile... Mă pregăteam să mă duc la Hafsa după rugăciunea de seară, când Mahomed împinse uşa camerei mele. Nu-mi dădu răgaz să-mi exprim bucuria, ci îşi aruncă mantia pe perne. I-am văzut ochii. Am ştiut...

Ce fericire să ştiu că îngerul Djibril s-a întors!

Din nefericire, chipul meu luminos se întunecă repede. Cuvintele mult aşteptate nu veniră... Iubitul meu se asigură că reţinusem fără cea mai mică greşeală spusele îngerului şi se duse imediat în camera lui Zaynab.

A doua zi dimineaţă, din înaltul scării, anunţă:

— Cel Milostiv şi îngăduitor mi-a trimis îngerul său. El vă spune: “Când ei veneau asupra voastră de sus şi de jos, când privirile se roteau, când inimile ajunseră în gât, voi aţi prins să vă faceţi închipuiri despre Dumnezeu. Astfel credincioşii fură puşi la încercare şi zguduiţi cu aprigă zguduire... Fuga nu vă slujeşte la nimic, dacă fugiţi de moarte ori de luptă, căci bucuria voastră va fi scurtă. Nu strigaţi: «Casele noastre au rămas vraişte». Ele nu au rămas însă vraişte. El ştie. Dorinţele voastre de fugă sunt zadarnice. Locul vostru nu este decât în bătălie. Cine vă va apăra de Dumnezeu, dacă El vă voieşte un rău sau vă voieşte o milostenie? El cunoaşte toate lucrurile, şi întâi de toate, slăbiciunile duşmanilor săi. Sub palma sa, ei nu sunt nimic”.[35]

Din nou, Hafsa mă privi cu spaimă. Aceste cuvinte nu o mângâiau nicidecum. Ele nu vorbeau nici despre îngeri, nici despre platoşe, nici despre săbii cu miile.

M-am înfuriat:

35 Coranul 33, 10-13.

— Hafsa, nu ai dreptul să te îndoieşti de nimic, Dumnezeu nu ţi-ar ierta-o niciodată! Nu te lăsa târâtă ca făţarnicii. Allah ştie să acţioneze ca fulgerul!

I-am povestit bătălia de la Badr şi felul în care Djibril fusese alături de războinicii noştri, în fruntea a mii de îngeri ai lui Allah.

— Şi lupta începuse cu adevărat? întrebă Hafsa.

— Da, şi ar fi fost pierdută dacă îngerii nu s-ar fi năpustit asupra celor din Mecca.

Hafsa îşi muşcă buzele ca să-şi înăbuşe gândul. Era în zadar. Allah nu avea nevoie să o audă ca să ştie.

Acela fu momentul pe care-l alese ca să răspundă spaimei noastre.

Fatima se înfăţişă înaintea lui Mahomed când ieşea din *masjid* urmat de Omar, tatăl meu, Abu Bakr, şi toţi ceilalţi. Trimisul şi Omar urmau să dea poruncile pentru treburile din acea zi.

Un sclav pers eliberat, pe nume Salman, se afla lângă Fatima. Era un bătrân bine cunoscut tuturor. Abdonai, omul de încredere al Khadijei, prima soţie a Profetului, îl alesese el însuşi printre alţi sclavi pe vremea când trăiam încă la Mecca.

Fatima întrerupse discuţia din grupul lui Mahomed:

— Tată, Salman are ceva să-ţi spună.

Cum toţi ştiau cât de mult ţinea Trimisul la părerile fiicei sale, tăcură şi aşteptară plini de curiozitate.

Salman descrise cum în Persia, când un oraş era atacat de o armată foarte numeroasă, trebuia să se protejeze, conform artei războiului, printr-un şanţ foarte mare.

— Dacă şanţul este suficient de adânc şi de larg, spuse el, nici caii, nici cămilele nu-l vor putea trece. Şi cu atât mai puţin pedestraşii. Atunci asediatorii vor trebui să renunţe la atac. Dacă se încăpăţânează, va fi uşor să fie pedepsiţi, indiferent cât de puternici şi numeroşi ar fi: vor fi eliminaţi cu o ploaie de săgeţi şi se vor prăbuşi în şanţ ca nişte

lemne putrede. Datorită unui asemenea şanţ, asediatorii rămân cumva închişi în afara oraşului pe care vor să-l cucerească. Această tactică este atât de eficientă, încât la noi, în Persia, am renunţat la asedierea oraşelor.

Când Salman tăcu, pe chipul Trimisului se citea mulţumirea. Se întoarse spre Omar ca să-i ceară părerea. Omar se arătă convins imediat de o idee care nu venea de la el, ceea ce era o raritate.

Mahomed îi puse o sută de întrebări lui Salman: unde trebuia să săpăm şanţul? La ce distanţă faţă de ziduri? Ce formă şi adâncime trebuia să aibă? De cât timp era nevoie?

Persanul răspunse cu precizie la fiecare întrebare.

— Adâncimea şi lărgimea, douăzeci de coţi fiecare, cel puţin jumătate de bătaie de săgeată. Cât despre diSpunere, nu văd decât una acceptabilă aici: în nord, în faţa marii câmpii a oazei. Trebuie săpat de la colinele Ash-Gharbiyya până la cele din Ash-Shabiyya.

De data aceasta, Mahomed încruntă din sprâncene.

— Este o distanţă considerabilă! Unsprezece mii de coţi[36]! E ca şi cum am merge pe jos o treime de zi!

— Nu există altă soluţie, Apostol al lui Allah, răspunse Salman. La sud, la est şi la vest, Medina este bine apărată. Drumurile care fac legătura cu văile sunt atât de strâmte, încât zece cămile una lângă alta nu ar încăpea. Mai mult, sunt presărate cu stânci de bazalt, aşa că nu se poate galopa fără riscuri. Îţi vor ajunge o sută de arcaşi pentru a închide fiecare dintre aceste ieşiri. Nici un necredincios nu va îndrăzni să se arate pe acolo. Cei din Mecca nu-şi mai încap în piele de mândrie din cauza numărului lor. Ei îşi imaginează că ne vor ataca pe o linie de front de o mie de luptători. Pentru aceasta au nevoie de o câmpie întinsă. Nu există decât una, şi anume la miazănoapte. Allah este mare. El a voit să fie astfel de la naşterea lumii.

Omar aplaudă, ca toţi cei care purtau platoşă în jurul lui.

36 Aproximativ 5 km (n.red.)

— Mai este un lucru, adăugă persanul. Nu lăsaţi nici cea mai mică curmală sau bob pe câmpie. Cei din Mecca nu trebuie să găsească nimic, nici măcar un pai, cu care să se poată hrăni ei şi animalele lor. Zece mii de luptători constituie în acelaşi timp o forţă şi o slăbiciune. Sunt tot atâtea guri şi burţi ce trebuie hrănite şi adăpate dimineaţa şi seara. Oameni sau animale, nimeni nu merge la luptă cu burta goală şi cu gura uscată.

Când persanul tăcu, pe toate feţele ascultătorilor apărură zâmbete largi.

Înainte de căderea serii, fură împărţite porunci în casele credincioşilor:

— Bărbaţii vor săpa şanţul. Femeile se vor ocupa de câmpurile pe care le vor călca în picioare cei din Mecca. Totul trebuie să dispară! Să mănânce praf!

În culmea satisfacţiei, Barrayara adăugă:

— Trimisul v-a spus el însuşi: “Du-te la soţiile mele. Spune-le că am nevoie de ele, de toate. Regula hijabului va fi suspendată atât timp cât va fi necesar”.

Oricine a înţeles că un înger al lui Allah veghea de-acum înainte asupra Medinei. Doar făţarnicii lui Abdallahibn Ubayy şi cei din Banu Qurayza, puternicul clan evreu din oază, se mai îndoiau. Aceştia erau atât de convinşi de deznodământul luptei, încât îşi dădură frâu liber furiei. Instalară chiar un cort lângă şanţul pe care-l săpau oamenii noştri ca să-şi bată joc mai bine de ei. Omar voi să d alunge, dar Trimisul îl opri.

— Fiecare lucru la timpul lui. Să le îndurăm batjocura, căci Allah se desfată cu ea. Fiecare insultă este un lemn încins care se adaugă la pedeapsa ce va veni la timpul potrivit.

Credincioşii îşi făcură obiceiul să nu bage în seamă sarcasmele în timp ce săpau, aşa încât tăgăduitorii şi făţarnicii renunţară în cele din urmă.

Truda noastră la săpatul şanţului şi la curăţarea câmpului dură nouăsprezece zile şi aproape tot atâtea nopţi. Exact

timpul care ne despărţea de aniversarea bătăliei de la Badr. Nu strânseserăm bine plugurile şi lopeţile şi bărbaţii nu-şi îmbrăcaseră bine platoşele, că armata aliaţilor se alinie ca un nor în faţa noastră.

Allah ştie bine că, deşi ne recăpătaserăm încrederea, ni se ridică părul pe ceafă şi măruntaiele ni se strânseră de spaimă în faţa miilor de războinici care urlau făgăduindu-ne cea mai cumplită dintre morţi.

Dar nu dură mult.

Când această adunătură de păgâni, de evrei şi de necredincioşi se apropie, cu stindardele colorate fluturând în vânt, pe cerul Medinei se auzi râsul îngerului lui Dumnezeu.

Şi ce se întâmplă fu atât de straniu, încât amintirea mea pare a fi un vis.

Îl văd pe Abu Sufyan apropiindu-se de Medina în fruntea războinicilor lui. După cum prevăzuse persanul Salman, a hotărât să atace prin marea câmpie de la nord. Din înaltul zidurilor noastre crenelate zărim mulţimea duşmanilor înaintând, cu armele şi platoşele scânteind sub razele soarelui la zenit. Şi ei ne văd. Ceea ce încă nu cunosc este existenţa şanţului.

În căldură, praful se ridică odată cu vântul. Abu Sufyan este nerăbdător. Le porunceşte miilor de călăreţi să se dispună în linie dreaptă. Acest lucru cere timp. Profită ca să trimită iscoade care să ne cântărească forţele şi dispunerea războinicilor sub ziduri. Iscoadele nu văd decât trei sau patru sute de arcaşi. Prinzând curaj, se apropie mai mult.

Atunci descoperă şanţul.

Nu le vine să-şi creadă ochilor. Merg de-a lungul lui. O ploaie de săgeţi şuieră prin văzduh, trase de pe zidurile noastre.

Fug să anunţe vestea celor din Mecca.

Abu Sufyan, evreii din Khaybar şi cinci sute de călăreţi vin în galop până la şanţ, ţipând ca nişte demoni. Pe celălalt

mal, Trimisul apare, fluturând un sul al Coranului. Furioşi, oamenii lui Abu Sufyan nu rezistă: se reped cu caii în şanţ. Animalele îşi rup picioarele şi cefele. Arcaşii noştri îi termină.

Trimisul strigă:

— Allah v-a lăsat să îi încercaţi şanţul! Data viitoare, vă va îngropa în el.

Păgânii nu izbutesc să urce panta, de două ori cât un stat de om. Râsetele şi cuvintele de batjocură plouă peste ei de pe zidurile oraşului nostru.

Abu Sufyan le porunceşte arcaşilor lui să tragă. Săgeţile lor se ridică în cer. În zadar: Trimisul şi Omar îşi pun luptătorii să se retragă cu douăzeci de paşi, şi este de-ajuns.

Abu Sufyan le porunceşte oamenilor lui să arunce lăncile. Nu trec de jumătatea şanţului.

Le porunceşte cămilelor să pornească la asalt. Se rostogolesc şi ele în şanţ şi rag de durere. Ştiu că nu vor mai ieşi niciodată de acolo.

Soarele este încă sus când păgânii înţeleg în sfârşit că nu vor lua Medina, că zeul lor din lemn este neputincios şi că nu vor găsi nimic în preajmă cu care să se hrănească.

Mai târziu am aflat că oamenii din triburile de la miazăzi, aduşi acolo de Abu Sufyan cu promisiuni frumoase de pradă, nu aşteptaseră ca soarele să învăpăieze orizontul pentru a-i întreba pe cei din Mecca şi pe evreii din Khaybar:

— De ce ne-aţi adus aici? Nici unul dintre noi nu va pătrunde în oraşul lui Allah dacă nu ne cresc aripi!

La apus, Trimisul declară:

— Atâta timp cât necredincioşii vor fi de cealaltă parte a şanţului, vom face rugăciunea de seară sub ochii lor. Să ne audă şi să cunoască glasul bucuros al lui Allah care domneşte peste lume.

Făţarnicii nu mai ştiau dacă trebuiau să rămână cu noi sau să se ferece de două ori în casele lor, cum făceau deja cei din Banu Qurayza.

3

Fusese nevoie de nouăsprezece zile ca să săpăm şanţul. Şi de alte douăzeci de zile pentru ca Abu Sufyan, cei din Khaybar şi miile lor de luptători să plece cu stomacul gol şi umilinţa întipărită pe frunte.

În tot acest timp, în lupta cunoscută drept "Bătălia şanţului" n-au murit nici cinci oameni de o parte şi de alta. Şanţul lui Allah acţiona ca o vrajă care împiedica încleştările. Şi această pace stranie ar fi putut dăinui dacă ura faţă de Allah, care strica sufletul celor din Banu Qurayza, nu i-ar fi dus la pieire.

În a paisprezecea noapte de asediu, un bărbat fu surprins în timp ce voia să traverseze şanţul cu ajutorul ţăruşilor şi al frânghiilor. Străjile îl recunoscură pe fiul lui Kab ibn Assad, şeful clanului Banu Qurayza. Ducea cu el un sul adresat lui Abu Sufyan în care trădătorii îi propuneau acestuia să organizeze un atac din interiorul Medinei: "Vom ataca mâine, la două ceasuri după răsăritul soarelui. Veniţi pe la apus, vă vom deschide calea. Mahomed nu va putea lupta pe două fronturi".

— Râsetele şi cuvintele de batjocură ale câinilor ăstora înaintea lucrării lui Allah i-au dus la trădare, spuse Trimisul. Nu mai au nimic de sperat.

Îi porunci lui Aii să-i taie capul fiului lui Kab şi să-l arunce peste zidurile clanului Banu Qurayza. Nu se mai întâmplă altceva înainte de plecarea celor din Mecca. Dar când Medina se pregătea să sărbătorească victoria, Mahomed puse o trupă de luptători să încercuiască fortăreţele evreilor. În faţa porţii lor, urlă:

— O, voi, maimuţe şi porci, cum aţi putut trăda voinţa lui Dumnezeu tăvălindu-vă în infamia necredincioşilor? Pedeapsa lui Allah o cunoaşteţi. Şi ea va fi fără milă.

Cei din Banu Qurayza au mai tras de timp încă douăzeci de zile înainte de a se hotărî să-şi deschidă porţile.

Nu mai este nevoie să scriu ce s-a întâmplat: oricine ştie ce este un masacru.

Femeile şi copiii încă mici au fost martorii furiei Atotputernicului. Doar ei au fost cruţaţi. Şi făcuţi cu toţii sclavi.

Vremea împărţelii

1

În întregul Hidjaz se răspândi vestea despre puterea lui Allah. Toţi văzuseră că era mai bine să nu-i stârnească mânia.

De-acum înainte, teama dădea târcoale caselor tăgăduitorilor. Când Trimisul ieşea din Medina şi se plimba pe drumurile din oază, făţarnicii tremurau. Cei care-l calomniaseră fugeau din calea lui. Se temeau chiar şi de privirea lui.

— Mai ales să nu ne recunoască! strigau ei. Allah vede prin ochii lui. Ne va judeca!

Înfricoşaţi la ideea de a îndura răzbunarea lui Allah şi a Profetului său, se baricadau în casele lor ca nişte şopârle sub pietre. Trimisul îi lăsa în plata Domnului. Era luna de post. Oricine ştia că nu trebuia să curgă sânge înainte de luna următoare.

Când se apropie sfârşitul postului, Omar răspândi zvonul că Allah şi Trimisul său ar fi fost mulţumiţi doar să vadă rostogolindu-se în praf capul lui ibn Ubayy. De la bătălia din Uhud nu încetase să-şi bată joc de Dumnezeu, nici măcar atunci când credincioşii sinceri săpau şanţul ce salvase Medina de războinicii lui Abu Sufyan.

În ultima seară a postului, în lumina apusului, fiul lui ibn Ubayy se prezentă în curtea noastră. Se duse fără şovăială sub tamarix şi se plecă în faţa lui Mahomed.

— O, Apostol al lui Allah, tu mă cunoşti. îmi citeşti în inimă, şi Allah la fel. îi aparţin cu toate părticelele trupului meu şi ale gândirii mele. Fiul nu se aseamănă întotdeauna cu tatăl. Tatăl meu ţi-a dat mai multe motive de mânie decât trebuie. Este un făţarnic. Şi gelos, înainte de sosirea ta în oază, locuitorii Medinei voiau să facă din el un prinţ. Venirea ta l-a lipsit de coroană şi de onorurile pe care i le-ar fi adus aceasta.

— Dacă ar fi fost sincer, Dumnezeu l-ar fi înzestrat şi cu coroană, şi cu onoruri, răspunse Mahomed. Dar îndoiala şi făţărnicia îi murdăresc gura.

Fiul lui ibn Ubayy aprobă aceste cuvinte din tot sufletul.

— Ştiu, zise el. Cum ştiu că inima lui nu va fi niciodată curăţată de neîncredere. Omar ibn al-Khattab repetă pretutindeni că tata trebuie să moară.

— Omar spune adevărul, dar nu-l voi ucide pe tatăl tău. Necredincioşii ar trage folos dacă s-ar răspândi vestea că îmi ucid chiar şi tovarăşii.

— Atunci, îngăduie mâinii mele să se ocupe de asta, Apostol al lui Dumnezeu! Ar fi gestul unui fiu drept faţă de un tată blasfemiator. Pe deasupra, dacă o altă mână decât a mea l-ar doborî, legea noastră mi-ar porunci să-l omor pe ucigaşul lui. Nedreptatea ar continua, căci un credincios al lui Allah ar muri pentru un făţarnic.

Trimisul, mirat la auzul acestor cuvinte, se ridică şi-l îmbrăţişă pe fiul lui ibn Ubayy.

— Tatăl tău nu va muri din voinţa mea. îl iert, şi Allah împreună cu mine. Şi aceasta pentru că tu eşti un om drept. Vino, să ne rugăm împreună.

Mai târziu, Barrayara află de la tatăl meu ce îi spusese Mahomed lui Omar: “Dacă l-am fi ucis pe făţarnicul acesta

după dorinţa lui, astăzi am fi ruşinaţi înaintea fiului său". Iar Omar fusese de acord.

Ei nu ştiau că, dacă putreziciunea unei inimi de tată nu trece în inima unui fiu, tatăl nu rămâne mai puţin putred atâta timp cât stă în picioare. Iar eu, Aisha, Mama Credincioşilor, am avut de suferit cea dintâi.

Ţie, cititorule, fie că eşti femeie sau bărbat, îţi datorez un adevăr. Allah îl cunoaşte de multă vreme deja.

Din prima dimineaţă în care am strâns pana între degete ca să acopăr cu amintirile mele aceste suluri ale memoriei, nu a trecut o zi fără să mă gândesc la ce îţi voi povesti acum. Poate că nu m-am aşezat la masa de scris decât pentru a mă curăţa de această ciumă care mi-a pecetluit zilele.

S-a întâmplat cu mulţi ani în urmă. Rana ar fi putut să se închidă de nenumărate ori. Dar nu, furia îmi strânge gâtul ca în prima clipă. Cât ai clipi, mă transformă în cea care eram. Dispar muşchii moi, pielea îmbătrânită, durerile vârstei, bolile bătrâneţii! Dispar ochii care prefac zilele în ceaţă şi nu-şi dau voie să vadă cerul limpede! Totul în mine îşi recapătă prospeţimea din acele zile când nu aveam încă douăzeci de ani. Simt încă o dată acea furie cumplită în faţa nedreptăţii.

Mâna mea rămâne noduroasă şi temătoare în faţa a ceea ce va scrie înainte ca Atotputernicul să-mi hotărască judecata.

Dar la ce bun să mai zăbovesc?

3

Vremurile ce urmară Bătăliei şanţului nu se asemănară cu nici una dintre cele pe care le cunoscusem. Sub tamarix, precum şi din înaltul scării sale, Trimisul repeta:

— Allah i-a respins pe cei zece mii de necredincioşi, căci El doreşte ca noi să fim peste zece mii la zidurile Meccăi. Şi acest lucru trebuie să se întâmple înainte ca Profetul lui să

nu mai fie în stare să călărească fluturând sabia credincioşilor din cauza vârstei, A venit clipa să ieşim din Medina şi să ne facem aliaţi la rândul nostru!

Pentru a convinge triburile nehotărâte, Mahomed pleca din ce în ce mai des să le întâlnească, departe, pe drumurile din deşert şi din munţi. Îm curând fu nevoie să mai ridicăm camere în aripa soţiilor: după fiecare victorie veneau alte femei...

— Ce se va întâmpla cu noi? strigă într-o zi Hafsa. Soţul nostru nu va avea niciodată puterea să ne iubească pe toate, oricât de mare i-ar fi inima.

Această etapă a început cu Rayhana, o evreică din Banu Qurayza care era atât de frumoasă, încât splendoarea lui Zaynab păli. într-o noapte, când Trimisul era în patul meu, mi-a spus:

— Ai grijă de ea. Greşeala alor săi şi moartea lor îi tulbură spiritul. Refuză să recunoască blândeţea lui Dumnezeu, şi pe a mea cu atât mai mult.

— O, preaiubite! i-am răspuns. Nu te mai văd, şi când vii o faci doar ca să-mi încredinţezi o nouă soţie! Cine va avea grijă de mine când tu vei avea zece sau o mie?

Cu o tandreţe pe care nu i-o cunoscusem de foarte mult timp, Mahomed mă cuprinse în braţe.

— Îţi promit, nu voi avea niciodată o mie ca regele Solomon, strigă el râzând. îmi sărută buzele şi pleoapele înainte de a redeveni serios: Dulceaţa zilelor mele, tu eşti Aisha, şi niciodată vreo soţie nu te va înlocui. Cele care locuiesc în zona femeilor pur şi simplu pecetluiesc înţelegerea cu triburile pe care le-am supus. Dumnezeu adună aceste triburi în curtea nabi-ului său ca noi să fim numeroşi şi puternici în momentul în care vom porni spre Mecca având drept ţel să purificăm Kaaba. Tu eşti cea pe care Allah mi-a încredinţat-o ca să-mi umple inima. Crezi tu că o alta ar putea-o face aşa cum o faci tu?

— Preaiubite, văd foarte limpede plăcerea pe care o simţi când priveşti alte chipuri decât pe al meu. Mi-o închipui pe cea cu care mângâi pântece mai rodnice decât al meu. Cine te-ar condamna dacă te-ai sătura de Aisha, mama nimănui?

— O, Aisha, soţia mea! Nu eşti conştientă de locul pe care-l ai în ochii Atotputernicului? Mahomed se dădu jos din patul nostru şi se duse până la uşa ce dădea spre moschee. O deschise larg. Nu ştii ce înseamnă această uşă, preaiubita mea? Cum poţi spune că nu eşti mama nimănui când eşti şi vei fi până la ultima ta suflare Mama Credincioşilor?

A doua zi dimineaţă mă simţeam plină de iubirea Trimisului ca odinioară.

Tinereţea mă stăpânea încă neatinsă. Fericirea mea era aceea de a sorbi fiecare cuvânt al preaiubitului meu.

Eram însă mai multe soţii, şi trebuia să număr zilele care se scurgeau înainte ca Mahomed să se întoarcă în patul meu. După ce îşi oferise mângâierile altora. După ce râsese cu altele, se arătase uşuratic şi le făcuse tot felul de promisiuni. Chiar dacă ele nu erau “dulceaţa zilelor” lui.

În realitate, nici una dintre noi, nici Hafsa, nici Umm Salama, nici Zaynab, nu eram cruţate de nemulţumire, de chinurile dorului şi ale geloziei. După Bătălia şanţului, Umm Salama ştiuse să-şi facă o aliată din Fatima ca să-l convingă pe Trimis să îndulcească regula aspră a hijabului. Dar acest lucru nu era de-ajuns.

Zaynab spuse:

— Soţul meu adorat, acum părăseşti Medina aproape în fiecare lună, cum îţi vei mulţumi soţiile? Ne vei cere tuturor să te însoţim?

Soţul meu, ca de fiecare dată când recunoştea că o plângere era întemeiată, se sfătui cu tata şi cu Omar.

Şi unul, şi celălalt îi răspunseră:

— Nu este cu putinţă să pleci în misiune cu atâtea soţii şi slujnice. Va trebui să alegi, Trimisule.

— Şi cum vei alege fără să comiţi o nedreptate? se interesă Umm Salama.

Tatăl meu, Abu Bakr, găsi soluţia.

— Mahomed, tu nu vei putea alege niciodată pe una sau pe alta fără a stârni proteste. Lasă-l pe Dumnezeu să îşi asume această sarcină. Dă poruncă unui meşter să facă nişte bile din lemn de măslin şi să înscrie pe fiecare numele soţiilor tale. Când va trebui să pleci din Medina, vei amesteca bilele într-un burduf, vei băga mâna fără să vezi şi vei scoate numele celei ce te va însoţi.

În acest fel am fost aleasă să-l însoţesc pe Mahomed când s-a dus la clanul Beni Mustaliq. Şi atunci se întânv plă ceea ce trebuia să se întâmple: defăimarea.

Dispreţuită

1

Noul zvon ajunse în curtea noastră după rugăciunea de dimineaţă: păgânii se adunau în număr mare la puţurile clanului Beni Mustaliq, la cinci zile de mers de Medina. Omar şi Aii îl convinseră pe Trimis să le iasă în întâmpinare fără zăbavă. Am părăsit Medina în zorii zilei următoare. Ibn Ubayy, care, de la discuţia între fiul lui şi Trimis, se arătase plin de respect, era acolo, întrucât cei din Beni Mustaliq îl considerau un înţelept.

Caravana noastră nu era mare. Mahomed nu dorise să fie înconjurat decât de două sau trei sute de bărbaţi cu platoşă.

— Va fi de ajuns, spusese el.

Era adevărat. Atunci când am ajuns aproape de puţuri ne-am dat seama că ar fi putut merge şi singur împotriva necredincioşilor. Aflând de venirea lui, aceştia se împrăştiaseră în grabă, dând bice dromaderilor, ca să se întoarcă de unde veneau cât mai repede cu putinţă.

Aii călărea lângă Mahomed. Nemulţumit că lupta nu avusese loc, porni singur în galop pe urmele fugarilor din

clanul Beni Mustaliq. Se întoarse la apusul soarelui cu una dintre căpeteniile păgânilor. îl azvârli pe prizonier cu picioarele şi mâinile legate înaintea Trimisului, care era aşezat pe un scăunel în faţa cortului nostru. Eram înăuntru cu două slujitoare când l-am auzit pe soţul meu strigând:

— Nu vă este ruşine să fugiţi când sunteţi atât de numeroşi?

— La ce bun să luptăm cu tine, Trimisul lui Allah? Dacă Dumnezeul tău hotărăşte victoria, săbiile şi lăncile noastre nu vor putea schimba nimic.

— Atunci, de ce aţi venit până aici?

— Cei din Mecca nu mai îndrăznesc să te înfrunte. Ne cer să o facem noi în locul lor. Dacă nu ascultăm, ne vor refuza dreptul de a ne vinde mărfurile la marele târg din Mecca. S-ar sfârşi cu negoţul nostru. Au adăugat că ne vor împiedica să intrăm în Kaaba ca să ne rotim în jurul sfintei Pietre Negre.

— Porci de păgâni! Fiecare dintre paşii voştri în Kaaba murdăreşte Piatra lui Dumnezeu! Abţineţi-vă să vă mai rugaţi acolo până când nu vă veţi supune cuvintelor lui Allah, căci îşi va aminti de noroiul vostru în ziua judecăţii!

— În acest caz, Mahomed ibn Abdallah, grăbeşte-te să mă ucizi! îl imploră şeful păgânilor. Aşa încât greşelile mele să nu se mai înmulţească, dacă ceea ce spui este adevărat!

— Te voi lăsa în viaţă. Astfel, te vei gândi la hatârul pe care ţi l-a făcut Trimisul lui Allah şi-mi vei duce mai departe cuvintele. Le vei spune alor tăi: “Trimisul lui Dumnezeu nu-şi abate tăişul săbiei doar din plăcerea de a vedea sânge şi capete tăiate. Dumnezeul lui, Cel Milostiv şi îngăduitor, pedepseşte greşelile la fel cum le iartă. Preferă oamenii în viaţă celor morţi, căci nu a creat lumea ca să semene cu groapa unui cimitir”.

În ciuda protestelor lui Aii, păgânul fu legat de şaua unei cămile cu un burduf de apă, iar animalul, îmboldit cu biciul, fu trimis pe drumul spre Mecca. Îm scurtă vreme, cei din

clanul Beni Mustaliq se întoarseră ca să ne ofere un ospăţ. Masa se întinse târziu în noapte. Se apropia de sfârşit când o femeie Beni Mustaliq se apropie.

— O, Apostol al lui Allah, strigă ea, numele meu este Juwayriyya bint al-Harith. Vrei să-mi asculţi plângerea?

Se auziseră câteva strigăte care îi porunciră să plece şi să aştepte până a doua zi, dar Mahomed o invită să vorbească. De îndată, ea povesti că nu era o adevărată Beni Mustaliq, ci o sclavă capturată în bătălie. Cel care o luase drept pradă se folosea de ea ca de o nevastă, dar o bătea şi o umilea ori de câte ori avea chef.

— O, Apostol al lui Dumnezeu, spuse ea, peste tot în Hidjaz se vorbeşte că te îngrijeşti de dreptate, în aceeaşi măsură pentru femei ca pentru bărbaţi. Nu voi mai îndura mult timp felul în care mă tratează cel care m-a făcut sclavă. înainte de a fi învins de clanurile Beni Mustaliq, tata era un om foarte demn. Fiica lui preferă să fie moartă lângă el decât să-i fie murdărit numele în fiecare zi. Dacă, în trupa ta, cunoşti un bărbat blând care ar accepta să plătească preţul libertăţii mele, alege-l pentru mine. Până la sfârşitul zilelor lui nu va avea slujitoare mai credincioasă. Dacă nu, cu bucurie voi primi ca o sabie să-mi străpungă gâtul.

Din cauza hijabului nu am văzut chipul soţului meu, dar am auzit tăcerea ce urmă. Apoi glasul lui plin de blândeţe:

— Eu, Juwayriyya, fiica lui al-Harith. Eu voi plăti preţul acestei libertăţi pe care o ceri.

Un fior de groază mă zgudui din cap până în picioare. Ştiam deja ce urma să aud: această Juwayriyya se dezlănţui în mulţumiri, plânsete, strigăte de recunoştinţă nemărginită, în timp ce glasurile bărbaţilor se ridicau în râsete al căror sens, noi, femeile, le cunoşteam prea bine.

Apoi vălul hijabului care mă despărţea de toţi fu ridicat. Soţul meu o ţinea pe această femeie de mână. Era splendidă, de o frumuseţe tinerească şi proaspătă, ca şi cum pământul lui Allah nu ştia să dea naştere decât unor

femei mai frumoase, mai tinere şi mai proaspete unele decât altele.

Soţul meu spuse:

— Juwayriyya, iat-o pe Aisha, Mama Credincioşilor, soţia mea preaiubită. încercă să strecoare mâna nou-venitei într-a mea, adăugând spre mine: Dulceaţa vieţii mele, o vei învăţa regulile noastre. Va fi o soţie bună, *Inshallah*.

Zâmbitoare, deşi glasul meu şuiera ca un bici, nu m-am putut împiedica să răspund destul de tare ca toţi să mă audă:

— O, Trimisule, sunt foarte fericită pentru tine. De-acum înainte nu va mai trebui să alegi la întâmplare dintre noi când te vei îndepărta de Medina. Peste tot unde mergi, Allah vrea ca soţiile să-ţi fie dăruite în număr mai mare decât duşmanii.

Se auziră râsete. Pentru prima şi singura oară, am văzut cum obrajii preaiubitului meu s-au înroşit mai tare decât flăcările din *kanun*[37].

Allah să mă ierte. Aceste cuvinte prosteşti şi pline de orgoliu erau o greşeală. Am săvârşit-o.

2

Pedeapsa lui Allah nu întârzie.

Am pornit pe drumul de întoarcere spre Medina. Regula hijabului cerea ca lecticile soţiilor, aşezate pe spinările cămilelor, să fie acoperite cu văluri. De data aceasta, mă simţeam bine aşa. Nu voiam să înfrunt nici un chip, mai ales pe cel al Trimisului.

Seara nu îşi anunţă prezenţa în lectica mea, ceea ce nu mă surprinse.

Aii îmi aruncă pe un ton zeflemitor:

37 Kanun — Cuptor jos, din pământ sau metal, ce servea în Africa de Nord la încălzire sau prepararea hranei, (n.tr.)

— Soţul tău îţi transmite că rămâne cu noi să se roage şi să-i mulţumească lui Allah pentru darurile sale.

N-am vrut să-mi fac abluţiunile cu servitoarele, care se ocupau de nou-venită cu multă veselie. Am aşteptat să se întoarcă toate de la ued ca să-mi părăsesc lectica şi să mă duc la râu. Era întuneric beznă, aşa că nu mă văzu nimeni.

La întoarcere, am tras perdeaua şi m-am chinuit să adorm luptând cu gândul că preaiubitul meu, poate chiar în acea clipă, o îmbrăţişa pe Juwayriyya.

M-am trezit tresărind înaintea zorilor. Poate că Allah însuşi mă trezise? Brusc, mi-am dat seama că-mii pierdusem colierul lângă ued. Colierul acela luat drept pradă de la Banu Qaynuqa şi pe care mi-l dăruise Trimisul în urmă cu aproape trei ani, pe când eram singura lui soţie.

Cu inima bătându-mi nebuneşte, am scotocit lectica pentru a mă asigura de ceea ce ştiam deja: colierul nu era nicăieri.

Ceilalţi începeau să se trezească, dar zorile abia mijeau, aşa că aveam timp să fug la ued, unde fără îndoială îmi căzuse colierul în timp ce-mi făceam abluţiunile în timpul nopţii.

Am sărit din lectică. Afară sufla un vânt destul de puternic. Nu i-am dat atenţie. Nu mă gândeam decât la bijuterie.

Din nefericire, malurile uedului erau prea întunecate ca să pot vedea destul de bine. Am aşteptat, scotocind în zadar pe sub ramurile uscate de palmier şi plantele cu ţepi.

Când soarele se ivi în sfârşit pe cer, am căutat peste tot pe unde trecusem. Inima mi se strânse la gândul că mă voi întoarce în tabără cu gâtul gol. Brusc, am încremenit la vederea unui trunchi de copac bătrân, destul de departe de locul unde mă aflam. L-am recunoscut îndată: era atât de neted şi de tare, încât pe timpul nopţii mă sprijinisem de el ca să mă usuc, crezând că era o piatră.

Am alergat într-un suflet. Colierul era acolo, pe nisip.

Vai, ce fericire!

M-am întors la caravană în culmea bucuriei. Proasta mea dispoziţie dispăruse. Nu mai eram supărată pe noua soţie. Mă gândeam la felul în care aveam să-i povestesc lui Mahomed mica mea aventură şi să-i spun cât de multă fericire şi iubire însemna pentru mine colierul său.

Caravana plecase deja. Iute şi tăcută, ca de fiecare dată când se ridica tabăra.

Nimeni nu mă aşteptase, nici măcar soţul meu.

După un moment de panică, am gândit: Nu, nu fusesem abandonată. Era de neconceput.

Oare vântul coborâse vălurile lecticii mele? Sau poate că în graba mea uitasem să le las deschise, ca să se vadă că lectica era goală?

Era posibil. Iar slujitorii crezuseră că eram după văluri, încăpăţânată în tăcerea pe care o păstram din ajun, aşa că prinseseră litiera în chingi fără ezitare.

Nu mai conta acum! La următoarea oprire aveau să-şi dea seama că lipseam, iar Trimisul avea să trimită pe cineva să mă caute. Trebuia să am răbdare.

Pentru ca tu, cel care citeşti, să mă înţelegi bine şi să judeci cele întâmplate aşa cum Dumnezeu însuşi a putut judeca, trebuie să-ţi descriu cum arătam în acel moment.

Ieşisem din lectică doar într-o tunică simplă. Pletele mele erau împletite, ca întotdeauna, în cozi pe care numai soţul meu le desfăcea. Nu o făcuse nici în ajun, nici cu două seri înainte.

Pe atunci, femeile nu se temeau să-şi arate panta dulce a sânilor dacă erau sigure de frumuseţea lor. Această Juwayriyya, spre exemplu, se înfăţişase înaintea Trimisului cu o rochie atât de decoltată, încât îmi stârnise indignarea. Ca să-i dau de înţeles soţului meu ce credeam fără să fac apel la nişte cuvinte regretabile, îmbrăcasem cea mai sobră dintre tunicile mele. îmi strângea atât de tare gâtul, încât nu am băgat de seamă când mi s-a desprins colierul.

Îmbrăcată aşa cuviincios, m-am aşezat la umbra deasă şi am aşteptat.

Allah, Cel Milostiv şi îngăduitor, veghe asupra sorţii mele înaintea Profetului său!

Umbrele se scurtau când un dromader se apropie de mine. Un glas strigă:

— Pe Allah! Tu eşti Aisha, Mama Credincioşilor! Ce faci aici?

Tânărul se numea Safwan ibn Muattal. Avea vârsta mea şi era unul dintre tovarăşii preferaţi ai lui Talha ibn Ubayd Allah. Nici o femeie n-ar fi putut nega că Safwan era unul dintre cei mai drăguţi băieţi din Medina.

Safwan îşi puse cămila în genunchi şi sări din şa. Având grijă să stea cu faţa întoarsă, ca să-şi arate tot respectul cuvenit unei soţii, îmi ascultă explicaţia.

Când am tăcut, izbucni în râs:

— Trimisul mi-a cerut să rămân în urmă ca să verific dacă caravana ridicase tabăra fără să uite ceva preţios în urmă! Ştia, fără îndoială, că nu erai în lectică, aşa cum ştie orice lucru pe care Allah i-l mărturiseşte doar lui. Allah este mare, şi El m-a desemnat prin mâna Profetului său să te însoţesc în siguranţă deplină până la caravană.

Safwan aranjă o pătură pe cămilă, îmi întinse un turban ca să-mi apăr faţa de soare, apoi mă instală cât de bine putu în spatele lui. M-am prins de întăritura şeii ca să nu cad.

— Dacă ţinem un ritm bun, îl vom ajunge pe Trimis înainte de următoarea oprire a caravanei, spuse el dând pinteni cămilei.

3

Aşa se şi întâmplă. Slujitorii abia descălecaseră lângă un puţ când am ajuns şi noi.

Soţul meu nu-şi dăduse seama şi nici nu se îngrijorase de absenţa mea, deşi nu mai eram în lectică din zori. Dacă se

miră de condiţiile în care mă întorsesem, nu veni să mă întrebe despre asta.

Totuşi, nimeni nu putuse să nu observe că mă alăturasem caravanei pe cămila lui Safwan. înainte să ajung în lectica mea, două sute de priviri îmi fixară ceafa. Zâmbetul pervers ce se citea în ele nu înflorise încă pe buze. Am hotărât să nu le dau importanţă.

N-ar fi trebuit. Tu, cel care mă citeşti, învaţă un lucru: nu lăsa niciodată ca dispreţul răufăcătorilor să se transforme în obrăznicie.

Tot drumul până la Medina, soţul meu nu ridică vălurile lecticii mele.

Ar fi trebuit să-l întreb de ce era atât de distant.

Îşi întorcea faţa când o vedea pe-a mea.

Ar fi trebuit să-l întreb.

Ar fi trebuit să-i mărturisesc fericirea pe care o încercasem când am găsit colierul pierdut.

Dar sânii Juwayriyyei îl desfătau cu noi plăceri... Apoi, odată ce am ajuns la Medina, Zaynab, Umm Salama şi Hafsa se aruncară asupra lui asemenea unui stol de turturele. Motivele ca să se ţină departe de patul meu nu-i lipsiră în aceste zile.

Mândria şi gelozia fac casă bună împreună. Aşa încât, rumegându-le pe amândouă, am rămas închisă în camera mea aproape o lună, dispreţuită de toate şi de toţi.

M-am silit atât de mult să mă obişnuiesc cu răceala afişată de soţul meu, încât am devenit oarbă şi nătângă.

Privirile piezişe ale slujitoarelor, buzele strânse în semn de dispreţ ale Barrayarei, aluziile triste ale Hafsei... nimic nu mă punea pe gânduri.

Eram trufaşă, cum am ştiut să fiu întotdeauna. Destul ca nici una dintre gurile ce ar fi dorit să mă prevină să nu se deschidă. Nici măcar cea a Barrayarei.

O, cititorule, dacă vrei să înţelegi cât de împietrit era chipul meu, gândeşte-te la următorul lucru: în tot acest timp, Barrayara nu scoase nici o vorbă.

Până în ziua în care, însoţită de Hafsa, m-am dus în spatele casei, în spaţiul mic rezervat femeilor. Unele dintre suratele mele îmi aruncară nişte priviri mâhnite, altele îşi feriră ochii.

Brusc, piciorul Hafsei alunecă în noroi.

— Pfui! strigă ea dezgustată. Să-i cadă în cap lui ibn Ubayy noroiul ăsta scârbos!

Am râs şi am ajutat-o să se spele.

— De ce-l urăşti atât de mult pe fătarnicul acesta? am întrebat-o. Se ştie că este tăgăduitor şi prefăcut şi aşa va ajunge în infernul lui Allah. Soţul nostru nu-şi mai face griji din cauza lui.

— Vai, Aisha, strigă Hafsa, cu lacrimi în ochi. Tu nu ştii nimic, aşadar?

— Despre ce vorbeşti?

— Cum este cu putinţă? Vino, vino! Să ne întoarcem la tine în cameră. Trebuie să vorbim.

Aşa am aflat eu tot.

4

Am aflat că, văzându-mă că mă întorceam pe cămila lui Safwan ibn Muattal, spurcatul de ibn Ubayy rânjise, afirmând sus şi tare:

— Aisha are motive întemeiate să călătorească astfel. Acest Safwan, fiul lui Muattal, este fără discuţie mai chipeş, mai tânăr şi mai viguros decât soţul ei, Mahomed!

Am aflat că spusele acestui fătarnic, ce mai sufla încă numai datorită bunătăţii lui Allah şi a Trimisului lui, s-au răspândit în toată caravana şi au ajuns iute la Medina. Crezi tu, cititorule, că au scuipat pe ele şi pe faţa hienei care le vomase? Nu.

Am aflat că un sclav din casa tatălui meu pe care-l respinsesem cu furie, copil fiind, pentru că mă mângâiase pe umăr, a rostit în faţa tuturor:

— O, eu ştiu asta de multă vreme! A trebuit să închid ochii. Când credeam că Aisha era cu Talha ibn Ubayd

Allah, de fapt ea era cu Safwan ibn Muattal, făcând ceea ce ştim...

— Nu este adevărat! se apără Talha. O să-ţi tai limba!

— Nu te repezi, Talha! spuse tatăl meu, Abu Bakr. Este prea devreme. Adevărul nu este sigur. Doar Trimisul va dezlega situaţia.

Trimisul nu reacţionă însă.

Am aflat că Zaynab, mână în mână cu sora ei Hamna, îndrugau născociri oricui voia să le asculte.

— Şi eu ştiam, povestea Hamna. De mai multe ori am văzut-o pe Aisha părăsindu-şi camera la căderea nopţii. Lăsa să se creadă că se ducea la Hafsa. Asta ca să înşele lumea şi să alerge în braţele lui Safwan ibn Muattal. Odată, bănuind că Aisha îşi minţea soţul, i-am pândit uşa toată noaptea, plină de mâhnire. Nu s-a întors decât în zori, dând de înţeles o dată în plus că dormise la Hafsa.

Hafsa se duse în faţa Hamnei şi o pălmui.

— Mincinoaso, nenorocito plină de păduchi! Cum îndrăzneşti?

— Gura surorii mele este curată ca apa de izvor, interveni Zaynab aruncându-se peste Hafsa. Tu şi Aisha sunteţi mâncate de gelozie de când Trimisul vine în patul meu, căci la mine găseşte ceva ce voi nu aţi ştiut niciodată să-i daţi.

Am aflat că un anume Hassan ibn Thabit, fie ca limba să-l otrăvească şi în infern, a vărsat fiere până în cele mai îndepărtate case. Era om de litere, lipsit de vlagă, în stare să se rostogolească prin ţărână ca să-i fie pe plac Trimisului. Îl întâlnisem de zece ori şi combătusem în cel puţin două ocazii interpretarea greşită pe care o dădea spuselor soţului meu.

— Vai, cât de trist este pentru preaiubitul nostru *nabi* să aibă o asemenea nevastă! se tânguia el. Tinereţea ei nu scuză totul. Dar aşa sunt făcute femeile: nu rezistă multă vreme demonilor care se agită între coapsele lor.

— O, Aisha, surioară, nu ştiu ce să mai fac, mi se plânse Hafsa. Nu suntem nici măcar zece de partea ta! L-am implorat pe soţul nostru să nu le creadă pe Zaynab şi sora ei. I-am spus că erai în pat cu mine în toate aceste seri. Că, pentru a ne mângâia în absenţa lui, ne strângeam una în braţele celeilalte. Şi-a plecat pleoapele fără să răspundă. Nu trece o zi fără să nu-l mintă cineva, susţinând că i te-ai oferit lui Safwan. Unii pretind chiar că ai făcut-o lipită de zidul moscheii de la Jabal Sal.

În acel moment m-am hotărât.

Într-o zi, Mahomed îmi ceru să-i spăl părul cum o făceam întotdeauna, pe pragul camerei ce dădea în moschee. I-am răspuns:

— O, Apostol al lui Dumnezeu, nu pot. Sunt foarte bolnavă. Nimic nu mai intră şi nici nu mai iese din mine. Allah trebuie că se îndoieşte de mine. Nu este sfânt să-ţi mângâi capul. S-ar putea chiar ca boala mea să infesteze această cameră şi aerul ei, care circulă şi în *masjid*. Îngăduie-mi să mă duc să-mi port de grijă sau să mă prăpădesc la tata şi la mama acasă.

Mahomed îmi aruncă o scurtă privire înainte să-mi întoarcă spatele spunând:

— Fă cum doreşti.

Şi aşa am făcut.

Odată ajunsă la mama, i-am zis:

— Fiica ta este ponegrită în toată Medina. Ibn Ubayy scuipă pe mine, sclavele tale mă defăimează, iar tu, tu nici măcar nu mă previi?

— I*nshallah*! oftă mama ridicând ochii la cer. Nu te mai plânge atâta. Aşa se întâmplă mereu când o femeie tânără

şi frumoasă trebuie să împartă inima soţului cu alte soţii. Ai răbdare. Va trece.

Răspunsul ei mă umplu de dezgust.

Tatei i-am reproşat acelaşi lucru:

— Tu, care eşti la fel de aproape de soţul meu cum este mantia lui, nu găseşti nimic de zis când îndur infamiile minciunii?

— Nu este datoria mea să te apăr de ceva ce nu cunosc. Allah va face orice trebuie dacă trebuie.

De ce căutasem adăpost la ei?

Am decis să nu mai mănânc nimic. Aveam de gând să-mi ţin această hotărâre până la judecata lui Dumnezeu. El şi Trimisul său ştiau acest lucru. O dovedisem deja.

Trecură zece zile. Apoi, în sfârşit, Barrayara deschise gura.

— Taci, îmi spuse, îngenunchind lângă mine. Nu ridica vocea. Eşti prea slabă ca să te laşi dusă de furie. Asta te-ar istovi. Şi în zadar. Nu am vorbit mai devreme deoarece, ca să înţelegi şi să faci ce se cuvine, trebuie să ştii totul despre aceste lucruri. Iar tatăl tău nu scoate un cuvânt, parcă este cufărul unui zgârcit.

Îmi povesti că spurcatul mă calomniase atât de mult în Medina, încât soţul meu se urcase în balconul moscheii ca să spună că nimeni din familia lui nu se comporta în mod nedemn.

— Dar a spus-o ca unul care se îndoieşte, oftă Barrayara. Atunci, mincinoşii şi viclenii s-au dezlănţuit şi mai mult. Sub tamarix, tatăl tău a spus: “Trimisule, nu lăsa ca împuţiciunea să devină adevăr. întreabă-i pe toţi cei în care ai încredere”. Îm acel moment, soţul tău m-a chemat pe mine, şi eu i-am zis: “Soţia ta Aisha este un izvor atât de limpede, încât poţi să intri în el în fiecare dimineaţă fără să-l tulburi niciodată. E drept, am câteva lucruri să-i reproşez. Nu am văzut niciodată o femeie mai nepricepută decât ea în bucătărie. Nici mai încăpăţânată în orgoliul ei. Dar nu cred că asta te priveşte, o, Trimisule”.

Râse la amintirea acelor vorbe de duh, aşa încât îmi apăru şi mie un zâmbet strâmb. De mult timp nu mi se mai întâmplase!

— Te va surprinde să afli că unul care te iubeşte la fel de mult ca mine este Omar, adăugă Barrayara. La întrebarea Trimisului, a răspuns: “Aisha, soţia ta, este plină de defecte, dar este dreaptă, fără pic de îndoială. Ştiu să deosebesc minciuna. Nu am mirosit-o niciodată pe buzele fiicei lui Abu Bakr. Şi nici pe buzele fiicei mele Hafsa, Allah îmi este martor. Dacă Hafsa îţi spune: «Dormeam cu Aisha», poţi să o crezi”.

Continuarea istorisirii era mai puţin plăcută.

— La rândul său, Aii ibn Abi Talib a venit înaintea socrului său. El a spus: “Ce a făcut sau nu soţia ta Aisha, nu cunosc. Gura lui ibn Ubayy ştim cât valorează. Dar cunoaştem şi firea Aishei, şi felul în care tinereţea ei ar fi pututo duce în greşeală. Gelozia îi împinge pe oameni la tot soiul de greşeli. Priveşte cât de rău se poartă Aisha cu fiica ta, Fatima. Dacă ai vreo îndoială asupra soţiei tale, o, Apostol al lui Dumnezeu, eliberează-ţi inima. Lumea este plină de femei, şi nu cunosc nici una care să fie de neînlocuit. Repudiaz-o pe Aisha. Te vei simţi uşurat şi vei găsi alte paturi pline de bucurie”.

Oricât de slăbită eram, furia mă făcu să mă ridic.

— Aii! Nemernicul! am urlat.

Barrayara avu nevoie de mult timp ca să mă liniştească. Dacă Aii mi-ar fi înfipt un pumnal în spate, durerea mea n-ar fi fost mai mare.

Strigătele mele erau atât de violente, încât mama, Umm Rumân, veni în grabă. Am îndepărtat-o. Barrayara mă acoperi cu cearşafuri călduţe şi-mi dădu să miros ierburi, dar trupul meu lipsit de hrană era la fel de tensionat precum coarda unui arc.

Când în sfârşit am fost capabilă să o aud, Barrayara îmi spuse:

— Acum, fata mea, deschide bine urechile. Îţi voi dezvălui o chestiune de mare însemnătate. Lasă-ţi inima deoparte, pune-ţi mintea la contribuţie şi înţelege ce ai de făcut. Allah ne întinde capcane pentru a scoate la iveală adevărata noastră natură. Ibn Ubayy a profitat de prima ocazie ca să spele umilinţa pe care i-a cauzat-o fiul său obţinând iertarea Trimisului. Prin calomniile sale, caută să lovească mai degrabă în soţul tău decât în tine. Căci el, spurcatul, ştie că Mahomed te iubeşte cum nu va iubi niciodată vreo altă soţie. Nici măcar pe una cu sânii acestei Juwayriyya bint al-Harith. Ibn Ubayy este un viclean. Allah l-a cruţat numai pentru ca balivernele lui să-l discrediteze pentru totdeauna în ochii tuturor. Asta se va şi întâmpla dacă te comporţi aşa cum aşteaptă Dumnezeu de la tine.

— Dar Aii?

— Ah, iată o poveste plină de ascunzişuri! Umm Salama te urăşte pentru că n-ai sprijinit-o în disputa ei cu Omar. Te urăşte pentru că eşti preferata soţului vostru. Ea se consideră mai înţeleaptă şi mai inteligentă decât tine, ceea ce uneori este adevărat. Pe deasupra, ea este singura prietenă a Fatimei, care te detestă. Ce plăcere trebuie să fi simţit când l-a trimis pe Aii să răspândească vorbe insultătoare în privinţa ta! Cât despre Aii... Îi face plăcere să-l chinuie pe Trimis. Acum două luni, i-a cerut permisiunea de a lua o a doua soţie. Fatima s-a împotrivit: “Cât timp voi fi în viaţă, niciodată!” Trimisul i-a spus lui Aii: “Soţia ta nu doreşte. Tu trebuie să o asculţi pe Fatima aşa cum mă asculţi pe mine, căci este o parte din mine”. Iată cum stau lucrurile, Aisha. Defăimătorii sunt cei care nu te pot suferi şi vor să-l rănească pe Trimis. Şi cum şi-ar putea atinge mai bine ţelul decât dezbinându-vă pe voi, care sunteţi de nedezbinat? Ai încredere în Dumnezeu şi în soţul tău, fata mea. Ei ştiu ceea ce trebuie să ştie. Vor găsi drumul spre adevăr. Sperăm că se va întâmpla înainte ca tu să slăbeşti prea tare!

5

O, Allah cel Milostiv şi îngăduitor, în înţelepciunea Ta şi pentru binele meu, Tu ai semănat darul judecăţii şi al statorniciei într-o femeie modestă precum Barrayara.

Îţi aduc mulţumiri nesfârşite! Şi binecuvântată fie ea în veci! Nu trece o lună fără să mă rog ca doica să fie fericită în strălucirea paradisului. Cine o merită mai mult decât ea?

Dintre toate cuvintele pe care le-a spus în această poveste cumplită, nu a fost nici unul care să nu se fi adeverit.

Într-o zi, mama veni cu nişte slujnice ca să mă mute în camera mare a casei. Mahomed era acolo, împreună cu tatăl meu, Abu Bakr. Văzând cât de slabă eram, păliră şi unul, şi celălalt. Soţul meu spuse că dorea să-mi afle părerea în legătură cu scandalul care pogorâse o umbră asupra Medinei.

— Pe lumea asta, nici o făptură umană nu este lipsită de greşeală, adăugă el. Dacă zvonurile au un sâmbure de adevăr, măcar cere-i iertare lui Dumnezeu.

— Nu sunt decât obiectul minciunilor şi al calomniilor, după cum eşti şi tu, deşi nu vrei să iei în seamă acest lucru, am ripostat cu furie. Nu am alt răspuns. Cum să-i cer iertare lui Dumnezeu pentru faptul că sunt nevinovată? Cum să mă căiesc de ceva ce nu am săvârşit? Dar nu mai contează! Tu, soţul meu, care m-ai luat când încă mă jucam cu păpuşile, tu, care m-ai făcut cea care sunt, tu te îndoieşti. Aş putea vorbi şase nopţi la rând, şi tot te-ai îndoi! Ibn Ubayy cel spurcat poate fi mulţumit. Allah să te ierte şi să te lumineze! Milostivirea lui să se reverse asupra ta, căci nu mai ai puterea de a deosebi ce e sus de ceea ce e jos. Lasă-mă doar să spun, asemenea profetului Yusuf: “Răbdare cuviincioasă! Lui Dumnezeu îi cerem ajutorul împotriva a ceea ce povestiţi44.[38]

38 Coranul 12,18; se referă la Iosif din Vechiul Testament (n.red.)

Apoi, nu mai scoase nici un cuvânt de la mine. Nu reuşi nici tata, care era speriat de tonul şi de reproşurile mele.

După două zile, Mahomed veni din nou.

— Mi-am petrecut noaptea în faţa patului tău gol, Aisha. Fratele meu Djibril a auzit chinurile în care mă zbăteam. A venit. Mi-a spus cuvintele Dumnezeului meu. “Mulţi dintre voi sunt cei care răspândesc minciuna. Să nu socotiţi că ar fi un rău pentru voi, căci fiece om poartă păcatul ce l-a săvârşit. Cel dintre ei ce a luat asupra sa partea cea mai mare va avea osândă cumplită. Dacă măcar credincioşii şi credincioasele ar fi gândit în sinea lor de bine, auzind de aceasta! Dacă ar fi spus: «Este o minciună sfruntată...!» Fără harul lui Dumnezeu asupra voastră şi milostenia sa în Viaţa de Acum şi Viaţa de Apoi, aţi fi fost atinşi de o mare osândă pentru răul pe care l-aţi răspândit”.[39] O, dulceaţa mea! Aisha, tu eşti nevinovată şi nimeni nu se va mai putea îndoi de tine.

Mama bătu din palme.

— Vai, ştiam eu!

— Prea puţini credeau că o ştiu, am murmurat. Îi aduc mulţumire lui Dumnezeu şi nu ţie, soţul meu, căci tot răul care mi-a fost făcut, tu l-ai îngăduit. Nu ai curmat vorbele rostite împotriva mea şi, mai mult, ai crezut că făptuisem necinstea adulterului.

Tata se repezi să mă oprească.

— Aisha! Aisha! Limba să-ţi fie smulsă! îi vorbeşti Profetului lui Allah!

Soţul meu îmi sărută buzele ca şi cum se întorcea după o lungă călătorie.

— Abu Bakr, spuse el, fiica ta şi-a câştigat dreptul să facă reproşuri. Şi mai mult de-atât.

6

39 Coranul 24, 11 -16.

Slavă lui Allah, binele veni imediat! Şi, în sfârşit, pedepsele se abătură asupra celor care le meritau.

Trimisul vorbi din înaltul balconului său:

— Aisha este nevinovată. De-acum înainte va trebui să chemaţi patru martori dacă vreţi să acuzaţi pe cineva de adulter, altfel veţi fi nişte mincinoşi înaintea lui Allah!

Spurcatul de Ibn Ubayy rămase singur în casă, fără să îndrăznească cineva să-i aducă mâncare.

Aii îşi plecă fruntea, la fel şi Umm Salama. Zaynab muri înainte de venirea iernii.

Vai, mânia lui Allah!

Dar palma soţului meu...

Al cincilea sul

Gloria preaiubitului meu soţ

Text dictat de Aisha bint Abi Bakr în anul 58 după Hegira

1

Femeie, bărbat, tu, cel care citeşti acest sul, îţi dai seama că scrisul este nou, nu îmi mai aparţine.

Eu vorbesc, cuvintele sunt ale mele, dar s-a terminat cu literele schimonosite pe care a trebuit să le descifrezi până aici. Mâna care ţine pana este cea a lui Zamaa bint Talha, binecuvântată fie ea de Atotputernicul pentru zilele de lumină şi de întuneric!

Fii fericit. Aceste rânduri, sub ochii tăi, nu sunt ele de departe mai frumoase decât ale mele? Şi dacă ai putea-o vedea pe Zamaa, ce-ai mai spune?

Să ţi-o descriu. Are douăzeci şi cinci de ani. Păr întunecat precum adâncurile izvoarelor. Buze deschise asemenea cerului în zori şi o ceafă pe care numai Dumnezeu a putut-o ridica într-o zi de mare speranţă.

Pe vremea când era doar o copilă, am ţinut-o strâns la pieptul meu uscat şi am făcut-o să râdă. Mai multe nopţi, m-a făcut să tremur de părere de rău. Dacă Dumnezeu

mi-ar fi îngăduit să am un pântece rodnic, ce fericită aş fi fost să dau viaţă unei fiinţe perfecte ca ea!

În anul 38 după Hegira, mama ei a ajuns în paradisul lui Allah. A colo să sălăşluiască în veci! Mult timp mai târziu, am aşezat-o pe Zamaa lipită de coapsele mele ca să o învăţ ceea ce tatăl său, preacredinciosul Talha, mă învăţase pe mine. Astăzi, Zamaa ştie mai mult decât am ştiut eu vreodată despre scrierile vechi. Şi sunt nenumăraţi cei care aşteaptă o copie a Coranului caligrafiată de mâna ei ca să-l citească şi să-l iubească până în mormânt.

Să mă ierte, dar vor mai aştepta. Şi, dacă Dumnezeu voieşte, mormântul lor va aştepta la fel de mult.

Prin urmare, iată-ne aici. Eu, bătrâna Aisha bint Abi Balcr, asemenea unui burduf gol şi scorojit de prea multă folosinţă, Zamaa, fiica marelui Talha ibn Ubayd Allah, tran dafirul unei grădini de la miazănoapte unde fântânile cântă la nesfârşit.

Tu, care ai ochi, citeşte. Vei înţelege de ce Zamaa a ajuns mâna mea.

Iată ce s-a întâmplat.

De două zile, scriam fără întrerupere cum Cel Milostiv şi îngăduitor mă salvase de la defăimare în anul al şaselea din lumea noastră. într-o clipă, pieptul mi s-a strâns atât de puternic, încât aerul mi s-a oprit în gât.

Am închis ochii până mi-am recăpătat suflarea, apoi mi-am ridicat pleoapele ca să îmi hrănesc pana cu cerneală. Atunci, noaptea, noaptea cea pură şi desăvârşită, fără stele şi fără lună, căzu peste privirea mea, şi nimic nu o mai putu alunga.

O, noaptea asta pe care mi-o trimiţi, Atotputernicule!

Asemenea tăişului ce străpunge ochii războinicilor.

Mai puţin sângele, mai puţin suferinţa luptei.

Noapte pură încărcată de prea mult trecut, Doamne milostiv!

Am strigat:

— O, Dumnezeule! O, Allah! Ce faci? Nu am terminat! Mai trebuie să scriu. Buricele degetelor, Doamne, stăpân al lumilor, lasă-mă să-mi văd măcar buricele degetelor! Nimic mai mult. Va fi de-ajuns. îţi promit.

Cuvinte vrednice de râs! Cum am îndrăznit?

Am vrut să plâng. Nu am putut.

“Plângi, udă-ţi ochii, lumina îţi va reveni, m-am gândit.

Nu. Allah îmi luase tot din ochi, vederea şi lacrimile.

O, Doamne atotputernic, cred că atunci l-am auzit pe îngerul Djibril care îmi spunea râzând:

— Nu, Aisha! Ai văzut destule, ajunge! Iar cu lacrimile ce-ai putea face? Pe cine speri să înduioşezi ca să-ţi plângă de milă?

Cât de stângaci suntem în noaptea desăvârşită şi lipsită de stele!

La prima mişcare în noul meu întuneric, am răsturnat tot ceea ce era în jur. Slujnicele veniră în grabă.

— Mama Credincioşilor, ce se întâmplă?

Am rămas mută.

Mai întâi am gândit: “Am spus destule. Acum trebuie să pun capăt scrierii sulurilor. Timpul memoriei trebuie să înceteze. Dumnezeu este sătul să mă citească şi să audă vacarmul care huruie în capul meu. El cunoaşte totul Din toată vorbăria asta, El nu mai vede decât aroganţa, căci m-am mândrit cu pedepsele pe care El le-a aplicat calomniatorilor mei. Judecata mea a început”.

Fără să scot un cuvânt, leam lăsat pe slujnice să mă însoţească la pat. Am băut ceaiurile lor de plante. Le-am ascultat ciripitul plin de spaimă.

— O, stăpână Aisha, Mama Credincioşilor! Îţi vom spăla ochii, îţi vom pune comprese. Vei vedea din nou.

Erau sincere. Nu înţelegeau că Allah mă luase de mână şi că vederea nu-mi mai servea la nimic.

Liniştită, m-am resemnat.

Am descoperit că, în noaptea din plină zi, nu vedem cum se apropie somnul. Doar ghicim o prospeţime diferită. Căldura ce urmează este veche, asemenea imaginilor memoriei.

Gândim mai bine, de asemenea.

Ne rugăm mai bine, de asemenea.

Slujnicele spun că timp de două zile nu m-au auzit rostind o vorbă şi nu m-au văzut mişcându-mă. Este posibil.

Eu înaintam pe drumul judecăţii. Departe. Până când voi înţelege.

Dacă nu m-aş teme că hulesc, aş spune:

— Îngerul Djibril, fratele soţului meu, mi s-a ivit în cale şi mi-a arătat greşeala pe care o săvârşisem.

În sfârşit, mi-am înţeles greşeala: Dumnezeu îmi oferă noaptea, căci vorbele care-mi mai rămân de spus trebuie ferite de lumină.

Aşa că m-am întors. Ca să termin ce nu era încheiat.

Servitoarelor le-am cerut:

— Duceţi-vă la Zamaa. Povestiţi-i ce se întâmplă cu mine. Spuneţi-i că voi fi fericită să-i simt parfumul.

Zamaa, care a fost dăruită de Dumnezeu cu cel mai minunat parfum al unui corp de femeie, veni de îndată.

— O, mamă Aisha, dictează! Vorbeşte, şi eu voi scrie. Dacă acest lucru îl supără pe Allah, El ne-o va spune.

Iată. În prezent, ea ţine pana, iar eu pălăvrăgesc precum o bătrână ce sunt.

Astfel, prin mâna ei, spun:

Oare era el, oare eram eu? Niciodată palma soţului meu nu fusese atât de bucuroasă şi uşoară pe ceafa mea şi pe şoldurile mele ca înainte de calomnie.

Există otrăvuri care lasă urme de neşters. Dumnezeu este mare şi El nu vrea să uităm. Iertarea, milostivirea şi îndurarea, chiar dacă sunt izvorâte din bunătatea lui, nu şterg în întregime fisurile inocenţei pierdute.

Oricine putu vedea efectele pedepsei divine asupra celor care răspândiseră zvonurile ticăloase. Chiar de la noi din casă. Chiar din camerele soţiilor.

Din acea zi, nici o gură nu mai îndrăzni să se deschidă împotriva mea. Teama era atât de mare, încât a trebuit să o iau pe Hafsa în râs pentru ca ea să-şi recapete comportamentul firesc faţă de mine şi afecţiunea dintre noi să reînvie.

Cei care mizaseră pe slăbiciunea soţului nostru trebuiră să-şi înghită fierea, strâmbăturile spurcate şi clevetirile făţarnice. Nu deveniră mai buni, nici n-au luat-o pe calea cea dreaptă a credinţei. Nu fură în stare de aşa ceva în timpul vieţii lor. Dar de-acum înainte gurile lor măcinau în gol. Putreziciunea din inima lor nu mai păcălea pe nimeni. Dacă încercau să semene îndoiala, nimeni nu-i urma. Fiecare pas al lor, fiecare strigăt de răutate îi apropia de gheena judecăţii veşnice, în timp ce Allah deschidea larg drumul de glorie al Trimisului Său. Ibn Ubayy spurcatul se trezi singur într-o casă goală. Când mergea cu paşi mari prin târg, oamenii îşi întorceau feţele. Oriunde se ducea, umbra furiei lui Allah se ţinea după el.

Atunci începu drumul spre glorie al soţului meu.

Neobosit, arătând vigoarea unui bărbat care avea jumătate din vârsta sa, Mahomed străbătu regiunile de la răsărit şi de la apus, de la miazănoapte şi de la miazăzi, câmpiile şi munţii, deşerturile şi oazele. Pretutindeni, răspândea în rândul necredincioşilor legea şi dreptatea Celui Milostiv şi îngăduitor. Rândurile credincioşilor creşteau.

Aşa încât, în cel de-al şaptelea an al vieţii noastre din Medina, nu mai rămaseră în toată regiunea Hidjaz decât doi spini în încălţările Trimisului: Khaybar şi Mecca, cetăţile încăpăţânate.

Eu, care am trăit pe deplin realităţile acelor zile, pot depune mărturie din noaptea amintirilor mele. Allah nu avu

nevoie decât de o suflare uşoară ca să şteargă această durere din picioarele Profetului său.

2

Iată ce se întâmplă la Khaybar.

Într-o noapte, Mahomed împinse uşa camerei mele. Lămpile din moschee erau aprinse, aşa că i-am putut vedea chipul. Perii albi din barbă, cearcănele de la ochi... totul dispărea în spatele unui zâmbet luminos. Un zâmbet pe care nu i-l văzusem de multă vreme.

— Aisha! Dulceaţa vieţii mele! Aisha!

Nimic mai mult. Dintr-un salt, m-am ridicat şi am aruncat pernele pe covor. Mantia lui căzuse deja pe pat. Preaiubitul meu tremura în timp ce striga:

— O, frate Djibril! Frate Djibril!

I-am aşezat mantia pe spate şi am închis ochii.

Glasul îngerului lui Allah ţâşni în glasul plin de bucurie al soţului meu:

— Noi ţi-am dăruit o biruinţă strălucitoare.

Căci Dumnezeu îţi iartă ţie păcatele dintâi şi pe cele de pe urmă. Asupra ta îşi împlineşte Harul şi te călăuzeşte pe o Cale Dreaptă.

Dumnezeu îţi dă un ajutor puternic.

El a pogorât pacea sa în inimile credincioşilor ca ei să sporească credinţa cu credinţa lor — Ale lui Dumnezeu sunt oştirile cerurilor şi ale pământului. Dumnezeu este Ştiutor, înţelept!

Allah îi lasă pe credincioşi şi credincioase să intre în Grădinile pe sub care curg râuri, unde vor fi veşnici, şi ca să le şteargă lor faptele rele.[40]

A durat mult, nu am înţeles totul. Dimineaţa, Mahomed repetă cuvintele lui Dumnezeu din balconul moscheii.

40 Coranul 48, 1-5.

— Dumnezeu spune: Victoria este aici. îndepărtaţi ultimii spini care vă împiedică în marşul vostru direct spre sfânta Kaaba. A sosit momentul. Mâine vom porni spre Khaybar.

De la Bătălia şanţului, cei din Khaybar nu încetaseră să-şi îngroaşe rândurile. Evreii şi păgânii care-şi făceau un titlu de glorie din calomnierea lui Allah se strângeau acolo. Oaza număra şapte fortăreţe. O parte din evreii veniţi din Medina, precum şi alţii din munţi, întreţineau ura şi dorinţa de răzbunare. În două zile puteau aduna cinci sau şase mii de luptători. Aveau o înţelegere cu cei din tribul Beni Ghatafan, mercenari păgâni care le puteau aduce în plus o mie de bărbaţi înarmaţi.

Sub tamarix, Trimisul le spuse tovarăşilor lui:

— Pregătiţi-vă, nici unul dintre voi nu va rămâne în Medina. Allah ne doreşte pe toţi împreună la porţile oraşului Khaybar.

Nouă, soţiilor, ne zise acelaşi lucru. Ceea ce nu era un lucru obişnuit.

*

Trupa noastră trebuie să fi părut numeroasă. Destul de mare încât, după ce ne văzură corturile la marginea oazei, cei din tribul Beni Ghatafan să rupă înţelegerea cu evreii din Khaybar şi să se întoarcă acasă.

Apoi Dumnezeu împărţi sarcinile.

Abia ridicaserăm corturile sub curmalii din Khaybar, că Trimisul fu lovit de o durere de stomac puternică şi de o migrenă cumplită. În aceeaşi clipă, pe ginerele lui, Aii, începură să-l doară ochii. Brusc, nu mai distingea nici măcar urechile bidiviului său.

Trimisul căzu bolnav în patul meu. Îi chemă pe tata şi pe Omar:

— Luaţi stindardul lui Allah. Duceţi-vă unde eu nu pot să merg şi faceţi ceea ce eu nu pot să fac.

Se întoarseră a doua zi.

— Evreii s-au baricadat în fortăreţele lor. Ne-ar trebui cel puţin douăzeci de zile ca să-i scoatem de acolo. Şi este imposibil să asediem şapte fortăreţe odată. Dar dacă încercuim una, celelalte îşi vor deschide porţile ca să ne atace pe la spate.

— Chemaţi-l aici pe Aii, le ceru Mahomed.

Nefiind în stare să meargă singur, Aii se înfăţişă înaintea Trimisului susţinut de Fatima.

— Tată, spuse ea, priveşte în ce stare este soţul meu. Ne vom duce unde doreşti, dar Aii nu-şi vede vârful sabiei. Lasă-mă pe mine să merg în locul lui.

— Nu, nu te vei duce fără el. Trimisul îl prinse pe Aii de ceafă şi-i sărută pleoapele, apoi îi zise Fatimei: Soţul tău va vedea ce va trebui să vadă. Luaţi stindardul lui Allah şi mergeţi la fortăreaţa tribului AlQamus, care are întăriturile cele mai solide. Dacă veţi reuşi să intraţi acolo, celelalte fortăreţe se vor deschide ca nişte cufere fără cheie.

Deşi orb, Aii încălecă fără să ezite. Fatima luă hăţurile şi propti cizma soţului ei cu a sa. Războinicilor care-i însoţeau le strigă:

— Lăsaţi-ne în faţă şi nu vă apropiaţi la mai puţin de o aruncare de săgeată înainte să vă fac semn.

*

Din înaltul fortăreţei Al-Qamus, santinelele îl recunoscură repede pe Aii. Văzură de îndată că se comporta ca un orb. Un călăreţ ţâşni pe poarta unui turnuleţ întărit cu fier şi se repezi asupra lui urlând:

— Eu sunt Marhab, eroul neînvins din Khaybar!

Lancea aruncată de el nu putea fi parată. Fatima trase calul soţului ei într-o parte şi strigă:

— La dreapta ta!

Aii îşi ridică scutul, iar lancea lui Marhab îl despică în două. Brusc, parcă această zguduitură îi deschise ochii lui Aii. Până când calul lui Marhab se învârti ca să pregătească o

nouă aruncare, privirea lui Aii deveni fulgerătoare, ca şi strigătul lui. Peste o clipită, Marhab nu mai avea picioare.

Aii îşi îndreptă sabia spre fortăreaţă.

— Pe Allah, ridicarea acestor ziduri să vă fi epuizat oare la fel ca pe o pasăre de curte?

Poarta fortăreţei se mai deschise o dată, lăsând să iasă în galop un nou războinic.

— Eu sunt Kinana ibn alRabi al-Hoqayq, o căpetenie a tribului Banu Nadir pe care falsul nabi al lui Allah la alungat din Yathrib! Apropie-te, tu, care ai nevoie de o femeie ca să te conducă! Deja puţi ca un leş. Mâine voi intra la mine acasă, în Yathrib.

— Ba vei intra în vârful biciului meu! răspunse Aii.

înfruntarea corp la corp dură mai mult timp decât cu Marhab. Aii îl dorea pe Kinana viu. Şi reuşi.

Fatima le făcu semn celor o mie de luptători care o urmau, iar aceştia se apropiară încordându-şi arcurile. Aii îşi îmboldi calul până la poarta prin care ieşiseră Marhab şi Kinana. Se spune că o sparse cu două lovituri de picioare şi cu o lovitură de sabie.

La apus, cei din Banu Nadir se predară.

În timpul nopţii, Trimisul îi spuse lui Kinana:

— Ai luptat, Aii te-a învins. Surghiunul este pedeapsa pe care le-o dau alor tăi, cei din tribul Banu Nadir. Fortăreaţa va fi prada noastră, după legile din Hidjaz.

Kinana răspunse printr-o insultă, astfel că i se smulse limba înainte de a fi decapitat. A doua zi, celelalte fortăreţe din Khaybar se predară la rândul lor. Evreii cerură să fie lăsaţi în viaţă.

— Nabi, vom trăi după legile Dumnezeului din Coran, promiseră ei. Plantaţiile noastre de curmali vor fi ale voastre, consideră-ne fermierii tăi, Mahomed. Recoltele vor fi ale voastre pe jumătate şi ne vei trata drept oameni liberi.

— Cu o condiţie, răspunse Trimisul. Cei care vor reveni asupra acestui cuvânt sau o vor lua pe calea făţărniciei şi a

îndoielii vor pleca în surghiun la Ierusalim, fără drept de întoarcere.

În Khaybar, a doua zi, în timpul mesei de după împărţirea prăzii luate de la Banu Nadir, se mai întâmplă următorul lucru:

Nişte evreice stăteau pe margine, în faţa coşurilor pline cu bijuteriile şi hainele lor cele mai de preţ. Cele mai multe erau îmbrăcate cuviincios. Una dintre ele, totuşi, îşi aduna poalele sfâşiate ale tunicii care lăsau să se întrezărească marea frumuseţe a trupului ei de douăzeci de ani. Părul îi era desfăcut, şi un semn mare îi întuneca obrazul stâng. Îl privea pe Trimis atât de intens şi cu atâta pasiune, încât oricine observă acest lucru.

El aşteptă vreme îndelungată înainte de a o chema să se apropie.

— Cum te numeşti?

— Safiya bint Huyayy.

— Războinicii lui Allah ţi-au sfâşiat rochia?

— Nu, Apostolul lui Dumnezeu. Soţul meu.

— Cine este soţul tău?

— Kinana ibn alRabi, cel din tribul Banu Nadir căruia i s-a tăiat limba şi apoi capul.

— Ce greşeală ai făptuit de ai fost tratată în aşa hal?

— În urmă cu patru zile am avut un vis. Dormeam cu ochii larg deschişi şi vedeam luna atât de aproape, încât aş fi putut-o mângâia. Am întins mâna. Luna s-a desprins de pe cer şi a căzut pe sânul meu drept. Când m-am trezit, sânul acesta ardea şi era foarte sensibil. Nu am desluşit imediat visul acela. Apoi a sosit armata ta, în număr covârşitor. Atunci i-am povestit visul soţului meu, Kinana. Furia a pus stăpânire pe el. Mi-a spus: “Ah! În sfârşit, adevărul iese din gura ta! Şi tu, muiere, doreşti să-l vezi pe Mahomed rege! Rege peste tine, rege peste pământul din Khaybar!” Şi m-a lovit. Sunt fericită că războinicii tăi m-au scăpat de Kinana.

— Mă numeşti “Apostol al lui Dumnezeu” deşi eşti evreică?

— Tu eşti acela, Trimisule. Citesc sulurile cu scripturi de când aveam zece ani. Am citit cum Abraham şi Agar Iau zămislit pe Ismail şi cum Agar a găsit izvorul din Kaaba. Ce este scris este scris.

— Eşti gata să urmezi legea lui Allah şi să-i primeşti milostivirea şi iertarea?

— O, nabi, eu îl urmez pe Allah de când luna mia ars sânul!

A doua zi, Trimisul anunţă că o lua pe Safiya de nevastă, adăugând că se mulţumea cu libertatea ei drept zestre şi că tribul ei era scutit de pradă. Spuse:

— Fie ca această căsătorie să arate că evreii şi credincioşii lui Allah sunt sub palma Atotputernicului, căci nu este alt Dumnezeu în afară de Dumnezeu.

Odată ajunsă în camera ei din Medina, Safiya îşi deschise cuferele pline cu bijuterii aduse din Khaybar şi ne spuse nouă, soţiilor:

— Sunt pentru voi. Alegeţi şi luaţi. De multă vreme mă încurcă.

Această dărnicie, pe măsura frumuseţii ei, atrase multe comentarii.

— Evreicele dau ca să înşele, mormăiră unii şi alţii.

Într-o zi în care era lume în jurul lui şi Safiya îi întindea castronul de supă, Trimisul îi prinse încheietura cu blândeţe şi spuse:

— Am auzit cuvinte pline de răutate care au nevoie de o corecţie. Soţul Safiyei este Mahomed, tatăl ei este Aaron şi unchiul ei, Moise.

Iar eu, Aisha bint Abi Baltr, dau mărturie că Safiya bint Huyayy, a opta Mamă a Credincioşilor, a fost la fel de sinceră în darurile ei precum şi în devoţiunea faţă de soţul nostru. În ziua în care se înfăţişă înaintea lui Dumnezeu, îşi golise casa şi îşi dăduse toate bunurile celor mai nevoiaşi.

Toată regiunea Hidjaz află vestea victoriei de la Khaybar într-un timp mai scurt decât ne luă nouă să ne întoarcem la Medina.

De îndată ce Trimisul îşi regăsi locul sub tamarixul din curtea noastră, se perindară delegaţii de pretutindeni. Toate aveau aceleaşi cuvinte pe buze:

— O, Apostol al lui Allah, citeşte-ne îndatoririle credincioşilor! Vrem să fim în pace cu Dumnezeul tău. Să ne considere supuşii lui! Palma lui să se întindă asupra noastră!

Omar îi luă la întrebări pe cei care veneau de la Mecca. Potrivnicii lui Abu Sufyan se organizau. Războiul secătuise negoţul, şi negustorii doreau pacea. Dar cei puternici din mala încă mai sperau să-l învingă pe Trimisul lui Allah.

Apoi, într-o dimineaţă, Fatima alergă înaintea tatălui ei cu faţa strălucindu-i de entuziasm.

— Tată, îţi aminteşti de beduinul ibn Urayqat? strigă ea. Cel care te-a condus de la Mecca până aici, cu Abu Bakr şi cu mine, când a trebuit să fugim de Abu Lahab şi Abu Sufyan?

Mahomed încuviinţă.

— Fiul lui este la mine! E prea timid să se înfăţişeze înaintea ta, tată, dar are multe să-ţi spună.

Mahomed îl îmbrăţişă pe tânărul beduin ca pe un membru al familiei sale. Băiatul abia dacă avea şaptesprezece ani. Vorbind foarte repede, şi doar în limba beduinilor din Mecca, explică faptul că tatăl lui, după trei ani de gândire, se supusese legilor lui Allah, după care îi convinsese pe cei de acelaşi sânge cu el să-i urmeze exemplul.

La întoarcerea acasă după Bătălia şanţului, dorind să şteargă umilinţa înfrângerii, Abu Sufyan şi puternicii din

Mecca se dezlănţuiseră împotriva celor pe care îi bănuiau că-l urmează pe Allah. Tatăl lui fusese ucis.

— Înainte să moară, nabi, mi-a cerut să mă pun în slujba ta. Aşa că vin să-ţi spun că Mecca este mai coaptă pentru

palma ta decât o curmală ce-şi pierde sâmburele. Numeroşi sunt cei ce doresc să-ţi deschidă porţile cetăţii. Nu se mai tem de mercenarii de la miazăzi. Aceştia nu îşi vor mai pune armele în slujba lui Abu Sufyan. Când s-au adunat zece mii ca să asedieze Medina, nu au avut prada promisă de zeii lor de lemn şi de piatră. Singura lor răsplată a fost ruşinea înfrângerii. Nu speră că te vor mai învinge. Nu, ceea ce-i reţine pe cei din Mecca este teama de răzbunarea ta. Ştiu ce te-au făcut să înduri. Ştiu că insultele lor la adresa lui Allah merită o pedeapsă cruntă. Atotputernicul le suflă deja în ceafă. Părul li se zbârleşte de spaimă. Poţi merge la sfânta Kaaba pe catârca ta albă, Apostolule, nimeni nu ţi se va împotrivi.

Siguranţa ce se simţea în glasul tânărului beduin stârni zâmbete de fericire pe toate chipurile. Amintea de sura Victoriei:

"Ale lui Dumnezeu sunt oştirile cerurilor şi ale pământului... Ei sunt asemenea seminţei căreia îi mijeşte colţul. Apoi devine viguros, se îngroaşă şi se înalţă cu tulpina-i spre bucuria semănătorilor şi furia tăgăduitorilor".[41]

Mahomed mângâie capul tânărului şi spuse:

— Vii către noi asemenea unui înger din această lume.

Îi mai puse întrebări. îi ceru o mulţime de detalii. Tovarăşii ascultau. înainte ca Trimisul să-l invite să se roage lângă el, fiul lui ibn Urayqat adăugă:

— Nabi, trebuie să ştii un lucru. Fiica lui Abu Sufyan este în război cu tatăl şi cu mama ei, Hind bint Otba, cea care a mâncat ficat de om. Este o credincioasă a lui Allah. Merge din casă în casă încercând să-i convingă pe fiii şi fiicele celor puternici să-şi plece capul înaintea Celui Milostiv şi îngăduitor. Celor care se arată surprinşi de supunerea ei le răspunde:

41 Coran 48, 7-29.

“Allah mi-a transmis că sunt vrednică să-i fiu soţie Trimisului Său. “

Soţul nostru râse fără să facă comentarii.

Seara, tatăl meu, Abu Bakr, şi O mar îşi manifestară reticenţa.

— Ne face plăcere să-l ascultăm pe acest beduin, dar este tânăr. Cine ştie dacă nu este marioneta porcilor din Mecca? Cine ştie dacă nu ne întind o capcană prin el?

Omar îl trimise pe Talha cu zece oameni să dea târcoale prin jurul Meccăi ca să adune zvonuri proaspete. Nu plecaseră de două nopţi, când Barrayara intră în camera mea vorbind cu glas ascuţit:

— Aisha! Fiica lui Abu Sufyan este la noi în curte! Soseşte de la Mecca însoţită de douăzeci de cămile,o mulţime de sclave şi vreo cincizeci de credincioşi.

Allah mă putu vedea zorindu-mă, asemenea celorlalte soţii, în spatele gardului din ramuri de palmier care ne separa de curte. De asemenea, îmi putu vedea uşurarea când am descoperit cum arăta Umm Habiba. Nu avea nimic care să atragă privirea, dimpotrivă. Un chip obişnuit, picioare obişnuite, îmbrăcăminte obişnuită şi statură mică. Doar ochii îi erau limpezi şi luminoşi. M-am surprins gândind: “Cel puţin, iată una pe care soţul nostru nu o va dori în patul lui!

Prostesc gând!

Umm Habiba deschise gura. Glasul ei, aspru şi puternic, ţi se întipărea în minte după numai câteva fraze.

— Trimisule, când tu trăiai la Mecca, tatăl meu Abu Sufyan m-a măritat cu Abu Ubayd. Era bătrân şi blând. Deja tu erai în visele mele când soţul meu mă îmbrăţişa. Allah cunoaşte toate drumurile! Soţul meu s-a supus cuvântului său şi m-a învăţat şi pe mine înainte de a muri. M-a învăţat şi scrierile hanifilor. L-am renegat pe tatăl meu, Abu Sufyan. Fiecare dintre insultele la adresa ta era o insultă la adresa mea. Am avut răbdare, i-am învăţat cuvintele Coranului pe cei pe

care îi puteam convinge în Mecca. Acum cinci nopţi m-am dus la Piatra Neagră, acoperindu-mi chipul ca să nu fiu murdărită de batjocurile păgânilor. În faţa izvorului Zamzam, i-am făgăduit Celui Milostiv şi îngăduitor să te călăuzească în Mecca pentru a curăţa Kaaba. În acest scop, trebuie să mă iei de soţie.

Se lăsă o tăcere mormântală.

Tatăl meu, Abu Balcr, o întrerupse cu un râs cutremurător:

— Fiica îşi urăşte tatăl, dar vorbeşte asemenea tatălui!

Mahomed nu râse. Nici noi, soţiile.

Soţul nostru o cercetă pe Umm Habiba vreme îndelungată.

— Este cu putinţă să spui adevărul, fiică a lui Abu Sufyan, rosti el în cele din urmă. Dacă aşa este, tu eşti un nou înger al lui Allah sosit în oaza noastră. Atotputernicul va alege oare să nu-şi mai trimită binefăcătorii înaripaţi?

Discuţiile şi tratativele durară douăzeci şi cinci de zile, timp în care Trimisul se asigură că pântecele lui Umm Habiba nu conţinea nici o sămânţă de bărbat din Mecca.

— Trimisule, ceea ce a spus tânărul beduin este adeverit de zvonuri pe toate drumurile care duc la Mecca, anunţă Talha când se întoarse. Nici măcar cei din Taif nu-l mai susţin pe Abu Sufyan. Locuitorii Meccăi nu se mai tem decât de un singur lucru: de furia lui Allah. I-am auzit tânguindu-se prin târguri: “Umm Habiba este în siguranţă în mâna Profetului lui Allah. Nu este aceasta dovada că zeii noştri nu mai sunt destul de puternici ca să-i apere tatăl?

Atunci soţul nostru se căsători cu Umm Habiba.

A doua zi, Juvuayriyya şi Safiya veniră să i se plângă Haf sei. Camerele lor erau alături de cea a noii soţii. Nu putuseră închide un ochi toată noaptea.

— Cine ar fi crezut, văzând-o pe pitica asta? A gemut ca o femelă de linx în călduri. Glasul ei trece prin pereţi şi face să tremure scaunele. Un glas cumplit. Fără nici o reţinere, încă-mi mai răsună în urechi. Ai fi crezut că pe muierea asta n-a mai pus mâna un bărbat de când a devenit femeie. În

ce stare trebuie să fie soţul nostru! Nu mai are vârsta la care să se istovească în halul acesta. Aisha trebuie să-i vorbească înainte ca Umm Habiba să creadă că-i este totul permis. Nu acceptăm să nu putem dormi de fiecare dată când Trimisul va fi la ea!

Eu am tăcut. Era de datoria fiecărei soţii noi să simtă greutatea geloziei.

În zilele ce urmară, Trimisul dădu anumite porunci:

— Va trebui să fim zece mii în faţa Meccăi. Dar nu va trebui să fim văzuţi. Toţi credincioşii din Hidjaz să se pregătească. Vor merge îmbrăcaţi în haine obişnuite. Armele, platoşele şi stindardele vor fi ambalate ca mărfuri în spinarea cămilelor. Abu Sufyan s-a născut scorpion şi va muri scorpion. Trebuie să ne apropiem de el ca nişte scorpioni.

Trimisul hotărî că în lipsa lui, ca să nu trezească bănuieli, Zayd avea să conducă o armată spre miazănoapte. Mie îmi spuse:

— Dulceaţa vieţii mele, fii pregătită. Vreau să fii lângă mine în tovărăşia lui Umm Habiba.

A pus să-i fie înşeuată catârca albă şi am plecat în număr mic, ca pentru un pelerinaj. Seara, când ne montam corturile, curioşi veneau să ne întrebe:

— Unde te duci, Mahomed! Nu sunteţi treizeci cu tine, fiica ta Fatima şi două dintre soţiile tale!

— Merg unde va voi Dumnezeu, răspundea el.

Înaintam încet, ca să le lăsăm celor zece mii de războinici ai lui Allah timpul să se instaleze în jurul Meccăi. într-o dimineaţă, înmărmuriţi de spaimă, locuitorii văzură armata noastră la picioarele zidurilor oraşului lor, cu armele şi platoşele sclipind în bătaia soarelui. Oare, în timpul nopţii, mii de îngeri aşezaseră acolo luptătorii, caii şi dromaderii?

— La ce bun să luptăm? strigară ei.

Îl rugară pe Abu Sufyan să nu scoată sabia din teacă.

— La cel mai mic semn de rezistenţă, profetul lui Allah ne va masacra! Să-i deschidem porţile, să poată pune în practică milostivirea şi iertarea Dumnezeului său.

Căpeteniile clanurilor cărora le aparţineau războinicii noştri îi trimiseră un mesaj lui Mahomed:

— Ales al lui Allah, slavă ţie! Războiul împotriva păgânilor din Mecca nu va avea loc. înaintează şi întinde-ţi palma: sucul dulce al Meccăi va cădea în ea ca o curmală coaptă în inima verii!

*

O, Dumnezeule, ce clipă minunată!

În noaptea ochilor mei, revăd totul. Sângele îmi zvâcneşte în tâmple şi inima îmi bate de-mi sare din piept.

Zamaa, fiica mea, scrie bine...

Mahomed coborî de pe catârca lui albă. Ceru o cămilă de povară şi porunci să i se acopere capul cu un turban negru. Îi spuse lui Aii:

— Stai în urma mea. Când vom fi în faţa porţii Kaabei, nu mă voi mai mişca. Tu vei intra cu o sută de războinici. Veţi sparge idolii. Nici unul să nu mai rămână în picioare! Voi aştepta.

Mie şi lui Umm Habiba ne porunci:

— Mame ale Credincioşilor, veniţi pe urmele mele!

Urcă în spinarea cămilei, o îmboldi să se ridice şi dădu semnalul de plecare.

Tăcerea se abătu asupra celor zece mii de luptători. Apoi când capul înfăşurat în turban al cămilei Trimisului trecu prin poarta Meccăi, toţi strigară într-un singur glas:

— Dumnezeu este mare!

Mecca părea părăsită, dar din înaltul fiecărui zid ne spionau nişte ochi, din spatele fiecărei porţi ne pândeau nişte urechi. Spaima dădea târcoale pe străzile goale.

Soţul meu înainta fără să şovăie. Cum ar fi putut uita drumul?

Şi eu recunoşteam străduţele care duceau la esplanada Kaabei. Nimic nu se schimbase de când aveam şapte ani şi tatăl meu Abu Balcr mă ducea acolo.

Soţul meu îşi opri cămila. Am observat că nici o muscă nu îndrăznea să zboare în umbra lui.

Aii le ordonă călăreţilor lui să intre în Kaaba. Ei sparseră, zdrobiră, devastară idolii.

Afară, cei zece mii de războinici ai lui Allah îşi strigară bucuria spre cer.

Pământul tremură sub copitele bidiviilor noştri.

Umm Habiba plângea speriată.

Aii puse ca resturile idolului de piatră al lui Hobal să fie azvârlite în pragul Kaabei.

— O, nabi al lui Dumnezeu! strigă el. Iată pe ce să-ţi sprijini piciorul de purificator.

Atunci soţul nostru îşi îngenunche cămila, coborî şi se duse la izvorul Zamzam, unde se ghemui şi bău. Apoi îşi stropi pieptul înainte de a se învârti de douăzeci de ori în jurul Pietrei Negre.

Afară şi pretutindeni, tăcere.

Deasupra Kaabei, aripile îngerilor lui Dumnezeu băteau şi fremătau.

Zamaa, fiica mea, când soţul nostru reveni în pragul Kaabei şi îşi puse picioarele pe piatra spartă a lui Hobal, mulţimea locuitorilor din Mecca stătea în jurul nostru, al soţiilor.

Mahomed îşi strecură mâna dreaptă în inelul porţii şi vorbi fără să ridice glasul:

— Laudă lui Allah! El la făcut pe slujitorul său să triumfe şi i-a îngăduit să îşi îndeplinească făgăduinţa!

Tăcu şi cercetă îndelung chipurile din faţa lui. Toţi erau încremeniţi de spaimă şi speranţă.

— Dumnezeu vă va ierta, spuse el în cele din urmă. Nu este momentul să aducem învinuiri. Milostivirea nu este un cuvânt în deşert pentru Allah. El îl preferă masacrului.

Pretutindeni în piaţă se auziră hohote de fericire.

Soţul nostru închise poarta Kaabei în spatele său şi se urcă pe cămila cu turban negru. Ochii lui spuneau:

— Veniţi, soţiile mele. Allah vă iubeşte. Pacea corturilor noastre va fi dulce.

5

Zamaa, fiica mea, fii mai curajoasă decât mine.

Eu îţi şoptesc cuvintele. Ghiceşte frazele. Dumnezeu mi-a luat jumătate din răsuflare.

Ştiu de ce.

Lasă-mi o zi în plus, o, Stăpân al lumilor!

Lasă-mi încă o zi ca să trăiesc în noaptea ochilor mei ceea ce-mi rămâne să povestesc!

O singură zi, ca să-mi văd soţul trăind în noaptea mea!

Zamaa, fiica mea, dacă îţi par uscată, aproape ca un leş scos din nisip, inima mea este plină de viaţă. Dacă ai vedea-o!

Iubirea soţului meu. Iubirea lui Mahomed.

Dumnezeu să mă ierte: dragostea mea faţă de El se află dintotdeauna în iubirea pe care i-o port soţului meu. Una o conţine pe cealaltă, şi nu invers.

Mahomed a ştiut întotdeauna acest lucru. El îmi spunea:

— Aisha, dulceaţa mea! Am crescut cu tine, pe care te-am luat în braţe când erai mai uşoară decât păpuşile tale.

Mi-a repetat aceste vorbe înainte să moară.

Zamaa, fiica mea, iată cuvintele. Formulează frazele. Scrie. Trimisul rămase la Mecca paisprezece zile, cât să primească noile convertiri. Toată cetatea veni să-şi încline capul înaintea lui. Hind, cea care a mâncat ficat de om, soţia lui Abu Sufyan, se prezentă şi ea.

— Soţul tău s-a convertit şi a cerut iertarea pentru tine, spuse Mahomed. Eu nu ţi-aş fi acordat-o, dar Allah o face. Prin urmare, Omar îţi va asculta jurământul.

— Nu! protestă Hind. Tu trebuie să-l asculţi!

Trimisul oftă şi declamă una câte una legile jurământului.

Când spuse:

— Nu vei comite adulter.

Hind răspunse:

— O femeie liberă nu comite niciodată adulter!

Şi tot astfel la fiecare cuvânt rostit de Trimis.

Se vedea că era pus la mare încercare. După un timp, privirea lui se opri asupra unei femei foarte tinere din spatele lui Hind. Îi spuse să se apropie.

— Cine eşti tu?

— Mulayka bint Abi Davoud. Săgeţile credincioşilor lui Allah mi-au ucis tatăl la Uhud.

Omar verifică. Era adevărat.

— De ce nu eşti măritată? o întrebă Trimisul.

— Pentru că aşteptam ziua aceasta.

Seara, soţul nostru spuse:

— O iau de soţie pe Mulayka bint Abi Dawud.

Eu, Aisha, m-am dus să o văd pe această fată:

— Nu ai mai cunoscut bărbat până acum?

— Niciodată!

— Ascultă sfatul meu, dacă vrei să ai parte de tandreţea soţului nostru. Când Mahomed se va apropia de tine prima dată, el va dori să-ţi afle nu doar puritatea trupului, ci şi pe aceea a inimii. înainte să te atingă, îi vei spune: “Fie ca Domnul atotputernic să mă păzească de tine!

Şi chiar aşa făcu. Mahomed se retrase cu fruntea brăzdată de furie.

— Ce purtare! Să te păzească de mine, care te-am iertat şi te-am luat de nevastă!

A doua zi o repudie pe Mulayka fără să stea pe gânduri.

Apoi, ea răspândi o mulţime de vorbe urâte pe seama mea, însă am lăsat-o să vorbească. Nimeni nu voia să o asculte. Fiecare-şi amintea de calomniile făţarnicilor.

— O Mamă a Credincioşilor nu poate acţiona astfel, susţineau ei.

Se înşelau, şi Mulayka avea dreptate. Allah a văzut. El mă va ierta. El ştie exact cum stau lucrurile. El ştie de ce am făcut-o,

Zamaa, fiica mea.

După Mecca, Trimisul se duse la toate clanurile să-şi îndeplinească făgăduinţa. Dar spunea:

— De-acum înainte, Dumnezeu nu mai are mare nevoie de Trimisul său. Ceea ce este făcut este bun făcut.

Moartea soţului meu am văzut-o venind de departe. Şi Patima la fel.

Într-o zi, veni la mine şi-mi spuse:

— Aisha, vezi şi tu ceea ce văd eu?

— Da.

Păru a fi împăcată.

Era în luna muharrem a celui de-al unsprezecelea an. Cel în care am împlinit douăzeci de ani.

Zamaa, fiica mea.

Moartea preaiubitului meu o port în sânge.

Astfel îi uneşte Dumnezeu pe cei pe care El îi iubeşte. Pentru ei, timpul este abolit. El nu-i mai mistuie şi nu-i mai desparte.

Zamaa, suflarea mi se stinge, cuvintele mi se sleiesc. Apleacă-te, ascultă-mă şi scrie mai departe.

Timp de zece zile, culcat în camera mea, Trimisul îşi luă rămas-bun de la fiecare.

— De-acum înainte, Abu Bakr va conduce rugăciunea, anunţă el.

Din patul nostru, avu bucuria să-i vadă pe credincioşi în bună orânduială înaintea tatălui meu, Abu Bakr.

— Rudele mele apropiate mă vor spăla, spuse el. Mă vor înveli într-o pânză albă şi mă vor aşeza în mormânt. Fratele meu Djibril se va pleca primul asupra mea.

Nimic despre succesiunea lui. Doar această făgăduinţă:

— Vă veţi afla înaintea celui Atotputernic. El hotărăşte.

Trimisul nu auzea nimic din forfota care stăpânea deja curtea şi moscheea.

În ziua a zecea a lunii robia, preaiubitul meu spuse:

— Aisha, dă-mi apă să-mi spăl faţa, să arăt bine înaintea Stăpânului lumilor.

I-am ţinut capul între sânii mei până în clipa în care Atotputernicul i-a luat ultima suflare.

Aşa cum vine acum să o ia pe a mea.

Al şaselea sul

Mormântul Aishei bint Abi Bakr ibn Abd Quhafa

Scris de Zamaa Umm Ishaq bint Abi Talha şi Umm Salama, Mama Credincioşilor, în anul 56 după Hegira

1

Numele meu este Zamaa Umm lshaq bint Abi Talha.

Aisha, Mama Credincioşilor, m-a chemat în a douăzeci şi doua zi din luna dhu al-hijja a anului 56.

Nu mai vedea, şi picioarele nu o mai ţineau. Inima mi se strânse de mâhnire văzând-o aşa de slăbită.

Aveam şapte ani când Allah a hotărât să o cheme pe mama mea, Hammana, la judecata veşnică. Din acea zi, Mama Aisha a înlocuito.

Cel Milostiv şi îngăduitor ştie să le recunoască pe sfintele lui. Aisha bint Abi Bakr să fie prima dintre ele.

Noi, femeile din casa ei, ştiam toate că Aisha, Mama Credincioşilor, scria din iarnă suluri cu amintiri. Consemna întâmplările vieţii din Medina din vremurile de glorie ale soţului ei, Mahomed Trimisul. Atotputernicul prevede totul. Pe când era foarte tânără, el a înzestrato pe Aisha, Mama Credincioşilor, cu darul unei memorii fără seamăn.

Când mă simţi lângă ea, Mama Aisha îmi mângâie cu tandreţe braţul şi îmi spuse:

— Zamaa, fiica mea, nu te mâhni din cauza stării mele. Allah mă pregăteşte pentru judecata lui. Dar mai am lucruri

de spus şi nu mai văd. la pana. Tu eşti singura care poate pune o mână acolo unde Domnul a dorit să o pun pe a mea. la pana şi scrie. Eu îţi dau cuvintele, tu alcătuieşte frazele.

Am ascultat.

Cum era foarte cald, Mama Aisha se odihnea ziua şi îmi dicta noaptea. Pentru ea, întunericul şi lumina lumii noastre nu mai contau.

În prima zi a preasfintei luni muharram, când sărbătoream sosirea musulmanilor la Medina, Mama Aisha deveni tăcută. Respiraţia-i era sacadată, şi nu mai putea dicta.

A doua zi îşi mai recăpătă suflul. îmi spuse:

— Zamaa, fiica mea, aşază-te ca să-mi pot rezema capul pe pieptul tău, aşa cum i-am ţinut capul soţului meu în ziua când a murit.

Am ascultat-o plângând.

Seara, preaiubita Profetului dori din nou să-mi dicteze amintirile ei. Respira greu, trebuia să se întrerupă deseori. Îmi repetă:

— Eu îţi dau cuvintele, fă tu frazele.

În zorii celei de-a treia zile din luna muharram, ea tăcu.

Am ţinut-o lipită de mine, aşa cum îmi ceruse, i-am udat faţa cu apă şi am plâns în tăcere, cu nările pline de mirosul ei delicat.

— O, mamă, o, mamă, nu pleca! spuneam în şoaptă.

Ştiam că era încă în viaţă, căci îmi răspundea strângându-mi pumnul.

În miezul celei de-a treia zile a lunii muharram, Mama Credincioşilor Umm Salama ceru să fie adusă în camera muribundei ca să se roage înaintea ei.

Şi stătu până seara. Când chemarea muezinului se lovi de zidurile noastre, mâna Mamei Aisha o strânse pe a mea. îmi şopti:

— Bilal cheamă oamenii la rugăciune!

Apoi:

— O, Umm Salama, iată-te! Sora mea întru iubirea faţă de soţul nostru, te văd, chiar dacă sunt oarbă.

Mai spuse:

— Umm Salama! Termină tu ce nu am terminat cu fiica mea Zamaa!

După un moment de tăcere, am auzit de pe buzele ei uscate:

— Iată-te mort şi iată-i şi pe ei morţi.[42]

Mama Aisha se stinse înainte de sfârşitul rugăciunii de seară.

Rămase în braţele mele până în zori, şi în tot acest timp mireasma ei suavă mă îmbătă.

Ceruse ca la mormântul ei să fie rostite aceleaşi cuvinte pe care Profetul le rostise la mormântul Khadijei bint Khowaylid, soţia lui din momentul revelaţiei:

...Pe lumina zilei!

Pe noaptea ce învăluie pământul!

Domnul tău nici nu te-a părăsit şi nici nu te-a urât!

Pentru tine, mai bună va fi Viaţa de Apoi decât Viaţa de Acum!

Din darurile sale Domnul tău îţi va dărui, iar tu mulţumit vei fi.[43]

În ziua a cincisprezecea a lunii muharram, Maica Credincioşilor Umm Salama vru să citească sulurile scrise de Aisha. După ce i-am cerut sfatul lui Allah, i le-am dat.

În ziua a douăzecea, îmi spuse:

— Zamaa, fiica mea, să ascultăm de voinţa răposatei. Ia pana, sulul şi cerneala şi vino să o asculţi pe bătrâna de Umm Salama. Cunosc chinul Aishei, cea care a fost preaiubita soţului nostru Mahomed.

M-am pus în genunchi în camera ei răcoroasă, aşa cum îmi cerea.

42 Coranul 39, 30.

43 *Coranul* 93, l-5.

— Scrie, mă îndemnă.

Şi am scris sub dictare.

2

Iată cum s-a întâmplat moartea soţului nostru, Profetul Mahomed.

Pot să povestesc, căci acestea sunt lucruri pe care le-am văzut cu ochii mei şi auzit cu urechile mele, eu, Umm Salama.

Atotputernicul va judeca dacă mint.

*

În ziua a treisprezecea a lunii robia, soţul nostru, aflat pe patul de moarte, se simţi ceva mai bine. Sprijinit de pernele de pe patul Aishei, auzea tot ce se întâmpla în moschee. Noi, soţiile sale, i-am adus apă, lapte şi toate cele necesare. Era foarte puţin.

Ne odihneam pe rând, căci trecuse aproape o lună de când soţul nostru era bolnav. Singura care nu-l părăsea nici o clipă era Aisha. În amintirea mea, nu o văd dormind deloc în toată acea perioadă.

În acea zi, Trimisul auzi rugăciunea condusă de Abu Bakr.

— Totul este bine şi aşa trebuie să fie, spuse el.

Apoi, când căldura zilei se ridică, fruntea i se acoperi de sudoare. Mahomed ne privi pe noi, soţiile lui, cu teama în ochi.

— Fie ca Dumnezeu să mă apere să nu-mi pierd cunoştinţa când fratele meu Djibril se va apropia.

Mai şopti:

— Atotputernicule, nu lăsa ca frica să pună stăpânire pe mine!

Ii ceru Aishei să-i susţină capul, care i se părea prea greu. Ea se strecură la spatele lui şi, strângându-i tâmplele binecuvântate între sâni, murmură:

— Vino, preaiubitul meu.

Am ieşit să caut apă şi prosoape curate.

Aii, O mar şi ceilalţi discutau, cu ochii roşii de lacrimi. Erau nervoşi, de asemenea, pentru că Trimisul nu desemnase un succesor.

— Mahomed refuză, spuse O mar. Trebuie să acceptăm acest lucru.

Aii încuviinţă. îşi potoli unchii, care-l zoreau să-l întrebe pe Profet despre alegerea lui:

— Daţi-i pace! Nu a ales. Dacă nu spune nimic, nu este acesta semnul că Allah doreşte să tacă?

Abu Bakr îl susţinea pe Aii.

— Trebuie să ne odihnim. Oboseala aţâţă duhul rău. Pacea noastră va fi şi a lui.

Noaptea trecu. Aisha veghea.

În zori, i-am adus un castron cu lapte şi patru curmale. Când aşezam tava, chipul soţului nostru se acoperi cu o sudoare urât mirositoare. Tâmplele îi şiroiau pe pieptul Aishei. Ea strigă:

— Iubire!

Soţul nostru deschise gura, apoi plecă să se alăture Stăpânului lumilor.

3

Multă vreme am crezut că soţul nostru mă văzuse în acea clipă. Astăzi nu aş putea jura. Suflarea îl părăsi cu un zgomot de bătaie de aripi. Djibril îi ducea sufletul.

Aisha fu bolnavă timp de trei zile.

Cu atât mai bine pentru ea, căci ce am văzut şi auzit eu, aş fi preferat să nu vadă şi să audă.

Mai întâi, O mar refuză să accepte moartea Trimisului.

— Trimisul se va întoarce! strigă el în moschee. Doar făţarnicii pot crede că este mort!

Ameninţă pe toată lumea cu pumnalul. În cele din urmă, Abu Bakr reuşi să-l potolească.

— L-am acoperit pe Trimis cu mantia lui. Este mort de-a binelea. Allah a spus: Iată-te mort şi iată-i şi pe ei morţi.[44]

Tuturor celor care se adunau în curte şi în faţa casei Profetului, Abu Bakr le spuse:

— Credincioşilor, Mahomed Trimisul a părăsit această lume. Era un apostol, iar apostolii mor. Dar Allah este viu, căci Dumnezeu nu moare niciodată!

Plânsete, lacrimi, spaimă şi mâhnire.

Dar nu pentru toţi.

înainte de căderea serii, când Profetul nici nu fusese înmormântat, tot ceea ce îi lega de zece ani pe credincioşii veniţi din Mecca de credincioşii din Medina se destrămă asemenea unei ţesături abia terminate! Aşa începu fitna blestemată!

Allah să mă ierte, am văzut cu ochii mei această oroare cumplită! Bărbaţi comportându-se ca nişte copii proşti. Nici măcar un bulgăre de înţelepciune nu aveau în inimă. De sub buzele lor se iveau ambiţia, ura, colţii dezveliţi ai sălbăticiei. Tot ceea ce i-a împins dintotdeauna pe bărbaţi să scormonească în măruntaiele lor josnice ca să găsească plăcerea de a se ucide între ei.

Nu are rost să ne pierdem în amănunte.

Să se ştie următorul lucru:

Urletele răsunară până în moschee timp de două zile. Trupul Trimisului era în continuare în patul Aishei, care nu voia să se îndepărteze de el. Abu Bakr reuşi să restabilească puţină ordine. Numeroase glasuri propuseră ca el să fie urmaşul Profetului.

El era cel mai îndreptăţit. Şi de la prima vizită a îngerului Djibril, Profetul îşi arătase încrederea în el mai mult decât în oricine altcineva.

44 *Coranul* 39,31·

Când se află acest lucru, scorpionul Abu Sufyan, venit la înmormântare, îl trase pe Aii deoparte. Neştiind că eram acolo, vorbiră în dreptul vălului care mă ascundea.

Pe un ton plin de dispreţ, Abu Sufyan zise:

— Aii! De ce să-i laşi lui Abu Bakr puterea asupra credincioşilor? La Mecca, el s-a născut într-o familie neînsemnată. Tatăl tău, Abu Talib, s-a născut în sânul celor puternici. A condus mala. Nu lăsa nişte oameni de nimic să devină urmaşii Profetului! Mâine voi chema o armată din Mecca. Cei din neamul Omayya te vor urma. Se va termina cu Abu Bakr!

— Fiere de porc! mârâi Aii. Puţi de prea multă vreme sub nasul credincioşilor lui Allah. Sângele tău este otrăvit pe veci de lemnul idolilor. La Mecca, Trimisul ţi-a arătat milostivirea lui Allah. Prea multă bunătate! Te îmbuibi cu răul aşa cum soţia ta Hind s-a îmbuibat cu ficatul unchiului meu Hamza!

Şi Aii fugi să-l prevină pe Abu Bakr.

Se mai scurse încă o dimineaţă de tratative şi flecăreli înainte ca bărbaţii să se gândească la trupul Trimisului.

Abu Bakr alergă în camera Aishei, speriat că aşteptase atât de mult timp. Ceilalţi rămaseră afară. Căldura era apăsătoare ca un munte. Se temeau de duhoarea morţilor.

— Ce mireasmă suavă emană Mahomed! strigă Abu Bakr. Ţie, cel mai drag inimii mele, aş vrea să-ţi respir mireasma până la judecata lui Allah!

Înfăşurară trupul neînsufleţit al soţului nostru în cearşafuri albe parfumate şi hotărâră să fie înmormântat acolo unde murise.

Pare-se că aşa se obişnuia la înmormântările profeţilor.

Groapa fu săpată sub patul Aishei.

Iar din acea noapte şi până în urmă cu douăzeci de zile, Aisha, Mama Credincioşilor, dormi pe mormântul preaiubitului ei.

4

Zamaa, fiica mea, mai scrie:

Se încheia luna muharram şi începea safar. Pământul de sub patul Aishei era încă afânat când veni să mă vadă.

— Umm Salama, ştiu că eşti prietenă cu Fatima, du-mă la ea.

I-am spus că Fatima era bolnavă după moartea tatălui ei şi refuza orice vizită.

— Ştiu. Boala ei mă mâhneşte. Îi cunosc cauza. Dacă mă însoţeşti, ne va primi.

Aisha nu se înşelă. Fatima ne deschise uşa casei. Nu am recunoscut-o. îmbătrânise cu zece ani şi slăbise ca o capră, ea care fusese o războinică atât de mândră. Ochii îi străluceau de febră.

Impresionată, Aisha deschise gura să vorbească, dar izbucni în lacrimi. Fatima o aşteptă să-şi revină.

— Fatima, ceea ce-ţi frânge inima o frânge şi pe a mea! spuse Aisha între două hohote de plâns.

— Mi-e totuna, răspunse Fatima.

Aisha roşi. Din fericire, nu trebui să răspundă imediat. Fiii Fatimei, Hassan şi Husayn, îşi făcură apariţia. Veniră să ne salute politicos înainte de a se aşeza înaintea mamei lor.

— O, Fatima, ştii că fitna bântuie în Medina, zise Aisha. Din înaltul balconului, Trimisul a spus: “Credincioşilor, dacă veţi lăsa fitna să vă dezbine, veţi ajunge în situaţia care-i repugnă mai mult decât orice lui Allah!.“ Totuşi, unii afirmă deja: “Aisha îşi aminteşte că Aii i-a cerut Trimisului să o repudieze. Ea a tras sforile pentru ca tatăl ei să devină urmaşul Profetului”. Iar eu, Aisha, înaintea Atotştiutorului, declar: Este o minciună. Umm Salama poate depune mărturie. Nici un cuvânt nu a ieşit din gura mea în ziua jurămintelor. Tatăl meu, Abu Bakr, a spus: “Aii a fost ireproşabil”. Nu vreau ca aceste calomnii să işte între tine, fiica preaiubită a Trimisului şi mine, soţia lui, o nouă dezbinare.

Un zâmbet se ivi pe buzele fără sânge ale Fatimei. După o vreme foarte lungă, ea răspunse:

— Ce-mi pasă de urmaşul tatălui meu, Aisha? Allah mi-a dat viaţa ca să stau lângă Trimis şi să-l apăr. Cum laş mai putea apăra acum, când respiră mireasma lui Dumnezeu în paradis?

Vorbea încet, ca şi cum cuvintele erau nişte greutăţi înfricoşătoare. înainte de a-şi lua rămas-bun, şopti:

— Într-o zi, tata a spus: “Fatima este o parte din mine însumi. Trebuie să o trataţi ca atare”. O, Aisha, cum poate o parte să supravieţuiască celui care a murit şi căruia îi aparţinea?

O lună mai târziu, Fatima, fiica lui Mahomed, îşi urmă tatăl preaiubit.

5

Umm Salama, Mama Credincioşilor, spuse:

Zamaa, fiica mea, sunt mai mult decât bătrână. Din mine a mai rămas doar o fărâmă, aşa încât vântul deşertului ar putea să mă ia pe sus dacă ar bate. Nu mai am dinţi, oasele-mi sunt ca nişte beţe şi nu există în tot Hidjazul nişte smochine la fel de uscate ca Umm Salama, văduva lui Mahomed Trimisul. Dumnezeu doreşte astfel! Mă lasă să îndur timpul şi să mestec terciul pentru copii.

Numai el ştie de ce. Ştie totul despre mine şi cuvintele mele. Nu mai are nimic de aflat despre gândurile mele. În lumea aceasta nu există un fir de praf care să se ridice fără ca el să ştie.

Aşa că nu mi-e frică.

Scrie ce-ţi spun, o, Zamaa, fiica lui Talha ibn Ubayd Allah.

Ştiu de ce Aisha n-a mai vrut să vadă lumina zilei.

Ştiu de ce n-a vrut ca tu să aprinzi un foc sub trupul ei neînsufleţit.

Ştiu de ce a refuzat pânza roşie sub giulgiu.

Eu, Umm Salama, Mama Credincioşilor, spun: Aisha a greşit. Greşeala ei a orbit-o. Greşeala ei a ars-o. Greşeala i-a golit inima.

Cu toate acestea, nu există o soţie a Trimisului care să fi fost mai împlinită.

Ea a adus pacea între noi, soţiile, când eu am iscat amărăciunea şi gelozia.

Ea a adus răbdarea, când eu am adus furia.

Ea a adus statornicia, când eu am adus lehamitea.

Din înaltul balconului, soţul nostru proclamase:

— O, voi, femei ale Profetului! Voi nu sunteţi asemenea nici unei alte femei! Dacă sunteţi temătoare, nu vă înjosiţi la vorbă precum cel care are boala de a vă râvni în inimă. Spuneţi vorbe cuviincioase!... Dumnezeu vrea numai să îndepărteze de la voi spurcăciunea şi să vă dea curăţenie. Amintiţi-vă de ceea ce s-a recitat în casele voastre din versetele lui Dumnezeu şi din înţelepciune. Dumnezeu este Grijuliu, Cunoscător![45]

*

Aisha, Mama Credincioşilor, fu desăvârşită cum dorea soţul nostru.

Totuşi, ea a greşit, iar greşeala ei s-a împlinit în voinţa lui Dumnezeu atotputernicul, Stăpânul lumilor care poate şi ştie totul.

De ce, Zamaa?

De ce Domnul cel Milostiv şi îngăduitor aruncă greşelile asupra noastră?

De ce lasă sămânţa răului să pătrundă în inimile pe care le călăuzeşte?

De ce pune El o asemenea povară pe umeri şi cefe până când acestea se frâng?

La ce foloseşte acest lucru?

Milostivire pentru noi!

Iertare pentru noi!

45Coranul 33, 32-34.

6

Zamaa fiica mea, scrie.

Umm Salama, Mama Credincioşilor, declară că după moartea Profetului, de la miazănoapte la miazăzi, de la răsărit la apus, cei slabi şi tăgăduitori au răspândit apostazia pe pământul lui Allah.

Devenit vicar al lui Dumnezeu, Abu Bakr se năpusti să combată revolta. Luptă, pedepsi şi iertă.

În toată această vreme, noi, soţiile Mame ale Credincioşilor, am rămas închise în spatele draperiilor groase din casa Trimisului. Am tăcut fără să cerem nimic.

În fiecare noapte, Aisha dormea deasupra trupului soţului nostru.

Când erau la Medina, Abu Bakr, Aii, Omar, Othma, Tal ha şi mulţi alţii... nici unul nu lăsa să treacă o zi fără să se închine pe pragul camerei ei şi să plângă văzându-i patul. Spuneau: “Camera Aishei, Mama Credincioşilor, este la fel de sfântă precum Kaaba din Mecca!

Dar Allah voi ca vremea califatului lui Abu Balcr să nu ţină decât o clipire de gene. El îl chemă la judecata veşnică la doar doi ani după ce-l pusese să urce scara din moscheea Profetului.

Când ghici în trup durerea morţii, Abu Bakr spuse:

— Vreau să-mi aleg succesorul.

Bărbaţii discutară. Se vorbi despre Aii ibn Abi Talib şi O mar ibn alKhattab.

Abu Bakr făcu alegerea:

— Aii face parte din casa Profetului. Este curajos, fără pată şi drept pe calea lui Allah. Însă din toate zările ne ameninţă făţarnicii, iar apostaţii îndeamnă la război. Astăzi, chiar şi perşii şi creştinii batjocoresc cuvintele Coranului. Este nevoie de un bărbat aspru şi înaintat în vârstă ca să le facă faţă. Să folosim mai întâi puterea şi experienţa lui Omar ibn alKhattab. Apoi va veni timpul lui Aii.

Pe fiica sa, Aisha, Abu Bakr o întrebă:

— Îi vei îngădui locţiitorului lui Allah să se odihnească alături de Trimis?

Aisha se învoi. Aii se învoi. Tovarăşii aplaudară.

În seara înmormântării, Aisha dormi deasupra trupurilor tatălui şi soţului ei.

Timp de zece ani, două luni şi cincisprezece zile, Dumnezeu îl călăuzi pe califul Omar cu iscusinţă.

Prima dată când veni înaintea scării din moscheea Profetului, urcă o singură treaptă.

— Trimisul a urcat această scară în fiecare zi dorită de Dumnezeu. Din înaltul acestor scări, Mahomed ne-a învăţat cuvintele lui Allah pe care i le încredinţa fratele său Djibril. Când Dumnezeu şi-a chemat Trimisul în paradis, califul Abu Bakr s-a prezentat în faţa acestei scări. El a spus: “Cât voi trăi, nu voi urca mai mult de jumătate. Atât valorez, dacă sunt pus alături de Mahomed! Pe mine, Omar ibn al-Khattab, nu mă veţi vedea niciodată mai sus de prima treaptă. Atât valorez, nimic mai mult.

Dar în război, Omar îşi arătă valoarea cu asupra de măsură. Dumnezeu îi dărui victoria împotriva apostaţilor. Omar adună o armată de peste treizeci şi cinci de mii de războinici. Perşii cunoscură înfrângeri memorabile. Tăgăduitorii şi necredincioşii fură pedepsiţi. Cei care opuneau rezistenţă piereau, lăsându-le războinicilor lui Allah nişte prăzi fără seamăn.

Pământul credincioşilor deveni atât de întins, încât Omar trebui să numească guvernatori care să-l reprezinte. Le spuse:

— Cu bogăţia pe care Allah v-o dă în victorii, ridicaţi cetăţi înaintea perşilor. Să ştie că Atotputernicul este acolo. El îi judecă şi le va învinge nelegiuirea!

Astfel se extinseseră cetăţile Namariq şi Kaskar. Din mlaştinile Eufratului se ridicară zidurile cetăţii Basra,

Santinela celui Atotputernic. De acum, porţile mării le erau închise perşilor.

În tot acest timp, Aii ibn Abi Talib îşi cultivă grădina. Semănă şi culese legume. îngriji curmalii. Dumnezeu îi dărui recolte frumoase. Când erau prea îmbelşugate pentru nevoile casei lui, venea la noi şi punea să se aşeze coşuri pe pragul camerei mele:

— Umm Salama, acceptă acest dar în amintirea soţiei mele Fatima. Ea te iubea ca pe o soră. Nu se numără pe trei degete cele despre care se poate spune acest lucru.

Uneori, Omar mergea să-l consulte. Califul se temea de caracterul lui Aii şi nu voia ca acesta să-i devină duşman, îi spunea:

— Aş fi bucuros să-ţi ascult sfatul în chestiunile de război.

Aii îl privea zâmbind şi nu răspundea.

Într-o zi, califul Omar zise:

— Aii, vărul meu, i-am cerut lui ibn Thabit, un tânăr învăţat în ale scripturilor, să adune toate cuvintele Coranului scrise ici şi colo. Anumite versete care se recită departe de Medina nu mi se par autentice. Nu le putem lăsa să-şi ia zborul în cele patru zări ale Arabiei. Trimisul ne-a recomandat întotdeauna nouă, tovarăşilor lui, să ni le amintim într-o anumită ordine. Când ibn Thabit îşi va fi încheiat munca, judecata ta va fi preţioasă. Dacă trebuie, vei putea să aduci corecţii.

Aii zâmbi, ca în faţa oricărui lucru pe care i-l spunea Omar, apoi se ridică şi aduse un cufăr preţios, din prada luată de la Khaybar cu mulţi ani înainte. Scoase din el un pachet de suluri pe care le aşeză înaintea califului.

— Iată Coranul Domnului aşa cum trebuie să fie. Am început această muncă după moartea Trimisului şi a soţiei mele, Fatima. Cine nu ştie că Trimisul m-a învăţat cuvântul îngerului Djibril din prima zi?

Omar nu-şi ascunse surpriza.

— Ah, este de mare folos! Totuşi, un singur om nu poate vedea corect în această chestiune. Aisha, Mama Credincioşilor, îl ajută pe ibn Thabit în munca lui. Cine altcineva ar putea-o face? Numai ea era prezentă când îngerul lui Dumnezeu îl vizita pe Mahomed. Memoria ei este fără pereche, oricine o ştie. Aminteşte-ţi, Aii. Când Trimisul era sătul să răspundă întrebărilor unora şi ale altora, spunea: “Mergi la Aisha, în mintea ei se află jumătate din religia noastră!”

Aii îşi păstră zâmbetul. Dar nu-l mai primi niciodată pe califul Omar la el în curte.

În acea epocă se născu reputaţia Aishei de înţeleaptă în ale credinţei. Veniră oameni de peste tot, din Mecca, din Damasc sau din Tabuk, ca să-i pună întrebări.

Tot pe atunci, Omar acceptă să uşureze regula hijabului. Pelerinii ce veneau să-i ceară sfatul preaiubitei Profetului se mirau:

— Cum putem fi siguri că este Aisha, Mama Credincioşilor, cea care ne învaţă cuvântul drept? Nu-i vedem chipul. Totuşi, Dumnezeu nu se poate ruşina de înfăţişarea ei, căci El a adus-o pe lume.

În al douăzeci şi treilea an scurs după Hegira, Omar fu înjunghiat de un sclav abisinian creştin aflat în solda perşilor.

Înainte de a muri ca un martir, Omar avu timp să-i ceară fiului său:

— Du-te repede şi-i dă de veste Aishei. întreab-o dacă ar accepta să fiu îngropat lângă Trimisul şi Abu Bakr, primul calif.

Aisha nu putu refuza. Dar spuse:

— Tatăl meu mi-a lăsat puţin pământ moştenire. Să mi se dea voie să-mi ridic o casă, căci acum, de când califii zac sub patul meu, nu-mi mai pot visa soţul.

Noul calif, Othman, acceptă. El fu desemnat, după doisprezece ani de mari dispute, să devină succesorul lui Omar.

De data aceasta, Aii îşi părăsi casa, grădina şi curmalii şi străbătu ţinutul lui Allah cu fiii săi, Hassan şi Husayn. Pretutindeni, se plângea că Othman şi aliaţii lui măsluiseră alegerile ca să-l împiedice să devină calif.

Aisha îl chemă la ea pe credinciosul Talha ibn Ubayd Allah.

— Du-te şi-l vezi pe Aii. Spune-i că îi înţeleg mânia, dar că nu-l poate jigni pe locţiitorul lui Allah aşa cum o face. Trimisul ne-a spus: “Nu vezi oare că Dumnezeu ştie ceea ce este în ceruri, precum şi pe pământ? Nu stau de vorbă trei, unde El să nu fie al patrulea”. [46]Othman nu poate fi prinţul credincioşilor fără voia lui Dumnezeu, nici în afara judecăţii sale. Vorbind aşa cum o face, Aii va sfârşi prin a şubrezi casa construită de Profet. Să aibă răbdare. Cel Milostiv şi îngăduitor este înştiinţat de gloria ce-l aşteaptă.

7

Zamaa, tu cea care scrii, dacă exista un om pe care Aisha să se poată bizui că avea să-i transmită mesajul întocmai, acela era tatăl tău, Talha.

Aşadar, el îi îndeplini rugămintea şi se duse să-l vadă pe Aii.

Aii râse ascultându-l. Dar râsul nu-i ajunse până la ochi.

— Îi vei spune Mamei Credincioşilor că-i mulţumesc pentru aceste sfaturi. Ele nu mă surprind. Ea şi-a făcut mereu griji legate de răbdarea mea. Însă Othman este o insultă adusă lui Allah. Nu este la înălţimea misiunii sale. El trăieşte ca un notabil al Meccăi de pe vremuri, înainte de venirea cuvântului Trimisului. Se lăfăie în lux. Nu se îngrijeşte de ţinuturile lui Allah, ci doar de îmbogăţirea casei sale. Dumnezeu aşteaptă de la noi să îndreptăm lucrurile.

Răspunsul lui Aii o umplu pe Aisha de mânie.

46Coranul 58, 7.

— E lucru hotărât? Aii este gata să devină căpetenia revoltei, chiar dacă aceasta stârneşte fitna?

Eu şi Hafsay Umm Salama, i-am spus:

— Aisha, linişteşte-te! Nu te amesteca în gelozia dintre bărbaţii care vor să urce treptele puterii. Se comportă ca nişte copii. Nu te vor asculta şi te vor mânji cu ocări.

— O,Umm Salama, tocmai tu mă sfătuieşti să tac? Vrei să mă port ca şi cum aş fi doar jumătate de om înaintea lui Allah? Nu este de-ajuns că ne este interzis să-l desemnăm pe calif, asemenea bărbaţilor? Ar trebui să le îndurăm şi vanitatea, care ne distruge lumea?

Lui Talha ibn Ubayd Allah i se adresă pe un ton mai calm:

— Aii judecă bine asupra unui lucru: Othman nu este la înălţimea misiunii sale. Este chiar o ruşine în casa lui Allah. Tu îi cunoşti clanul. Apropie-te de el ca să-l convingi să-şi repare greşelile, altfel Aii nu va întârzia mult şi va porni revolta credincioşilor împotriva lui.

Talha aşa făcu, dar Othman era prea mărginit ca să-l asculte. îşi petrecea tot timpul postind, rugându-se şi umplând cuferele alor săi.

Aisha văzuse bine. Nefericirea sosi după cum prezisese ea.

Şi Allah voi ca ea să aibă partea ei de vină.

O, Zamaa, fiica mea, Allah să te apere! Iată ce va rămâne înaintea ochilor noştri:

Ţinutul lui Allah vui şi se răsculă împotriva lui Othman. Multe mâini se ridicară împotriva lui, şi în cele din urmă muri străpuns de un pumnal. Cum să fiu surprinsă?

Aii fu ales în sfârşit. Cum să fiu surprinsă?

Dar el nu-l răzbună pe Othman. Cum să fiu surprinsă?

În acest punct, Aisha a comis o greşeală.

Fără să asculte pe nimeni, declară:

— Moartea lui Othman, locţiitorul lui Dumnezeu, este un blestem! Pământul credincioşilor va rămâne pângărit atâta vreme cât sângele asasinilor nu-l va purifica. Este datoria

lui Aii, cel de-al patrulea calif. Dacă Aii nu pedepseşte moartea lui Othman, eu îl voi pedepsi pe Aii!

Eu şi Hafsa am intervenit:

— Aisha, aminteşte-ţi cuvintele soţului nostru: “O, voi care credeţi!... Dumnezeu îi cunoaşte pe cei nedrepţi! Odinioară ei au vrut să aţâţe la răzvrătire şi să-ţi răstoarne treburile până ce a venit adevărul, iar porunca lui Dumnezeu sa ivit în ciuda urii lor. “

Aisha nu ne ascultă. Ea ceru ca Talha ibn Ubayd Allah şi Zubayr ibn al-Awam să ridice o armată pentru ea. În fruntea ei, traversară deşertul şi se duseră spre Basra, unde, potrivit iscoadelor, se refugiaseră asasinii lui Othman. Cuceriră oraşul, îi găsiră pe vinovaţi şi-i uciseră până la unul.

Acest lucru nu fu de-ajuns. Aisha hotărî:

— Aii nu mai este demn să fie prinţul credincioşilor. Dacă trebuie să-i declar război, am treizeci de mii de războinici care mă vor urma.

Aii, la rândul lui, avea douăzeci de mii. Îi invită pe Talha şi Zubayr şi le spuse:

— Să vorbim înainte să curgă sângele! Zubayr, aminteşte-ţi de ziua în care mergeai prin Medina cu Profetul. Eram aşezat pe un zid. Mahomed mi-a zâmbit. Tu ai observat: “O, Apostolule, de câte ori te uiţi la Aii, zâmbeşti. El ţi-a răspuns: “Zubayr, va veni o zi când vei voi să-i declari război. În acea zi, teme-te de Dumnezeu[47]!”

Lui Zubayr îi dădură lacrimile. Mărturisi că singurul lucru pe care şi-l dorea era pacea. Talha îl susţinu. Aii îi asigură că şi el dorea să se ajungă la o înţelegere.

— Dumnezeu judecă. Fie ca El să-şi întindă blestemul asupra primului care a tras folos după moartea lui Othman!

Plini de bucurie, Zubayr şi Talha reveniră la Aisha să-i dea vestea.

47Coranul 9, 48.

— Aii vrea pacea. Îi cere lui Dumnezeu să-i dezvăluie pe asasini. Credincioşii lui Allah nu se vor bate!

*

Zorii încă nu se iviseră, dar cele două armate se înfruntau deja. Nimeni, până în ziua de azi, nu ştie cine a ridicat primul sabia.

Aisha ceru să-i fie prinsă pe spatele unei cămile lectica întărită cu trei straturi de armură şi să fie condusă în inima bătăliei, de unde încurajă uciderea şi vărsarea de sânge. Săgeţile plouau asupra lecticii, acoperind-o până se făcu neagră.

Zamaa, fiica mea, Talha muri atunci! Zubayr muri!

Mii de bărbaţi mor, dar în jurul cămilei Aishei morţii par să reînvie în fiecare clipă.

Aii dădu ordin ca picioarele animalului să fie tăiate de la genunchi:

— Atâta timp cât Mama Credincioşilor va fi în fruntea duşmanilor noştri, lupta nu va înceta.

Fură numărate şaptezeci de mâini ciuntite în praful ce înconjura lectica Aishei după ce în sfârşit fusese doborâtă. Trebui să se ajungă până acolo pentru ca ea să strige:

— Aii, tu eşti stăpânul, fii milostiv, nebunia acestui măcel să ia sfârşit!

Zamaa, fiica lui Talha, iată ce a fost şi ce va rămâne. Aisha şi Aii au săvârşit ceea ce era interzis. S-au înfruntat în ceea ce numim de atunci Bătălia cămilei. Credincioşi împotriva credincioşilor. Stânci sfărâmicioase ce se fac praf al demonilor ucişi cu pietre. Până în noaptea vremurilor, păcatul fitnei o va acoperi pe preaiubita Profetului.

Tot restul vieţii ei, Aisha întrebă pe orice femeie şi bărbat din Medina:

— De ce Dumnezeu nu m-a lăsat să mor acum douăzeci de ani? Eram tânără şi frumoasă, soţul meu mă împlinea. Nu aveam nici o grijă, şi pieptul meu era curat ca o picătură

de apă din izvorul Zamzam. Eram lipsită de urmaşi. Cine m-ar fi plâns? Cine mi-ar fi dus dorul?

Nimeni nu ştiu ce să-i răspundă.

Ea însăşi o făcu atunci când vârsta îi mai tocise orgoliul:

— Atotputernicul ne doreşte în viaţă când nu mai suntem decât carnea păcatului. Căci infernul pe care ni la făgăduit nu este în cealaltă lume, ci în aceasta.

Da, se poate.

Dar tu, Zamaa, fiica mea, tu, care vei rămâne neatinsă în acest colţ al împărăţiei lui Allah, aminteşte-ţi doar de cea care te-a strâns lângă şoldul ei ca să te înveţe să mânuieşti pana şi să laşi o urmă despre noi. Aceasta te-a iubit cu toată iubirea mamei care nu a fost niciodată.

Personaje şi clanuri

Familia

Aisha bint Abi Bakr: soţia lui Mahomed ibn Abdallah, fiica lui Abu Bakr.

Abu Bakr ibn Abi Quhafa: tatăl Aishei, primul calif.

Aii ibn Talib: soţul Fatimei, ginerele şi fiul adoptiv al lui Mahomed.

Barrayara: slujitoarea Aishei şi sora de lapte a lui Abu Bakr.

Juwayriyya bint aUiarith: soţia lui Mahomed.

Fatima: fiica lui Mahomed, soţia lui Aii ibn Talib.

Hafsa bint Omar: soţia lui Mahomed, fiica lui Omar al· Khattab, vechiul tovarăş al lui Mahomed, şi văduva lui Khunays ibn Hudhaifa As-Shami.

Hassan ibn Aii ibn Abi Talib: primul nepot al lui Mahomed, fiul Fatimei şi al lui Aii.

Husayn ibn Aii ibn Abi Talib: al doilea nepot al lui Mahomed, fiul Fatimei şi al lui Aii.

Umm Habiba: soţia lui Mahomed. Fiica lui Abu Sufyan şi a lui Hind bint Otba.

Umm Rumân: mama Aishei.

Umm Salama bint Abi Umayya: soţia lui Mahomed, educată şi feministă. Văduva lui Abu Salama Abdullah ibn Abdul Assad.

Othman ibn Affan: ginerele lui Mahomed, soţul fiicelor sale Ruqayya şi Umm Kulthum, al treilea calif.

Rayhana: evreică din clanul Banu Qurayza, soţia lui Mahomed.

Safiya bint Huyayy: evreică din Khaybar, soţia lui Mahomed.

Zaynab bint Jahsh: soţia lui Zayd ibn Harita apoi a lui Mahomed.

Zamaa Umm lshaq bint Abi Talha: fiica lui Talha ibn Ubayd Allah şi scrib al Aishei.

Tovarăşi şi aliaţi ai lui Mahomed

Abu Hamza: unchiul lui Mahomed şi spionul lui la Mecca, a murit în bătălia de la Uhud.

Omar ibn al-Khattab: războinic credincios lui Mahomed, al doilea calif.

Omayr ibn Adi: evreu din clanul Banu Khatma convertit la islam. Asasinul lui Asma bint Marwan.

Safwan ibn Muattal: prietenul lui Talha ibn Ubayd Allah, a fost acuzat că este amantul Aishei.

Tamim al-Dari: creştin din ţinutul Ghassan convertit la islam.

Talha ibn Ubayd Allah: tânărul văr al lui Abu Bakr. Credincios lui Mahomed, i-a salvat viaţa în timpul bătăliei din Uhud.

Ubadia ben Shalom (Ubadia ibn Salam, în arabă): evreu, prieten şi aliat al lui Mahomed dinainte de Hegira.

Zayd ibn Harita al Kalb: fiul adoptiv al lui Mahomed.

Adversarii lui Mahomed la Yathrib (Medina) şi în oază

Abdallah ibn Ubayy ibn Salul: căpetenia convertiţilor la islam din Yathrib (Medina). Datorită lui şi intervenţiei lui Ubadia ben Shalom, triburile Banu Qaynuqa au fost cruţate de Mahomed şi alungate din Yathrib (Medina) spre

Ierusalim. Dar chiar dacă depusese jurământ de credinţă faţă de Allah, nu a acceptat niciodată autoritatea lui Mahomed.

Asma bint Marwan: poetesă aparţinând clanului evreu Banu Khatma, a încercat să răscoale câteva familii vechi din Yathrib (Medina) împotriva lui Mahomed. După asasinarea ei, cei din tribul Banu Khatma au aderat la islam.

Kab ibn Ashraf: una dintre căpeteniile tribului Banu Nadir. A încercat să-şi ridice clanul împotriva lui Mahomed. Credincioşii lui Allah i-au tăiat capul.

Salam ibn Abi al-Hoqayq: importantă căpetenie a evreilor instalată la Khaybar, regiune aproape autonomă din nordul Medinei. Şi el a fost asasinat de credincioşii lui Allah.

Clanuri şi triburi din Yathrib (Medina) şi din oază

Ansari: acest nume, însemnând “aliaţi”, a fost atribuit clanurilor neevreieşti din Medina, Aws şi Khazraj, convertite la islam.

Banu Nadir: trib evreiesc ce nu a acceptat acordul de pace între credincioşi şi cei care respectă Tora. S-a întors împotriva lui Mahomed.

Banu Khatma: clan evreiesc ce s-a alăturat lui Mahomed după asasinarea lui Asma bint Marwan.

Banu Khaybar: triburi evreieşti din regiunea Khaybar, din nordul Medinei, a căror căpetenie era puternicul Salam ibn Abi al-Hoqayq, asasinat de credincioşi. După Bătălia Şanţului, Mahomed i-a supus prin luptă pe cei din Banu Khaybar.

Banu Qaynuqa: puternic clan evreiesc de meşteşugari şi armurieri care au refuzat întotdeauna să se supună lui Allah. Au fost alungaţi din Yathrib (Medina) de Mahomed.

Banu Qurayza: convertiţi la islam, s-au unit cu cei din Mecca în timpul Bătăliei Şanţului şi au fost nimiciţi de Mahomed.

Nabit: unul din clanurile Aws.

Duşmanii lui Mahomed la Mecca

Abu Sufyan al-Sakhr: şeful celor din Mecca. Scăpat cu viaţa din bătălia de la Badr.

Abu Lahab Abd al-Uzza Abd al-Muttalib: unchiul şi adversarul înverşunat al lui Mahomed, a fost ucis în bătălia de la Badr.

Hind bint Otba: soţia lui Abu Sufyan, a comis în timpul bătăliei de la Uhud acte de canibalism asupra lui Abu Hamza, unchiul lui Mahomed.

Abu Otba ibn Rabta: tatăl primei soţii a lui Abu Suiyan. A murit în timpul bătăliei de la Badr.

Mulţumiri

Le mulţumesc Clarei Halter, lui Sophie Jaulmes şi lui Nathalie Théry.

1. Danielle Steel, O *femeie împlinită*
2. Danielle Steel, Cu *fiecare zi*
3. Nora Roberts, *Vis în alb*
4. Nora Roberts, *Parfumul iubirii*
5. Nora Roberts, *Trăieşte clipa*
6. Nora Roberts, Fericiţi pentru totdeauna
7. Danielle Steel, Legături de familie
8. Danielle Steel, *Moştenirea*
9. Danielle Steel, Misterele dragostei
10. Danielle Steel, *Strada Charles 44*
11. Nora Roberts, *Comori tăinuite*
12. Barbara Delinsky, *Evadarea*
13. Jackie Collins, *Celebritate*
14. Danielle Steel, *Luminile Sudului*
15. Mary Jo Putney, O *nouă viaţă*
16. Mary Jo Putney, *Umbrele trecutului*
17. Mary Jo Putney, *Pasiune şi onoare*
18. Danielle Steel, *Petrecerea*
19. Eloise James, Un sărut la miezul nopţii
20. Eloise James, Atingerea dragostei
21. Sandra Brown, *Dulce mânie*
22. Sandra Brown, *Confruntarea*

23. Jackie Collins, *Zeiţa răzbunării*
24. Sandra Brown, *Sărutul ispitei*
25. Danielle Steel, *Conacul*
26. Sandra Brown, *Furtună* în *paradis*
27. Danielle Steel, *îngerul păzitor*
28. Nora Roberts, *Vieţi la limită* — Vol. I
29. Nora Roberts, *Vieţi la limită* — Vol. *I*
30. Fern Michaels, Un Crăciun de neuitat
31. Fern Michaels, O *dorinţă de* Crăciun
32. Joanna Trollope, *Nurorile*
33. Joanna Trollope, O *altă familie*
34. Mary Jo Putney, O *iubire imposibilă* — Vol. 1
35. Mary Jo Putney, O *iubire imposibilă* — Vol. 2
36. Jo Beverley, Mireasa *fără voie*
37. Pamela Morsi, O *femeie de succes*
38. Danielle Steel, *Miracolul*
39. Jacqueline Susann, *Valea păpuşilor* — Vol. 1
40. Jacqueline Susann, *Valea păpuşilor* — Vol. 2
41. Mary Jo Putney, *Compromisul inimii*
42. Nancy Thayer, *Paşi pe nisip*
43. Amanda Quick, Alchimia dragostei
44. Ellen Maister, *Vieţi paralele*
45. Amanda Quick, Tainele trecutului
46. Diane Chamberlain, *Minciuni din dragoste*
47. Amanda Scott, *Regele furtunilor*
48. Diane Chamberlain, *Secrete şi trădări* — Vol. 1
49. Diane Chamberlain, *Secrete şi trădări* — Vol. 2
50. Jo Beverley, Fericire periculoasă
51. Diane Chamberlain, *înainte de furtună*
52. Danielle Steel, *Două vieţi*
53. Mary Jo Putney, *Dansul pasiunii*
54. Elin Hilderbrand, *Insula*
55. Danielle Steel, *Rugăciuni ascultate*
56. Sarah Jio, Anotimpul regăsirii
57. Nora Roberts, *Visuri împlinite*

58. Luanne Rice, *Barca de argint*
59. Mary Jo Putney, *Taina contesei*
60. Santa Montefiore, *Casa de la malul mării* — Vol. 1
61. Santa Montefiore, *Casa de la malul mării* — Vol. 2
62. Danielle Steel, *Vârstele dragostei*
63. Loretta Chase, *Seducţie*
64. Judy Astley, Iubiri clandestine
65. Amanda Quick, *Nesocotita*
66. Ulrika Jonsson, *Suflete regăsite*
67. Danielle Steel, *Hotel Vendâme*
68. Anne Golon, Angelica. Marchiza îngerilor
69. Nora Roberts, îmblânzitoarea de suflete
70. Elizabeth Noble, *Iubiri de altădată*
71. Amanda Quick, *Scandal*
72. Leila Meacham, *Trandafiri* — Vol. 1
73. Leila Meacham, *Trandafiri* — Vol. 2
74. Anne Golon, Angelica. Logodnica vândută
75. Fern Michaels, *Noi începuturi*
76. Amanda Quick, O *relaţie periculoasă*
77. Elizabeth Noble, Scrisori pentru fiicele mele
78. Nora Roberts, *Treptele iubirii*
79. Daisy Goodwin, *Ultima mea ducesă*
80. Danielle Steel, *Ecouri*
81. Anne Golon, Angelica. *Serbări regale*
82. Helen Warner, Invitaţie la nuntă
83. Jill Shalvis, *Irezistibil*
84. Amanda Quick, Legământul iubirii
85. Nora Roberts, Paşi spre fericire
86. Luanne Rice, Un albastru infinit
87. Danielle Steel, *Surprizele vieţii*
88. Amanda Quick, *Dorinţa*
89. Lisa Jewell, Petrecerea lui Ralph
90. Mary Jo Putney, Când dragostea te schimbă
91. Helen Simonson, *Ultima cucerire*
92. Fern Michaels, În căutarea fericirii

93. Julia Quinn, Eloisa James, *Patru nunţi şi o moştenire*
94. Rebecca Chance, *Fete rele* — Vol. 1
95. Rebecca Chance, *Fete rele* — Vol. 2
96. Ana Damian, Scenariu pentru dragoste
97. Mary Jo Putney, Călătorie spre iubire
98. Jane Lovering, *Muzica inimii*
99. Lisa Jackson, *Iubire vinovată*
100. Beth Kendrick, Greşeli din dragoste
101. Danielle Steel, *Dincolo de aparenţe*
102. Nora Roberts, *Iubire peste timp*
103. Kristin Hannah, A *doua şansă*
104. Julia Quinn, Eloisa James, *Aleasa* inimii
105. Nora Roberts, Martora
106. Nancy Thayer, Vara *iubirii regăsite*
107. Mary Jo Putney, *Curcubeie sfărâmate*
108. Amanda Quick, O *aventură de-o noapte*
109. Eileen Goudge, *Chipurile dragostei*
110. Mary Jo Putney, *Râul de foc*
111. Amanda Quick, *Şarada iubirii*
112. Amanda Quick, *Frumoasa şi Bestia*
113. Judy Duarte, Legături miraculoase
114. Amanda Quick, *Misterul Afroditei*
115. Joanna Trollope, O *pasiune interzisă*
116. Amanda Quick, Rendezvous la miezul nopţii
117. Mary Jo Putney, îmblânzirea unui rebel
118. Amanda Quick, *Capcanele iubirii*
119. Mary Jo Putney, *Aventurile unei lady*
120. Jackie Collins, *Jocuri periculoase*
121. David Nicholls, O *zi*
122. Julie Maxwell, *Faţetele dragostei*
123. Amanda Quick, O *pradă uşoară*
124. Mary Jo Putney, *Daruri periculoase*
125. Mary Jo Putney, O *alegere dificilă*
126. Jojo Moyes, *Jertfa iubirii*
127. Mary Jo Putney, *Caruselul inimilor*

128. Barbara Taylor, Bradford, *Puterea dragostei*
129. Mary Jo Putney, Mătase *şi umbre*
130. Nora Roberts, îndrăzneşte să visezi
131. Elizabeth Naughton, Aşteaptă-*mă*
132. Nora Roberts, *Păstrează-ţi visul*
133. Mary Jo Putney, *Săruturi furate*
134. Barbara Cartland, *Triumful dragostei*
135. Mary Jo Putney, *Mătase şi secrete*
136. Barbara Cartland, *întoarcerea în paradis*
137. Amanda Quick, *Un sărut periculos*
138. Nora Roberts, *Cântecul de sirenă*
139. Amanda Quick, *Secretele nopţii*
140. Mary Jo Putney, *Văluri de mătase*
141. Barbara Cartland, *Pe aripile iubirii*
142. Nora Roberts, *Găseşte-ţi visul*
143. Amanda Quick, Logodnică de împrumut
144. Jo Beverley, Dulcele păcat al iubirii
145. Nora Roberts, *Magia destinului*
146. Amanda Quick, Atracţie periculoasă
147. Eloisa James, *Jocul dragostei*
148. Nora Roberts, Magia *umbrei*
149. Margot Berwin, *Aroma pasiunii*
150. Amanda Quick, *Otrava perfectă*
151. Mary Jo Putney, *Tunete şi trandafiri*
152. Nora Roberts, *Legături primejdioase* — Vol. 1
153. Nora Roberts, *Legături primejdioase* — Vol. 2
154. Barbara Taylor Bradford, Gustul *dragostei*
155. Danielle Steel, Până la sfârşitul veacurilor
156. Eloisa James, *Alegerea perfectă*
157. Amanda Quick, O iubire neconvenţională
158. Nora Roberts, *Dalia albastră*
159. Danielle Steel, *La prima vedere*
160. Jude Deveraux, *Adevărata dragoste*
161. Nora Roberts, Dalia albastră — Visul Stellei
162. Nora Roberts, *Trandafirul negru*

163. Amanda Quick, O *aventură riscantă*
164. Mary Jo Putney, *Copilul sălbatic*
165. Nora Roberts, *Crinul roşu*
166. Amanda Quick, *Cristalul Nopţii*
167. Sandra Brown, Amintiri *înşelătoare*
168. Danielle Steel, *Păcatele mamei*
169. Linda Howard, O *inimă neîmblânzită*
170. Amanda Quick, *Focul din oglinzi*
171. Mary Jo Putney, *Mireasa din China*
172. Danielle Steel, *Trădarea*
173. Nora Roberts, *Misterele nopţii*
174. Linda Howard, *Alegerea inimii*
175. Mary Jo Putney, Un *târg neobişnuit*
176. Amanda Quick, Grădinile de Cristal
177. Jude Deveraux, Mai *presus de timp*
178. Linda Howard, O *noapte de neuitat*
179. Danielle Steel, Prieteni pentru totdeauna
180. Mary Jo Putney, *Blestemul trecutului*
181. Amanda Quick, *Suflete sălbatice*
182. Lisa Jackson, *Păcatul originar*
183. Mary Jo Putney, *Iubire regăsită*
184. Nora Roberts, *Refugiul* — Vol. 1
185. Nora Roberts, *Refugiul* — Vol. 2
186. Sidney Sheldon, îngerul întunericului
187. Amanda Quick, *Afaceri de familie*
188. Mary Jo Putney, Jurăminte neobişnuite
189. Nora Roberts, Magia *trecutului*
190. J.D. Robb, *Sanctuarul*
191. Mary Jo Putney, *Focul ascuns*
192. Barbara Cartland, *în sfârşit*, *dragostea*
193. Sandra Brown, în căutarea adevărului
194. Mary Balogh, Primul pas: Căsătoria
195. Amanda Quick, *Femeia misterioasă*
196. Mary Jo Putney, *Revelaţia*
197. Nora Roberts, *Tributul* — Vol. 1

198. Nora Roberts, *Tributul* — Vol. 2
199. Julie Garwood, *Dansul umbrelor*
200. Mary Jo Putney, Capriciile destinului
201. Sandra Brown, *Dispariţia*
202. Mary Balogh, Al doilea pas: Seducţia
203. Sidney Sheldon, *Evadarea*
204. Amanda Quick, *Casa de sticlă*
205. Sandra Brown, *Arşiţa nopţii*
206. Mary Jo Putney, Descântec de dragoste
207. Linda Howard, *Plăcere exclusivă*
208. Mary Balogh, La final apare dragostea
209. Amanda Quick, *Ape adânci*
210. Mary Jo Putney, *Sărutul sorţii*
211. Sandra Brown, *Fascinaţie secretă*
212. Mary Carter, *Totul pentru tine*
213. Amanda Quick, întoarcerea în Eclipse Bay
214. Mary Jo Putney, Magie *furată*
215. Nora Roberts, *Steaua ascunsă*
216. Mary Balogh, Ispitirea unui înger
217. Linda Howard, *Un joc de noroc*
218. Amanda Quick, Noi începuturi în Eclipse Bay
219. Sandra Brown, Păcatele trecutului
220. Sylvia Day, *Atracţia*
221. Nora Roberts, *Steaua captivă*
222. Julie Garwood, *Pasiuni mocnite*
223. Amanda Quick, O *vară în Eclipse Bay*
224. Sandra Brown, Amintiri şi secrete
225. Julie Garwood, *Pasiuni mocnite*
226. Nora Roberts, *Steaua secretă*
227. Sylvia Day, *Revelaţia*
228. Marek Halter, *Khadija* — I*ubirile* Orientului
229. Sandra Brown, *Invidia*
230. Nora Roberts, întoarcerea lui Rafe MacKade
231. Amanda Quick, O *iubire primejdioasă*
232. Sylvia Day, *împlinirea*

233. Nora Roberts, Mândria lui Jared MacKade
234. Marek Halter, Fatima — Iubirile Orientului
235. Mary Jo Putney, Magie *îndepărtată*
236. Amanda Quick, Logodnă de convenienţă
237. Sidney Sheldon, O *zi prea îndepărtată*
238. Nora Roberts, Inima lui Devin MacKade
239. Amanda Quick, *Grădina amăgirilor*
240. Sandra Brown, *Necunoscutul*
241. Nora Roberts, Subjugarea lui Shane MacKade